

Obsah

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZASEDÁNÍ 2019–2020

Dílčí zasedání od 13. do 16. ledna 2020

Zápis z tohoto zasedání byl zveřejněn v Úř. věst. C 239, 18.6.2021.

PŘIJATÉ TEXTY

I Usnesení, doporučení a stanoviska

USNESENÍ

Evropský parlament

Středa 15. ledna 2020

2021/C 270/01	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu (2019/2956(RSP))	2
2021/C 270/02	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o provádění a monitorování ustanovení týkajících se občanských práv v dohodě o vystoupení (2020/2505(RSP))	21
2021/C 270/03	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o lidských právech a demokracii ve světě a o politice Evropské unie v této oblasti – výroční zpráva za rok 2018 (2019/2125(INI))	25
2021/C 270/04	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva (2019/2136(INI))	41
2021/C 270/05	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva (2019/2135(INI))	54

2021/C 270/06	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o postoji Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy (2019/2990(RSP))	71
Čtvrtek 16. ledna 2020		
2021/C 270/07	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o Burundi, zejména o svobodě projevu (2020/2502(RSP))	76
2021/C 270/08	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o Nigérii, zejména o nedávných teroristických útocích (2020/2503(RSP))	83
2021/C 270/09	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o situaci ve Venezuele po nelegálním zvolení nového předsedy a předsednictva Národního shromáždění (parlamentním převratu) (2020/2507(RSP))	88
2021/C 270/10	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o probíhajících slyšeních podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU týkajících se Polska a Maďarska (2020/2513(RSP))	91
2021/C 270/11	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o 15. zasedání konference smluvních stran (COP15) Úmluvy o biologické rozmanitosti (2019/2824(RSP))	94
2021/C 270/12	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o výroční zprávě týkající se činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2018 (2019/2134(INI))	105
2021/C 270/13	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o orgánech a institucích hospodářské a měnové unie: prevence střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru (2019/2950(RSP))	113

III Přípravné akty

Evropský parlament

Středa 15. ledna 2020

2021/C 270/14	Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o početním složení stálých výborů (2020/2512(RSO))	117
2021/C 270/15	Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Islandem a Norským královstvím k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Islandskou republikou a Norským královstvím o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku, který se týká přístupu do systému Eurodac pro účely vymáhání práva (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))	119
2021/C 270/16	Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a vládou Čínské lidové republiky o některých aspektech leteckých služeb jménem Unie (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))	120
2021/C 270/17	Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, a nařízení (EU) č. 904/2010, pokud jde o správní spolupráci a výměnu informací za účelem monitorování správného uplatňování zvláštního režimu pro malé podniky (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))	121

Vysvětlivky k použitým symbolům

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup: první čtení
- ***II Řádný legislativní postup: druhé čtení
- ***III Řádný legislativní postup: třetí čtení

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu)

Pozměňovací návrhy Parlamentu:

Nové části textu jsou označeny **tučně kurzivou**. Vypuštěné části textu jsou označeny buď symbolem ■ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí **tučně kurzivou** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtně.

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZASEDÁNÍ 2019–2020

Dílčí zasedání od 13. do 16. ledna 2020

Zápis z tohoto zasedání byl zveřejněn v Úř. věst. C 239, 18.6.2021.

PŘIJATÉ TEXTY

Středa 15. ledna 2020

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2020)0005

Zelená dohoda pro Evropu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu (2019/2956(RSP))

(2021/C 270/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. listopadu 2018 „Čistá planeta pro všechny – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ (COM(2018)0773) a na podrobnou analýzu, o níž se toto sdělení opírá,
- s ohledem na akční program EU pro životní prostředí na období do roku 2020 a na její vizi do roku 2050,
- s ohledem na Rámcovou úmluvu OSN o změně klimatu (UNFCCC) a Kjótský protokol k této úmluvě a na Pařížskou dohodu,
- s ohledem na Úmluvu OSN o biologické rozmanitosti,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje,
- s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) ze dne 4. prosince 2019 nazvanou „Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020“,
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) s názvem „Globální oteplení o 1,5 °C“, jeho pátou hodnotící zprávu (AR5) a souhrnnou zprávu, zvláštní zprávu IPCC o změně klimatu a půdě a zvláštní zprávu IPCC o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu,
- s ohledem na zprávu Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) o nedostatečném úsilí při snižování emisí zveřejněnou dne 26. listopadu 2019 a na první souhrnnou zprávu o produkci fosilních paliv z prosince 2019 (zpráva o produkční mezeře z roku 2019),
- s ohledem na globální hodnotící zprávu o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách vydanou Mezivládní vědecko-politickou platformou pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) dne 31. května 2019,

Středa 15. ledna 2020

- s ohledem na zprávu Mezinárodního panelu pro zdroje UNEP o globálním výhledu pro zdroje z roku 2019,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na úmluvy a doporučení Mezinárodní organizace práce (MOP),
- s ohledem na přepracovanou Evropskou sociální chartu, kterou přijala Rada Evropy,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv,
- s ohledem na 26. konferenci smluvních stran UNFCCC, která se má konat v listopadu 2020, a na to, že všechny smluvní strany UNFCCC musí zvýšit své vnitrostátně stanovené příspěvky v souladu s cíli Pařížské dohody,
- s ohledem na 15. konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (COP15), která se má konat v říjnu 2020 v čínském Kchun-mingu a na níž strany úmluvy budou muset rozhodnout o podobě globálního rámce pro zastavení úbytku biologické rozmanitosti na období po roce 2020,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o změně klimatu – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky v souladu s Pařížskou dohodou ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o konferenci OSN o změně klimatu konané v roce 2019 v Madridu (COP25) ⁽³⁾,
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019,
- s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že toto usnesení představuje první obecnou reakci Parlamentu na sdělení Komise o Zelené dohodě pro Evropu; vzhledem k tomu, že Parlament se hodlá během uskutečňování Zelené dohody znovu vyjadřovat k této věci prostřednictvím podrobnějších postojů ke zvláštním opatřením a politickým krokům a hodlá plně využít své legislativní pravomoci k přezkumu a úpravám návrhů Komise, aby podporovaly všechny cíle Zelené dohody;

1. zdůrazňuje, že je naléhavě zapotřebí přijmout ambiciózní opatření pro boj proti změně klimatu, pro výzvy související s životním prostředím, omezení globálního oteplování na 1,5 °C a zamezení masivnímu úbytku biologické rozmanitosti; vítá proto sdělení Komise „Zelená dohoda pro Evropu“; sdílí závazek Komise transformovat EU ve zdravější, udržitelnou, spravedlivou a prosperující společnost s nulovými čistými emisemi skleníkových plynů; požaduje, aby se nezbytná transformace v klimaticky neutrální společnost uskutečnila nejpozději do roku 2050 a aby se z ní stal příklad evropského úspěchu;

2. zdůrazňuje, že by všem lidem žijícím v Evropě mělo být bez diskriminace přiznáno základní právo na bezpečné, čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí a na stabilní klima a že toto právo musí být zajištěno díky ambiciózní politice a musí být plně vynutitelné prostřednictvím soudního systému na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU;

3. je pevně přesvědčen o tom, že Zelená dohoda pro Evropu by měla podporovat integrovaný, vědecky podložený přístup a zahrnovat všechna odvětví, která by směřovala ke stejnému cíli; domnívá se, že integrace různých politik v zájmu naplnění holistické vize je skutečnou přidanou hodnotou Zelené dohody pro Evropu, a měla by proto být posílena; vnímá Zelenou dohodu jako katalyzátor inkluzivní a nediskriminační společenské transformace, jejímiž hlavními cíli by měly být klimatická neutralita, ochrana životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů a zdraví a kvalitní život lidí na celé planetě;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0217.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0078.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0079.

Středa 15. ledna 2020

4. zdůrazňuje, že Zelená dohoda by měla být jádrem evropské strategie pro nový udržitelný růst, jenž bude respektovat možnosti naší planety, pro vytváření ekonomických příležitostí, motivaci k investicím a vytváření kvalitních pracovních míst; domnívá se, že to vše bude ku prospěchu evropských občanů a podniků a povede k modernímu, konkurenceschopnému hospodářství účinně využívajícímu zdroje, v němž je hospodářský růst oddělen od celkových emisí skleníkových plynů, využívání zdrojů a produkce odpadu v Unii; zdůrazňuje, že Zelená dohoda musí přinášet sociální pokrok a zlepšit životní podmínky všech lidí a snížit sociální nerovnosti, hospodářskou nerovnováhu mezi členskými státy a rozdíly mezi ženami a muži a mezi generacemi; domnívá se, že spravedlivá transformace by neměla nikoho opomíjet, ani žádnou lokalitu, a měla by se zabývat sociálními a hospodářskými nerovnostmi;

5. domnívá se, že v jádru unijního procesu vypracovávání a provádění politik by měly být cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje, neboť je třeba, aby EU prosazovala model lidského rozvoje, jenž je slučitelný se zdravím naší planety; v této souvislosti zdůrazňuje, že Zelená dohoda pro Evropu musí skloubit sociální práva, environmentální integritu, regionální soudržnost, udržitelnost a průmyslová odvětví připravená na budoucnost, jež budou konkurenceschopná v celosvětovém měřítku, a to způsobem, který bude prospěšný pro všechny;

6. zdůrazňuje, že Zelená dohoda musí usilovat o prosperující, spravedlivé, udržitelné a konkurenceschopné hospodářství, které přináší užitek všem občanům ve všech regionech Evropy; zastává názor, že Zelená dohoda by měla vytvářet hospodářské příležitosti a zajišťovat mezigenerační spravedlnost; upozorňuje, že v zájmu zajištění spravedlivé transformace je důležité respektovat a rozšiřovat sociální dialog na všech úrovních a ve všech odvětvích; podtrhuje, že k opatřením a cílům Zelené dohody je zapotřebí zaujmout genderovou perspektivu, mj. začleňovat do všech politik a opatření hledisko rovnosti žen a mužů; opakuje, že přechod na klimaticky neutrální hospodářství a udržitelný model společnosti musí probíhat v součinnosti s prováděním evropského pilíře sociálních práv, a trvá na tom, že veškeré iniciativy v rámci Zelené dohody pro Evropu musí být plně v souladu s evropským pilířem sociálních práv;

7. zdůrazňuje, že aby mohla Unie splnit cíle Zelené dohody, budou zapotřebí rozsáhlé veřejné a soukromé investice, a tyto investice považuje za nutný předpoklad pro úspěch Zelené dohody; je toho názoru, že EU musí v zájmu prosazení pozitivní, udržitelné sociální, průmyslové a hospodářské změny zajistit dlouhodobou investiční jistotu a regulační předvídatelnost a vytvořit adekvátní finanční rámec, zdroje a tržní a daňové pobídky pro ekologickou transformaci; připomíná, že Evropa by měla prostřednictvím Zelené dohody vykročit na cestu dlouhodobého udržitelného růstu, prosperity a dobrých životních podmínek, na níž budou environmentální, hospodářské i sociální politiky koncipovány s ohledem na zajištění spravedlivé transformace;

8. zdůrazňuje, že globální výzvy spojené se změnou klimatu a zhoršováním životního prostředí vyžadují celosvětovou reakci; podtrhuje, že EU musí být ambiciózní a musí mobilizovat další světové regiony, aby usilovaly o totéž; podtrhuje úlohu EU jakožto globálního lídra v oblasti opatření pro životní prostředí a klima;

9. navrhuje, aby veškerá opatření v rámci Zelené dohody vycházela z vědeckého přístupu a opírala se o holistická posouzení dopadu;

10. uvědomuje si svou institucionální odpovědnost za snižování své uhlíkové stopy; navrhuje přijmout vlastní opatření ke snížení emisí, včetně nahrazení svého vozového parku vozidly s nulovými emisemi, a naléhavě žádá všechny členské státy, aby se dohodly na jediném sídle Evropského parlamentu;

Zvýšení ambic EU v oblasti klimatu pro roky 2030 a 2050

11. domnívá se, že právně závazný příslib EU, že nejpozději v roce 2050 dosáhne klimatické neutrality, bude velmi účinným nástrojem k mobilizaci společenských, politických, hospodářských a technologických sil nezbytných k transformaci; důrazně upozorňuje na to, že tato transformace je společným úsilím všech členských států a že ke splnění cíle dosažení klimatické neutrality v Unii nejpozději do roku 2050 musí přispět každý členský stát; vyzývá Komisi, aby do března 2020 předložila návrh evropského právního předpisu o klimatu;

12. požaduje ambiciózní právní předpis o klimatu, jenž stanoví právně závazný domácí cíl pro celé hospodářství, aby nejpozději v roce 2050 dosáhlo nulových čistých emisí skleníkových plynů, a přechodné unijní cíle pro roky 2030 a 2040, jejichž konečná podoba se určí v uvedeném předpisu nejpozději v okamžiku, kdy jej přijmou spolunormotvůrci, na základě posouzení dopadu a silného rámce pro řízení; zdůrazňuje, že právní předpis o klimatu musí – s ohledem na cíl omezit

Středa 15. ledna 2020

globální oteplení na 1,5 °C – odrážet nejlepší dostupné vědecké poznatky a měl by být pravidelně aktualizován, aby držel krok se změnami právního rámce EU a přezkumným cyklem Pařížské dohody; domnívá se, že právní předpis o klimatu musí také obsahovat zvláštní adaptační prvky, zejména musí po všech členských státech požadovat, aby přijaly adaptační akční plány;

13. žádá, aby byl posílen unijní cíl pro rok 2030 snížit domácí emise skleníkových plynů na 55 % úrovně roku 1990; naléhavě vyzývá Komisi, aby za tímto účelem co nejrychleji předložila příslušný návrh, aby Unie mohla tento cíl přijmout jako svůj aktualizovaný vnitrostátně stanovený příspěvek s předstihem před konferencí COP26; dále žádá, aby byl tento cíl následně začleněn do evropského právního předpisu o klimatu;

14. domnívá se, že EU musí zaujmout silnou vedoucí úlohu a aktivně se podílet na přípravách konference COP26, na níž by smluvní strany měly přijmout co nejambicióznější kolektivní klimatické závazky; v této souvislosti se domnívá, že by EU měla co nejdříve v roce 2020 přijmout vyšší vnitrostátně stanovený příspěvek, a podnítit tak ke stejnému kroku i země mimo EU, zejména velké znečišťovatele; dále se v této souvislosti domnívá, že je třeba se na zvýšení vnitrostátně stanoveného příspěvku shodnout s dostatečným předstihem před summitem EU-Čína, který je naplánován na září, a před summitem EU-Afrika;

15. uznává, že členské státy mohou v zájmu zajištění spravedlnosti a nákladové efektivity při plnění cíle, jímž je dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality, zvolit odlišné trajektorie, neboť jednotlivé země mají různé výchozí pozice a zdroje a některé postupují rychleji než jiné, nicméně ekologická transformace by se měla stát hospodářskou a sociální příležitostí pro všechny regiony v Evropě;

16. zdůrazňuje, že čisté emise budou muset být sníženy téměř na nulu ve všech odvětvích hospodářství, neboť je třeba, aby všechna společně přispívala k plnění cíle klimatické neutrality; vyzývá Komisi, aby v zájmu naplnění zvýšených střednědobých a dlouhodobých ambic v oblasti klimatu předložila tam, kde je to nezbytné, návrhy podložené posouzeními dopadu s cílem revidovat do června 2021 legislativní opatření EU v oblasti klimatu a energetiky; vyzývá Komisi, aby pro potřeby opatření v oblasti klimatu využívala rovněž dodatečný potenciál dalších platných právních předpisů EU, např. směrnice o ekodesignu, právních předpisů EU o odpadech, opatření týkajících se oběhového hospodářství a nařízení o fluorovaných skleníkových plynech; dále zdůrazňuje, že řešení inspirovaná přírodou mohou členským státům pomoci dosáhnout jejich cílů týkajících se snižování emisí skleníkových plynů a biologické rozmanitosti, ale trvá na tom, že by měla doplňovat snižování emisí skleníkových plynů u zdroje;

17. domnívá se, že nové zvýšené cíle týkající se skleníkových plynů vyžadují, aby byl pro tento účel uzpůsoben unijní systém obchodování s emisemi (ETS); žádá Komisi, aby urychleně přezkoumala směrnici o ETS a zabývala se při tom mj. lineárním redukčním koeficientem, pravidly pro přidělování bezplatných povolenek a otázkou zavedení minimální ceny uhlíku;

18. vzhledem k nezmenšujícím se globálním rozdílům v míře ambic v oblasti klimatu podporuje záměr Komise pracovat na mechanismu kompenzačních opatření mezi státy v souvislosti s uhlíkem, jenž bude slučitelný s pravidly WTO; vnímá vytvoření takového mechanismu jako součást širší strategie pro konkurenceschopné dekarbonizované hospodářství EU, které bude splňovat ambiciózní klimatické cíle EU a současně zajišťovat rovné podmínky; bere na vědomí postoj Komise, že by takovýto mechanismus byl alternativou ke stávajícím opatřením týkajícím se úniku uhlíku v rámci unijního ETS; zdůrazňuje, že stávajících opatření týkajících se úniku uhlíku by neměla být zrušena do doby, než bude zaveden nový systém, a žádá Komisi, aby dříve, než předloží jakékoli návrhy, provedla před přezkumem právních předpisů v oblasti klimatu, který se očekává v červnu 2021, hloubkovou analýzu odlišných podob, které by mohl mechanismus kompenzačních opatření mezi státy v souvislosti s uhlíkem mít; dále se domnívá, že by tento mechanismus měl zachovat hospodářské pobídky pro úspěšnou ekologickou transformaci a průkopníky v oblasti klimatu, podporovat trh s nízkouhlíkovým zbožím v EU a zajistit účinné ceny uhlíku v EU a současně prosazovat zavedení ceny za uhlík v jiných částech světa; domnívá se, že mechanismus musí zohledňovat specifika každého odvětví a že ve vybraných odvětvích může být zaváděn postupně, přičemž je třeba vyvarovat se veškerých dodatečných správních nákladů, které nejsou nezbytně nutné, zejména pro malé a střední podniky;

19. vítá plánovaný návrh přezkumu směrnice o zdanění energie v souvislosti s otázkami životního prostředí s cílem uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“, přičemž je třeba brát ohled na daňové politiky členských států a zabránit jakémukoli prohloubení nerovností;

Sředa 15. ledna 2020

20. vítá novou a ambicióznější strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu; připomíná, že v EU a jejích členských státech je třeba vyvinout větší úsilí, pokud jde o budování odolnosti, prevenci a připravenost v souvislosti se změnou klimatu; zdůrazňuje, že na toto přizpůsobení je nutné uvolnit veřejné i soukromé investice, a žádá o skutečně soudržnou výdajovou politiku EU, v níž by se přizpůsobení změně klimatu a odolnost vůči této změně staly klíčovými kritérii pro veškeré příslušné financování z prostředků EU; současně se domnívá, že prevence katastrof, připravenost a schopnost reakce musí tvořit silný nástroj solidarity, který by měl mít k dispozici dostatečné zdroje; žádá, aby byly v rozpočtu EU vyčleněny stabilní a dostatečné finanční prostředky a sdíleny zdroje na mechanismus civilní ochrany EU;

21. vítá oznámení, že Komise zahájí evropský klimatický pakt; zdůrazňuje, že na tomto paktu musí spolupracovat občané, regiony, místní komunity, občanská společnost, podniky (včetně těch malých a středních) a odborové organizace i průmysl jako subjekty, které se aktivně podílejí na přechodu ke klimatické neutralitě, a to na základě upřímného dialogu a transparentního participačního procesu, mimo jiné při formulování, provádění a hodnocení politik; považuje za velmi důležité spolupracovat se zúčastněnými stranami z energeticky náročných odvětví a s příslušnými sociálními partnery, zejména se zaměstnavateli, zaměstnanci, nevládními organizacemi a odbornými kruhy, na hledání udržitelných řešení při přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství;

Dodávky čisté, dostupné a bezpečné energie

22. zdůrazňuje ústřední úlohu energie při přechodu na hospodářství s nulovými emisemi skleníkových plynů a vítá cíl Komise pokračovat v dekarbonizaci energetického systému tak, aby EU mohla dosáhnout nulových čistých emisí nejpозději do roku 2050; vyzývá k tomu, aby byla směrnice o energii z obnovitelných zdrojů revidována v souladu s těmito ambicemi a byly v ní stanoveny závazné vnitrostátní cíle pro každý členský stát; vítá rovněž, že se prioritně řeší otázka energetické účinnosti; v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy, aby uplatňovaly zásadu „energetická účinnost v první řadě“ ve všech odvětvích a politikách, jelikož má zásadní význam pro omezování energetické závislosti EU a snižování emisí z výroby energie a současně vytváří pracovní příležitosti na místní úrovni v souvislosti s renovačními pracemi a snižuje náklady na energii, které nesou občané; vyzývá k revizi směrnice o energetické účinnosti a směrnice o energetické účinnosti budov v souladu s vyššími ambicemi EU v oblasti klimatu a k posílení jejich provádění, prostřednictvím závazných vnitrostátních cílů, se zvláštním ohledem na zranitelné občany a na potřebu hospodářské předvídatelnosti pro dotčená odvětví;

23. zdůrazňuje, že pro dosažení cílů Pařížské dohody je naprosto zásadní, aby bylo na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU prosazováno uplatňování příslušných opatření; vyzývá členské státy a Komisi, aby zajistily plný soulad vnitrostátních energetických a klimatických plánů s cíli EU; připomíná, že členské státy mají pravomoc rozhodovat o svém energetickém mixu v klimatickém a energetickém rámci EU;

24. zdůrazňuje, že mají-li být splněny dlouhodobé cíle EU v oblasti klimatu a udržitelnosti, musí všechna odvětví více využívat obnovitelné zdroje energie a postupně přestat používat fosilní paliva; vyzývá k přezkumu hlavních směrů v rámci transevropské energetické sítě TEN-E před přijetím nového seznamu projektů společného zájmu, tak aby bylo možno sladit legislativní rámec s prioritou zavedení chytré sítě a předejít vázanosti na investice s vysokou uhlíkovou náročností; zdůrazňuje, že je nezbytný strategický přístup k energetickým klastrům EU s cílem využít nejúčinnější investice do zdrojů obnovitelné energie; vítá proto ohlášenou strategii pro výrobu větrné energie na moři; domnívá se, že politiky EU by měly konkrétně podporovat inovace a zavádění udržitelných technologií skladování energie a zeleného vodíku; zdůrazňuje potřebu zajistit, aby využívání zdrojů energie, jako je zemní plyn, mělo pouze přechodnou povahu, jelikož cíle klimatické neutrality má být dosaženo nejpозději do roku 2050;

25. zdůrazňuje, že je zásadní zajistit v Evropě dobře fungující, plně integrovaný a konkurenceschopný trh s energií zaměřený na spotřebitele; vyzdvihuje význam přeshraničních propojení pro dosažení plně integrovaného trhu s energií; vítá, že Komise oznámila, že do poloviny roku 2020 navrhne opatření inteligentní integrace trhu EU s energií, a zdůrazňuje, že další integrace bude mít významnou roli při zvyšování bezpečnosti dodávek energie a budování hospodářství s nulovými emisemi skleníkových plynů; vyzdvihuje, že je zapotřebí poskytnout adekvátní finanční prostředky Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů, má-li se posílit a rozšířit regionální spolupráce členských států;

26. trvá na urychleném rozfázovaném ústupu od přímých a nepřímých dotací na fosilní paliva do roku 2020 v EU a v každém členském státě;

Středa 15. ledna 2020

27. vítá avizovanou vlnu renovací veřejných a soukromých budov a vybízí k tomu, aby se hlavní pozornost upřela na školy a nemocnice a také na sociální bydlení a nájemní byty s cílem podpořit domácnosti s nízkými příjmy; zdůrazňuje, že je třeba, aby byl nejpozději do roku 2050 renovován stávající fond budov do podoby budov s téměř nulovou spotřebou energie s cílem dosáhnout uhlíkové neutrality; zdůrazňuje, že stavební sektor skýtá velký potenciál k úsporám energie a k výrobě obnovitelné energie na místě, což by mohlo stimulovat zaměstnanost a pomoci v expanzi malým a středním podnikům; domnívá se, že je nezbytně nutný inteligentní a pokrokový legislativní rámec; vítá proto návrhy na snížení vnitrostátních regulačních překážek renovací a přezkum nařízení o stavebních výrobcích; žádá, aby se po členských státech nekompromisně vymáhaly povinné renovace veřejných budov v souladu se směrnicí o energetické účinnosti; vybízí k podpoře dřevěných konstrukcí a ekologických stavebních materiálů;

28. zdůrazňuje, že energetická transformace musí být sociálně udržitelná a neměla by prohlubovat energetickou chudobu, a vítá závazek Komise v tomto směru; je přesvědčen o tom, že komunity bojující proti energetické chudobě musí být vybaveny nezbytnými nástroji k tomu, aby se mohly podílet na ekologické transformaci prostřednictvím vzdělávání a poradenských služeb a stimulace dlouhodobých investic; vyzývá k cíleným akcím v úzké spolupráci s členskými státy a k výměně osvědčených postupů s cílem snižovat energetickou chudobu a současně podporovat rovný přístup k nástrojům financování pro renovace ke zvýšení energetické účinnosti; je přesvědčen, že náklady na energeticky úsporné renovace by neměly nést domácnosti s nízkými příjmy; dále zdůrazňuje úlohu dálkového vytápění při zajišťování cenově dostupné energie;

29. obecně podporuje myšlenku tržních opatření jako jednoho z nástrojů k dosažení cílů v oblasti klimatu; vyjadřuje nicméně námitky, pokud jde o potenciální zahrnutí emisí budov do systému EU pro obchodování s emisemi, jelikož by to mohlo vést k odejmutí odpovědnosti za řešení z rukou veřejnosti a k větším nákladům na energii pro nájemníky a vlastníky nemovitostí; domnívá se, že pro jakékoli takové opatření je nutné vypracovat důkladnou analýzu;

Aktivizace průmyslu pro čisté a oběhové hospodářství

30. přechod na moderní, klimaticky neutrální, mimořádně účinně využívající zdroje a konkurenceschopnou průmyslovou základnu v EU nejpozději do roku 2050 vnímá jako klíčový úkol a příležitost a vítá oznámení Komise o tom, že v březnu 2020 předloží novou průmyslovou strategii a strategii pro MSP; zdůrazňuje, že konkurenceschopnost průmyslu a politika v oblasti klimatu jsou dvě témata, která se vzájemně posilují, a že inovativní a klimaticky neutrální reindustrializace vytvoří v daných lokalitách pracovní místa a zajistí evropskému hospodářství konkurenceschopnost;

31. zdůrazňuje, že tato průmyslová strategie by se měla zaměřit na stimulaci hodnotových řetězců pro ekonomicky životaschopné a udržitelné produkty, procesy a obchodní modely, které se budou zaměřovat na klimatickou neutralitu, účinné využívání zdrojů, oběhovost a netoxické prostředí při současném zachování a rozvoji mezinárodní konkurenceschopnosti a prevenci delokalizace evropského průmyslu; souhlasí s Komisí, že energeticky náročná průmyslová odvětví, například ocelářství či výroba chemických produktů a cementu, jsou pro evropskou ekonomiku naprosto zásadní a že modernizace a dekarbonizace těchto odvětví mají stěžejní význam;

32. vyzývá Komisi, aby zajistila ekonomickou, sociální a územní soudržnost transformace, přičemž zvláštní pozornost by měla věnovat nejvíce znevýhodněným regionům, oblastem dotčeným průmyslovou transformací (především uhelným regionům a regionům závislým na uhlíkově náročných průmyslových odvětvích, jako je výroba oceli), řídké osídleným oblastem a ekologicky citlivým oblastem;

33. zdůrazňuje, že průmyslová strategie a strategie pro MSP musí stanovit jasné plány postupu, jak poskytnout komplexní soubor pobídek a možností financování inovací, zavádění průlomových technologií a nových udržitelných obchodních modelů a odstraňování všech zbytečných regulačních překážek; vyzývá EU k podpoře průkopníků v otázkách klimatu a zdrojů na základě technologicky neutrálního přístupu v souladu s nejmodernějšími vědeckými poznatky a dlouhodobými cíli EU v oblasti klimatu a životního prostředí; zdůrazňuje úlohu ekologicky bezpečného zachycování a ukládání uhlíku z hlediska budování klimatické neutrality těžkého průmyslu v případech, kdy nejsou k dispozici žádné možnosti přímého snížení emisí;

34. připomíná, že zásadní úlohu při podpoře ekologické transformace hrají digitální technologie, například na základě zvyšování účinnosti využívání zdrojů a energetické účinnosti a lepšího monitorování životního prostředí a také s ohledem na benefity, které z klimatického hlediska přináší plná digitalizace přenosových a distribučních operací a chytré aplikace;

Středa 15. ledna 2020

domnívá se, že průmyslová strategie by měla, jak je navrženo, integrovat ekologickou a digitální transformaci a měla by určit klíčové cíle a překážky, které brání plnému využití potenciálu digitálních technologií; vyzývá Komisi, aby vyvinula strategie pro zavádění inovativních digitálních technologií a připravila pro ně financování; zároveň zdůrazňuje, že je důležité zlepšit energetickou účinnost a výkonnost oběhového hospodářství samotného digitálního odvětví, a vítá závazky Komise v tomto ohledu; žádá Komisi, aby vytvořila metodiku pro monitorování a kvantifikaci rostoucího dopadu digitálních technologií na životní prostředí, aniž by vytvářela zbytečnou administrativní zátěž;

35. domnívá se, že součástí této průmyslové strategie musí být náležité zohlednění dopadů na pracovníky a zvážení nutnosti jejich proškolení, rekvalifikace a rozšíření dovedností; vyzývá Komisi, aby věnovala větší pozornost regionální dimenzi této strategie a zajistila, že nikdo ani žádný region nebude opomenut; trvá na tom, že strategie musí zahrnovat sociální dialog, do něhož budou plně zapojeni pracovníci;

36. požaduje nový ambiciózní akční plán pro oběhové hospodářství, jehož cílem musí být snížení celkové environmentální a surovinové stopy, kterou zanechává produkce a spotřeba v EU, a současně poskytnutí výrazných pobídek k inovacím pro udržitelné podniky a trhy s klimaticky neutrálními a netoxickými produkty oběhového hospodářství, přičemž hlavními prioritami musí být účinné využívání zdrojů, nulové znečištění a předcházení vzniku odpadů; zdůrazňuje značnou součinnost mezi opatřeními v oblasti klimatu a oběhovým hospodářstvím, zejména v energeticky náročných odvětvích s vysokou produkcí uhlíku; požaduje stanovení cíle pro účinné využívání zdrojů na úrovni EU;

37. vyzývá Komisi, aby v prioritních oblastech, jako jsou odpady z obchodu, textil, plasty, elektronika, stavebnictví a potraviny, navrhla cíle pro třídění sběr odpadu, snižování vzniku odpadu, opětovné používání a recyklaci a další konkrétní opatření, například rozšířenou odpovědnost výrobců; naléhavě vyzývá Komisi, aby vypracovala opatření na podporu trhu s recyklovanými materiály v Evropě, včetně společných norem kvality, a aby v prioritních odvětvích, v nichž je to možné, stanovila povinné cíle pro použití materiálů získaných využitím odpadu; zdůrazňuje, že je důležité vypracovat koloběhy netoxických materiálů, zintenzívnit nahrazování látek vzbuzujících mimořádné obavy a podporovat výzkum a inovace za účelem vývoje netoxických produktů; vyzývá Komisi, aby zvažila opatření k řešení problému s dováženými výrobky, které obsahují látky nebo součásti, jež jsou v EU zakázány, a které by se ani prostřednictvím recyklace neměly na trh EU dostávat znovu v podobě spotřebního zboží;

38. podporuje politická opatření zaváděná v souvislosti s udržitelnými výrobky, včetně rozšiřování možností ekodesignu díky právním předpisům, na jejichž základě by výrobky byly trvanlivější, opravitelné, opětovně použitelné a recyklovatelné, a včetně zásadního pracovního programu pro ekodesign a používání ekoznaček na období po roce 2020, který se bude mimo jiné týkat inteligentních telefonů a jiného vybavení IT; vyzývá k předložení legislativních návrhů týkajících se práva na opravu, eliminace používání zabudovaných prvků zkracujících životnost a zavedení jednotných nabíječek pro mobilní IT zařízení; podporuje plány Komise týkající se legislativních návrhů na zajištění bezpečného, oběhového a udržitelného hodnotového řetězce baterií, a to pro všechny baterie, a očekává, že tyto návrhy budou obsahovat přinejmenším opatření týkající se ekodesignu, cílů pro opětovné použití a recyklaci a udržitelného a společensky zodpovědného získávání zdrojů; zdůrazňuje, že v Evropě je třeba vytvořit spolehlivou a udržitelnou strukturu pro baterie a skladování energie; zdůrazňuje, že je nutné podporovat místní spotřebu a výrobu, které by byly založeny na zásadách odmítat výrobky, které nejsou udržitelné, snížit spotřebu, opětovně využívat, recyklovat a opravovat, ukončit plánované využívání zastaralých podnikatelských strategií, kdy se výrobky navrhuji tak, aby měly krátkou dobu životnosti a musely být nahrazeny, a přizpůsobit spotřebu omezeným zdrojům planety; je přesvědčen, že pro dosažení udržitelné spotřeby má zásadní význam právo na opravu výrobků a neustálá podpora IT služeb; vyzývá k zakotvení těchto práv v právních předpisech EU;

39. naléhavě vybízí Komisi, aby ještě zpřísnila opatření EU bojující proti znečištění plasty, zejména v mořském prostředí, a vyzývá k zavedení rozsáhlejšího omezení plastových výrobků na jedno použití a k jejich nahrazení; podporuje vypracovávání právních předpisů, které by řešily nadměrné používání obalů a které by zajistily, že na trzích EU nebudou nepozději v roce 2030 povoleny žádné obalové materiály, které nelze opětovně použít ani recyklovat ekonomicky smysluplným způsobem, a současně zaručily bezpečnost potravin; vyzývá k opatřením, která zajistí přeshraniční koordinaci systémů výkupu obalů; naléhavě vyzývá Komisi, aby komplexním způsobem řešila problém mikroplastů, mimo jiné přijetím komplexního plánu postupného ústupu od záměrného přidávání mikroplastů a novými opatřeními, včetně opatřeními regulačními, jejichž účelem je zabránit neúmyslnému uvolňování plastů, např. z textilu, pneumatik a plastových pelet; všímá si, že Komise má v úmyslu vytvořit regulační rámec pro biologicky rozložitelné plasty a plasty z biologického materiálu; zdůrazňuje potřebu plně oběhového hospodářství v oblasti plastů;

Středa 15. ledna 2020

40. vyzývá k vybudování jednotného „zeleného“ trhu EU, který by specifickými kroky podněcoval zvyšování poptávky po udržitelných produktech, například na základě ekologického zadávání veřejných zakázek ve větší míře; v této souvislosti vítá skutečnost, že se Komise zavázala předložit další legislativní návrhy a pokyny týkající se ekologického zadávání veřejných zakázek; vyzývá instituce a orgány EU, aby šly při zadávání veřejných zakázek v tomto směru příkladem; zdůrazňuje, že je navíc třeba přezkoumat a revidovat pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek, aby se zajistily skutečně rovné podmínky pro podniky z EU, zejména pro podniky dodávající udržitelné produkty nebo služby, například v oblasti veřejné dopravy;

41. zdůrazňuje, že je důležité posílit postavení spotřebitelů a náležitě je informovat; vyzývá k zavedení opatření, která spotřebitelům zajistí transparentní, srovnatelné a jednotné informace o produktech, včetně označování produktů, založené na spolehlivých údajích a spotřebitelských průzkumech, jež jim pomohou k výběru zdravějších a udržitelnějších produktů a k tomu, aby byli informováni o trvanlivosti a opravitelnosti produktů a o jejich environmentální stopě; zdůrazňuje, že je nezbytné poskytnout spotřebitelům účinné, srozumitelné a vymahatelné prostředky nápravy, jež by zohledňovaly aspekty udržitelnosti a dávaly přednost opětovnému použití nebo opravám výrobků před jejich vyřazením z důvodů nefunkčnosti;

42. domnívá se, že obnovitelné materiály z udržitelných zdrojů budou hrát důležitou úlohu při přechodu na klimaticky neutrální ekonomiku, a podtrhuje, že je nutné motivovat k investicím do rozvoje udržitelné bioekonomiky, v níž by materiály intenzivně využívající fosilní energetické zdroje byly nahrazovány obnovitelnými biologickými materiály, například ve stavebnictví, v textilním průmyslu, v chemických výrobcích, obalech, při stavbě lodí a pokud je možné zajistit udržitelnost, tak i při výrobě energie; zdůrazňuje, že při tom bude třeba postupovat udržitelným způsobem a v souladu s ekologickými normami; podtrhuje potenciál bioekonomiky k vytváření nových zelených pracovních míst, a to i ve venkovských částech EU, a k podněcování inovací; vyzývá k podpoře výzkumu a inovací v oblasti udržitelných řešení spojených s bioekonomikou, která by měla zohledňovat nutnost chránit jedinečnou biologickou rozmanitost a ekosystémy; vyzývá k účinnému provádění biohospodářské strategie EU v rámci Zelené dohody pro Evropu;

Urychlení přechodu k udržitelné a inteligentní mobilitě

43. vítá nadcházející strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu a souhlasí s Komisí, že všechny druhy dopravy (silniční, železniční, letecká a vodní doprava) budou muset přispět k dekarbonizaci odvětví dopravy v souladu s cílem dosáhnout klimaticky neutrální ekonomiky, přičemž uznává, že se jedná o výzvu i příležitost; podporuje uplatňování zásady „znečišťovatel platí“; požaduje dlouhodobou ucelenou strategii pro spravedlivou transformaci, která zohlední také přínos odvětví dopravy pro hospodářství EU a potřebu zajistit vysokou úroveň cenově dosažitelného a dostupného dopravního propojení, jakož i sociální aspekty a ochranu práv pracovníků;

44. vítá návrh Komise podpořit multimodální dopravu za účelem zvýšení účinnosti a snížení emisí; domnívá se však, že multimodality lze nejlépe dosáhnout pouze konkrétními legislativními návrhy; vítá záměr Komise navrhnout opatření, která by zlepšila propojenost mezi silnicemi, železnicí a vnitrozemskými vodními cestami, a vedla tak ke skutečnému přechodu na jiné druhy dopravy; vyzývá ke zvýšení a podpoře investic do propojení železničních sítí EU s cílem umožnit v celé EU rovný přístup k veřejné železniční dopravě a zvýšit přitažlivost osobní železniční dopravy; zdůrazňuje, že jednotný evropský železniční prostor je nezbytným předpokladem pro přechod na jiný druh dopravy a vyzývá Evropskou komisi, aby do konce roku 2020 předložila strategii, po níž budou následovat konkrétní legislativní návrhy, které zabrání fragmentaci vnitřního trhu;

45. zdůrazňuje, že klíčovou úlohu v rozvoji udržitelné multimodální dopravy hraje vodní doprava, která neprodukuje žádné emise; naléhavě vyzývá Komisi, aby vypracovala koordinovaný evropský rámec pravidel pro vnitrozemské vodní cesty; žádá Komisi, aby aktivně podporovala intermodalitu zahrnující vnitrozemské vodní cesty, zejména přeshraniční vytváření systémů vnitrostátních vodních cest, které je třeba zlepšit;

46. opakuje, že jednotné evropské nebe je schopno snížit emise z letecké dopravy bez vysokých nákladů, ale samo o sobě nepřinese významné snížení emisí z letecké dopravy v souladu s dlouhodobým cílem EU; požaduje jasný regulační plán pro dekarbonizaci letectví, založený na technologických řešeních, infrastruktuře, požadavcích na udržitelná alternativní paliva a na účinných operacích ve spojení s pobídkami k přechodu na jiný druh dopravy;

Středa 15. ledna 2020

47. vítá návrh Komise přezkoumat směrnici o infrastruktuře pro alternativní paliva a nařízení o transevropské dopravní síti (TEN-T) s cílem urychlit využívání vozidel a plavidel s nulovými a nízkými emisemi; vítá zaměření na zvyšování infrastruktury pro dobíjení elektrických vozidel; vyzývá nicméně k vypracování komplexnějšího plánu městské mobility s cílem snížit přetížení dopravy a zlepšit obyvatelnost ve městech, například prostřednictvím podpory veřejné dopravy s nulovými emisemi a cyklistické a pěší infrastruktury, zejména v městských oblastech;

48. domnívá se, že je zásadní zajistit dostatečné investice do rozvoje vhodné infrastruktury pro mobilitu s nulovými emisemi a to, aby všechny příslušné fondy EU (Nástroj pro propojení Evropy, InvestEU atd.), jakož i poskytování úvěrů Evropské investiční banky (EIB) na dopravu byly přizpůsobeny této situaci; vyzývá členské státy, aby se zavázaly k řádnému financování a zvýšily tempo zavádění inovativních strategií, dobíjecí infrastruktury a alternativních paliv; je toho názoru, že příjmy z daní nebo poplatků za dopravu by měly být použity na podporu transformace, čímž by tyto poplatky byly pro společnost přijatelnější; vítá návrh Komise vyvinout inteligentní systémy řízení dopravy a řešení pro mobilitu jako službu, zejména v městských oblastech; vyzývá Komisi, aby podporovala rozvoj inovativních aplikací, nových technologií, nových obchodních modelů a nově vznikajících a inovativních systémů mobility v celé Evropě; naléhavě vyzývá Komisi, aby do diskusí o uplatňování budoucích politik mobility na úrovni EU zapojila města, která mají praktické zkušenosti a know-how;

49. vítá záměr Komise zahrnout do systému ETS i námořní dopravu; zdůrazňuje, že EU by měla hájit vysoké ambice v otázce snižování emisí skleníkových plynů v námořní dopravě jak na mezinárodní, tak i na unijní úrovni, přičemž žádná nová opatření EU by neměla oslabit mezinárodní konkurenceschopnost lodí plujících pod vlajkou EU; domnívá se, že opatření na úrovni EU by měla jít ruku v ruce s opatřeními na mezinárodní úrovni, aby se zabránilo vytváření dvojích předpisů pro toto odvětví a aby jakákoli činnost nebo nečinnost přijatá na celosvětové úrovni nebránila EU v přijímání ambicióznějších opatření v rámci Unie; dále zdůrazňuje, že je třeba přijmout opatření k odklonu od používání těžkého topného oleje a že je nezbytné naléhavě investovat do výzkumu nových technologií v oblasti dekarbonizace odvětví lodní dopravy a do vývoje ekologických lodí s nulovými emisemi;

50. podporuje opatření navržená za účelem snížení emisí v letectví, posílení systému ETS, jež odpovídá ambicím EU v otázkách klimatu, a zrušení bezplatného přidělování povolenek leteckým dopravcům na lety uvnitř EU; současně vyzývá Komisi a členské státy, aby učinily maximum pro to, aby byl systém kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě (CORSIA) zpřísněn a aby nejvyšší měrou podporovaly, aby Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) přijala dlouhodobý cíl, jímž je snížení sektorových emisí, a aby zároveň zaručily legislativní autonomii EU, pokud jde o provádění směrnice o obchodování s emisemi (ETS); zdůrazňuje, že jako spolunormotvůrci jsou Evropský parlament a Rada jedinými orgány, které mohou rozhodovat o veškerých budoucích změnách směrnice ETS; zdůrazňuje, že směrnice ETS by měla být novelizována pouze pod podmínkou, že bude v souladu se závazkem Unie snížit emise skleníkových plynů v celém hospodářství;

51. zdůrazňuje, že je důležité zajistit rovné podmínky pro různé druhy dopravy; vyzývá proto Komisi, aby v souvislosti s revizí směrnice o zdanění energie navrhla koordinovaná opatření s cílem zrušit osvobození od daně pro letecké a námořní pohonné hmoty v členských státech a aby současně zabránila nezamýšleným negativním environmentálním, hospodářským a sociálním důsledkům;

52. očekává chystané návrhy Komise přísnějších norem pro emise látek znečišťujících ovzduší, které produkují vozidla se spalovacím motorem (Euro 7) a revidovaných emisních standardů osobních automobilů, dodávek a nákladních vozidel stanovených pro CO₂, které by měly po roce 2025 zajistit přechod na mobilitu s nulovými emisemi; vyzývá Komisi, aby vyvinula metody pro analýzy životního cyklu; připomíná výsledek hloubkové analýzy, která doplňuje sdělení Komise nazvané „Čistá planeta pro všechny: Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“, podle něhož a na základě scénářů předpovídajících dosažení klimatické neutrality v roce 2050 budou muset mít všechny nové automobily uvedené na trh EU po roce 2040 nulové emise, a vyzývá k vypracování soudržného politického rámce a přechodných režimů na podporu tohoto vývoje; poznamenává, že bude nutné provést revizi platných pravidel, která by průkopnickým zemím umožnila uplatňovat na vnitrostátní úrovni přísnější opatření, rozhodnou-li tak členské státy;

Středa 15. ledna 2020

53. vítá plány Komise na řešení znečištění ovzduší z námořní dopravy a z letectví, včetně regulace přístupu nejvíce znečišťujících lodí do přístavů EU a regulačních opatření zaměřených na boj proti znečištění loděmi kotvícími v přístavech; zdůrazňuje, že je důležité podporovat rozvoj přístavů, které neprodukují žádné emise a používají obnovitelné zdroje energie; podtrhuje, že k relevantním řešením, která lze snadno uplatnit, patří zřizování nových kontrolních oblastí emisí podle Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z lodí (MARPOL) a snižování rychlosti v lodní dopravě;

54. bere na vědomí, že Komise zvažuje rozšíření evropského systému obchodování s emisemi na emise ze silniční dopravy; odmítá přímé začlenění do systému obchodování s emisemi v EU a zavedení jakéhokoli druhu paralelních režimů; rozhodně zdůrazňuje, že žádný systém zpoplatnění by neměl nahradit nebo oslabit stávající nebo budoucí normy CO₂ pro osobní a nákladní vozidla a vytvářet další zátěž přímo pro spotřebitele;

Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“: vytvoření spravedlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnímu prostředí

55. vítá návrh Komise předložit v roce 2020 strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, jejímž cílem je zajistit udržitelnější politiku v oblasti potravin spojením snah o řešení problému se změnou klimatu a o ochranu životního prostředí a zachování biologické rozmanitosti, aby Evropané měli k dispozici cenově dostupné, vysoce kvalitní a udržitelné potraviny a současně byly zaručeny důstojné životní podmínky zemědělců a rybářů a konkurenceschopnost zemědělství; domnívá se, že Společná zemědělská politika (SZP) by měla být zcela v souladu s vytuženým cílem EU v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti; vítá závazek Komise zajistit, aby se evropské potraviny staly celosvětovým standardem pro udržitelnost; vyzývá Komisi, aby využila strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ k vytvoření skutečně dlouhodobé vize pro udržitelné a konkurenceschopné potravinové systémy a aby současně podporovala reciprocitu výrobních norem EU v obchodních dohodách;

56. zdůrazňuje, že udržitelné zemědělství a zemědělci budou hrát důležitou úlohu při řešení výzev Zelené dohody pro Evropu; zdůrazňuje důležitost evropského zemědělství a jeho potenciál k tomu, aby přispělo k přijetí opatření v oblasti klimatu, oběhovému hospodářství a posílení biologické rozmanitosti a k podpoře udržitelného využívání obnovitelných surovin; zdůrazňuje, že zemědělci v EU musí mít k dispozici nezbytné nástroje pro boj proti změně klimatu a přizpůsobení se této změně, jako je investování do přechodu na udržitelnější zemědělské systémy; zdůrazňuje, že cílem strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ by mělo být ambiciózní snížení emisí skleníkových plynů ze zemědělství a znehodnocování půdy;

57. zdůrazňuje, že je třeba posílit postavení zemědělců v zemědělsko-potravinovém řetězci; zdůrazňuje, že je třeba se zabývat dopadem právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže na udržitelnost potravinového řetězce, například prostřednictvím boje proti nekalým obchodním praktikám a odměňování výrobců dodávajících vysoce kvalitní potraviny za poskytování veřejných statků v podobě vyššího standardu v oblasti životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat, které se v současné době dostatečně neodrážejí v cenách nezemědělských podniků;

58. žádá udržitelnou SZP, která by prostřednictvím svých opatření podporovala a pobízela zemědělce k tomu, aby více přispívali k ochraně životního prostředí a klimatu a aby lépe zvládali volatilitu a krize; žádá Komisi, aby analyzovala přínos současného návrhu na reformu SZP k závazkům EU v oblasti ochrany životního prostředí, klimatu a biologické rozmanitosti a uvedla jej do souladu s cíli uvedenými v Zelené dohodě pro Evropu a při tom vzala v potaz, že je nutné zachovat v Evropě rovné podmínky, a umožnit tak stabilní, odolnou a udržitelnou zemědělskou produkci; zdůrazňuje, že strategické plány SZP musí plně odrážet ambice Zelené dohody pro Evropu, a vyzývá Komisi, aby byla v tomto ohledu při svých hodnoceních strategických plánů neústupná, a zejména aby ověřila ambice a účinnost ekorežimů členských států a podrobně monitorovala výsledky jejich provádění; zdůrazňuje, že v rámci nového modelu realizace je důležitý cílený přístup založený na výsledcích, který s sebou nese větší zjednodušení a transparentnost, pokud jde o konkrétní výsledky a cíle spojené s přidanou hodnotou; považuje za nezbytné pomoci zemědělcům přejít na udržitelnější zemědělství a za tímto účelem podporuje poskytnutí takového rozpočtu na SZP, který jí umožní dosáhnout všech jejích cílů, včetně splnění cílů EU v oblasti životního prostředí;

Středa 15. ledna 2020

59. opakuje, že jedním z prioritních cílů udržitelného zemědělství je snížení závislosti na pesticidech; v tomto ohledu vítá závazek Komise bojovat proti zatížení životního prostředí pesticidy a proti jejich dopadům na zdraví a výrazně omezit používání chemických pesticidů a rizika s nimi spjatá, jakož i používání hnojiv a antibiotik, a to mimo jiné legislativními opatřeními; zdůrazňuje, že strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ by měla zahrnovat závazné cíle pro omezení nebezpečných pesticidů; požaduje strategii EU, která usnadní přístup na trh pro vědecky podložené a udržitelné alternativy; vyzývá Komisi, aby reagovala na výzvy v usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2019 o postupu Unie pro povolování pesticidů⁽⁴⁾;

60. se znepokojením konstatuje, že zemědělství, rybolov a produkce potravin jsou stále nejvýznamnějšími příčinami ztráty suchozemské a mořské biologické rozmanitosti; je přesvědčen, že úbytek opylovačů, včetně včel, vyvolává mimořádné obavy z hlediska potravinové bezpečnosti, jelikož plodiny závislé na opylovačích hrají v naší stravě důležitou úlohu; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily úplné přijetí všech pokynů Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) týkajících se včel z roku 2013, a naléhavě vyzývá členské státy, aby příslušným způsobem sladily své posuzování pesticidů;

61. zdůrazňuje, že pro zajištění dostatečného množství výživných potravin pro rostoucí populaci a pro omezení ztrát a plýtvání potravinami jsou zapotřebí inteligentní zemědělské postupy a výrobní metody; naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby posílily opatření na snižování míry plýtvání potravinami a boj proti podvodům v potravinářství; vyzývá k přijetí vymahatelného celounijního cíle snížení potravinového odpadu do roku 2030 o 50 % na základě společné metodiky; zdůrazňuje pozitivní dopady, které mohou mít krátké potravinové dodavatelské řetězce na snížení plýtvání potravinami;

62. zdůrazňuje, že právní předpisy týkající se materiálů určených pro styk s potravinami a maximálních limitů reziduí pesticidů by měly být revidovány a měly by vycházet z nejnovějších vědeckých poznatků; naléhavě vyzývá Komisi, aby zakázala potravinářské přídatné látky, které jsou škodlivé pro lidské zdraví; připomíná, že zdravé potraviny jsou zásadní pro snižování výskytu kardiovaskulárních onemocnění a rakoviny; zdůrazňuje, že pro dovážené potravinářské výrobky je důležité vytvořit právní rámec, včetně mechanismů pro prosazování, aby byly v souladu s evropskými normami v oblasti životního prostředí;

63. konstatuje, že podle názoru občanů EU by „zajišťování bezpečných, zdravých a vysoce kvalitních potravin“ pro všechny spotřebitele mělo být hlavní prioritou společné zemědělské a rybářské politiky; je přesvědčen, že digitální prostředky poskytování informací mohou informace na obalech doplnit, ale nikoli nahradit; vítá proto záměr Komise hledat nové způsoby, jak spotřebitele lépe informovat; vyzývá Komisi, aby zvažila lepší označování potravin, například pokud jde o výživové označování, označování země původu určitých potravin a označování týkající se životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat, aby se zamezilo fragmentaci jednotného trhu a vznikl systém označování všech produktů, který bude objektivní, transparentní a uživatelsky vstřícný;

64. zdůrazňuje, že zemědělství má potenciál přispět ke snížení emisí v EU prostřednictvím udržitelných postupů, jako je přesné zemědělství, ekologické zemědělství, agroekologie, agrolesnictví, zlepšení životních podmínek zvířat a předcházení onemocnění lidí i zvířat, včetně udržitelného obhospodařování lesů, zachycování uhlíku a lepšího hospodaření s živinami v zájmu splnění cílů Zelené dohody pro Evropu; zdůrazňuje, že je důležité motivovat zemědělce k přechodu na tyto metody, které spravedlivě, včas a ekonomicky smysluplným způsobem povedou k výhodám z hlediska klimatu, životního prostředí a biologické rozmanitosti; vítá skutečnost, že strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ se rovněž zaměří na přínosy nových technologií, včetně digitalizace, s cílem zlepšit účinnost, využívání zdrojů a udržitelnost životního prostředí a zároveň přinést tomuto odvětví hospodářské výhody; znovu opakuje svou výzvu k provádění významného strategického evropského plánu produkce a zásobování rostlinnými bílkovinami, který bude vycházet z udržitelného rozvoje všech plodin pěstovaných na území EU;

65. vyzývá Komisi, aby do své strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ zahrнула i produkty rybolovu a akvakultury za účelem posílení udržitelného hodnotového řetězce v odvětví rybolovu („od rybolovu po spotřebu“); uznává, že rybářské odvětví má velký potenciál přispět k cílům Zelené dohody pro Evropu; klade velký důraz na to, že toto odvětví musí být v souladu s cíli EU v oblasti životního prostředí, klimatu a udržitelnosti a s vědou; poukazuje na to, že je důležité poskytovat adekvátní podporu evropským rybářům, kteří přecházejí na udržitelné rybolovné postupy; vyzývá Komisi, aby předložila návrh na zlepšení sledovatelnosti všech potravin mořského původu, včetně označování původu konzervovaných rybích produktů a zákazů výrobků, které poškozují či vyčerpávají mořské prostředí;

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0023.

Středa 15. ledna 2020

66. domnívá se, že je důležité posílit stávající normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a v případě potřeby vypracovat nové normy, opírající se o nové vědecké poznatky, a zahájit řízení o nesplnění povinnosti vůči členským státům, které systematicky nespolečupracují při provádění a vymáhání existujících právních předpisů týkajících se životních podmínek zvířat; vyzývá Komisi, aby bez zbytečného odkladu předložila novou strategii pro dobré životní podmínky zvířat, která připraví půdu pro rámcový právní akt o dobrých životních podmínkách zvířat a zajistí, že vnímání zvířat bude zohledňováno ve všech příslušných politikách;

Ochrana a obnova ekosystémů a biologické rozmanitosti

67. hluboce lituje toho, že v Evropě i ve světě nadále znepokojivou rychlostí ubývá biologická rozmanitost, jakož i skutečnosti, že se nepodařilo splnit žádný ze současných cílů, včetně aičijských cílů, k zastavení úbytku biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že je třeba zachovat a obnovit biologickou rozmanitost, a vítá závazek Komise předložit strategii pro biologickou rozmanitost do března 2020 před 15. konferencí stran Úmluvy o biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že EU by měla prosazovat přijetí ambiciózní a závazné celosvětové dohody o rámci pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020, který bude stanovovat jednoznačné a závazné cíle pro chráněné oblasti v EU i v celosvětovém měřítku; považuje za zásadní, aby byl do roku 2030 zastaven a obrácen trend zániku biologické rozmanitosti, a to jak na úrovni Evropské unie, tak na celosvětové úrovni, včetně zvláštních opatření pro evropské zámořské oblasti;

68. zdůrazňuje, že strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 musí zahrnovat ambiciózní a právně vymahatelná opatření a závazné cíle ke zvýšení ochrany a obnovy zranitelných ekosystémů, jakož i komplexní opatření k řešení příčin úbytku biologické rozmanitosti; zdůrazňuje význam zvýšení efektivnosti a zvětšení rozsahu sítí chráněných oblastí s cílem zmírnit změnu klimatu a přizpůsobit se této změně a význam umožnit zotavení biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby do své strategie v oblasti biologické rozmanitosti zahrnula cíl postupného stahování nebezpečných chemických látek a propojila jej se strategií pro netoxické životní prostředí; bere na vědomí, že Komise se chystá pracovat na opatřeních ke zlepšení a obnově poškozených ekosystémů a hodlá předložit návrh plánu na obnovu přírody; domnívá se, že oblasti městské zeleně s bohatou biologickou rozmanitostí přispívají ke zmírňování znečišťování ovzduší, hluku, dopadů změny klimatu, vln veder, povodní a problémů v oblasti veřejného zdraví; vítá, že Komise předloží návrhy na evropská zelená města a zvyšování biologické rozmanitosti v městských oblastech;

69. zdůrazňuje, že soudržnost politik na unijní i vnitrostátní úrovni je klíčovým předpokladem úspěšné politiky na ochranu přírody a biologické rozmanitosti; pokud jde o provádění, považuje za důležité vyměňovat si osvědčené postupy a zkušenosti mezi členskými státy; vyzývá Komisi, aby zahájila řízení o nesplnění povinnosti vůči členským státům, které nedodržují právní předpisy týkající se ochrany přírody; vyzývá Komisi, aby posílila směrnici o odpovědnosti za životní prostředí v souladu s doporučeními uvedenými v usnesení Evropského parlamentu, které bylo přijato dne 26. října 2017;

70. domnívá se, že faktory ovlivňující úbytek biologické rozmanitosti jsou globální a nejsou omezeny státními hranicemi; podporuje proto návrh Komise, aby byl na konferenci OSN o biologické rozmanitosti v říjnu 2020 stanoven celosvětový závazný cíl na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby spojily úsilí s cílem dosáhnout shody ohledně ambiciózního cíle globálních chráněných oblastí pro mořské a pozemní oblasti;

71. připomíná, že nepostradatelnou úlohu pro naši planetu a biologickou rozmanitost hrají lesy; vítá záměr Komise vypořádat se s celosvětovým odlesňováním a žádá ji, aby posílila svá opatření; vyzývá Komisi, aby bezodkladně předložila návrh evropského právního rámce, který s přihlédnutím k principu náležité péče zajistí, že produkty uváděné na trh EU budou pocházet z udržitelných dodavatelských řetězců, které nepřispívají k odlesňování, se zvláštním důrazem na řešení hlavních motivací importovaného odlesňování a naopak na podporu dovozu, který nevede k odlesňování v zahraničí;

72. vyzývá Komisi, aby představila novou ambiciózní strategii EU v oblasti lesnictví s cílem náležitě uznat důležitou, mnohostrannou a průřezovou úlohu, kterou evropské lesy, celé odvětví a udržitelné obhospodařování lesů hrají v boji proti změně klimatu a úbytku biologické rozmanitosti, přičemž je zapotřebí zohlednit společenské, ekonomické a environmentální aspekty; připomíná, že je třeba přijmout opatření k potírání protiprávní těžby dřeva v Evropě; zdůrazňuje, že cílem úsilí v oblasti zalesňování, opětovného zalesňování a obnovy by mělo být posílení biologické rozmanitosti i skladování uhlíku;

Středa 15. ledna 2020

73. zdůrazňuje, že nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy představuje hlavní příčinu úbytku biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že platnost akčního plánu pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy z roku 2016 vyprší v roce 2020; naléhavě vyzývá Komisi, aby obnovila a posílila svoje ustanovení, plně je začlenila do strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a zajistila náležité financování; vyzývá Komisi, aby ze spolupráce s partnerskými zeměmi učinila klíčový prvek boje proti trestné činnosti poškozující volně žijící a planě rostoucí druhy, jakož i boje proti úbytku biologické rozmanitosti;

74. uznává úlohu modrého hospodářství v boji proti změně klimatu; připomíná, že modré hospodářství, včetně energie z obnovitelných zdrojů, cestovního ruchu a průmyslu, musí být skutečně udržitelné, protože využívání mořských zdrojů přímo i nepřímo závisí na dlouhodobé kvalitě a odolnosti oceánů; domnívá se, že oceány by měly být označeny za jeden z nejdůležitějších bodů programu Zelené dohody pro Evropu; naléhavě vyzývá Komisi, aby Zelené dohodě pro Evropu dodala „modrý“ rozměr, plně do ní zapracovala otázku oceánů coby její klíčový prvek a aby v plné míře uznala úlohu oceánů ve prospěch ekosystémů tím, že vypracuje akční plán pro oceány a akvakulturu, včetně konkrétních opatření spojujících integrovanou strategickou vizi ve vztahu k otázkám námořní politiky, jako je doprava, inovace a znalosti, biologická rozmanitost, modrá ekonomika, emise, nakládání s odpady a řízení;

75. domnívá se, že cílem společné rybářské politiky by mělo být ukončení nadměrného rybolovu a obnova populací nad úrovně, které mohou umožnit maximální udržitelný výnos, rozvoj udržitelných mořských a sladkovodních akvakulturních systémů a zavedení účinného a integrovaného systému řízení založeného na ekosystémech, který bude zohledňovat veškeré faktory s dopadem na rybí populace a mořský ekosystém, mimo jiné i změnu klimatu a znečišťování; vyzývá Komisi, aby v této souvislosti předložila návrh na revizi společné zemědělské a rybářské politiky;

76. zdůrazňuje, že je třeba vyvíjet úsilí o zachování oceánů a pobřeží zaměřené na zmírňování změny klimatu i přizpůsobování se této změně, na ochranu a obnovu mořských a pobřežních ekosystémů, a vyzývá k předložení návrhu na vytyčení závazného cíle spočívajícího v rozšíření sítě chráněných mořských oblastí nejméně o 30 % na úrovni EU v rámci strategie pro oblast biologické rozmanitosti do roku 2030, aby se posílila ochrana oceánů; zdůrazňuje, že je zapotřebí zvýšit finanční a kapacitní zdroje za účelem prohloubení poznatků o mořích ve vztahu k biologické rozmanitosti, klimatu a znečištění, aby tak bylo možné lépe porozumět dopadům lidské činnosti na mořské ekosystémy a stavy rybích populací, a vypracovat odpovídající akční plány pro přizpůsobení se změně klimatu a pro zmírňování této změny;

77. zdůrazňuje význam posílení úlohy EU jako světového lídra v oblasti správy oceánů, včetně obchodního rozměru, a to prosazováním přijetí mezinárodního mechanismu v rámci Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu pro ochranu biologické rozmanitosti a mořských ekosystémů mimo dosah vnitrostátní jurisdikce a politiky nulové tolerance nezákonného rybolovu, včetně strategie pro prevenci a omezování znečištění vypracované ve spolupráci se sousedními zeměmi; upozorňuje na to, že má-li dojít k intenzivnější účasti na výzkumu oceánů a má-li se pomoci plnění cílů udržitelného rozvoje, je nutné posílit roli EU, pokud jde o příspěvek k desetiletí vědy o oceánech pro udržitelný rozvoj vyhlášenému OSN;

Životní prostředí bez toxických látek díky ambicióznímu cíli nulového znečištění

78. vítá záměr Komise předložit akční plán nulového znečištění pro ovzduší, vodu a půdu, který by se měl také zabývat znečištěním vody z pozemních zdrojů, zahrnovat posílený mechanismus monitorování a zaměřovat se na prevenci znečištění; vyjadřuje politování nad tím, že předložení strategie pro netoxické životní prostředí bylo odloženo, a vyzývá Komisi, aby co nejdříve v roce 2020 předložila ambiciózní meziodvětvovou strategii pro netoxické životní prostředí, která by zajistila řádnou ochranu všech Evropanů proti škodlivým látkám, včetně ochrany spotřebitelů, pracovníků a zranitelných skupin obyvatelstva;

79. domnívá se, že strategie pro netoxické životní prostředí by měla uzavřít veškeré mezery v prvních předpisech EU o chemických látkách a účinně přispět k rychlému nahrazení látek vzbuzujících mimořádné obavy a dalších nebezpečných chemických látek, včetně endokrinních disruptorů, vysoce perzistentních chemických látek a neurotoxických látek a k řešení kombinovaných účinků chemických látek, nanoforem látek a vystavení nebezpečným chemickým látkám z výrobků; znovu zdůrazňuje, že každý zákaz těchto chemických látek by měl zohlednit veškeré aspekty udržitelnosti; zdůrazňuje, že je třeba přijmout jasný závazek k zabezpečení prostředků pro kvalitnější výzkum bezpečnějších alternativ a k podpoře nahrazování škodlivých chemických látek, čisté výroby a udržitelných inovací; zdůrazňuje, že je nutné omezit testování na zvířatech při posuzování rizik, a vyzývá k většímu úsilí a navýšení finančních prostředků v této oblasti;

Středa 15. ledna 2020

80. vyzývá k tomu, aby do června 2020 byly přijaty ambiciózní legislativní návrhy na řešení problematiky endokrinních disruptorů, zejména v kosmetických přípravcích, hračkách a materiálu určenému pro styk s potravinami, a akční plán, jenž poskytne komplexní rámec s cíli a lhůtami pro minimalizaci vystavení občanů endokrinním disruptorům; upozorňuje, že nový komplexní rámec pro endokrinní disruptory musí zajistit, že bude přihlíženo k účinkům směsí a kombinovaných expozic;

81. vyzývá Komisi, aby podnikla jasné legislativní kroky, pokud jde o boj proti léčivým přípravkům v životním prostředí, jež se v něm vyskytují jak v důsledku výrobního procesu, tak užívání a likvidace léčiv; se znepokojením konstatuje, že léčiva uvolňovaná do životního prostředí rozmetáváním chlévské mrvy se podílejí na budování antimikrobiální rezistence;

82. poukazuje na to, že plán nulového znečištění ovzduší, vody a půdy musí být komplexní, průřezovou strategií ochrany zdraví občanů před zhoršováním stavu životního prostředí a znečištěním; vyzývá Komisi, aby zvýšila stupeň ochrany kvality ovzduší v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a pokyny Světové zdravotnické organizace (WHO); požaduje účinnější monitorování stavu ovzduší v členských státech skrze uplatnění odolných a harmonizovaných měřicích metod a pomocí snadného přístupu k informacím pro evropské občany; vyzývá ke komplexním opatřením proti všem významným znečišťujícím látkám s cílem obnovit přirozenou funkci podzemní a povrchové vody; zdůrazňuje, že by revize směrnice o průmyslových emisích měla klást důraz na prevenci znečištění, soudržnost s politikami oběhového hospodářství a na dekarbonizaci; dále vyzývá k přezkumu směrnice Seveso;

Financování Zelené dohody pro Evropu a zajištění spravedlivé transformace

83. vítá uznání značných finančních potřeb pro dosažení cílů stanovených v Zelené dohodě pro Evropu; vítá dále, že sdělení uznává, že by udržitelnost měla být nadále začleněna do všech odvětví; domnívá se, že by Komise měla předložit komplexní plán financování založený na uceleném souboru návrhů usilujících o posílení veřejných a soukromých investic na všech úrovních; je přesvědčen, že takový plán je nezbytný s cílem naplnit významné finanční potřeby a dodatečné financování, které je potřebné na plnění cílů Zelené dohody pro Evropu, jež výrazně překročí konzervativní částku 260 miliard EUR, kterou uvedla Komise a která nezohledňuje například investiční potřeby pro přizpůsobení se změně klimatu a další environmentální výzvy, jako je biologická rozmanitost, či veřejné investice potřebné pro řešení sociálních nákladů; zdůrazňuje, že náklady spojené s hlubokou dekarbonizací jsou nyní mnohem nižší než náklady spojené s dopady změny klimatu;

84. podporuje plány na vytvoření evropského plánu udržitelných investic, který by pomohl uzavřít investiční mezeru, přispět k financování přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství a zajistit spravedlivou transformaci ve všech oblastech EU; zdůrazňuje, že uvedený plán by měl zohlednit zkušenosti z předchozích programů („Junckerova plánu“) a klást zvláštní důraz na skutečně doplňující investice s evropskou přidanou hodnotou; vyzývá ke koordinované činnosti při řešení investičních mezer v celé EU, a to i prostřednictvím rozpočtu EU, financování od EIB a dalších finančních institucí a programů EU, například prostřednictvím programu InvestEU;

85. vítá novou úvěrovou politiku v oblasti energetiky a novou strategii pro opatření v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti, kterou dne 14. listopadu 2019 přijala EIB coby pozitivní příspěvek k dosažení Zelené dohody pro Evropu; vítá skutečnost, že EIB převezme podobu nové klimatické banky EU s tím, že do roku 2025 bude 50 % jejích operací zaměřeno na opatření v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti, přičemž do roku 2021 ukončí svou podporu financování projektů týkajících se fosilních paliv a do roku 2020 budou veškeré její finanční činnosti uvedeny do souladu se zásadami a cíli Pařížské dohody; vybízí EIB, aby hrála aktivní roli v podpoře projektů podporujících spravedlivou transformaci, jako je výzkum, inovace a digitalizace, přístup malých a středních podniků k financování, stejně jako sociální investice a dovednosti; požaduje, aby investiční politika EIB prioritně poskytovala cílené financování pro iniciativy v rámci Zelené dohody pro Evropu, přičemž je nutné přihlídnout k adicionalitě, kterou mohou finanční prostředky z EIB poskytnout v kombinaci s dalšími zdroji; jako klíčovou vyzdvihuje koordinaci s jinými nástroji financování, neboť EIB nemůže všechny iniciativy v rámci Zelené dohody pro Evropu financovat sama; vítá nedávné prohlášení nově jmenované prezidentky ECB o tom, že by tato instituce měla, jak v úloze v oblasti měnové politiky, tak v úloze v oblasti bankovního dohledu, přispívat k boji proti změně klimatu; naléhavě vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu spolupracovala s ECB s cílem zajistit konzistentní působení příslibené ve sdělení o Zelené dohodě pro Evropu, aniž by byl dotčen mandát ECB vyplývající ze Smluv;

Středa 15. ledna 2020

86. zdůrazňuje, že je nutné řešit stávající nerovnováhu na trhu mezi malou nabídkou udržitelných finančních produktů a velkou poptávkou po nich; znovu poukazuje na úlohu udržitelného financování a domnívá se, že pro zajištění plné transparentnosti míry udržitelnosti finančního systému EU a úspěšnou dekarbonizaci světového hospodářství má zásadní význam to, aby nejdůležitější mezinárodní finanční instituce rychle přijaly a rozvíjely udržitelné financování; poukazuje na to, že je třeba stavět na pozitivních výsledcích strategie udržitelného financování, a zdůrazňuje, že je třeba rychle provést akční plán EU v oblasti udržitelného financování, včetně ekoznačky pro finanční produkty, normy pro zelené dluhopisy a začlenění environmentálních, sociálních a správních (ESG) faktorů do obezřetnostního rámce pro banky, a vítá zřízení mezinárodní platformy pro udržitelné financování;

87. zdůrazňuje, že je třeba podporovat spravedlivou transformaci, a vítá závazek Komise v tomto směru; je přesvědčen o tom, že dobře navržený mechanismus pro spravedlivou transformaci bude spolu s Fondem pro spravedlivou transformaci představovat významný nástroj k usnadnění tohoto přechodu a dosažení cílů v oblasti klimatu za současného vyřešení dopadů na společnost; zdůrazňuje, že stabilní financování tohoto nástroje, včetně dodatečných rozpočtových zdrojů, bude mít klíčový význam pro úspěšné provádění Zelené dohody pro Evropu; je přesvědčen, že spravedlivá transformace je víc než jen fond, neboť se jedná o celkový strategický přístup opřený o investice, který musí zajistit, aby nikdo nezůstal opomenut, a v tomto ohledu zdůrazňuje úlohu sociálních politik členských států; je přesvědčen o tom, že uvedený mechanismus by neměl pouze spočívat v čistém převodu prostředků vládám či podnikům ani by se neměl používat k placení závazků podniků, ale naopak by měl konkrétně pomáhat zaměstnancům ve všech odvětvích a komunitách EU nejvíce postižených dekarbonizací, jako jsou regiony, kde se těží uhlí, nebo regiony s vysokými emisemi uhlíku, s cílem přejít na čistou ekonomiku budoucnosti, která nebude mít odrazující účinek pro aktivní projekty a iniciativy; je přesvědčen, že by tento fond měl mimo jiné podpořit zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci s cílem připravit a přizpůsobit pracovníky na nové vyhlídky, požadavky a kompetence v zaměstnání a podpořit vytváření kvalitních a udržitelných pracovních míst; důrazně vyzdvihuje, že financování spravedlivé transformace musí být podmíněno pokrokem při přijímání konkrétních a závazných dekarbonizačních opatření v souladu s Pařížskou dohodou, zejména pokud jde o postupné vyřazování uhlí a přeměnu regionů s hospodářstvím s vysokou uhlíkovou náročností; považuje za důležité zajistit odpovídající monitorovací rámec pro sledování využívání těchto prostředků členskými státy; Nicméně zdůrazňuje, že prostředky nemohou samy o sobě tuto transformaci zajistit a že je třeba uplatňovat komplexní strategii EU vycházející ze skutečného dialogu a partnerství s dotčenými lidmi a komunitami, v případě potřeby s odborovými organizacemi;

88. zdůrazňuje instrumentální roli víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021-2027 pro úspěch Zelené dohody pro Evropu, a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přičinit se o zásadní posun v politickém a finančním úsilí, včetně nových rozpočtových prostředků, o dosažení cílů této dohody a spravedlivého přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství založené na nejvyšších kritériích sociální spravedlnosti tak, aby nikdo nezůstal opomenut; očekává, že rozpočtové prostředky pro příští finanční programové období budou odpovídat tomuto cíli, a zároveň zdůrazňuje, že snížený VFR by zjevně představoval krok zpět;

89. vyzývá k vytvoření mechanismu, který zajistí hladkou koordinaci, soudržnost a soulad mezi všemi současnými ujednáními politikami, nástroji financování investicemi, včetně EIB, s cílem zabránit překrývání činností, prohloubit synergii a doplňkovost a adicionalitu jejich financování a uvolnit udržitelné soukromé a veřejné investice, čímž se účinněji optimalizuje a zefektivní finanční podpora Zelené dohody pro Evropu; v tomto ohledu zdůrazňuje, že podporuje zásadu zohledňování cílů ve VFR s cílem dosáhnout soudržnosti politik; domnívá se, že pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu a vytvoření spravedlivé společnosti a silné ekonomiky má velký význam boj proti daňovým podvodům, agresivnímu daňovému plánování a praní peněz;

90. vyzývá k přijetí ambiciózních a závazných cílů pro výdaje na ochranu biologické rozmanitosti a začleňování otázek klimatu, které by překračovaly úroveň účelově vázaných výdajů, jak Parlament uvádí ve své průběžné zprávě o VFR, včetně přísné a komplexní metodiky pro určení a sledování příslušných výdajů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti; požaduje, aby Komise zajistila, aby žádné unijní veřejné financování jakékoli politiky EU nebylo v rozporu s cíli vytyčenými Pařížskou dohodou ani s dalšími cíli EU v oblasti životního prostředí a mezinárodními závazky a povinnostmi;

91. vyjadřuje podporu zavedení balíčku nových ekologických vlastních zdrojů s náležitým zaměřením, které budou odpovídat cílům Zelené dohody pro Evropu a podpoří a usnadní ekologickou a sociálně spravedlivou transformaci, včetně boje proti změně klimatu a ochran životního prostředí; návrhy Komise považuje v tomto ohledu za odrazový můstek;

Středa 15. ledna 2020

92. je přesvědčen, že plánovaný přezkum pravidel státní podpory by měl odrážet politické cíle Zelené dohody pro Evropu a usilovat o posílení a zjednodušení investic do udržitelných řešení, zajištění rychlého ukončení přímých a nepřímých dotací pro uhlí a fosilní paliva v EU a vytvoření pokynů pro celostátní, regionální a místní orgány, jejichž úloha bude pro účinné a inovační provádění Zelené dohody pro Evropu klíčová, přičemž je třeba, aby tyto cíle byly v plném souladu s cíli v oblasti omezování skleníkových plynů a s environmentálními cíli; domnívá se, že by tento přezkum měl členským státům umožnit podpořit strukturální změny v důsledku postupného ukončení využívání uhlí na základě stejných podmínek jako Fond pro spravedlivou transformaci; zdůrazňuje, že by tento přezkum neměl oslabit silný soubor pravidel v EU v oblasti hospodářské soutěže;

93. zdůrazňuje, že nezanedbatelnou část finančních prostředků nezbytných pro Zelenou dohodu pro Evropu budou muset zajistit rozpočty členských států; vítá záměr Komise spolupracovat s členskými státy na ekologizaci vnitrostátních rozpočtů; je znepokojen skutečností, že bez udržitelné fiskální politiky a věrohodné finanční situace členských států je každý budoucí model financování Zelené dohody pro Evropu ohrožen; vyzývá proto k zavedení rámce usnadňujícího veřejné udržitelné investice na dosažení cílů stanovených v Zelené dohodě pro Evropu, zdůrazňuje však, že ať už bude zvolen jakýkoli model financování, nesmí ohrozit udržitelnost veřejných financí v EU; zdůrazňuje nicméně, že udržitelné investice podle Zelené dohody pro Evropu by měly být skutečně dodatečné a neměly by vést k vytlačování tržního financování; v tomto ohledu poukazuje na možnosti soukromých a veřejných investic, aby bylo možné těžit z převládajícího prostředí nízkých úrokových sazeb;

94. vyzývá k tomu, aby se transformační program Zelené dohody pro Evropu promítl do zelenějšího evropského semestru; zdůrazňuje, že evropský semestr by v podobě, v jaké se nyní nachází, neměl být oslabován; je přesvědčen, že do tohoto procesu je třeba začlenit cíle udržitelného rozvoje OSN, aby se stal hybnou silou změn, které povedou k udržitelnému blahobytu pro všechny obyvatele Evropy; vyjadřuje proto podporu dalšího začlenění sociálních a environmentálních ukazatelů a cílů do evropského semestru a zároveň žádá členské státy o předložení vnitrostátních plánů pro jejich dosažení; dále vyzývá Komisi, aby předložila posouzení souladu rozpočtů členských států s aktualizovanými cíli EU v oblasti klimatu;

Mobilizace výzkumu a podpora inovací

95. zdůrazňuje, že přední světový výzkum a inovace jsou pro budoucnost Evropy zásadní a jsou rovněž nezbytné pro dosažení našich cílů týkajících se klimatu a životního prostředí, neboť zajistí strategii založenou na vědě a nezbytnou k dosažení uhlíkově neutrální Evropy nejpozději do roku 2050 a přechod společnosti na čistou energii a současně zabezpečí hospodářskou konkurenceschopnost a prosperitu; vítá, že Komise zdůrazňuje potřebu pracovat napříč odvětvími a disciplínami; zdůrazňuje, že je třeba systematicky začleňovat problematiku klimatu a aspekt odolnosti vůči změně klimatu do všech programů výzkumu a inovací EU; bere na vědomí úlohu, kterou sehrávají nové technologie, když při přechodu na udržitelné hospodářství přinášejí další výhody; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly výzkum adaptačních technologií;

96. zdůrazňuje význam programu Horizont Evropa zaměřeného na specifické cíle pro období 2021–2027, který nabízí příležitost zapojit širokou řadu účastníků, včetně evropských občanů, do řešení naléhavé celosvětové výzvy v podobě změny klimatu a učinit v zájmu naplnění Zelené dohody pro Evropu posun směrem k výzkumu a inovacím, které se budou opírat o intenzivnější spolupráci; zdůrazňuje, že je zapotřebí zachovat program Horizont Evropa ambiciózní rozpočet ve výši 120 miliard eur v běžných cenách, aby mohly být řešeny významné inovační výzvy spojené s přechodem ke klimatické neutralitě, přičemž je nutné zohlednit, že by nejméně 35 % rozpočtu tohoto programu mělo přispívat k plnění klimatických cílů; zdůrazňuje, že ostatní fondy EU by měly vyčlenit více rozpočtových prostředků na výzkum a inovace v oblasti čistých technologií; vzhledem k tomu, že mnohé nové a klíčové umožňující technologie budou mít zásadní význam pro dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, žádá Komisi, aby maximalizovala příležitosti plynoucí z širšího inovačního prostředí;

97. zdůrazňuje, že EU musí zachovat a dále rozvíjet své vlajkové civilní vesmírné programy Copernicus a Galileo, jakož i Agenturu EU pro kosmický program, jež hodnotným způsobem přispívají k monitorování životního prostředí a ke shromažďování údajů; zdůrazňuje, že služby programu Copernicus týkající se změny klimatu by měly být co nejdříve plně uvedeny do provozu, aby tak zajišťovaly nepřetržitý přísun údajů nezbytných pro účinné zmírňování změny klimatu a pro činnosti týkající se přizpůsobení se účinkům této změny;

Středa 15. ledna 2020

98. zdůrazňuje, jak důležitý je přenos technologií a sdílení poznatků v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, ochrany a obnovy biologické rozmanitosti, účinného využívání a oběhovosti zdrojů, nízkouhlíkových technologií a technologií s nulovými emisemi, a také při shromažďování údajů na podporu plnění cílů Zelené dohody pro Evropu; trvá na tom, že je důležité podporovat proces uvádění produktů na trh, neboť je klíčovou hybnou silou při přeměně široké znalostní základny EU v inovace; domnívá se, že Zelená dohoda pro Evropu je rovněž příležitostí k navázání vazeb mezi různými zúčastněnými odvětvími, což by mělo být pro všechna odvětví přínosem; v této souvislosti se domnívá, že biohospodářství umožňuje, aby z přínosů těžila i další odvětví, a doplňuje oběhové hospodářství;

99. opětovně zdůrazňuje, že politiky EU by měly podporovat špičkový výzkum a participativní vědu, prohloubit spolupráci mezi akademickou obcí a průmyslem a prosazovat inovace a vytváření politik opírajících se o reálné podklady, přičemž by měly posílit mezinárodní spolupráci na tomto poli, včetně usnadnění výměny osvědčených postupů, a to s cílem zlepšit dovednosti spojené s ekologickým přechodem na nová související povolání u zaměstnanců, vyučujících a mladých lidí; vítá záměr Komise aktualizovat novou agendu dovedností a záruku pro mladé lidi za účelem zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce v zelené ekonomice a vybízí členské státy, aby investovaly do systémů vzdělávání a odborné přípravy a také do činností spojených s odborným vzděláním; je toho názoru, že podpora zelené mobility v programu Erasmus+ na období 2021–2027 je v souladu s cíli sdílení;

Zásada „neškodit“ – začleňování hlediska udržitelnosti do všech politik EU

100. vítá koncepci zásady „neškodit“ a závazek Komise zajistit, aby všechna unijní opatření napomáhala EU k udržitelné budoucnosti a spravedlivému přechodu, mimo jiné i ve vztahu k využívání ekologických rozpočtových nástrojů, a vítá také závazek náležitě aktualizovat pokyny pro zlepšování právní úpravy; trvá na tom, že k plnění Pařížské dohody, Úmluvy o biologické rozmanitosti a Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 je nutné přistupovat ve vnitřní i vnější politice koherentním způsobem; naléhavě vyzývá Komisi, aby byla členským státům nápomocna při plnění a řádném provádění současných i budoucích právních předpisů týkajících se životního prostředí a klimatu na vnitrostátní úrovni a zajistila, aby byly v případě nedodržení povinností vyvozeny důsledky;

101. podtrhuje zásadní funkci zásady předběžné opatrnosti, kterou by se EU měla řídit ve všech oblastech politiky spolu se zásadou „neškodit“, přičemž je třeba maximálně přihlížet k zásadě soudržnosti politik; domnívá se, že zásada předběžné opatrnosti by měla být základem všech opatření přijímaných v rámci Zelené dohody pro Evropu s cílem přispět k ochraně zdraví a životního prostředí; trvá na tom, že při předkládání návrhů na spravedlivá a koordinovaná opatření pro řešení problémů v oblasti klimatu a životního prostředí musí EU uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“;

102. zdůrazňuje, že všechny budoucí legislativní návrhy se musí opírat o komplexní posouzení dopadu, která určí socio-ekonomické, environmentální a zdravotní dopady různých možností, mimo jiné celkové dopady na klima a životní prostředí a náklady spojené s nečinností, dopady na mezinárodní konkurenceschopnost podniků EU včetně MSP, nutnost zabránit unikání uhlíku, důsledky pro jednotlivé členské státy, regiony a odvětví a dopady na zaměstnanost a na dlouhodobou jistotu investic; zdůrazňuje, že je nutné ukazovat veřejnosti přínosy jednotlivých návrhů a současně zajišťovat soulad politiky s cíli pro snižování emisí skleníkových plynů a s cílem udržet globální oteplení pod hranicí 1,5 °C a zabezpečit, aby návrhy nevedly k dalšímu úbytku biologické rozmanitosti; vítá, že vysvětlující prohlášení přiložená ke všem legislativním návrhům a aktům v přenesené pravomoci budou zahrnovat zvláštní oddíl vysvětlující, jak každá iniciativa dodržuje zásadu „neškodit“; vyzývá k tomu, aby tento postup byl rozšířen i na prováděcí akty a opatření v rámci regulativního postupu s kontrolou;

103. opakuje, že je velmi důležité zaručit občanům EU reálný přístup ke spravedlnosti a k dokumentům, jenž je zakotvený v Aarhuské úmluvě; vyzývá proto Komisi, aby zajistila dodržování této úmluvy ze strany EU, a vítá skutečnost, že Komise zvažuje revizi Aarhuského nařízení;

Středa 15. ledna 2020

104. žádá Komisi, aby realizovala scénář č. 1 z diskusního dokumentu nazvaného „Směřování k udržitelné Evropě do roku 2030“, jak Parlament požadoval ve svém usnesení ze dne 14. března 2019 nazvaném „Výroční strategická zpráva o plnění cílů udržitelného rozvoje (SDGs)“⁽⁵⁾, v němž mimo jiné žádá, aby byla zásada „udržitelnost na prvním místě“ začleňována do programů zlepšování právní úpravy EU a jejích členských států;

105. zdůrazňuje, že 8. akční program pro životní prostředí musí odrážet ambice Zelené dohody pro Evropu a být plně v souladu s cíli udržitelného rozvoje a směřovat k jejich splnění;

106. upozorňuje na značnou klimatickou a environmentální stopu, kterou za sebou zanechává spotřeba EU v zemích mimo její území; vyzývá Komisi, aby vytyčila cíl spočívající ve snížení celosvětové stopy způsobované spotřebou a výrobou EU s ohledem na možnosti naší planety; v tomto ohledu vítá záměr Komise podporovat udržitelné dodavatelské řetězce s cílem zvýšit na domácí úrovni i celosvětově přínos oběhového hospodářství;

EU jako globální lídr

107. zdůrazňuje, že jako celosvětově největší jednotný trh může EU určovat standardy uplatňované napříč světovými hodnotovými řetězci, a je přesvědčen o tom, že by EU měla zintenzivnit své politické iniciativy na základě „diplomacie v rámci Zelené dohody“ a „klimatické diplomacie“; domnívá se, že by EU měla podněcovat diskuse v ostatních zemích, a posílit tak jejich ambice v otázkách klimatu, a že by měla zvýšit své vlastní snahy o vymezování nových standardů pro udržitelný růst a využívat svou hospodářskou sílu k utváření mezinárodních norem, které budou přinejmenším v souladu s unijními ambicemi v oblasti životního prostředí a klimatu; zdůrazňuje, že EU musí sehrávat úlohu při zajišťování spravedlivé a řádné transformace ve všech částech světa, zejména v regionech, jež jsou silně závislé na fosilních palivech;

108. vřele vítá globální klimatická hnutí, jako jsou „Pátky pro budoucnost“, jež staví klimatickou krizi do popředí veřejné debaty, čímž se dostávají do veřejného povědomí;

109. vnímá Zelenou dohodu pro Evropu jako příležitost k oživení evropské veřejné diskuse; podtrhuje, že je důležité zapojit do vypracování a uplatňování Zelené dohody pro Evropu občany, národní i regionální parlamenty, občanskou společnost a zúčastněné strany, jako jsou nevládní organizace, odbory a podniky;

110. zdůrazňuje, že obchodní výměna může být důležitým nástrojem, kterým lze prosazovat udržitelný rozvoj a přispívat k boji proti změně klimatu; je přesvědčen o tom, že Zelená dohoda pro Evropu by měla zajistit, aby veškeré mezinárodní obchodní a investiční dohody obsahovaly přísné, závazné a vymahatelné kapitoly o udržitelném rozvoji, mimo jiné kapitoly o klimatu a životním prostředí, které budou plně v souladu s mezinárodními závazky, především s Pařížskou dohodou, a rovněž v souladu s pravidly WTO; vítá záměr Komise učinit z Pařížské dohody základní prvek všech budoucích obchodních a investičních dohod a zajistit, aby všechny chemické, látky, materiály, potraviny a další produkty uváděné na evropský trh splňovaly příslušná nařízení a normy EU;

111. je přesvědčen o tom, že neschopnost smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu dosáhnout na svém 25. zasedání v Madridu konsenzu ohledně vytyčení náročnějších globálních cílů v oblasti klimatu, jakož i odstoupení Spojených států od Pařížské dohody, poukazuje na to, že sílí nutnost, aby se EU stala globální vedoucí silou, přičemž bude nutné, aby zintenzivnila svou klimatickou diplomacii a diplomacii v otázkách životního prostředí a prohloubila bilaterální vazby s partnerskými zeměmi, zejména v době před 26. zasedáním uvedených smluvních stran v Glasgow (COP26) a 15. zasedáním smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti v čínském Kchun-mingu (COP15); domnívá se, že COP26 je klíčovým okamžikem, který integritu Pařížské dohody buď oslabí, nebo posílí;

112. vítá důraz na diplomatickou činnost v oblasti klimatu a trvá na tom, že aby bylo dosaženo výsledků, musí EU vystupovat jednotně, zajistit ucelenost a soudržnost všech svých politik a celého politického cyklu v souladu se zásadou soudržnosti politik ve prospěch udržitelného rozvoje a musí ke své klimatické a environmentální diplomacii přistupovat komplexně a vytvářet vazby mezi změnou klimatu, ochranou biologické rozmanitosti, udržitelným rozvojem, zemědělstvím, řešením konfliktů a bezpečností, migrací, lidskými právy a humanitárními a genderovými otázkami; zdůrazňuje, že všechny vnější činnosti EU by měly být podrobeny „zelenému screeningu“;

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0220.

Středa 15. ledna 2020

113. vyzývá Komisi, aby při svém úsilí o prosazování vedoucí úlohy EU při mezinárodních jednáních o klimatu a biologické rozmanitosti navrhla konkrétní akční plán pro splnění závazků obnoveného pětiletého akčního plánu v oblasti rovnosti žen a mužů schváleného na 25. konferenci stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (posílený pracovní program z Limy), na podporu genderové rovnosti v procesu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC), aby zřídila stálé kontaktní místo EU pro gender a změnu klimatu s dostatečnými rozpočtovými prostředky a aby zavedla a monitorovala genderově odpovědné kroky v oblasti klimatu v EU i celosvětově;

114. připomíná, že změna klimatu oslabuje pokrok v oblasti rozvoje a snižování chudoby a mohla by do roku 2030 uvrhnout miliony lidí do extrémní chudoby; trvá proto na provázání Zelené dohody pro Evropu s prováděním Agendy pro udržitelný rozvoj 2030;

115. opakuje, že je zapotřebí zabývat se dramatickými důsledky, jaké má změna klimatu pro dlouhodobý ekonomický rozvoj rozvojových zemí, zejména nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států; domnívá se, že státy, které produkují velké množství CO₂, jako jsou členské státy EU, mají morální povinnost pomoci rozvojovým zemím přizpůsobit se změně klimatu; domnívá se, že spolupráce EU s rozvojovými zeměmi by měla zahrnovat strategie v oblasti klimatu jako zásadní součást individuálního přístupu založeného na potřebách, měla by zajistit zapojení místních a regionálních zúčastněných stran, jakož i vlád, soukromého sektoru a občanské společnosti a měla by zajistit soulad s vnitrostátními plány a strategiemi partnerských zemí v oblasti klimatu;

116. zdůrazňuje, že by EU měla poskytnout další finanční a technickou podporu rozvojovým zemím, která by jim pomohla při ekologické transformaci; vyzývá EU, aby zejména zintenzivnila financování opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých zemích, malých ostrovních rozvojových státech a nestabilních zemích, a aby upřednostňovala investice do budování odolnosti, inovací, adaptačních a nízkouhlíkových technologií a odolných infrastruktur šetrných ke klimatu, a reagovala tak na častější výskyt přírodních katastrof; domnívá se, že je třeba vyvinout větší úsilí, pokud jde o sdílení poznatků, budování kapacit a transfer technologií do rozvojových zemí;

117. zdůrazňuje, že komplexní strategie pro Afriku a budoucí dohoda o partnerství AKT-EU nabízejí jedinečnou příležitost, jak realizovat vnější aspekty Zelené dohody pro Evropu, přehodnotit partnerství EU s rozvojovými zeměmi z hlediska klimatu a životního prostředí a sladit politiky EU s jejími nejnovějšími mezinárodními závazky;

118. podporuje záměr Komise ukončit vývoz odpadních zdrojů EU a celosvětově posílit oběhové hospodářství; vyzývá k zavedení globálního zákazu plastových výrobků na jedno použití;

119. vyzývá Komisi, aby iniciovala vznik mezinárodní úmluvy o boji proti šíření antimikrobiální rezistence a čím dál vyššímu výskytu infekčních chorob; vyzývá Komisi a členské státy, aby odpovídajícím způsobem reagovaly na riziko nedostatku léků;

o

o o

120. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0006

Provádění a monitorování ustanovení týkajících se občanských práv v dohodě o vystoupení**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o provádění a monitorování ustanovení týkajících se občanských práv v dohodě o vystoupení (2020/2505(RSP))**

(2021/C 270/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (SEU) a Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie ze dne 7. prosince 2000 (dále jen „Listina“), která byla vyhlášena dne 12. prosince 2007 ve Štrasburku a vstoupila v platnost společně s Lisabonskou smlouvou v prosinci 2009,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 5. dubna 2017 o jednáních se Spojeným královstvím poté, co oznámilo svůj záměr vystoupit z Evropské unie ⁽¹⁾, ze dne 3. října 2017 o současném stavu jednání se Spojeným královstvím ⁽²⁾, ze dne 13. prosince 2017 o současném stavu jednání se Spojeným královstvím ⁽³⁾, ze dne 14. března 2018 o rámci budoucích vztahů mezi EU a Spojeným královstvím ⁽⁴⁾ a ze dne 18. září 2019 o současném stavu jednání o vystoupení Spojeného království z Evropské unie ⁽⁵⁾,
- s ohledem na pokyny Evropské rady (článek 50) ze dne 29. dubna 2017 v návaznosti na oznámení Spojeného království podle článku 50 SEU a na přílohu k rozhodnutí Rady ze dne 22. května 2017, která obsahuje směrnice pro sjednání dohody se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o podmínkách jeho vystoupení z Evropské unie,
- s ohledem na pokyny Evropské rady (článek 50) ze dne 15. prosince 2017 a na přílohu k rozhodnutí Rady ze dne 29. ledna 2018, kterým se doplňuje rozhodnutí Rady ze dne 22. května 2017 o zmocnění k zahájení jednání se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o dohodě o podmínkách jeho vystoupení z Evropské unie,
- s ohledem na společnou zprávu vyjednavců Evropské unie a vlády Spojeného království ze dne 8. prosince 2017 o pokroku v první fázi jednání podle článku 50 SEU o spořádaném vystoupení Spojeného království z Evropské unie,
- s ohledem na návrh dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, který Evropská rada podpořila dne 25. listopadu 2018, a na prohlášení uvedená v zápisu ze zasedání Evropské rady z tohoto dne;
- s ohledem na návrh dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, který Evropská rada podpořila dne 17. října 2019 (dále jen „dohoda o vystoupení“) ⁽⁶⁾,
- s ohledem na návrh zákona o dohodě o vystoupení předložený britskému parlamentu dne 19. prosince 2019,
- s ohledem na politické prohlášení, v němž se stanoví rámec budoucích vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím ⁽⁷⁾,
- s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 298, 23.8.2018, s. 24.

⁽²⁾ Úř. věst. C 346, 27.9.2018, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. C 369, 11.10.2018, s. 32.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 162, 10.5.2019, s. 40.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0016.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 384 I, 12.11.2019, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 384 I, 12.11.2019, s. 178.

Středa 15. ledna 2020

- A. vzhledem k tomu, že Evropský parlament zastupuje všechny občany Evropské unie a bude chránit jejich zájmy před vystoupením Spojeného království z EU i po něm;
- B. vzhledem k tomu, že ve Spojeném království pobývá v současnosti asi 3,2 milionu občanů zbývajících 27 členských států (EU-27) a v zemích EU-27 pobývá asi 1,2 milionu občanů Spojeného království; vzhledem k tomu, že občané EU, kteří si zvolili bydliště v jiném členském státě, jednali na základě práv, která jim zaručují právní předpisy EU, a předpokládali, že těchto práv budou požívat po celý svůj život;
- C. vzhledem k tomu, že dalších 1,8 milionu občanů narozených v Severním Irsku má na základě Velkopáteční dohody nárok na irské občanství, a tudíž i nárok na občanství EU a na práva spojená s občanstvím EU v zemi, kde pobývají;
- D. vzhledem k tomu, že EU a Spojené království se v části II dohody o vystoupení dohodly na komplexním a recipročním přístupu k ochraně práv občanů EU-27 žijících ve Spojeném království a občanů Spojeného království žijících v EU-27;
- E. vzhledem k tomu, že Spojené království začalo předběžně uplatňovat ustanovení dohody o vystoupení týkající se vydávání povolení k pobytu prostřednictvím svého systému registrace k pobytu pro občany EU (EU Settlement Scheme);
- F. vzhledem k tomu, že několik členských států EU-27 dosud nerozhodlo, jak hodlá uplatňovat článek 18 dohody o vystoupení týkající se vydávání povolení k pobytu;
- G. vzhledem k tomu, že po skončení přechodného období stanoveného dohodou o vystoupení již nebudou občané Spojeného království požívat práv podle článku 20 SFEU, zejména práva na volný pohyb, pokud EU a Spojené království neuzavřou dohodu o budoucím vztahu, která stanoví jinak;
- H. vzhledem k tomu, že podle článku 132 dohody o vystoupení lze přechodné období prodloužit pouze jediným rozhodnutím smíšeného výboru přijatým přede dnem 1. července 2020;

Část II dohody o vystoupení

1. je přesvědčen, že část II dohody o vystoupení je spravedlivá a vyvážená;
2. konstatuje, že část II dohody o vystoupení obsahuje následující ustanovení:
 - všichni občané EU-27 s legálním pobytem ve Spojeném království a státní příslušníci Spojeného království s legálním pobytem v kterémkoli členském státě EU-27 a jejich rodinní příslušníci k datu vystoupení budou požívat úplného souboru práv uvedeného v dohodě o vystoupení, jak jsou zakotvena v právu EU a jak je vykládá Soudní dvůr Evropské unie,
 - ochrana na základě dohody o vystoupení se bude vztahovat na nejbližší rodinné příslušníky občanů a na osoby žijící s nimi v trvalém vztahu, kteří v současné době pobývají mimo hostitelský stát, což bude platit i pro jejich později narozené děti, včetně dětí narozených mimo hostitelský stát,
 - veškerá práva v oblasti sociálního zabezpečení podle práva EU budou zachována, včetně možnosti vyvážet dávky;
 - bude zaručeno, že práva občanů budou zachována po celý jejich život,
 - správné postupy provádějící část II dohody o vystoupení budou transparentní, bezproblémové a efektivní a formuláře budou stručné, jednoduché a uživatelsky vstřícné,
 - ustanovení o právech občanů obsažená v dohodě o vystoupení budou začleněna do právního řádu Spojeného království a budou mít přímý účinek;

Středa 15. ledna 2020

Práva občanů v přechodném období

3. konstatuje, že v přechodném období, které má trvat do 31. prosince 2020, bude Komise v souladu s článkem 131 dohody o vystoupení pověřena sledováním provádění její části II, včetně uplatňování systémů zřízených podle článku 19 jak ve Spojeném království, tak v členských státech EU-27;

4. poukazuje na to, že v přechodném období budou občané EU-27 ve vztahu ke Spojenému království stejně jako občané Spojeného království ve vztahu k EU-27 nadále požívat práv na volný pohyb zakotvených v článku 20 SFEU a v příslušných právních předpisech EU;

5. připomíná, že v přechodném období bude úkolem Komise dbát na to, aby práva na volný pohyb byla dodržována jak ve Spojeném království, tak i v EU-27, a žádá Komisi, aby vyčlenila dostatek zdrojů na šetření a nápravu v případech, kdy tato práva dodržena nebudou, zejména pokud by došlo k diskriminaci občanů EU-27 nebo občanů Spojeného království;

6. poukazuje na to, že přechodné období je kratší, než se původně předpokládalo; vyzývá proto EU a Spojené království, aby přednostně provedly ty aspekty části II dohody o vystoupení, které se týkají občanů a jejich práv;

Provedení části II dohody o vystoupení

7. zdůrazňuje, že při rozhodování o udělení souhlasu s dohodou o vystoupení bude přihlížet ke zkušenostem nabytým v souvislosti s prováděním klíčových ustanovení dohody o vystoupení, zejména pokud jde o systém registrace k pobytu pro občany EU, a k ujistěním, která v této souvislosti obdržel;

8. konstatuje, že značná část osob, které podaly žádost v systému registrace k pobytu pro občany EU, obdržel pouze předběžný status usazené osoby; připomíná, že této situaci se lze vyhnout tím, že si Spojené království zvolí administrativní postup, který vychází pouze z prohlášení, jak umožňuje čl. 18 odst. 4 dohody o vystoupení; naléhavě proto žádá Spojené království, aby svůj přístup přehodnotilo, a dále naléhavě žádá členské státy EU-27, aby rovněž zvolily postup založený na prohlášení podle čl. 18 odst. 4 dohody o vystoupení;

9. vyjadřuje hluboké znepokojení nad nedávnými rozporuplnými oznámeními ohledně občanů EU-27 ve Spojeném království, kteří žádost v systému registrace pobytu pro občany EU nepodají do 30. června 2021; poukazuje na to, že tato oznámení vedou ke zbytečné nejistotě a obavám dotčených občanů; žádá vládu Spojeného království, aby jasně sdělila, jak bude uplatňovat čl. 18 odst. 1 druhý pododst. písm. d) dohody o vystoupení, zejména pokud jde o to, co považuje za „závažné důvody nedodržení uvedené lhůty“;

10. poukazuje na to, že občané EU-27 ve Spojeném království by měli větší jistotu a větší pocit bezpečí, pokud by po skončení přechodného období obdrželi fyzický dokument jako doklad jejich práva pobývat ve Spojeném království; opakuje, že neexistence takového fyzického dokladu dále zvýší riziko, že občané EU-27 budou diskriminováni při hledání zaměstnání nebo bydlení, protože zaměstnavatelé resp. pronajímatelé se budou chtít vyhnout zvýšené administrativní zátěži spojené s ověřováním na internetu nebo se budou mylně obávat, že by mohli jednat protiprávně;

11. je nadále znepokojen nízkým počtem služeb pro skenování dokladů totožnosti v systému registrace pobytu pro občany EU, omezeným územním pokrytím asistenčních služeb ve Spojeném království a rozsahem asistence poskytované starším a zranitelným občanům, včetně osob, které se mohou potýkat s obtížemi při používání digitálních aplikací;

12. vyjadřuje znepokojení nad navrhovanou strukturou nezávislého orgánu ve Spojeném království, který má být zřízen podle článku 159 dohody o vystoupení; očekává, že Spojené království zajistí, aby byl tento orgán skutečně nezávislý; v této souvislosti připomíná, že tento orgán by měl začít fungovat od prvního dne po skončení přechodného období;

Středa 15. ledna 2020

13. očekává, že vláda Spojeného království vyjasní, zda se systém registrace pobytu pro občany EU vztahuje na občany EU-27 v Severním Irsku, kteří na základě Velkopáteční dohody nežádali o občanství Spojeného království;
14. opakuje, že hodlá úzce monitorovat, jak členské státy EU-27 provádějí část II dohody o vystoupení, zejména čl. 18 odst. 1 a 4 týkající se práv občanů Spojeného království žijících na jejich území;
15. vybízí EU-27, aby přijala opatření poskytující právní jistotu britským občanům pobývajícím v EU-27; připomíná svůj postoj, podle něž by EU-27 měla zaujmout soudržný a velkorysý přístup k ochraně práv občanů Spojeného království pobývajících v EU-27;
16. vyzývá Spojené království a členské státy EU-27, aby se více snažily zvyšovat informovanost občanů o dopadech vystoupení Spojeného království z EU a aby zahájily nebo zintenzivnily kampaně, jejichž cílem je informovat všechny občany, na něž se vztahuje dohoda o vystoupení, o jejich právech a o veškerých případných změnách v jejich postavení;

Práva občanů v rámci budoucího vztahu mezi EU a Spojeným královstvím

17. vítá, že politické prohlášení o rámci budoucích vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím obsahuje závazek, že by se mělo jednat o „vztahy, které budou fungovat v zájmu občanů Unie i Spojeného království, a to nyní i v budoucnosti“;
18. lituje proto toho, že Spojené království oznámilo, že již nebude uplatňována zásada volného pohybu osob mezi Unií a Spojeným královstvím; má za to, že dohoda o budoucím vztahu mezi EU a Spojeným královstvím musí v každém případě obsahovat ambiciózní ustanovení o pohybu osob; opakuje, že tato práva by měla být úměrná stupni budoucí spolupráce v jiných oblastech; připomíná, že práva na volný pohyb mají rovněž přímý vztah ke třem ostatním svobodám, které jsou nedílnou součástí vnitřního trhu, a mají zvláštní význam pro služby a odborné kvalifikace;
19. žádá, aby byla zaručena budoucí práva na volný pohyb občanů Spojeného království, na něž se vztahuje dohoda o vystoupení, po celé EU, stejně jako celoživotní právo občanů, na něž se vztahuje dohoda o vystoupení, vrátit se do Spojeného království nebo do EU; vyzývá členské státy EU-27, aby zajistily, že všichni občané, na něž se vztahuje dohoda o vystoupení, budou mít zaručena volební práva v místních volbách v zemi pobytu;
20. připomíná, že mnozí občané Spojeného království se ostře staví proti tomu, že by měli ztratit práva, jichž nyní požívají na základě článku 20 SFEU; navrhuje, aby EU-27 zvážila, jak by bylo možné tento problém zmírnit v mezích primárního práva Unie a při plném dodržení zásad reciprocity, rovnosti, symetrie a nediskriminace;
21. připomíná, že za provádění a uplatňování dohody o vystoupení má odpovídat smíšený výbor uvedený v článku 164;
22. je přesvědčen, že by bylo prospěšné, kdyby provádění a uplatňování dohody o vystoupení kontroloval Evropský parlament společně s britským parlamentem, a uvítal by, kdyby k tomuto účelu mohly vzniknout společné struktury;

o

o o

23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské radě, Radě, Komisi, parlamentům členských států a vládě Spojeného království.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0007

Výroční zpráva za rok 2018 o lidských právech a demokracii ve světě a o politice Evropské unie v této oblasti**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o lidských právech a demokracii ve světě a o politice Evropské unie v této oblasti – výroční zpráva za rok 2018 (2019/2125(INI))**

(2021/C 270/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv a další smlouvy a nástroje OSN týkající se lidských práv,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na články 2, 3, 8, 21 a 23 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na články 17 a 207 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie představenou dne 28. června 2016,
- s ohledem na akční plán pro lidská práva a demokracii 2015–2019, který Rada přijala dne 20. července 2015, a na přezkum tohoto plánu v polovině období z června 2017,
- s ohledem na pokyny EU týkající na podporu a ochranu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení přijaté dne 24. června 2013,
- s ohledem na obecné zásady EU pro prosazování a ochranu požívání veškerých lidských práv lesbickými, gay, bisexuálními, transgender a intersexuálními (LGBTI) osobami přijaté dne 24. června 2013,
- s ohledem na obecné zásady EU týkající se trestu smrti, svobody projevu online i offline a obránců lidských práv,
- s ohledem na revidované obecné zásady EU pro politiku Unie vůči třetím zemím týkající se mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, které byly přijaty dne 16. září 2019,
- s ohledem na obecné zásady EU v oblasti lidských práv, pokud jde o nezávadnou pitnou vodu a odpovídající hygienické podmínky, ze dne 17. června 2019,
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (dále jen „Istanbulská úmluva“) ze dne 11. května 2011, kterou ne všechny členské státy ratifikovaly,
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (CETS č. 197) a Úmluvu Rady Evropy o ochraně dětí proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání (CETS č. 201),
- s ohledem na Rámcovou úmluvu Rady Evropy o ochraně národnostních menšin a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků,

Středa 15. ledna 2020

- s ohledem na 17 cílů udržitelného rozvoje OSN a Agendu pro udržitelný rozvoj 2030,
- s ohledem na akční plán EU pro rovnost žen a mužů II s názvem „Rovnost žen a mužů a posílení postavení žen: proměna života dívek a žen prostřednictvím vnějších vztahů EU (2016–2020)“ ze dne 21. září 2015,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989 a na dva opční protokoly k této úmluvě,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením ze dne 30. března 2007,
- s ohledem na Deklaraci OSN o právech příslušníků národnostních, etnických, náboženských a jazykových menšin a na Deklaraci OSN o právech původních obyvatel,
- s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN pro práva původního obyvatelstva ze dne 8. srpna 2017 určenou pro Radu OSN pro lidská práva ⁽¹⁾,
- s ohledem na hlavní zásady OSN týkající se podnikání a lidských práv ze dne 16. června 2011,
- s ohledem na Deklaraci OSN o právu a povinnosti jednotlivců, skupin a společenských orgánů prosazovat a chránit všeobecně uznávaná lidská práva a základní svobody, přijatou dne 9. prosince 1998,
- s ohledem na Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW), Pekingskou akční platformu a akční program Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a na výsledky jejich hodnotících konferencí,
- s ohledem na prohlášení, které učinil vysoký komisař OSN pro lidská práva na Třetím výboru Valného shromáždění OSN v New Yorku dne 15. října 2019,
- s ohledem na zásady z Yogyakarta (o uplatňování mezinárodního práva v oblasti lidských práv ve vztahu k sexuální orientaci a pohlavní identitě) přijaté v listopadu 2006 a na deset doplňujících zásad (YP+10) přijatých dne 10. listopadu 2017,
- s ohledem na rozhodnutí Valného shromáždění OSN ze dne 28. května 2019, kterým byl 22. srpen vyhlášen Mezinárodním dnem OSN pro památku obětí násilných činů spáchaných na základě náboženského vyznání nebo přesvědčení,
- s ohledem na základní úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP),
- s ohledem na globální pakt o bezpečné, řízené a legální migraci přijatý Valným shromážděním OSN ve dnech 10. a 11. prosince 2018,
- s ohledem na globální pakt o uprchlících, stvrzený Valným shromážděním OSN dne 17. prosince 2018,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ⁽²⁾,
- s ohledem na protokol Rady Evropy ze dne 10. října 2018 o změně Úmluvy Rady Evropy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat,

⁽¹⁾ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

⁽²⁾ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

Středa 15. ledna 2020

- s ohledem na závěry Rady ze dne 25. června 2018 týkající se priorit EU v Organizaci spojených národů a na 73. zasedání Valného shromáždění OSN,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 17. července 2018 týkající se Mezinárodního trestního soudu u příležitosti 20. výročí přijetí Římského statutu,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. dubna 2016 nazvané „Důstojný život: místo závislosti soběstačnost“ (COM(2016)0234) a na následné závěry Rady ze dne 12. května 2016 o přístupu EU k nucenému vysídlení a rozvoji,
- s ohledem na závěry Rady o demokracii přijaté dne 14. října 2019,
- s ohledem na společné prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a ministrů zahraničí nebo zástupců 13 účastnických členských států OSN ze dne 27. září 2018 k iniciativě týkající se pozitivních příběhů o lidských právech (Good Human Rights Stories),
- s ohledem na výroční zprávu EU o stavu lidských práv a demokracie ve světě v roce 2018,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. prosince 2018 o výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2017 a o politice Evropské unie v této oblasti ⁽³⁾ a na svá předchozí usnesení k předešlým výročním zprávám,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2016 o strategické komunikaci EU s cílem bojovat proti propagandě, kterou proti ní vedou třetí strany ⁽⁴⁾ a na své doporučení ze dne 13. března 2019 adresované Radě a místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a týkající se hodnocení následných kroků ESVČ dva roky po zprávě EP o strategické komunikaci EU s cílem bojovat proti propagandě, kterou proti ní vedou třetí strany ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2019 o pokynech EU a mandátu zvláštního vyslance EU pro prosazování svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení mimo EU ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. července 2018 o porušování práv původních obyvatel ve světě, včetně zabírání půdy ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. února 2019 o budoucnosti seznamu opatření týkajících se osob LGBTI (2019–2024) ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. února 2019 o odmítavých reakcích vůči ženským právům a rovnosti žen a mužů v EU ⁽⁹⁾,
- s ohledem na všechna svá usnesení týkající se porušování lidských práv, demokracie a právního státu (známá jako naléhavá usnesení) podle článku 144 jednacího řádu přijatá v roce 2018,
- s ohledem na Sacharovovu cenu za svobodu myšlení, která byla v roce 2018 udělena Olehu Sencovovi, ukrajinskému filmovému režisérovi a politickému vězni drženému ve vazbě v Rusku;

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0515.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 224, 27.6.2018, s. 58.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0187.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0013.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0279.

⁽⁸⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0129.

⁽⁹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0111.

Středa 15. ledna 2020

- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na dopis Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0051/2019),
- A. vzhledem k tomu, že po celou dobu oslav 70. výročí podepsání Všeobecné deklarace lidských práv v roce 2018 zdůrazňovala EU politický význam budování globálního řádu založeného na respektování lidských práv a znovu potvrdila své hluboké a neochvějné odhodlání prosazovat a chránit lidská práva všude na světě; vzhledem k tomu, že Evropský parlament v listopadu 2018 pořádal ve svých prostorách první Týden lidských práv, v jehož průběhu připomněl milníky dosažené za dobu od přijetí deklarace a také aktuální výzvy, pokud jde o dodržování lidských práv;
- B. vzhledem k tomu, že dodržování, podpora, nedělitelnost a ochrana univerzality lidských práv a také prosazování zásad a hodnot demokracie, včetně právního státu, úcty k lidské důstojnosti a zásad rovnosti a solidarity, jsou jádrem etického a právního *acquis* EU a její společné bezpečnostní a obranné politiky (dále jen „SBOP“) i veškeré její vnější činnosti; vzhledem k tomu, že EU by se měla nadále snažit být vedoucím globálním aktérem v oblasti všeobecného prosazování a ochrany lidských práv, a to i na úrovni mnohostranné spolupráce, zejména prostřednictvím aktivní a konstruktivní úlohy v různých orgánech OSN a v souladu s Chartou OSN, Listinou základních práv Evropské unie a mezinárodním právem a rovněž se závazky, které se týkají lidských práv, a závazky, jež byly přijaty v rámci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a cílů udržitelného rozvoje;
- C. vzhledem k tomu, že deklarace jako soubor univerzálních hodnot, zásad a norem, kterými se mají řídit členské státy OSN, činí ochranu lidských práv těžištěm řádné správy věcí veřejných; vzhledem k tomu, že v duchu deklarace a článku 21 SEU je EU v popředí snah provádět politiky založené na dodržování lidských práv a trvale se věnuje případům porušování lidských práv;
- D. vzhledem k tomu, že EU svými kroky na bilaterální a multilaterální úrovni v roce 2018 i nadále podporovala zlepšování stavu lidských práv, zejména posilováním politického dialogu se zeměmi mimo EU, včetně těch, jež usilují o přistoupení k EU, a s jinými regionálními institucemi, jako je Africká unie, a sjednáváním nových mezinárodních dohod, mj. obchodních a hospodářských partnerství; vzhledem k tomu, že ambiciózní závazek vyžaduje, aby byla EU důsledná a šla příkladem;
- E. vzhledem k tomu, že politiky EU musí zajistit ochranu lidských práv nejzranitelnějších skupin, jako jsou etnické, jazykové a náboženské menšiny, osoby se zdravotním postižením, komunita LGBTI, ženy, děti, žadatelé o azyl a migranti; vzhledem k tomu, že EU během oslav výročí Deklarace OSN o zastáncích lidských práv dala najevo, že si uvědomuje zásadní úlohu obránců lidských práv při posilování demokracie a právního státu; vzhledem k tomu, že ze světového summitu obránců lidských práv v roce 2018 vzešel akční plán s prioritami pro obranu lidských práv; vzhledem k tomu, že v roce 2018 bylo mnoho obránců lidských zvoleno jako cíl a bylo zabito a byli terčem útoků, hrozeb a pronásledování; vzhledem k tomu, že některé soukromé vojenské a bezpečnostní společnosti byly zapleteny do řady případů porušování lidských práv, které musí být řádně vyšetřeny a osoby za ně odpovědné musí být postaveny před soud;
- F. vzhledem k tomu, že v tomto desetiletí jsme svědky viditelného omezování rovnosti žen a mužů a práv žen a útoků proti nim na mezinárodní úrovni; vzhledem k tomu, že sexuální a reprodukční zdraví a související práva vycházejí ze základních práv a jsou zásadními aspekty lidské důstojnosti; vzhledem k tomu, že násilí páchané na ženách a dívkách představuje jednu z nejrozšířenějších forem porušování lidských práv na světě, která se dotýká všech vrstev společnosti a je vážnou překážkou bránící dosažení rovnosti mezi ženami a muži; vzhledem k tomu, že komplexní a závazná strategie EU pro rovnost žen a mužů, přesně taková, jakou Parlament požadoval, musí zajistit začlenění genderového hlediska do všech politik EU a posílit dopad nadcházejícího akčního plánu pro rovnost žen a mužů III;
- G. vzhledem k tomu, že podpora mezinárodního míru a bezpečnosti je součástí smyslu existence EU; vzhledem k tomu, že EU je odhodlána jednat na mezinárodní scéně ve jménu zásad, které jí daly vzniknout, a v souladu se zásadami Charty OSN a mezinárodního práva a na jejich podporu;
- H. vzhledem k tomu, že krizové situace v oblasti životního prostředí, včetně globálního oteplování a odlesňování, jsou výsledkem lidské činnosti a jsou popudem k porušování lidských práv nejen pro lidi, kteří jsou přímo postiženi ztrátou svých domovů a sídlišť, ale také pro lidstvo jako celek; vzhledem k tomu, že je důležité si uvědomovat souvislost mezi lidskými právy, zdravím a ochranou životního prostředí; vzhledem k tomu, že zajištění přístupu k vodě je zásadní, pokud jde o předcházení napětí v některých regionech;

Středa 15. ledna 2020

- I. vzhledem k tomu, že nezbytným předpokladem pro úspěšnou a účinnou politiku EU v oblasti lidských práv je větší soulad mezi vnitřními a vnějšími politikami EU a také mezi jednotlivými vnějšími politikami EU; vzhledem k tomu, že politiky na podporu lidských práv a demokracie by měly být začleňovány do všech dalších politik EU s vnějším rozměrem, včetně rozvojové, migrační, bezpečnostní, protiteroristické politiky, politiky v oblasti práv žen a rovnosti žen a mužů, rozšiřování a obchodní politiky, zejména skrze uplatňování doložek o lidských právech v dohodách mezi EU a třetími zeměmi; vzhledem k tomu, že větší konzistentnost by měla EU umožnit rychleji reagovat v raných fázích případů porušování lidských práv a být aktivnějším a důvěryhodnějším aktérem v oblasti lidských práv v globálním měřítku;
- J. vzhledem k tomu, že přechod k demokracii a nastolení nebo upevnění právního státu jsou v mnoha zemích dlouhým a trnitým procesem, pro jehož úspěch je zásadní vnější podpora po delší období, mimo jiné i od EU;

Lidská práva a demokracie: obecné trendy a klíčové výzvy

1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad útoky proti demokracii a právnímu státu, k nimž docházelo v roce 2018 všude ve světě a které svědčí o vzestupu autoritářství jako politického projektu, který ztělesňuje pohrdání lidskými právy, potlačování projevů nesouhlasu, zpolitizovaná justice, volby, o jejichž výsledku je předem rozhodnuto, omezování prostoru pro fungování občanské společnosti a omezování svobody shromažďování a svobody projevu; zdůrazňuje důležitost občanské společnosti pro flexibilní, včasné a účinné reakce na režimy porušující mezinárodní právo, lidská práva a demokratické zásady;

2. je toho názoru, že zemím, které se dostanou do područí autoritářských režimů, hrozí větší riziko nestability, konfliktu, korupce, násilného extremismu a zapojení do cizích vojenských konfliktů; vyjadřuje znepokojení nad tím, že stále existují režimy, které popírají samotnou existenci univerzálních lidských práv zakotvených v mezinárodním právu; vítá nicméně skutečnost, že v mnoha zemích byly zahájeny procesy mírového urovnání a demokratizace, začaly se provádět ústavní reformy a reformy soudního systému a občanská společnost byla zapojena do otevřených a veřejných debat s cílem prosazovat základní svobody a lidská práva, včetně zrušení trestu smrti; lituje toho, že i přes rostoucí tendenci ke zrušení trestu smrti všude na světě je stále řada zemí, které dosud nezavedly moratorium;

3. soudí, že všechny státy, které dodržují mezinárodně uznané základní svobody jako základní kámen demokracie, musí být v popředí šíření postupů demokratické správy věcí veřejných založených na lidských právech a právním státu všude ve světě a posilování mezinárodních právních nástrojů na ochranu lidských práv; zdůrazňuje výzvy, které představuje používání škodlivých vlivů, které oslabují demokratickou správu věcí veřejných a hodnoty, které jsou bytostně vlastní lidským právům, a maří tak pozitivní snahy demokratických států; je hluboce znepokojen vazbami mezi autoritářskými režimy a populistickými nacionalistickými stranami a vládami; je přesvědčen, že takovéto vazby podkopávají důvěryhodnost úsilí EU o prosazování základních hodnot;

4. připomíná, že nemůže existovat hierarchie lidských práv; zdůrazňuje potřebu zajistit plný respekt a dodržování zásady, že lidská práva jsou univerzální a nezcizitelná, nedělitelná, vzájemně provázaná a na sobě závislá; zdůrazňuje, že pokusy využít práva určitých skupin k ospravedlnění marginalizace ostatních jsou naprosto nepřijatelné;

5. upozorňuje na prokletí ozbrojených konfliktů a vojenských útoků, jejichž cílem jsou mimo jiné etnické čistky, které si stále vybírají daň v podobě životů civilních obyvatel a způsobují hromadné vysídlování, přičemž státy i nestátní subjekty se neznají ke své odpovědnosti řídit se mezinárodním humanitárním právem a mezinárodním právem v oblasti lidských práv; zdůrazňuje, že v regionech ve válce nebo v konfliktních situacích dochází k závažným případům porušování lidských práv, které jsou svou povahou mimořádné a mají za cíl zcela pošlapat lidskou důstojnost, a jsou současně zničující pro oběti i degradující pro ty, kdo se jich dopouštějí; jako příklad uvádí používání mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení, násilných zmizení, poprav bez řádného soudu, násilí a úmyslného vyhladovění jako válečné zbraně, která má zničit, destabilizovat a demoralizovat jednotlivce, rodiny a společnosti, zvláště děti; upozorňuje na specifickou zranitelnost žen z etnických a náboženských menšin vůči tomuto násilí, zejména konvertitek; důrazně odsuzuje smrtící útoky na nemocnice, školy a další civilní cíle, k nimž došlo v roce 2018 při ozbrojených konfliktech po celém světě; připomíná, že právo na život je důležitým lidským právem, a proto je nutno nezákonné válečné akty vždy jednomyslně odsuzovat a účinně na ně reagovat;

Středa 15. ledna 2020

6. odsuzuje snahu vzepřít se multilateralismu a odmítání mezinárodního pořádku založeného na pravidlech, což představuje vážný problém z hlediska lidských práv v celém světě; pevně věří v přístupy a rozhodnutí, které jsou výsledkem spolupráce v multilaterálním rámci, zejména v rámci orgánů OSN a stávajících dohodnutých formátů vyjednávání v rámci regionálních organizací, jako je Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), jako nejučinnější prostředek, jak sloužit zájmům lidstva, nalézt trvalá řešení konfliktů na základě norem a zásad mezinárodního práva, Charty OSN a Helsinského závěrečného aktu a usilovat o pokrok v oblasti lidských práv; je mimořádně znepokojen skutečností, že křesla v různých orgánech OSN, které se zabývají problematikou lidských práv, včetně Rady OSN pro lidská práva, jsou obsazena zeměmi, u nichž bylo prokázáno závažné porušování lidských práv;

7. je vážně znepokojen nárůstem počtu případů vražd, fyzických i pomlouvačných útoků a uplatňování trestu smrti, pronásledování, věznění, obtěžování a zastrahování, jejichž oběti jsou lidé zasazující se za dodržování lidských práv všude ve světě, zejména novináři, právníci, politici a aktivisté z řad občanské společnosti, mj. aktivisté zasazující se za práva žen, zastánci ochrany životního prostředí a půdy a zastánci náboženských menšin, většinou v zemích s vysokou mírou korupce a se špatnou pověstí, pokud jde o dodržování zásad právního státu a uplatňování soudního dohledu; zvláště je znepokojen stále bezostyšnějšími útoky páchanými na cizí půdě a v některých případech v rozporu s právními předpisy a zvyklostmi ve věci diplomatických výsad a imunit; požaduje spravedlnost a zodpovědnost na nejvyšší úrovni rozhodování o těchto útocích; konstatuje, že obránci lidských práv, zejména ženy, čelí specifickým rizikům a potřebují odpovídající ochranu; odsuzuje skutečnost, že některé vlády přijaly právní předpisy, které omezují činnost občanské společnosti nebo sociálního hnutí, včetně uzavírání nevládních organizací nebo zmrazení jejich majetku; je hluboce znepokojen používáním represivních právních předpisů v oblasti kybernetické bezpečnosti a boje proti terorismu za účelem zasahování proti obráncům lidských práv;

8. zdůrazňuje důležitost pokroku v problematice rovnosti žen a mužů a práv žen a dívek v celém světě; zdůrazňuje, že i přes pokrok ženy a dívky nadále trpí diskriminací a násilím; zdůrazňuje, že většina společností stále těžko hledá cestu k tomu, aby měly ženy a dívky ze zákona stejná práva a rovný přístup ke vzdělávání, zdravotní péči, důstojné práci a stejné odměně za práci a k politickému a ekonomickému zastoupení; vyjadřuje znepokojení nad široce rozšířenými a pokračujícími útoky na práva žen a na jejich sexuální a reprodukční zdraví a práva, a také nad právními předpisy v mnoha částech světa, které tato práva omezují; upozorňuje na to, že mrzačení ženských pohlavních orgánů a sňatky dětí patří mezi nejrozšířenější způsoby porušování lidských práv; vyjadřuje znepokojení nad tím, že ženy, které projevují víru či přesvědčení, jsou pronásledovány vystaveny dvojnásobnou měrou; vítá iniciativu EU a OSN Spotlight zaměřenou na ukončení násilí na ženách a dívkách a žádá její posílení;

9. zdůrazňuje, že respektování a prosazování práv dítěte, boj proti veškerým druhům zneužívání nebo zanedbávání dětí, špatného zacházení s nimi, obchodování s nimi a jejich vykořisťování, včetně nucených sňatků a násilného náboru či využívání dětských vojáků v ozbrojených konfliktech, a zajištění péče a vzdělání pro děti jsou pro budoucnost lidstva naprosto zásadní záležitosti; v tomto ohledu podporuje mechanismus monitorování a podávání zpráv vytvořený rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1612 týkající se dětí v ozbrojených konfliktech;

10. zdůrazňuje, že je důležité plně zohledňovat specifické potřeby lidí se zdravotním postižením; vyzývá EU, aby do své vnější činnosti a politiky rozvojové pomoci začlenila boj proti diskriminaci na základě zdravotního postižení, spolu s bojem za rovný přístup na trh práce a přístup ke vzdělání a odborné přípravě, a aby prosazovala řešení, která osobám se zdravotním postižením usnadní fungování ve společnosti;

11. upozorňuje na případy pronásledování a diskriminace v souvislosti s etnickou příslušností, státní příslušností, sociálním původem, kastou, náboženským vyznáním, přesvědčením, jazykem, věkem, pohlavím, sexuální orientací a genderovou identitou, které jsou dosud běžné v mnoha zemích a společnostech; je vážně znepokojen čím dál netolerantnějšími a nenávislivějšími reakcemi směřujícími na ty, kteří jsou oběti těchto porušování lidských práv; žádá, aby byly osoby odpovědné za takovéto jednání pohnány k zodpovědnosti;

12. konstatuje, že počet násilně vysídlených osob v roce 2018 převyšuje 70 milionů, z toho 26 milionů činí uprchlíci, 41 milionů činí vnitřně vysídlené osoby a 3,5 milionu činí žadatelé o azyl⁽¹⁰⁾; dále konstatuje, že celosvětově je na 12 milionů osob bez státní příslušnosti; zastává názor, že války, konflikty, terorismus, násilí, politický útlak, pronásledování z důvodu náboženského vyznání nebo přesvědčení, chudoba a nedostatek vody a potravin rozněcují rizika vypuknutí nových konfliktů a dalšího vysídlování obyvatelstva; je si vědom toho, že dopady změny klimatu na životní prostředí, jako je ještě omezenější přístup k nezávadné pitné vodě, mohou ještě zhoršit vysídlování obyvatelstva;

⁽¹⁰⁾ UNHCR – zpráva o globálních trendech v roce 2018 (19.6.2019).

Středa 15. ledna 2020

13. zdůrazňuje, že klimatická krize a hromadný úbytek biologické rozmanitosti představují zásadní hrozby pro populaci; připomíná, že bez zdravého životního prostředí jsou ohrožena základní lidská práva na život, zdraví, potravu a nezávadnou vodu; upozorňuje na dopad devastace životního prostředí na lidská práva, a to jak u dotčeného obyvatelstva, tak z hlediska práva na životní prostředí u celého lidstva; zdůrazňuje základní povinnosti a odpovědnosti států a dalších činitelů s rozhodovací pravomocí plnit cíle Pařížské dohody z roku 2015, aby se dařilo bojovat proti změně klimatu, reagovat na její důsledky, zamezit jejímu negativnímu dopadu na lidská práva a prosazovat vhodné politiky v souladu s povinnostmi v oblasti lidských práv; připomíná povinnosti států chránit biologickou rozmanitost a zajistit přístup k účinným prostředkům nápravy v případě úbytku a degradace biologické rozmanitosti; vyjadřuje podporu vznikajícímu legislativnímu úsilí na mezinárodní úrovni v souvislosti s trestnými činy v oblasti životního prostředí;

14. zdůrazňuje, že svoboda slova a projevu a také pluralita sdělovacích prostředků – online i offline – jsou jádrem odolných demokratických společností; odsuzuje zneužívání legitimních cílů, jako je boj proti terorismu, bezpečnost státu a vymáhání práva, k omezování svobody projevu; odsuzuje mediální propagandu a dezinformace namířené proti menšinám; žádá, aby byly zavedeny nejlepší možné mechanismy ochrany proti nenávisným projevům a radikalizaci, dezinformačním kampaním a nepřátelské propagandě, zejména ze strany autoritářských států a nestátních subjektů, jako jsou teroristické skupiny, tím, že na úrovni EU i na mezinárodní úrovni bude vypracován právní rámec pro boj s hybridními hrozbami, mezi něž patří i kybernetické útoky a informační válka, aniž by ovšem byla ohrožena základní práva; připomíná, že sdělovací prostředky by měly odrážet pluralitu rozmanitých názorů a podporovat princip nediskriminace a řídit se jím; v tomto ohledu zdůrazňuje, že příslušníci národnostních menšin by měli mít ničím neomezený přístup k vysílacím médiím, včetně vysílání v jejich vlastním jazyce;

K účinnější zahraniční politice EU v oblasti lidských práv

15. připomíná, že se EU zavázala k tomu, že lidská práva a demokracie budou v jejich vztazích se třetími zeměmi zaujímat ústřední místo; zdůrazňuje proto, že cíl prosazování lidských práv a demokracie v celém světě vyžaduje, aby se stal součástí všech politik EU, které mají vnější dimenzi; žádá, aby EU plnila tyto závazky a zajistila, aby její angažovanost bezděčně neposilovala autoritářské režimy;

16. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly nový, ambiciózní, komplexní a závazný akční plán pro lidská práva a demokracii na příštích pět let; trvá na tom, aby byly v rámci tohoto budoucího akčního plánu náležitě řešeny všechny výzvy v oblasti lidských práv, včetně digitálních práv, práv v oblasti životního prostředí, práva seniorů, sportovní a lidská práva a práva migrantů; žádá vytvoření účinného monitorovacího mechanismu pro posuzování plnění a dopadu tohoto akčního plánu; žádá členské státy, aby převzaly větší odpovědnost za akční plán a podávaly zprávy o jeho plnění;

17. poukazuje na důležitost svých usnesení týkající se porušování lidských práv, demokracie a právního státu a práce svého podvýboru pro lidská práva; důrazně doporučuje, aby Komise a ESVČ posílily svou spolupráci s tímto podvýborem Parlamentu, aby mu umožnily se aktivně podílet na připravovaném akčním plánu a monitorovat jeho naplňování; vyzývá ESVČ, aby Parlamentu pravidelně podávala zprávy o následných opatřeních, která přijala v návaznosti na veškerá naléhavá usnesení a/nebo na doporučení v nich;

18. zdůrazňuje skutečnost, že politiky EU v této oblasti a lidská práva se mohou a měla by se navzájem posilovat a že komunita podnikatelů by měla hrát významnou úlohu tím, že nabídne pozitivní podněty pro prosazování lidských práv, demokracie a sociální odpovědnosti podniků; naléhavě vyzývá Komisi a ESVČ, aby účinně využívaly doložky o lidských právech v mezinárodních dohodách, a to nejen prostřednictvím politického dialogu, pravidelného posuzování pokroku a konzultací na žádost jakékoli ze stran dohody, ale také vytvořením účinného mechanismu pro monitorování závažného porušování lidských práv, k němuž může docházet v rámci obchodních činností společností; požaduje, aby proto bylo řádně vymáháno dodržování doložek o lidských právech a monitorování jejich uplatňování, mj. prostřednictvím měřitelných kritérií, a to se zapojením Parlamentu, občanské společnosti a příslušných mezinárodních organizací; žádá, aby byl vytvořen účinný a nezávislý mechanismus podávání stížností, který by mohly využívat skupiny občanů a zúčastněné strany, které jsou dotčeny porušováním lidských práv; zdůrazňuje, že EU a její členské státy musí zabránit jakémukoli druhu porušování lidských práv ze strany korporací a zamezit negativnímu dopadu činností podniků a firem;

19. podporuje dialogy o lidských právech se třetími zeměmi jako zásadní nástroj pro bilaterální angažovanost při prosazování a ochraně lidských práv; připomíná, že obecné zásady EU pro dialogy o lidských právech se třetími zeměmi nastiňují řadu kritérií pro zahájení dialogu, včetně „rozsahu, v jakém je vláda ochotna situaci zlepšit, míru odhodlání vlády,

Středa 15. ledna 2020

pokud jde o mezinárodní úmluvy o lidských právech, připravenosti vlády spolupracovat s postupy a mechanismy OSN v oblasti lidských práv a postoje vlády k občanské společnosti“; vyzývá ESVČ, aby pravidelně vyhodnocovala každý dialog, jak se předpokládá ve výše uvedených obecných zásadách, a zajistila, aby v případě, že nedošlo k hmatatelnému pokroku, EU upravila své cíle a přehodnotila svůj přístup; žádá Komisi a ESVČ, aby – s větším zapojením skupin občanské společnosti a příslušných mezinárodních organizací – spojily své síly a zabývaly se lidskými právy a s nimi souvisejícími povinnostmi při dialozích nebo jednání v jakýchkoli politických a ekonomických oblastech s vládami třetích zemí, aby se zvýšil dopad dialogů o lidských právech; doporučuje, aby byly vyslyšeny hlasy vyjadřující znepokojení ohledně situace v oblasti lidských práv v těchto zemích a aby byla přijata vhodná opatření, mj. jiné aby byly jednotlivé takovéto případy tématem jednání při dialozích o lidských právech; vyzývá k aktivnějšímu zapojení Parlamentu při sestavování agendy dialogů o lidských právech; zdůrazňuje, že strategie jednotlivých zemí v oblasti lidských práv a výroční zprávy o jejich provádění jsou zásadním nástrojem k zajištění konzistence politik, určují klíčové strategické priority, vytyčují dlouhodobé a krátkodobé cíle a stanoví konkrétní opatření k prosazování lidských práv; opakuje svůj požadavek, aby byl poslancům EP dán přístup k obsahu těchto strategií; vítá semináře s občanskou společností, které předcházejí dialogům o lidských právech, a naléhavě žádá, aby se s jejich závěry dále pracovalo, a to se specifickým zapojením organizací občanské společnosti;

20. důrazně vyzývá EU, aby důsledně řešila diskriminaci a co nejlépe při tom využívala soubor nástrojů EU v oblasti lidských práv, včetně dialogu, odsuzování jednotlivých případů a podpory občanské společnosti a společných iniciativ na úrovni OSN, a to v souladu s nově přijatými obecnými zásadami EU v oblasti lidských práv pro zajištění nediskriminace v rámci vnější činnosti a s pokyny OSN týkajícími se diskriminace založené na původu, zveřejněnými v roce 2017;

21. velmi podporuje práci a úsilí zvláštního zástupce EU pro lidská práva na poli ochrany a prosazování dodržování lidských práv ve světě; zdůrazňuje, že důležitým cílem v rámci mandátu tohoto zvláštního zástupce je zvýšit efektivnost EU v této oblasti; vyzývá zvláštního zástupce EU, aby jednal na základě svého mandátu s cílem zvýšit úsilí EU o posilování demokracie; trvá na svém požadavku revize tohoto mandátu, aby byl post tohoto zvláštního zástupce EU stálý a více se zodpovídal ze své činnosti a aby získal pravomoci vlastní iniciativy, dostatečné zdroje a právo veřejně vystupovat v souvislosti s podáváním informací o výsledcích návštěv třetích zemí a informovat o postojích EU k otázkám týkajícím se lidských práv; opakuje svou výzvu k větší transparentnosti činnosti a misí zvláštního zástupce EU a trvá na tom, aby jeho pravidelné zprávy Radě byly sdíleny také s Parlamentem; vítá rozšíření mandátu zvláštního zástupce EU tak, aby zahrnoval podporu mezinárodního trestního soudnictví, a očekává, že zvláštní zástupce EU bude v této oblasti obzvláště aktivní;

22. vítá úsilí ESVČ a Komise o neustálé posilování povědomí představitelů EU o lidských právech; vítá skutečnost, že kontaktní místa pro lidská práva a styční úředníci pro obránci lidských práv jsou nyní přítomni ve všech delegacích EU; vyzývá ESVČ, aby Parlamentu předložila podrobnou zprávu o dokončení této sítě kontaktních míst, aby bylo možno vyhodnotit situaci a zajistit, aby byl tento postup uplatňován ve všech delegacích EU stejně; vyzývá všechny delegace EU a jejich kontaktní místa pro lidská práva přímo na místě, aby důsledně plnily svou povinnost setkávat se s obránci lidských práv, navštěvovat zadržené aktivisty, sledovat jejich soudní procesy a zasazovat se na místě za jejich ochranu;

23. uznává pokrok dosažený u postupu přípravy a formátu výroční zprávy EU o stavu lidských práv a demokracie ve světě v roce 2018, ale očekává, že Rada a místopředseda Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku budou ještě větší měrou přihlížet k postojům vyjádřeným Parlamentem v příslušných jeho usneseníh a/nebo v doporučeníh, aby zajistili hlubší a účinnější interakci mezi orgány EU v oblasti problematiky lidských práv; vyzývá Radu, aby pokračovala ve svém úsilí dokončovat tyto výroční zprávy počátkem roku; vybízí Radu, aby zajistila, že přijetí příští výroční zprávy se bude opírat o odpovídající postup konzultací;

Vytváření řešení k prosazování a ochraně lidských práv a demokracie

Demokratická správa věcí veřejných a otevírání prostoru pro občanskou společnost

24. žádá EU a členské státy, aby i nadále bez výjimky důkladně monitorovaly vývoj dění, který má negativní vliv na správu věcí veřejných a prostor pro občanskou společnost všude ve světě, a aby systematicky a s využitím všech vhodných prostředků reagovaly na politiky a legislativní změny prováděné autoritářskými vládami, které směřují k oslabení správy

Středa 15. ledna 2020

věcí veřejných založené na základních demokratických zásadách a k zúžení prostoru pro občanskou společnost; je toho názoru, že v této záležitosti by měla být posílena součinnost mezi Komisí, ESVČ a Parlamentem; vítá neocenitelnou pomoc poskytovanou organizacím občanské společnosti na celém světě v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva, který je i nadále stěžejním nástrojem EU pro provádění její vnější politiky v oblasti lidských práv; žádá, aby byla v rámci nástupnického globálního nástroje ještě více posílena finanční podpora občanské společnosti a lidských práv; zdůrazňuje, že v roce 2018 byly zadrženy stovky pokojných demonstrantů, přičemž s mnohými osobami bylo špatně zacházeno a mnozí demonstranti byli svévolně zadržováni a byli rozsudky ve svých soudních řízeních přinuceni zaplatit pokutu;

Přístup EU ke konfliktům a zodpovídání se z porušování lidských práv

25. zdůrazňuje spojitost mezi nárůstem případů porušování lidských práv a velmi rozšířenou beztrestností a neexistencí povinnosti zodpovídat se v regionech a zemích, které jsou rozvráceny konflikty nebo je pro ně charakteristické politicky motivované zastrašování, diskriminace, obtěžování a fyzické napadání, únosy, násilné umravňování, svévolné zatýkání a případy mučení a zabíjení; žádá, aby mezinárodní společenství podporovalo akce zaměřené na potírání beztrestnosti a posílení veřejné zodpovědnosti, zejména v regionech a zemích, v nichž dynamika beztrestnosti odměňuje ty, kdo nesou největší odpovědnost, a oslabuje oběti; zdůrazňuje navíc, že konflikty často doléhají mimořádně tvrdě na menšiny a marginalizované skupiny;

26. připomíná svá usnesení, v nichž veřejně odsoudil konkrétní činy během konfliktů v roce 2018, v jejichž důsledku přišly o život stovky dětí v souvislosti s cílenými útoky na civilní obyvatelstvo a humanitární infrastrukturu; vyzývá členské státy EU, aby důsledně dodržovaly Kodex chování EU pro vývoz zbraní a zejména aby zastavily veškeré transfery zbraní a sledovací a špionážní techniky, které mohou vlády použít k potlačování lidských práv, zejména pak v kontextu ozbrojených konfliktů; trvá na tom, že je nezbytné, aby byly transfery zbraní plně transparentní a aby o nich členské státy EU pravidelně podávaly zprávy; připomíná své usnesení ze dne 27. února 2014 o používání bezpilotních letounů vybavených zbraněmi⁽¹⁾; vyjadřuje vážné obavy v souvislosti s používáním bezpilotních letounů vybavených zbraněmi, aniž by pro to existoval mezinárodní právní rámec; dále vyzývá Komisi, aby v budoucnu Parlament pravidelně a řádně informovala o všech případech, kdy jsou finanční prostředky EU využívány na projekty v oblasti výzkumu a vývoje související s výrobou bezpilotních letounů; naléhavě vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby inicioval zákaz vývoje, výroby a používání plně autonomních zbraní, které umožňují vést útoky bez zásahu lidí;

27. důrazně odsuzuje všechny hanebné zločiny a porušení lidských práv spáchané státními i nestátními subjekty, včetně zásahů proti občanům pokojně uplatňujícím lidská práva; vyzývá EU a její členské státy, aby uplatnily veškerou svou politickou váhu, aby zabránily jakýmkoli činům, jež by mohly být hodnoceny jako genocida, válečné zločiny nebo zločiny proti lidskosti, aby účinně a koordinovaně reagovaly, jsou-li takové zločiny spáchány, aby uvolnily všechny potřebné zdroje k tomu, aby mohly být všechny osoby, které jsou za tyto zločiny zodpovědné, postaveny před soud, aby poskytly pomoc obětem a podpořily procesy stabilizace a usmíření; vyzývá mezinárodní společenství, aby vytvořilo nástroje, které by minimalizovaly prodlení mezi varováním a reakcí, a zabránily tak vypuknutí, opětovnému vzplanutí nebo eskalaci násilných konfliktů, jako je např. systém včasného varování EU; vyzývá ESVČ a Komisi, aby do třetího akčního plánu EU v oblasti lidských práv a demokracie zahrnuly příslušnou ambiciózní strategii; důrazně doporučuje zřízení evropského střediska pro prevenci, odpovědnost a boj proti beztrestnosti; znovu vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie, aby jmenoval zvláštního zástupce EU pro mezinárodní humanitární právo a mezinárodní justici pověřeného podporou, prosazováním a reprezentací úsilí EU v boji proti beztrestnosti;

28. vítá úsilí, které vyvinula EU při prosazování všeobecné platnosti Římského statutu v roce 2018, kdy se slavilo 20. výročí jeho přijetí, a znovu potvrzuje svou neochvějnou podporu Mezinárodnímu trestnímu soudu (MTS); konstatuje, že mezinárodní právo je v současnosti pod silným tlakem; je znepokojen tím, že vzhledem k široké jurisdikci MTS je ze 193 členských zemí OSN pouze 122 členy MTS a jen 38 jich ratifikovalo změny přijaté v Kampale, jež zmocňují MTS ke stíhání zločinů agrese; vyzývá EU a její členské státy, aby vybízely všechny členské státy OSN k ratifikaci a provádění Římského statutu, a je zděšen tím, že některé státy od Římského statutu odstoupily, nebo hrozí, že tak učiní; vyzývá rovněž všechny signatáře Římského statutu ke koordinaci a spolupráci s MTS; požaduje, aby EU a její členské státy systematicky podporovaly zkoumání, vyšetřování a rozhodnutí MTS a aby přijaly nezbytná opatření k předcházení případů odmítnutí spolupráce s MTS; požaduje poskytnutí finanční podpory organizacím, které shromažďují, uchovávají a chrání (v digitální či jiné formě) důkazy o zločinech spáchaných kterýmikoli účastníky konfliktů s cílem usnadnit jejich stíhání na mezinárodní

⁽¹⁾ Úř. věst. C 285, 29.8.2017, s. 110.

Středa 15. ledna 2020

úrovni; vyzývá členské státy EU a síť EU pro vyšetřování genocidy, aby podpořily vyšetřovací tým OSN při shromažďování, ochraně a uchování důkazů zločinů páchaných v současnosti nebo spáchaných v nedávné době, aby se neztratily; vyzývá Komisi a ESVČ, aby prozkoumaly způsoby a navrhly nové nástroje, kterými lze pomoci obětem případů porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva v přístupu k mezinárodní spravedlnosti a ke zjednání nápravy a získání náhrady, mimo jiné prostřednictvím budování schopnosti třetích zemí uplatňovat ve svých vnitrostátních právních systémech zásadu univerzální jurisdikce;

29. vítá první přezkumné diskuse v Radě – a požaduje jejich pokračování – ohledně vytvoření globálního mechanismu sankcí EU za porušování lidských práv, tzv. „Magnitského seznamu“, který by umožňoval ukládat cílené sankce vůči jednotlivcům, kteří se podíleli či podílejí na závažném porušování lidských práv, jak to požadoval Parlament při mnoha příležitostech, zejména v březnu 2019; vyzývá Radu, aby tyto diskuse urychlila s cílem co nejdříve přijmout nezbytné právní předpisy, zřídit uvedený mechanismus a přiměřeně jej financovat; zdůrazňuje, že je důležité, aby byl tento systém v souladu s mechanismem EU pro soudní přezkum; zdůrazňuje rovněž jako příklad hodný následování, že některé členské státy EU přijaly zákony, v nichž jsou stanoveny sankce pro jednotlivce považované za odpovědné za porušování lidských práv;

30. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele a Radu, aby věnovali zvláštní pozornost stavu lidských práv na nezákonně okupovaných územích; opakuje, že nezákonná okupace území nebo jeho části představuje trvalé porušování mezinárodního práva; podtrhuje odpovědnost okupační mocnosti vůči civilnímu obyvatelstvu podle mezinárodního humanitárního práva; vyjadřuje politování nad tím, že zástupci země, která okupuje území jiného státu, jsou znovu přijati do Parlamentního shromáždění Rady Evropy;

Obránci lidských práv

31. zdůrazňuje neocenitelnou a zásadní roli, kterou hrají obránci lidských práv s nasazením vlastního života, zejména obránci lidských práv žen; zdůrazňuje potřebu důrazné koordinace spolupráce EU s orgány třetích zemí v souvislosti s obránci lidských práv; upozorňuje, že v roce 2018 si svět připomněl 20. výročí Deklarace OSN o obráncích lidských práv; doporučuje posílit spolupráci mezi institucemi EU a členskými státy tak, aby jim umožňovala poskytovat obráncům lidských práv trvalou podporu a ochranu; cení si mechanismu „protectdefenders.eu“, který byl zřízen s cílem chránit obránce lidských práv ve vážném ohrožení, a požaduje jeho posílení;

32. zdůrazňuje, že k ochraně obránců lidských práv je zapotřebí strategického, viditelného a účinného přístupu EU; vyzývá Radu, aby vydala každoroční závěry Rady pro zahraniční věci o opatřeních EU na podporu a ochranu obránců lidských práv v zahraniční politice EU; vyzývá Radu a Komisi, aby vytvořily koordinovaný postup udělování víz obráncům lidských práv a v případě potřeby jim usnadnily získání dočasného útočiště; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily dostatečné financování na ochranu obránců lidských práv v příslušných tematických programech v rámci nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a zaručily, aby bylo toto financování dostupné a dostalo se k těm nejmarginalizovanějším osobám, jež ho mají nejvíce zapotřebí; vyzývá Komisi, aby tento nástroj v budoucnosti plně využívala, a trvá na tom, aby delegace a členské státy EU navýšily své finanční prostředky a kapacity v oblasti nouzové ochrany a podpory obránců lidských práv v ohrožení; odsuzuje skutečnost, že bojovníkům za lidská práva, kteří se chtějí zúčastnit zasedání Rady OSN pro lidská práva v Ženevě nebo navštívit další mezinárodní instituce, jsou i nadále ukládány zákazy cestování; vyzývá dotčené vlády, aby tyto zákazy zrušily;

Práva žen a rovnost pohlaví

33. rozhodně podporuje strategický závazek EU v oblasti rovnosti žen a mužů a její trvalé úsilí o zlepšení situace žen a dívek, pokud jde o jejich lidská práva, v souladu s cíli udržitelného rozvoje do roku 2030; zdůrazňuje, že rovnost žen a mužů by měla být klíčovou prioritou všech pracovních vztahů, politik a vnějších činností EU, neboť je podle Smluv jednou ze zásad EU a jejích členských států; požaduje, aby EU po vypršení platnosti tohoto strategického závazku přijala komplexní strategii pro rovnost žen a mužů; vyzývá Komisi, aby připravila a přijala sdělení s cílem obnovit po roce 2020 akční plán pro rovnost žen a mužů coby důležitý nástroj, kterým může EU přispívat k právům žen a dívek na celém světě; vyzývá členské státy, aby schválily akční plán pro rovnost žen a mužů III v závěrech Rady; vyzývá Komisi a ESVČ, aby dále přispívaly k rovnosti mužů a žen a k posilování postavení žen a dívek tím, že budou úzce spolupracovat s mezinárodními organizacemi, třetími zeměmi a občanskou společností, aby se podařilo vypracovat a uplatňovat nové právní rámce pro rovnost žen a mužů;

Středa 15. ledna 2020

34. upozorňuje na znepokojující nárůst násilí páchaného na ženách a dívkách; odsuzuje všechny formy fyzického, sexuálního a psychického násilí na základě pohlaví; vyjadřuje hluboké znepokojení v souvislosti s rostoucím využíváním mučení v podobě sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví jakožto válečné zbraně; připomíná, že sexuální trestné činy a násilí na základě pohlaví jsou považovány Římským statutem za válečné zločiny, zločiny proti lidskosti nebo základní prvky genocidy či mučení; naléhavě vyzývá země, aby za účelem řešení těchto problémů zpřísnily své právní předpisy; opakuje svou výzvu členským státům EU a členským zemím Rady Evropy, které tak dosud neučinily, aby co nejdříve ratifikovaly a provedly Istanbulskou úmluvu; požaduje další opatření na vymýcení všech forem násilí na základě pohlaví a škodlivých praktik, které se zaměřují na ženy a dívky, jako jsou nucené sňatky či sňatky v raném věku, mrzačení ženských pohlavních orgánů, sexuální násilí a nucená náboženská konverze; podporuje pokračování společné iniciativy EU a OSN Spotlight; vyzývá delegace EU, aby zajistily shromažďování údajů o násilí páchaném na ženách, vypracovávaly doporučení pro jednotlivé země a prosazovaly ochranné mechanismy a podpůrné struktury pro oběti;

35. potvrzuje, že přístup ke zdravotní péči je jedním z lidských práv a že sexuální a reprodukční zdraví a s ním související práva vycházejí ze základních lidských práv a jsou zásadními prvky lidské důstojnosti; poukazuje na to, že nedostatečný přístup k životně důležitým statkům a sociálním službám (např. k vodě, výživě, zdravotní péči, vzdělávání a hygienickým službám), stejně jako obtíže v přístupu k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví představují nepřijatelné porušování lidských práv; odsuzuje porušování sexuálních a reprodukčních práv žen, včetně odepírání přístupu k příslušným službám; zdůrazňuje, že by měla být všem ženám zaručena řádná a cenově dostupná zdravotní péče, včetně péče o duševní zdraví, jako je psychologická podpora, jakož i obecné respektování a zpřístupnění sexuálních a reprodukčních práv a vzdělávání a že by všechny ženy měly mít možnost přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí o svém zdraví, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví; konstatuje, že tyto služby jsou důležité pro záchranu života žen a snižují kojeneckou a dětskou úmrtnost; považuje za nepřijatelné, že se o sexuální a reprodukční zdraví a práva žen a dívek stále vede boj, a to i na multilaterálních fórech; zdůrazňuje, že ženy a dívky, jež se staly oběťmi ozbrojených konfliktů, mají právo na nezbytnou lékařskou péči; zdůrazňuje úlohu žen v předcházení konfliktům a jejich řešení, v udržování míru, humanitární pomoci, obnově po skončení konfliktu a v prosazování lidských práv a demokratických reforem;

36. požaduje, aby EU spolupracovala s dalšími zeměmi s cílem posílit jejich opatření v oblasti vzdělávání, zdravotní péče a sociálních služeb, shromažďování údajů, financování a programování, a celosvětově tak zlepšit prevenci sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví i potírání těchto trestných činů; poukazuje na to, že vzdělání je klíčovým nástrojem v boji proti diskriminaci a násilí páchanému na ženách a dětech; požaduje přijetí opatření, která by usnadňovala ženám a dívkám přístup ke vzdělání a na trh práce, a aby byla věnována zvláštní pozornost vyváženému zastoupení žen a mužů při obsazování vedoucích pozic v podnicích; požaduje rovněž, aby bylo vzdělávání dívek začleněno do dohod EU s rozvojovými zeměmi;

Práva dítěte

37. upozorňuje, že nezletilí jsou často vystaveni zvláštním formám zneužívání, jako jsou dětské nucené sňatky, dětská prostituce, nasazení dětských vojáků, mrzačení pohlavních orgánů, dětská práce a obchodování s dětmi, zejména za humanitárních krizí a v ozbrojených konfliktech, a proto vyžadují zvýšenou ochranu; zvlášť upozorňuje na děti bez státní příslušnosti, děti migrantů a uprchlíků; požaduje, aby EU spolupracovala se zeměmi mimo EU s cílem ukončit předčasné sňatky, sňatky dětí a nucené sňatky tím, že stanoví zákonný minimální věk pro uzavření sňatku na 18 let, což bude vyžadovat ověření věku obou manželů a jejich bezvýhradný a svobodný souhlas, zavedení povinných záznamů o uzavření manželství, a bude třeba zajistit, aby tato pravidla byla dodržována; žádá, aby byly přijaty nové iniciativy EU za účelem prosazování a ochrany práv dítěte, včetně iniciativ pro předcházení a boj proti zneužívání dětí ve světě, pro pomoc s návratem dětí poznamenaných konfliktem k normálnímu životu a jejich opětovné začlenění, zejména těch dětí, které byly v kontaktu s extremistickými skupinami, a dětí, které trpí vícenásobnou diskriminací a diskriminací z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám, a aby bylo pro tyto děti zajištěno chráněné prostředí založené na rodině a komunitě jako přirozeném prostředí jejich života, ve kterém hrají zásadní roli péče a vzdělávání; vyzývá EU, aby iniciovala mezinárodní hnutí, které bude usilovat o dodržování práv dítěte, mj. uspořádáním mezinárodní konference o ochraně dětí v nestabilních prostředích; znovu zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby byla všeobecně ratifikována a účinně prováděna Úmluva OSN o právech dítěte a její opční protokoly;

Práva lesbických, homosexuálních, bisexuálních, transgender a intersexuálních (LGBTI) osob

38. odsuzuje svévolné zadržování, mučení, pronásledování a zabíjení LGBTI osob; konstatuje, že v řadě zemí na celém světě stále čelí LGBTI osoby pronásledování a násilí na základě své sexuální orientace; vyjadřuje politování nad skutečností, že mnoho zemí dosud homosexualitu trestně stíhá, přičemž v některých zemích hrozí za homosexualitu trest smrti;

Středa 15. ledna 2020

domnívá se, že by násilné praktiky a činy vůči jednotlivcům na základě jejich sexuální orientace neměly zůstat nepotrestány a je nutné je vymýtit; požaduje uplatňování obecných zásad EU pro prosazování a ochranu požívání veškerých lidských práv lesbickými, homosexuálními, bisexuálními, transgender a intersexuálními osobami;

Práva osob se zdravotním postižením

39. vítá ratifikaci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením; opakuje, že je důležité, aby ji účinně uplatňovaly jak členské státy EU, tak orgány a instituce EU; zdůrazňuje, že je důležité zabránit diskriminaci a že je třeba důvěryhodným způsobem všude prosazovat zásadu všeobecné přístupnosti a zajistit veškerá práva osob se zdravotním postižením ve všech relevantních politikách EU, včetně rozvojové politiky; požaduje, aby bylo vytvořeno globální centrum excelence pro podnikatelské schopnosti osob se zdravotním postižením, které by obstály v budoucnosti;

Boj proti diskriminaci na základě kasty

40. s velkým znepokojením bere na vědomí rozsah a důsledky kastovní hierarchie, diskriminace na základě příslušnosti k určité kastě a pokračující porušování lidských práv z těchto důvodů, včetně odpírání přístupu k právnímu systému nebo zaměstnání, pokračující segregace, chudoby a stigmatizace, překážek z důvodu příslušnosti ke kastě, pokud jde o výkon základních lidských práv a usnadnění lidského rozvoje; opakuje svůj požadavek na vypracování politiky EU v oblasti diskriminace na základě příslušnosti k určité kastě a požaduje, aby EU jednala na základě vlastních vážných obav ohledně diskriminace na základě kasty; požaduje přijetí nástroje EU k prevenci a odstranění diskriminace na základě příslušnosti k určité kastě; opětovně vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily své úsilí a podpořily iniciativy na úrovni OSN a na úrovni delegací s cílem odstranit diskriminaci na základě příslušnosti k určité kastě; konstatuje, že takové iniciativy by měly zahrnovat podporu zvláštních ukazatelů, rozčleněných údajů a zvláštních opatření určených k řešení diskriminace na základě příslušnosti k určité kastě při provádění a sledování cílů udržitelného rozvoje do roku 2030 a dodržování nového nástroje s pokyny OSN týkajícího se diskriminace založené na původu a poskytování podpory státům;

Původní obyvatelstvo

41. je hluboce znepokojen tím, že původní obyvatelstvo čelí na celém světě rozsáhlé systematické diskriminaci a pronásledování, včetně svévolného zatýkání a zabíjení obránců lidských práv, násilného vystěhovávání, zaboru půdy a porušování jeho práv korporacemi; konstatuje, že většina původního obyvatelstva žije pod hranicí chudoby; vyzývá všechny země, aby zapojily původní obyvatelstvo do svých rozhodovacích procesů týkajících se strategií v oblasti boje proti změně klimatu; vyzývá státy, aby ratifikovaly ustanovení Úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP) č. 169 o domorodém a kmenovém obyvatelstvu;

Svoboda myšlení, svědomí, náboženského vyznání nebo přesvědčení

42. zdůrazňuje, že právo na svobodu myšlení, svědomí, náboženského vyznání nebo přesvědčení (obecněji známé jako svoboda náboženského vyznání nebo přesvědčení), které zahrnuje i právo nevěřit, zastávat teistické, neteistické, agnostické či ateistické názory a právo na odpadlictví a nevyznávat žádné náboženství, musí být zaručeno na celém světě a bezpodmínečně zachováno; naléhavě žádá Komisi, ESVC a členské státy, aby zintenzívnily své úsilí při zasazování se o svobodu náboženského vyznání nebo přesvědčení a aby iniciovaly dialog se státy a zástupci občanské společnosti a jednotlivých věrovyznání, nekonfesionálních, humanistických a filozofických skupin a církví, náboženských sdružení a komunit s cílem předcházet násilí, pronásledování a diskriminaci na základě myšlení, svědomí, filozofických názorů a náboženského vyznání nebo přesvědčení; vyjadřuje politování nad tím, že existují zákony proti náboženské konverzi a rouhání, které fakticky omezují svobodu náboženského vyznání nebo přesvědčení náboženských menšin a ateistů a dokonce je o tuto svobodu připravují; rovněž naléhavě žádá Komisi, ESVC a členské státy, aby plně prováděly obecné zásady EU týkající se svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení;

43. žádá EU a její členské státy, aby i nadále navazovaly spojení a prohlubovaly spolupráci se širokým okruhem zemí a regionálních organizací, aby se podařilo docílit pozitivní změny ve věci svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení, zejména v konfliktních oblastech, kde jsou náboženské skupiny, např. křesťané na Blízkém východě, obzvláště zranitelné; plně podporuje praxi EU ujímat se iniciativy při přijímání tematických rezolucí Rady OSN pro lidská práva a Valného shromáždění OSN, jež se týkají svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení;

44. podporuje práci a úsilí zvláštního vyslance pro podporu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení mimo EU; znovu vyzývá Radu a Komisi, aby provedly transparentní a komplexní posouzení účinnosti a přidané hodnoty postoje zvláštního vyslance v procesu obnovy a posílení jejich mandátu a postoje ze strany Komise; trvá na tom, aby jejich práce byla zajištěna přiměřenými zdroji s cílem zvýšit účinnost EU v této oblasti; připomíná Radě a Komisi, že je třeba v rámci

Středa 15. ledna 2020

stálých konzultací s náboženskými a filozofickými organizacemi odpovídajícím způsobem podpořit institucionální mandát, kapacitu a povinnosti zvláštního vyslance pro podporu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení mimo EU, a to prozkoumáním možnosti, že by se víceletý mandát každoročně přezkoumával, a vytvořením pracovních sítí ve všech příslušných orgánech EU, v souladu s usnesením ze dne 15. ledna 2019 o pokynech EU a mandátu zvláštního vyslance EU pro prosazování svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení mimo EU;

Svoboda projevu, svoboda sdělovacích prostředků a právo na informace

45. důrazně kritizuje a odsuzuje zabíjení, únosy, věznění a zastrašování mnoha novinářů, bloggerů a oznamovatelů a útoky proti nim, a to i fyzickými a soudními prostředky, a hrozby, jimž čelily v roce 2018; vyzývá Komisi, aby v budoucnu vynaložila veškeré úsilí na jejich ochranu; připomíná, že svoboda projevu a svoboda sdělovacích prostředků napomáhá vytvoření kultury plurality a představuje zásadní prvky základů demokratické společnosti; připomíná, že by novináři měli mít možnost svobodně vykonávat své povolání, aniž by se museli obávat stíhání či uvěznění; zdůrazňuje, že jakékoli omezování výkonu svobody projevu a svobody sdělovacích prostředků, jako je odstraňování online obsahu, musí být výjimečné, se zvláštní pozorností věnovanou zásadám nezbytnosti a přiměřenosti, a musí být stanoveno zákonem a odůvodněné rozhodnutím soudu;

46. vyzývá EU, její členské státy a zejména zvláštního zástupce EU, aby věnovali zvláštní pozornost ochraně svobody projevu a svobodě, nezávislosti a pluralitě sdělovacích prostředků na celém světě, aby lépe monitorovali všechny formy omezení – na internetu i mimo něj – týkající se svobody projevu a sdělovacích prostředků, aby systematicky odsuzovali taková omezení a využívali všech dostupných diplomatických prostředků a nástrojů k ukončení těchto omezení; zdůrazňuje, že je důležité odsoudit verbální projevy nenávisti a podněcování k nenávisti na internetu i mimo něj, a bojovat proti těmto jevům, neboť představují hrozbu pro právní stát a hodnoty ztělesněné lidskými právy; podporuje iniciativy, které pomáhají rozlišovat mezi falešnými zprávami nebo propagandistickými dezinformacemi a informacemi získanými v rámci skutečné a nezávislé novinářské práce; zdůrazňuje, že je důležité zajistit účinné a systematické uplatňování obecných zásad EU ohledně svobody projevu na internetu i mimo něj a pravidelné sledování jejich dopadu;

Trest smrti, mučení a jiné formy špatného zacházení

47. odsuzuje využívání mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení a trestu smrti, jež se nadále uplatňuje v mnoha zemích po celém světě; je znepokojen počtem odsouzení a vykonaných trestů smrti na základě důvodů, které neodpovídají definici závažného trestného činu, což je v rozporu s mezinárodním právem; vyzývá země, které tak ještě neučinily, aby zavedly okamžité moratorium na trest smrti jakožto krok k jeho zrušení; vyzývá EU, aby zintenzivnila své úsilí o vymýcení mučení a trestu smrti; vyzývá EU a její členské státy, aby obzvláště důsledně sledovaly situaci ve státech, které hrozí tím, že trest smrti de iure či de facto obnoví; požaduje ukončení celosvětového obchodu se zbožím používaným k mučení a trestu smrti;

48. považuje za nezbytné bojovat proti všem formám mučení a špatného zacházení s vězňými nebo zadržovanými osobami, včetně psychického zneužívání, zintenzivnit úsilí o zajištění dodržování mezinárodního práva v této oblasti a zajistit odškodnění obětí; vyjadřuje vážné znepokojení nad stavem věznic a vazebních podmínek v řadě zemí, včetně přístupu k péči a lékům, zejména v případě nemocí, jako je hepatitida nebo HIV; připomíná, že odmítání umožnit vězňům přístup ke zdravotní péči představuje špatné zacházení nebo dokonce mučení a může být považováno za neposkytnutí pomoci ohrožené osobě; vítá revidovanou politiku EU vůči třetím zemím týkající se mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání; vyzývá členské státy, aby začleňovaly záruky ochrany proti mučení a jinému špatnému zacházení do všech svých opatření a politik;

49. vítá skutečnost, že v roce 2017 byla zřízena koordinační skupina EU pro boj proti mučení; vítá v této souvislosti aktualizace právních předpisů EU na základě legislativního usnesení ze dne 29. listopadu 2018 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté zacházení nebo trestání⁽¹²⁾; zdůrazňuje, že je důležité dále posilovat spolupráci s mechanismy OSN, regionálními orgány a příslušnými aktéry, jako jsou Mezinárodní trestní soud, organizace občanské společnosti a obránci lidských práv v boji proti mučení a jinému špatnému zacházení;

⁽¹²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0467.

Středa 15. ledna 2020*Podnikání a lidská práva*

50. znovu potvrzuje, že činnosti všech společností, ať již působí na domácí nebo přeshraniční úrovni, musí být plně v souladu s mezinárodními standardy v oblasti lidských práv; opětovně navíc zdůrazňuje význam prosazování sociální odpovědnosti podniků; podtrhuje, že je důležité, aby evropské podniky hrály vedoucí úlohu při prosazování mezinárodních standardů v oblasti podnikání a lidských práv; připomíná odpovědnost podniků za zajištění toho, aby jejich činnosti a dodavatelské řetězce nebyly zapojeny do porušování lidských práv, jako je nucená a dětská práce, porušování práv domorodého obyvatelstva, zabírání půdy, hrozby a útoky vůči obráncům lidských práv a degradace životního prostředí;

51. zdůrazňuje, že je třeba vytvořit mezinárodní závazný nástroj, kterým bude možno v rámci mezinárodního práva v oblasti lidských práv regulovat činnosti nadnárodních korporací a jiných společností; požaduje legislativní návrh týkající se náležité péče podniků v oblasti lidských práv s cílem předcházet případům zneužívání v globálních operacích společností a zlepšit přístup obětí korporátních pochybení k právní ochraně; zdůrazňuje, že je důležité, aby všechny země plně uplatňovaly obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, a vyzývá ty členské státy EU, které dosud nepřijaly národní akční plány pro obchodní práva, aby tak co nejdříve učinily; vybízí EU a její členské státy, aby se konstruktivně účastnily činnosti mezivládní pracovní skupiny OSN pro nadnárodní korporace a jiné podniky s ohledem na lidská práva; považuje to za nezbytný krok v prosazování a ochraně lidských práv;

52. naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, aby projekty podporované Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD) byly v souladu s politikou a závazky EU v oblasti lidských práv a aby existovaly mechanismy odpovědnosti, jimiž mohou jednotlivci veřejně upozorňovat na porušování pravidel v souvislosti s činnostmi EIB a EBRD; domnívá se, že užitečným doplňkovým nástrojem by byla interinstitucionální pracovní skupina EU pro podnikání a lidská práva; vyzývá soukromý sektor, zejména finanční, pojišťovací a dopravní společnosti, k zajišťování služeb pro humanitární subjekty, které poskytují humanitární pomoc, a zároveň plně dodržovat humanitární výjimky a výjimky stanovené v právních předpisech EU; vítá, že v Kanadě existuje nezávislý veřejný ochránce práv pro odpovědný podnik;

53. staví se kladně k systému všeobecných preferencí GSP+ jakožto prostředku ke stimulaci účinného provádění 27 hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech a pracovních normách; uvědomuje si, že globální hodnotové řetězce přispívají k posílení základních mezinárodních pracovních norem, norem v oblasti životního prostředí a sociálních norem a představují příležitost z hlediska udržitelného pokroku, a to zejména v rozvojových zemích a v zemích více ohrožených změnou klimatu; zdůrazňuje, že země, které nejsou členy EU a využívají systému preferencí GSP+, by měly vykazovat pokrok ve všech aspektech lidských práv; konstatuje, že posílené a účinné mechanismy monitorování by mohly posílit pákový potenciál režimů obchodních preferencí v reakci na porušování lidských práv; podporuje zavedení a uplatňování doložek o podmíněnosti dohod dodržováním lidských práv do mezinárodních dohod mezi EU a třetími zeměmi, včetně dohod o obchodu a investicích; vyzývá Komisi, aby systematicky sledovala provádění těchto doložek s cílem zajistit, aby je přijímající země dodržovaly, a aby Parlamentu pravidelně předkládala zprávy o dodržování lidských práv v partnerských zemích;

Nové technologie a lidská práva

54. zdůrazňuje, že je důležité vypracovat strategii EU, jak využít nové technologie, například umělou inteligenci, ve službě lidem a jak se vyrovnat s tím, že nové technologie mohou být hrozbou pro lidská práva, ať již jde o dezinformace, hromadné sledování, falešné zprávy, nenávislné verbální projevy, omezení podporovaná státem a zneužívání umělé inteligence; dále zdůrazňuje zvláštní hrozbu, kterou by tyto technologie mohly představovat při kontrole, omezování a narušování legitimní činnosti; zdůrazňuje význam nalezení správné rovnováhy mezi lidskými právy, zejména právem na soukromí, a jinými legitimními úvahami, jako je bezpečnost nebo boj proti trestné činnosti, terorismu a extremismu; vyjadřuje obavy ohledně rostoucího využívání určitých technologií kybernetického dohledu s dvojitým užitím, které je namířeno proti aktivistům v oblasti lidských práv, novinářům, politickým oponentům a právníkům;

55. požaduje, aby EU a členské státy spolupracovaly s vládami třetích zemí s cílem ukončit represivní postupy a právní předpisy v oblasti kybernetické bezpečnosti a boje proti terorismu; připomíná povinnost každoročně aktualizovat přílohu I nařízení Rady (ES) č. 428/2009⁽¹³⁾, v níž je uveden seznam zboží dvojího užití, pro které se vyžaduje povolení; zdůrazňuje potřebu účinné spolupráce v digitální oblasti mezi vládami, soukromým sektorem, občanskou společností,

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 134, 29.5.2009, s. 1.

Středa 15. ledna 2020

akademickou a technickou komunitou, sociálními partnery a jinými zúčastněnými stranami pro zajištění bezpečné a inkluzivní digitální budoucnosti pro všechny, a to v souladu s mezinárodními právními předpisy v oblasti lidských práv;

Migranti a uprchlíci

56. zdůrazňuje, že je naléhavě třeba řešit základní příčiny migračních toků, jimiž jsou války, konflikty, autoritářské režimy, pronásledování, sítě organizátorů nelegální migrace, obchodování s lidmi, pašeráctví, chudoba, ekonomická nerovnost a změna klimatu, a nalézt dlouhodobá řešení založená na respektování lidských práv a důstojnosti; zdůrazňuje, že je nezbytné vytvářet legální cesty a trasy pro migraci a tam, kde je to možné, usnadňovat dobrovolné návraty, a to i v souladu se zásadou nenavracení;

57. žádá, aby byla věnována pozornost vnějšímu rozměru uprchlické krize, včetně hledání trvalých řešení konfliktů budováním spolupráce a partnerství s příslušnými třetími zeměmi; je přesvědčen, že dodržování mezinárodních právních předpisů týkajících se uprchlíků a lidských práv je důležitým stavebním kamenem pro spolupráci se třetími zeměmi; zdůrazňuje, že v souladu s globálními paktů o migraci a uprchlících je třeba přijmout skutečná opatření s cílem posílit soběstačnost uprchlíků, rozšířit přístup k řešením třetích zemí, zlepšit podmínky v oblasti lidských práv při řízení migrace, zejména v zemích původu nebo tranzitu, a zajistit bezpečný a důstojný návrat; žádá EU a její členské státy, aby byly zcela transparentní, pokud jde o politiky spolupráce s třetími zeměmi a přidělování finančních prostředků třetím zemím na spolupráci v oblasti migrace; považuje za důležité, aby prostředky na rozvoj a spolupráci nebyly využívány k jiným účelům a aby z nich neměly prospěch osoby odpovědné za porušování lidských práv; požaduje, aby EU podpořila iniciativu UNHCR zaměřenou na vyřešení problému osob bez státní příslušnosti do roku 2024 v EU i mimo ní;

58. odsuzuje úmrtí uprchlíků a migrantů a porušování jejich lidských práv ve Středozemním moři; odsuzuje rovněž útoky na nevládní organizace, které těmto lidem pomáhají; žádá EU a její členské státy, aby zvýšily humanitární pomoc pro nuceně vysídlené osoby; žádá EU a její členské státy, aby poskytovaly podporu hostitelským komunitám uprchlíků; trvá na tom, že uplatňování globálních paktů o migraci a uprchlících musí proto jít ruku v ruce s prováděním Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030, jak je uvedeno v cílech strategického rozvoje, a také s vyššími investicemi v rozvojových zemích;

59. zdůrazňuje, že klimatická krize a hromadná ztráta biologické rozmanitosti představují hlavní hrozbu pro lidská práva; vyzývá Komisi a ESVČ, aby prostřednictvím úzké spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, jako je UNCHR, která nedávno zahájila společnou strategii s Programem OSN pro životní prostředí (UNEP), úzce spolupracovaly na strategii EU zaměřené na ochranu zdravého životního prostředí; zdůrazňuje, že podle odhadů OSN bude v důsledku změny životního prostředí do roku 2050 vysídleno mnoho osob; připomíná závazky a povinnosti států a jiných subjektů odpovědných za zmírňování dopadů změny klimatu a předcházení jejímu negativnímu dopadu na lidská práva; vítá mezinárodní úsilí o propagování propojení environmentálních problémů, přírodních katastrof a změny klimatu s lidskými právy; požaduje, aby se EU aktivně podílela na mezinárodní diskusi o možném normativním rámci pro ochranu „osob, které byly vysídleny z důvodu změny životního prostředí a klimatu“;

Podpora demokracii

60. zdůrazňuje, že by EU měla nadále aktivně podporovat demokratický a účinný politický pluralismus v institucích zabývajících se lidskými právy, nezávislé sdělovací prostředky, parlamenty a občanskou společnost v jejich úsilí o prosazování demokratizace, a to způsobem zohledňujícím kontext a s ohledem na kulturní a vnitrostátní prostředí dotčených třetích zemí s cílem posílit dialog a partnerství; připomíná, že lidská práva jsou základním kamenem demokratizačních procesů; bere s uspokojením na vědomí důsledné působení Evropské nadace pro demokracii v zemích západního Balkánu a východního a jižního sousedství EU při prosazování demokracie a dodržování základních práv a svobod; připomíná, že zkušenosti a ponaučení získaná při procesech přechodu k demokracii v rámci politiky rozšíření a sousedství by mohly kladně přispívat k identifikaci osvědčených postupů, které by bylo možné využít k podpoře a konsolidaci dalších demokratizačních procesů ve světě; připomíná, že rozšíření EU se ukázalo jako nejúčinnější nástroj na podporu demokracie, právního státu a lidských práv na evropském kontinentu, a proto by možnost přistoupení k EU měla zůstat otevřená zemím, které chtějí přistoupit k EU a provádějí reformy, jak je stanoveno v článku 49 SEU; naléhavě žádá EU, aby v průběhu celého procesu rozšiřování důsledně sledovala provádění opatření na ochranu lidských práv a práv osob náležejících k menšinám;

Středa 15. ledna 2020

61. vítá závěry Rady ze dne 14. října 2019 o demokracii jakožto zahájení procesu aktualizace a posílení přístupu EU k posilování demokracie; v tomto ohledu zdůrazňuje úlohu vzdělávání v oblasti lidských práv a demokratizace jako zásadního nástroje k upevnění těchto hodnot jak v EU, tak mimo ni; zdůrazňuje, že je důležité přijmout specifická pravidla financování pro programy EU na podporu demokracie s přihlédnutím k povaze demokratických změn; poukazuje na potřebu investovat do odpovídajících zdrojů, aby bylo možné lépe koordinovat programy na podporu demokracie a politické priority; podporuje úsilí o zajištění transparentnosti pomoci EU v této oblasti; zavazuje se, že bude prosazovat větší transparentnost demokratických procesů, zejména financování politických a tematických kampaní různými nestátními subjekty;

62. znovu připomíná, že pozitivně hodnotí to, že EU bez ustání podporuje volební procesy a poskytuje pomoc při volbách a podporu místním pozorovatelům; v této souvislosti vítá a plně podporuje práci skupiny pro podporu demokracie a koordinaci voleb, která působí v Parlamentu; připomíná důležitost kroků náležitě navazujících na zprávy a doporučení misí pro sledování voleb jako způsobu, jak zvýšit jejich vliv a posílit podporu EU demokratickým normám v dotčených zemích; zdůrazňuje, že je třeba podporovat demokracii v průběhu celého volebního cyklu prostřednictvím dlouhodobých a flexibilních programů, které odrážejí povahu demokratických změn; naléhavě vyzývá k důslednému sledování případů porušování lidských práv vůči kandidátům během volebních procesů, zejména vůči těm, kteří patří ke zranitelným skupinám či menšinám;

o

o o

63. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států, Radě bezpečnosti OSN, generálnímu tajemníkovi OSN, předsedovi 74. zasedání Valného shromáždění OSN, předsedovi Rady OSN pro lidská práva, vysokému komisaři OSN pro lidská práva a vedoucím delegací EU.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0008

Výroční zpráva o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na výroční zprávu Rady Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice,
- s ohledem na hlavu V Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na Chartu Organizace spojených národů a Helsinský závěrečný akt Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) z roku 1975,
- s ohledem na Severoatlantickou smlouvu z roku 1949 a na společné prohlášení o spolupráci EU a NATO ze dne 10. července 2018,
- s ohledem na prohlášení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyně Komise o politické odpovědnosti ⁽¹⁾,
- s ohledem na Globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie z roku 2016,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 7. června 2017 o strategickém přístupu k odolnosti ve vnější činnosti EU (JOIN(2017)0021),
- s ohledem na Sofijské prohlášení ze dne 17. května 2018 a na závěry Rady o rozšíření a o procesu stabilizace a přidružení ze dne 26. června 2018 a 18. června 2019,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. A/RES/70/1 s názvem „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ ze dne 25. září 2015,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1325, která v roce 2000 stanovila agendu pro ženy, mír a bezpečnost,
- s ohledem na své doporučení ze dne 15. listopadu 2017 Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost (ESVČ) k Východnímu partnerství před summitem konaným v listopadu 2017 ⁽²⁾,
- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0054/2019),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 210, 3.8.2010, s. 1.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2017)0440.

Středa 15. ledna 2020

- A. vzhledem k tomu, že Parlament je povinen vykonávat demokratický dohled nad společnou zahraniční a bezpečnostní politikou (SZBP) a společnou bezpečnostní a obrannou politikou (SBOP) a měl by obdržet k plnění této úlohy nezbytné prostředky;
- B. vzhledem k tomu, že vnější činnost EU má přímý dopad na blaho občanů v rámci EU i mimo ni a jejím cílem je zajistit bezpečnost a stabilitu a zároveň prosazovat evropské hodnoty, kterými je svoboda, demokracie, rovnost, zásady právního státu a dodržování lidských práv; vzhledem k tomu, že důvěryhodnost Evropské unie jakožto globálního aktéra zasazujícího se o mír a bezpečnost spočívá v dodržování jejích hodnot v praxi, což znamená, že zahraniční politika založená na hodnotách je proto v bezprostředním zájmu Unie;
- C. vzhledem k tomu, že Evropská unie může být propagátorem těchto základních hodnot pouze tehdy, pokud jsou chráněny a respektovány ve všech jejích členských státech;
- D. vzhledem k tomu, že jsme v současné době svědky ústupu tradičních partnerů z celosvětového dění, zvyšujícího se tlaku na mnohostrannou spolupráci a vícestranné orgány a rostoucí asertivity regionálních mocností;
- E. vzhledem k tomu, že už nějakou dobu dochází ke zhoršování strategického prostředí Unie, což znamená, že naléhavěji než kdy jindy potřebujeme vytvořit silnější Evropu, která by v rámci svých vnějších vztahů působila jednotně, aby mohla čelit mnoha výzvám, jež mají přímý či nepřímý dopad na bezpečnost členských států a jejich občanů; vzhledem k tomu, že mezi problémy, které mají vliv na bezpečnost občanů EU, patří ozbrojené konflikty v bezprostřední blízkosti východních a jižních hranic evropského kontinentu a nestabilní státy, terorismus, zejména džihádismus, kybernetické útoky a dezinformační kampaně, zasahování cizích zemí do evropských politických a volebních procesů, šíření zbraní hromadného ničení a zpochybňování dohod o nešíření zbraní, zostření regionálních konfliktů, které vede k nucenému vysídlování obyvatelstva a neřízené migraci, napětí ohledně dodávek energie do členských států EU, soutěž o přírodní zdroje, energetická závislost a energetická bezpečnost, vzestup organizovaného zločinu na hranicích Evropy a na jejím území, slábnoucí úsilí o odzbrojení a změna klimatu;
- F. vzhledem k tomu, že džihádismus je jedním z hlavních problémů, které dnes ohrožují veřejnou bezpečnost v EU, a že je nutné na domácí půdě i v zahraničí přijmout rychlá, asertivní a koordinovaná opatření;
- G. vzhledem k tomu, že žádný členský stát není sám o sobě schopen potýkat se s jednotlivými problémy, kterým dnes evropský kontinent a státy v jeho blízkosti čelí; vzhledem k tomu, že při tvorbě zahraniční a bezpečnostní politiky a přijímání kroků EU by měla být respektována a zaručena zásada rovnosti mezi členskými státy; vzhledem k tomu, že by měly být respektovány výsady parlamentů členských států v oblasti jejich vlastní zahraniční a bezpečnostní politiky; vzhledem k tomu, že ambiciózní, důvěryhodná a účinná společná zahraniční politika musí být podložena odpovídajícími finančními zdroji a včasnými a rozhodnými kroky EU; vzhledem k tomu, že nástroje vnější politiky EU je třeba používat promyšleněji a důsledněji;
- H. vzhledem k tomu, že multilateralismus je jedinou zárukou míru, bezpečnosti a udržitelného rozvoje podporujícího začlenění ve vysoce polarizovaném mezinárodním prostředí; vzhledem k tomu, že pokud jsou zpochybňována nebo zneužívána univerzální pravidla a hodnoty, včetně základních lidských práv, mezinárodního práva a humanitárního práva, dochází k ohrožení jeho základů; vzhledem k tomu, že multilateralismus je základem přístupu Evropské unie k její SZBP, jak je zakotveno ve Smlouvě o Evropské unii;
- I. vzhledem k tomu, že svět čelí globálnímu posunu mocenských sil, přičemž hlavní tendencí v zahraniční politice je geopolitické soupeření, což vyžaduje rychlé, jednotné a přiměřené mechanismy a schopnost reakce; vzhledem k tomu, že EU se z důvodu neexistence jednoty mezi svými členskými státy tohoto globálního posunu mocenských sil a geopolitického soupeření do značné míry neúčastní;
- J. vzhledem k tomu, že nově se etabloující státní aktéři a nové hospodářské velmoci prosazují potenciálně destabilizační globální a regionální ambice a ohrožují mír a stabilitu v evropském sousedství, což má nepředvídatelné důsledky nejen pro evropskou a globální bezpečnost, ale také pro mír; vzhledem k tomu, že Evropa riskuje, že se při rozhodování ocitne na vedlejší koleji, a v důsledku toho bude vážně znevýhodněna; vzhledem k tomu, že tato globální změna poměrů usnadňuje nástup autokratických vůdců, násilných nestátních subjektů a populárních protestních hnutí;

Středa 15. ledna 2020

- K. vzhledem k tomu, že bezpečnostní prostředí EU, které je závislé na míru a stabilitě v jejím sousedství, je méně stabilní, nepředpověditelné a složité a je vystaveno vnějšímu tlaku, ke kterému již dochází ve formě hybridní války, včetně nepřátelské propagandy ze strany Ruska a dalších subjektů, a ve formě rostoucí hrozby ze strany radikálních teroristických skupin, což EU brání, aby prosazovala svou svrchovanost a strategickou autonomii; vzhledem k tomu, že nestabilita a nepředvídatelnost na hranicích Unie a v jejím bezprostředním sousedství představují přímé ohrožení bezpečnosti kontinentu; vzhledem k tomu, že mezi vnitřní a vnější bezpečností existuje neoddělitelná vazba; vzhledem k tomu, že tento vnější tlak má jak fyzický, tak on-line rozměr; vzhledem k tomu, že značnou hrozbou pro stabilitu a bezpečnost Unie jsou dezinformace a další formy cizího vměšování vnějších sil;
- L. vzhledem k tomu, že hlavními příčinami globálního konfliktu je socioekonomická nerovnost, útlak, změna klimatu a chybějící participativní začlenění; vzhledem k tomu, že všechny členské státy OSN přijaly v roce 2015 cíle udržitelného rozvoje, které poskytují plán pro spravedlivou, udržitelnou a inkluzivní globální spolupráci;
- M. vzhledem k tomu, že změna klimatu má stále závažnější dopady na různé aspekty lidského života, na příležitosti v oblasti rozvoje a také na celosvětový geopolitický řád a globální stabilitu; vzhledem k tomu, že změna klimatu postihne nejvíce ty, kteří mají méně zdrojů na to, aby se jí přizpůsobili; vzhledem k tomu, že zahraniční politika EU by se měla více zaměřit na podporu mnohostranné činnosti tím, že bude spolupracovat na konkrétních otázkách souvisejících s klimatem, budovat strategická partnerství a upevňovat spolupráci a interakci mezi státními a nestátními subjekty, včetně hlavních přispěvatelů ke globálnímu znečištění;
- N. vzhledem k tomu, že lidská práva jsou celosvětově na ústupu; vzhledem k tomu, že lidé všech regionů světa, jejichž vlastní vlády selhaly, hledají v Evropě podporu, která by zajistila dodržování jejich lidských práv;
- O. vzhledem k tomu, že politika rozšiřování EU je účinným nástrojem zahraniční politiky Unie; vzhledem k tomu, že evropská politika sousedství je klíčovým nástrojem, pokud jde o východní a jižní sousedy EU;
- P. vzhledem k tomu, že se očekává, že k více než polovině celosvětového růstu populace do roku 2050 – což představuje 1,3 miliardy z dalších 2,4 miliardy lidí na planetě – dojde v Africe; vzhledem k tomu, že koncentrace tohoto růstu v některých nejchudších zemích spolu s dopady změny klimatu přinese řadu nových výzev, které budou mít extrémně problematické následky jak pro dotyčné země, tak i pro Evropskou unii, pokud nebudou řešeny okamžitě; vzhledem k tomu, že nedávná zpráva Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD) za rok 2019 obsahuje údaje, podle nichž bude zapotřebí dalších 2,5 bilionu USD ročně, aby bylo zajištěno splnění cílů uvedených v agendě OSN pro udržitelný rozvoj do roku 2030;
- Q. vzhledem k tomu, že s ohledem na kolaps důležitých dohod o kontrole zbraní a o odzbrojení, ale také s ohledem na nově vznikající technologie, jako jsou kybernetické technologie a autonomní zbraňové systémy, by se zahraniční a bezpečnostní politika EU měla zaměřovat především na odzbrojení, kontrolu zbraní a jejich nešíření; vzhledem k tomu, že společný postoj Rady 2008/944/SZBP⁽³⁾ musí být přezkoumán a aktualizován, tak aby byla kritéria striktně zaváděna a uplatňována a aby byl stanoven sankční mechanismus;

Multilateralismus v sázce: naléhavá potřeba silnější a sjednocené Evropy

1. připomíná, že v okamžiku, kdy vzájemně si konkurující velmoci stále více zpochybňují světový řád založený na pravidlech, musíme jako Evropané hájit univerzální hodnoty, pravidla a zásady, zejména multilateralismus, mezinárodní právo, právní stát, demokracii, dodržování lidských práv, základní svobody, svobodný a spravedlivý obchod, nenásilné řešení konfliktů a společné evropské zájmy, a to jak v rámci EU, tak i mimo ni; zdůrazňuje, že má-li si Evropská unie udržet důvěryhodnost jakožto nositelka těchto univerzálních hodnot, jako je demokracie, musí jednat v souladu se svými zásadami;

⁽³⁾ Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

Středa 15. ledna 2020

2. zdůrazňuje, že máme-li předcházet konfliktům, zmírňovat a řešit je na základě norem a zásad mezinárodního práva, Charty OSN a Helsinského závěrečného aktu OBSE z roku 1975, musí být těžištěm úsilí EU multilateralismus, který je nejlepší zárukou nadnárodního politického dialogu, míru a stabilizovaného celosvětového pořádku; poukazuje na své pevné přesvědčení, že v rámci strategického prostředí, které se výrazně zhoršilo, má Unie spolu se svými členskými státy stále větší odpovědnost za zajištění mezinárodní bezpečnosti;

3. zdůrazňuje, že multilateralismus je základním kamenem zahraniční a bezpečnostní politiky EU a představuje nejlepší způsob, jak zajistit mír, bezpečnost, lidská práva a prosperitu; poukazuje na to, že tento přístup přináší výhody lidem v Evropě i na celém světě; uznává trojí přístup k multilateralismu založený na těchto zásadách: dodržování mezinárodního práva a zajištění toho, aby činnost EU byla založena na pravidlech a normách mezinárodního práva a spolupráce, rozšíření multilateralismu coby nové globální reality, která podporuje kolektivní přístup a bere v potaz možnost využití normativní kapacity, autonomie a vlivu EU v rámci mezinárodních organizací, a to při zachování a rozšíření jejich vlivu a reformování mezinárodních organizací tak, aby byly multilaterální organizace schopny plnit svůj účel; uznává dále, že má-li být multilateralismus účinný, je nutné se zabývat otázkou mocenské nerovnováhy mezi státními a nestátními aktéry a vyřešit ji; vítá činnost, kterou Unie provádí v zájmu své rozhodné podpory Pařížské dohody, regionálních mírových dohod a jaderného odzbrojení;

4. vyjadřuje politování nad tím, že USA se postupně stahují z multilaterálního světového pořádku, zejména nad jejich odstoupením od Pařížské dohody, společného komplexního akčního plánu (JCPOA), Rady OSN pro lidská práva a UNESCO a nad tím, že pozastavily financování Agentury Organizace spojených národů pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (UNRWA), a důrazně podporuje zachování a provádění všech ustanovení společného komplexního akčního plánu všemi stranami, neboť se jedná o nedílnou součást globálního multilaterálního pořádku a režimu nešíření zbraní a o příspěvek k regionální bezpečnosti na Blízkém východě; odmítá jednostranné extraterritoriální opětovné uložení sankcí Spojenými státy po jejich odstoupení od uvedeného akčního plánu jako zásadní zásah do oprávněných hospodářských a zahraničních zájmů EU; vyzývá EU a její členské státy, aby si vybudovaly jednotu, odstrašující schopnost a odolnost vůči sekundárním sankcím ze strany třetích zemí a byly připraveny přijmout protiopatření proti jakékoli zemi, která poškozuje legitimní zájmy EU sekundárními sankcemi;

5. vyjadřuje politování nad tím, že transatlantické partnerství se potýká s velkým množstvím problémů a narušení, přesto však zůstává z hlediska bezpečnosti a prosperity na obou stranách Atlantského oceánu nepostradatelné; vyjadřuje politování nad tím, že USA se postupně stahují z multilaterálního světového řádu založeného na pravidlech;

6. znovu vyzývá členské státy, aby podpořily reformy týkající se složení a fungování Rady bezpečnosti; zdůrazňuje, že EU je odhodlána posilovat mezinárodní úlohu OSN;

7. požaduje vybudování silnější, sjednocené, efektivní, proaktivní a strategičtější Evropské unie, zejména s ohledem na to, že nový evropský politický cyklus právě začal a že se zahraniční a bezpečnostní politika EU mění; je přesvědčen, že žádný členský stát EU nemůže sám o sobě účinně reagovat na dnešní globální výzvy; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby měla evropská spolupráce vliv na světovou scénu, což vyžaduje jednotný postup a co by nebylo možné zajistit, pokud by byla Evropská unie rozdělena; vyzývá EU k intenzivnějšímu úsilí o ochranu svých zájmů a hodnot, přičemž musí vystupovat jako spolehlivý mezinárodní partner; je přesvědčen, že je důležité zvýšit vlastní účinnost EU a její donucovací pravomoci na mezinárodní úrovni, a žádá orgány EU, aby se zaměřovaly na občany a jednaly v zájmu lidí; zdůrazňuje, že je nutné, aby EU informovala o svých politických cílech a stanovených prioritách a úkolech, do jejichž plnění by byli zapojeni občané, které by se zaměřovaly na lidi, nikoli na procesy, přinášely hmatatelné výsledky a nevedly k další byrokracii; vyzývá EU, aby při vypracovávání návrhů politiky s mezinárodním rozměrem zlepšila dialog s vládními i nevládními aktéry třetích zemí, aby tak mohla mluvit jedním hlasem;

8. znovu opakuje, že je naléhavě nutné zvýšit odolnost a nezávislost EU posílením společné zahraniční a bezpečnostní politiky, která odhodlaně podporuje mír, regionální a mezinárodní bezpečnost, lidská práva, sociální spravedlnost, základní svobody a zásady právního státu v EU, jejím sousedství i na celém světě; zdůrazňuje, že důvěryhodnost EU ve světě závisí na tom, zda tyto zásady budou chráněny a dodržovány; je přesvědčen, že tato posílená SZBP by měla být ucelenější a kromě tradiční měkké síly by měla zahrnovat také přesvědčivou společnou bezpečnostní a obrannou politiku, účinnou sankční politiku a přeshraniční spolupráci v rámci boje proti terorismu; znovu vyzývá k urychlenému přijetí unijního mechanismu sankcí za porušování lidských práv (tj. evropské verze tzv. „zákona Magnitského“), který by umožňoval ukládat cílené sankce proti jednotlivcům, kteří se podílejí na závažném porušování lidských práv;

Středa 15. ledna 2020

9. domnívá se, že Evropská unie se musí stát důvěryhodným a účinným globálním aktérem, aby se mohla na mezinárodní scéně ujmout celosvětové hmatatelné role význačného odpovědného a aktivního vůdce a využít svého politického potenciálu k tomu, aby uvažovala a působila jako geopolitická mocnost, která má smysluplný dopad, avšak zároveň hájí a prosazuje cíle uvedené v článku 21 SEU, své univerzální zásady a pravidla a své společné hodnoty – počínaje mírem a lidskými právy – a zájmy ve světě, přičemž pomáhá řešit konflikty na celém světě a utváří celosvětovou politiku řádné správy; znovu upozorňuje na to, že je nutné zajistit strategickou autonomii EU, zejména lepší rozhodování, kapacity a příslušné obranné schopnosti, které jsou uvedeny v globální strategii EU, již v červnu 2018 znovu potvrdilo 28 hlav států a vlád a jež se v době rostoucího geopolitického soupeření snaží o prosazování schopnější nezávislejší EU;

10. plně podporuje rozhodnutí předsedkyně Komise přeměnit výkonnou složku EU na „Komisi, která by byla orientována geopoliticky“ a která by se zaměřila na vytvoření důvěryhodného aktéra v oblasti vnějších vztahů, který by se systematicky zabýval otázkami vnější činnosti; vítá závazek místopředsedy Komise, vysokého představitele koordinovat vnější rozměr činnosti Komise a zajistit lepší propojení mezi vnitřními a vnějšími aspekty naší politiky; zdůrazňuje, že by se proto od takto zaměřené Komise mělo očekávat, že ke globálním záležitostem zaujme aktivní, nikoli reaktivní přístup a že zajistí, aby se tento mandát odrážel v příštím víceletém finančním rámci (VFR); v tomto ohledu se domnívá, že by se Evropská unie měla snažit stát se asertivnějším aktérem, aniž by bylo dotčeno její postavení normativní mocnosti; zdůrazňuje, že geopolitická Komise musí zajistit ochranu svých zájmů při plném dodržování mezinárodního práva a vlastních hodnot; poukazuje na to, že EU by měla využívat všechny pravomoci v duchu spolupráce a otevřenosti, přičemž si v případě nutnosti vyhrazuje právo zakročit;

11. znovu potvrzuje svůj závazek vůči globální strategii EU jakožto rozhodujícím kroku vpřed od účelového řešení krizí k integrovanému přístupu k zahraniční politice Evropské unie; domnívá se, že strategická revize globální strategie EU by byla potřebná právě nyní, zejména s ohledem na některé hluboké geopolitické změny, k nimž došlo od jejího přijetí (politické rozdíly napříč transatlantickým partnerstvím, nástup nových a asertivnějších mocností, jako je Čína, zhoršení klimatické krize apod.), které mají vážné důsledky z hlediska cílů zahraniční politiky Unie a bezpečnostní politiky jako celku; v důsledku toho vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby zahájil proces komplexních inkluzivních konzultací, počínaje členskými státy a předními odborníky na zahraniční politiku EU, kteří se nacházejí mimo orgány EU, ale také s organizacemi občanské společnosti;

12. domnívá se, že by se EU měla více spoléhat na nástroje obchodu a rozvoje, jako jsou dvoustranné dohody a dohody o volném obchodu se třetími zeměmi, přičemž by ratifikaci těchto dohod měla podmínit podepsáním Pařížské dohody a respektováním základních evropských hodnot;

13. je navíc toho názoru, že EU by v zájmu zachování své vnější důvěryhodnosti měla stanovit dodržování ustanovení o lidských právech za základ dohod uzavřených mezi EU a třetími zeměmi, podmínit uzavření těchto dohod jejich dodržováním a v případě potřeby je také uplatňovat;

14. má za to, že Evropská unie musí být schopna reagovat na krize rychleji a účinněji – s veškerými diplomatickými a hospodářskými nástroji, jež má k dispozici – a že by měla do své společné bezpečnostní a obranné politiky začlenit větší počet civilních a vojenských misí; za tímto účelem připomíná, že by měla klást větší důraz na předcházení konfliktům tím, že se bude zabývat hlavními příčinami nestability a vytvářet nástroje k jejich řešení; připomíná, že je v tomto ohledu třeba v příštím VFR výrazně navýšit rozpočtové prostředky EU a alespoň zdvojnásobit finanční prostředky určené na předcházení konfliktům, budování míru a mediaci; připomíná zásadní úlohu EU při podpoře demokracie v evropském sousedství, zejména prostřednictvím podpůrných programů Evropské nadace pro demokracii;

15. zdůrazňuje, že za účelem obrany globálního řádu založeného na pravidlech, mezinárodním a humanitárním právu a mnohostranných dohodách musí Evropská unie přejít od přístupu založeného na reakci na anticipační přístup, a poukazuje na význam spolupráce s podobně smýšlejícími strategickými partnery EU, zejména s NATO a s rychle se rozvíjejícími zeměmi; připomíná, že SZBP Evropské unie je založena na partnerství a multilateralismu, které pomáhají sjednotit příslušné regionální a světové mocnosti; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné prozkoumat nové flexibilní formy alianční spolupráce, zejména při sledování a kontrole toků technologií, obchodu a investic, a nalézt inovativní a inkluzivní mechanismy spolupráce, které by rozvíjely inteligentní formy multilateralismu; vyzývá ke společnému úsilí o reformu multilaterálních organizací, aby bylo zajištěno jejich účelné fungování;

Středa 15. ledna 2020

16. podporuje takovou zahraniční politiku EU, v jejímž rámci by došlo ke sjednocení institucí EU a členských států ve společné důrazné zahraniční politice na úrovni EU, čímž by Unie získala větší důvěryhodnost; podporuje myšlenku, že tato politika by měla bezvýhradně podporovat zásadní úlohu, kterou plní místopředseda Komise, vysoký představitel; vybízí ke zřízení ad hoc koalic členských států, které by v rámci vnější činnosti Unie přispívaly k větší flexibilitě a schopnosti reakce tím, že by snižovaly tlak vyvolaný nutností dosáhnout konsenzu mezi členskými státy; vybízí k opětovnému vytvoření užších forem spolupráce mezi místopředsedou Komise, vysokým představitelem a ministry zahraničních věcí, kdy by byli ministři zahraničních věcí pověřeni jednáním jménem EU v zájmu upevnění soudržnosti EU a její demokratické legitimacy; vyzývá EU, aby svým občanům poskytovala lepší informace o své vizi a o cílech SZBP;

17. vyzývá k větší solidaritě a lepší koordinaci mezi EU a členskými státy; připomíná, že je třeba, aby byla vnější politika Unie ucelenější, aby byla v souladu s ostatními oblastmi politiky s vnějším rozměrem a aby byla koordinována s mezinárodními partnery; je přesvědčen, že spolupráce mezi členskými státy má pro zajištění demokracie, společných hodnot, svobod a sociálních a environmentálních standardů v rámci EU zásadní význam; zdůrazňuje, že je třeba rozšířit spolupráci mezi členskými státy, partnerskými zeměmi a mezinárodními organizacemi; znovu poukazuje na význam čl. 24 odst. 3 Smlouvy o EU, v němž se uvádí, že „členské státy bezvýhradně podporují zahraniční a bezpečnostní politiku Unie v duchu loajality a vzájemné solidarity a zdrží se jakéhokoli jednání, které je v rozporu se zájmy Unie“; zdůrazňuje, že jak je uvedeno ve Smlouvě, je Rada pro zahraniční věci EU fórem, na němž ministři členských států předkládají své názory a dohadují se o politice, a že poté, co je tato politika schválena, musejí členské státy při prosazování uvedené politiky bezvýhradně podporovat místopředsedu, vysokého představitele, a to i v rámci svého vlastního diplomatického úsilí;

18. zdůrazňuje, že Evropská unie musí uplatňovat veškerá ustanovení Lisabonské smlouvy a účinněji využívat své stávající nástroje; vyzývá EU, aby v zájmu zdokonalení svých rozhodovacích procesů a toho, aby se stala účinně fungujícím a důvěryhodným aktérem v oblasti vnějších záležitostí, v níž hraje klíčovou roli Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ), postupovala jednotněji a promyšleněji;

Posílení Evropského parlamentu jako pilíře SZBP

19. zdůrazňuje, že Evropská unie může využít svého plného potenciálu pouze tehdy, bude-li vystupovat jednotně a bude-li rozhodování postupně přesouváno z vnitrostátní na nadnárodní úroveň, čímž plně využije možností, které jí nabízejí smlouvy, orgány a instituce EU a jejich postupy, bude postupovat plně v souladu se zásadou subsidiarity a zachová pravomoci členských států; zdůrazňuje, že Evropská unie by měla k dosažení tohoto cíle využít všech dostupných prostředků, včetně prostředků které nabízí parlamentní diplomacie;

20. v této souvislosti opakuje, že v průběhu let vytvořil Parlament v oblasti vnější činnosti řadu nástrojů a sítí, jako jsou smíšené parlamentní výbory a výbory pro parlamentní spolupráci s třetími zeměmi, a dal vznik činnosti meziparlamentních delegací, delegací ad hoc a volebních pozorovatelských misí, které se liší od výkonné složky Evropské unie a zároveň ji doplňují; poukazuje na dohlížecí a kontrolní pravomoc Parlamentu a zdůrazňuje, že jeho zprávy a usnesení si zasluhují větší pozornosti; poukazuje na význam parlamentních shromáždění jako fóra pro spolupráci a institucionální dialog a na jejich cenný přínos k vnější činnosti Evropské unie a v oblasti bezpečnosti a obrany; zdůrazňuje, že je nutné podporovat jejich činnost a zaručit řádné provádění jejich práce;

21. poukazuje na zásadní úlohu volebních pozorovatelských misí EU; poukazuje dále na politickou odpovědnost hlavních pozorovatelů, kteří jsou nominováni z řad poslanců Evropského parlamentu; vyzývá proto k přijetí jednotnějšího přístupu k zahraniční a bezpečnostní politice EU, který by zahrnoval i parlamentní rozměr; vyzývá k hlubší interinstitucionální spolupráci při navrhování strategií vůči třetím zemím a regionům, se zvláštním důrazem na země západního Balkánu a Východního partnerství; připomíná význam, který má parlamentní diplomacie a meziparlamentní vztahy při podpoře těchto cílů; konstatuje, že Parlament musí plnit v rámci SZBP a na mezinárodní scéně větší úlohu; zdůrazňuje, že je třeba, aby EU a členské státy spolupracovaly na stanovení celkové politické strategie pro parlamentní diplomacie s novou orientací, která by obsahovala jednotnější přístup k zahraniční a bezpečnostní politice EU, a přizpůsobily tomu způsob své práce;

22. poukazuje na úlohu všech orgánů zapojených do SZBP/SBOP při přehodnocení svých pracovních metod a hodnocení nejlepšího způsobu, jak plnit svou úlohu podle Smluv;

Středa 15. ledna 2020

23. vyzývá k lepší interinstitucionální spolupráci, která by Parlamentu zajistila informace v dostatečném časovém předstihu, aby mohl v případě potřeby vyjádřit svůj názor a aby mohla Komise a ESVČ v co největší míře zohlednit jeho názory; vyzývá ke skutečnému komplexnímu předávání informací ze strany Komise a ESVČ, aby mohl Parlament účinně a včas vykonávat svou kontrolní úlohu, a to i v oblasti SZBP; vítá závazek místopředsedy Komise, vysokého představitele, že ve věci zásadních rozhodnutí v rámci SZBP bude Parlamentu poskytovat lepší a včasnější informace a zajistí jeho důkladnější a včasnější zapojení a konzultace;

24. vyzývá k posílení role Parlamentu, jeho dohledu a kontroly nad vnější činností EU, včetně dalšího pořádání pravidelných konzultací s vysokým představitelem, místopředsedou Komise, ESVČ a Komisí; vyzývá k uzavření jednání o přístupu Parlamentu k citlivým informacím Rady v oblasti SZBP a SBOP;

25. konstatuje, že pokud dojde k brexitu, příp. až k němu dojde, měl by parlamentní Výbor pro zahraniční věci (AFET) jakožto hlavní výbor odpovědný za vztahy s třetími zeměmi získat veškeré nezbytné informace ze strany výkonné složky EU, aby mohl v souladu s článkem 218 SFEU dohlížet jménem Parlamentu na postup jednání a včas poskytovat informace o budoucí dohodě či dohodách s Velkou Británií, což bude vyžadovat souhlas Parlamentu; poukazuje na význam budoucí spolupráce mezi Evropskou unií a Velkou Británií v oblasti SZBP a SBOP a je si vědom toho, že je třeba nalézt kreativní řešení;

26. poukazuje na to, že se EU snaží důsledně prosazovat význam zachování a posílení svobodného a otevřeného mezinárodního řádu založeného na dodržování právního státu;

27. požaduje, aby byl před přijetím strategie či sdělení Komise a ESVČ v oblasti SZBP zřízen mechanismus konzultací s Výborem pro zahraniční věci a příslušnými orgány;

28. vyzývá k přijetí strategičtějšího přístupu a k zajištění větší soudržnosti, ucelenosti a doplňkovosti mezi nástroji EU pro financování vnější činnosti a SZBP, jak je stanoveno ve Smlouvách, s cílem umožnit Evropské unii řešit narůstající problémy v oblasti bezpečnosti a zahraniční politiky; zdůrazňuje, že důvěryhodná a účinná SZBP musí být podložena odpovídajícími finančními zdroji; žádá, aby byly v příštím VFR na období 2021–2027 vyčleněny dostatečné finanční zdroje na vnější činnost EU a aby EU své zdroje soustředila na strategické priority;

29. bere na vědomí návrh Komise spojit většinu stávajících nástrojů pro vnější činnost do jediného nástroje – nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI); znovu opakuje, že sdružování nástrojů pro vnější činnost do jednoho fondu může vést k součinnosti, účinnosti a rychlosti rozhodovacích procesů a vyplácení finančních prostředků, ale nemělo by odklánět financování Unie od jejích dlouhodobých a zastřešujících cílů zahraniční politiky, jež spočívají ve vymýcení chudoby, udržitelném rozvoji a ochraně lidských práv; vítá zjednodušenou strukturu vnějších nástrojů navrhovanou v rámci nástroje NDICI; požaduje řádný systém brzd a protivah, dostatečnou míru transparentnosti a strategicko-politický přínos i pravidelnou kontrolu uplatňovanou ze strany Parlamentu; poukazuje na význam zásady diferenciací, pokud jde o pomoc sousedním zemím, jež jsou více odhodlány k evropským reformám, v souladu se zásadou „více za více“ a „méně za méně“;

30. zdůrazňuje, že je nutné posílit úlohu Parlamentu při kontrole a řízení všech vnějších nástrojů EU, včetně nástroje předvstupní pomoci na období 2021–2027 (NPP III); poukazuje na úlohu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru, zejména pokud jde o podporu míru a stability na celém světě; očekává včasné přijetí nástrojů na období po roce 2020, včetně evropského mírového nástroje, aby se zabránilo zbytečným mezerám ve financování;

31. je přesvědčen, že prioritou nadcházejících let by mělo být předcházení konfliktům, budování míru a mediace a mírové řešení dlouhotrvajících konfliktů, zejména v bezprostředním sousedství EU; zdůrazňuje, že tento přístup by přinesl vysokou přidanou hodnotu EU z politického, společenského, hospodářského a bezpečnostního hlediska; připomíná, že předcházení konfliktům a mediace přispívají k upevnování přítomnosti a důvěryhodnosti EU na mezinárodní scéně a že by měly být součástí uceleného přístupu spojujícího bezpečnost, diplomacii a rozvoj; upozorňuje, že je nutné upevnit postavení Evropské unie jako vlivného globálního hráče a investovat do předcházení konfliktům a mediace; vyzývá EU, aby

Středa 15. ledna 2020

předcházení konfliktům a mediaci ještě více upřednostňovala; vyzdvihuje cenný příspěvek Parlamentu v oblasti řešení konfliktů, jakož i mediace, dialogu a podpory demokratických hodnot, právního státu a respektování menšin a základních práv, zejména v zemích západního Balkánu, Východního partnerství a jižního sousedství, a vyzývá k dalšímu rozvoji interinstitucionální spolupráce v oblasti mediace; vítá větší roli EU při řešení konfliktů a budování důvěry v rámci stávajících dohodnutých vyjednávacích formátů a zásad nebo v zájmu jejich podpory;

32. připomíná význam silné evropské politiky sousedství, v níž se EU zavazuje k prosazování společných společenských, politických a hospodářských zájmů s partnerskými zeměmi na východě a jihu; vyzdvihuje strategickou úlohu, kterou může Unie hrát prostřednictvím evropské politiky sousedství při zvyšování odolnosti partnerů EU, jako jednu z klíčových priorit, pokud jde o boj proti hrozbám a tlakům, jimž tyto partneři čelí; je si vědomo toho, že Evropská unie může být silným globálním aktérem pouze tehdy, pokud bude hrát významnou úlohu ve svém sousedství;

33. připomíná, že moderní demokracie vyžadují plně funkční legislativní odvětví, a v tomto ohledu zdůrazňuje, že je důležité podporovat činnost parlamentů jak na západním Balkáně, tak i v sousedství;

34. uznává význam stability východního sousedství pro vlastní stabilitu Unie a transformační potenciál EU pro sousední regiony a země; opakuje, že i nadále podporuje Východní partnerství, které v roce 2019 oslavilo své desetileté výročí; zdůrazňuje však, že pro větší úspěch tohoto partnerství je zapotřebí nových iniciativ a závazků z obou stran (tj. ze strany EU i jejich partnerů); vyzývá k rozvoji stále užších vztahů s Východním partnerstvím, včetně cílených strategií pro Ukrajinu, Gruzii a Moldavsko, a upozorňuje, že je důležité brát na vědomí myšlenku, jako je strategie Trio 2030 a další, jež přicházejí od nejnadvýšejších zemí Východního partnerství přidružených k EU; zdůrazňuje, že takovýto přístup by měl být založen na zásadě „více za více“ a „méně za méně“ a veden orgány EU a koalicí podobně smýšlejících členských států EU (proces evropského tria) se zaměřením na konkrétní projekty a programy, jejichž cílem je řídit se osvědčenými postupy z Berlínského procesu a integrace Evropského hospodářského prostoru; je přesvědčen, že úspěch transformace v zemích Východního partnerství, zejména na Ukrajině, v Moldavsku a v Gruzii, jež jsou přidruženy k EU, může mít pozitivní výsledky, které by mohly ovlivnit i společnost v sousedním Rusku;

35. připomíná a zdůrazňuje, že spolupráce se zeměmi Východního partnerství a dalšími zeměmi sousedícími s EU by měla vzhledem k zásadnímu zájmu EU na rozvoji a demokratizaci těchto zemí být pro SZBP prioritou; vyzývá Komisi a ESVC, aby nadále posilovaly hospodářské vazby a vazby na základě propojitelnosti a využívaly obchodních dohod a dohod o přidružení, přístupu na jednotný trh a intenzivnějších mezilidských kontaktů, mj. prostřednictvím usnadnění udělování a liberalizace víz, jsou-li splněny všechny požadavky; zdůrazňuje, že výše uvedené skutečnosti by mohly sloužit jako pobídky k posilování demokratických reforem a přijímání pravidel a norem EU;

36. opakuje, že se EU zavázala k podpoře svrchovanosti, územní celistvosti a politické nezávislosti Ukrajiny a všech zemí Východního partnerství v rámci jejich mezinárodně uznávaných hranic v souladu s mezinárodním právem, normami a zásadami s cílem zvýšit podporu pro obyvatele oblastí zasažených konfliktem, vnitřně vysídlené osoby a uprchlíky a bojovat proti pokusům o destabilizaci ze strany třetích zemí, zejména Ruska; odmítá, aby bylo při řešení konfliktů používáno násilí nebo vyhrožováno jeho použitím, a opakuje svůj názor, že stávající konflikty ve všech zemích Východního partnerství by měly být řešeny v souladu s normami a zásadami mezinárodního práva; i nadále plně stojí za politikou neuznání protiprávní anexe Krymu; důrazně vyzdvihuje význam proaktivního postoje vůči dlouhodobým konfliktům ve východním sousedství založeného na mezinárodním právu; dále odsuzuje pokračující militarizaci na okupovaných gruzínských územích Abcházie a regionu Cchinvali/ Jižní Osetie a vyzývá Rusko, aby plnilo své povinnosti podle mezinárodního práva; zdůrazňuje, že více než deset let po ukončení ruského aktu agrese v Gruzii a následném příměří zprostředkovaném EU Rusové stále očividně porušují některá svá vlastní ustanovení a že proces tvorby hranic stále pokračuje; vyzývá k posílení mandátu Pozorovatelské mise Evropské unie v Gruzii (EUMM) a k jejímu většímu zviditelnění; naléhavě žádá Ruskou federaci jako okupační mocnost, aby dodržovala své mezinárodní závazky a umožnila misi EUMM neomezený přístup do okupovaných regionů;

37. vítá, že předsedkyně Komise znovu zdůraznila evropskou perspektivu západního Balkánu, a poukazuje na svůj závazek k rozšíření, které zůstává klíčovou politikou a slouží jako hybná síla EU; opakuje, že je třeba, aby byl postoj EU k rozšíření ambiciózní a důvěryhodný;

Středa 15. ledna 2020

38. požaduje důvěryhodnou unijní strategii rozšíření zaměřenou na západní Balkán, která bude založena na striktních a spravedlivých podmínkách v souladu s uplatňováním kodaňských kritérií a která ze zahraničněpolitického hlediska zůstane důležitým nástrojem prosazování bezpečnosti prostřednictvím zvyšování odolnosti zemí regionu, jenž má pro EU strategický význam;

39. znovu opakuje, že kromě celkové SZBP je cílem politiky EU vůči zemím západního Balkánu vést tyto země k přistoupení; zdůrazňuje, že tento proces rozšíření je založen na zásluhách a závisí na tom, zda jsou dodržována kodaňská kritéria, zásady demokracie, základní svobody, lidská práva i práva menšin a zásady právního státu, i na individuálních úspěších zemí při plnění uložených kritérií;

40. poukazuje na význam probíhajícího reformního procesu spojeného s transformačním účinkem na kandidátské země; je i nadále plně odhodlán podporovat reformy a projekty zaměřené na EU, zejména ty usilující o další posílení právního státu a řádné správy věcí veřejných, ochranu základních práv a podporu usmíření, dobrých sousedských vztahů a regionální spolupráce; s politováním konstatuje, že došlo ke zpomalení tohoto procesu;

Posílení SZBP za účelem boje proti celosvětovým hrozbám

41. vyzývá k posílení schopnosti EU a členských států jednat samostatně v oblasti bezpečnosti a obrany; zdůrazňuje, že účinné a úzké partnerství s partnerskými organizacemi, jako je OSN nebo NATO, jakož i s dalšími mezinárodními institucemi, jako jsou Africká unie a OBSE, je důležitější než kdykoli předtím; zdůrazňuje, že NATO je klíčovým bezpečnostním partnerem EU; poukazuje na význam úzké spolupráce s NATO ve všech záležitostech souvisejících s obranou a při řešení bezpečnostních výzev, jimž EU a země v jejím sousedství čelí, zejména výzev v oblasti boje proti hybridním hrozbám;

42. vítá úsilí EU o posílení bezpečnosti a obrany EU s cílem lépe chránit Unii a její občany a přispívat k míru a stabilitě v sousedství i mimo něj v souladu se společným prohlášením o spolupráci EU a NATO ze dne 10. července 2018;

43. poukazuje na úlohu NATO jako důležitého pilíře evropské bezpečnosti a vítá probíhající proces rozšiřování NATO, který přispívá ke stabilitě a blahobytu Evropy;

44. domnívá se, že hlasování kvalifikovanou většinou by zvýšilo účinnost zahraniční a bezpečnostní politiky EU a urychlilo rozhodovací proces; vyzývá Radu, aby pravidelně využívala hlasování kvalifikovanou většinou v případech uvedených v čl. 31 odst. 2 SEU a aby se chopila této iniciativy tím, že využije tzv. „překlenovací ustanovení“ obsažené v čl. 31 odst. 3 SEU; dále ji vybízí, aby zvážila rozšíření hlasování kvalifikovanou většinou na další oblasti SZBP;

45. podporuje debatu v rámci EU o nových formátech, jako je Rada bezpečnosti EU, jež by fungovala za plného dialogu a spolupráce s členskými státy, a o možnostech užší koordinace činnosti v rámci EU i ve vztahu k mezinárodním orgánům s cílem přispět k účinnějšímu rozhodovacímu procesu v oblasti bezpečnostní politiky;

46. vítá rozhodnutí předsedkyně Komise vybudovat do pěti let skutečnou a funkční evropskou obrannou unii a požaduje, aby za účelem zřízení obranné unie docházelo k transparentním výměnám názorů s Parlamentem a členskými státy; domnívá se, že by EU měla v této souvislosti co nejlépe využívat již existující mechanismy a nástroje, jako je stálá strukturovaná spolupráce (PESCO), vojenská mobilita a Evropský obranný fond (EDF), jehož cílem je zlepšení vnitrostátních a evropských schopností a zajištění větší efektivnosti evropského obranného průmyslu; vyzývá k vytvoření mechanismu pro demokratickou parlamentní kontrolu všech nových nástrojů v oblasti obrany;

47. zdůrazňuje, že s cílem zaručit přiměřené zdroje v souladu se závazky PESCO je třeba zajistit průběžné hodnocení PESCO a Evropského obranného fondu a toho, jakým způsobem přispívají k cílům SZBP, a účinně a jednotně provádět rozhodnutí EU, mj. prostřednictvím integrovanější evropské technologické a průmyslové základny obrany (EDTIB), a to tak, aby bylo zaručeno, že Unie zůstane otevřena spolupráci;

Středa 15. ledna 2020

48. připomíná, že čl. 20 odst. 2 SEU, který obsahuje ustanovení o posílené spolupráci, členskými státy poskytuje dodatečné možnosti postupu v oblasti SZBP, a měl by proto být uplatňován;

49. připomíná, že změna klimatu má dopad na všechny aspekty lidského života a mimo jiné zvyšuje pravděpodobnost výskytu konfliktů a násilí; zdůrazňuje, že obavy spojené s bezpečností a klimatem a ochota prosazovat globální správu životního prostředí by měly být začleněny do zahraniční politiky EU;

50. poukazuje na to, že EU by měla rozvíjet kapacity pro sledování rizik spojených se změnou klimatu, což by mělo zahrnovat politiky v oblasti vnímavosti vůči konfliktům a předcházení krizím; v této souvislosti uznává, že důslednější předcházení konfliktům je zajištěno propojením opatření v oblasti přízpůsobení se klimatu a budování míru; zdůrazňuje, že je třeba rozvíjet komplexní a anticipační přístup ke změně klimatu; vyzývá EU a členské státy, aby na mezinárodní konferenci o změně klimatu jednaly velmi ambiciózně a dodržely své závazky; v tomto ohledu poukazuje na význam klimatické diplomacie;

51. zdůrazňuje, že je třeba rozvíjet komplexní přístup ke změně klimatu a k bezpečnosti v souladu s cíli udržitelného rozvoje, zejména s cíli 13 a 16, zajistit spravedlivý a dostatečný přísun finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu podle Pařížské dohody a vyčlenit více financí na tato opatření v rámci stávajícího nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru a nadcházejícího nástroje NDICI;

52. poukazuje na rostoucí geopolitický význam Arktidy a jeho dopad na bezpečnostní situaci v EU i ve světě; naléhavě žádá EU, aby usilovala o ucelenější vnitřní a vnější politiku EU, arktickou strategii a konkrétní akční plán pro zapojení EU na Arktidě, který by zohledňoval také bezpečnostní a geostrategické aspekty; poukazuje na schopnost EU přispět k řešení potenciálních bezpečnostních a geostrategických výzev;

53. vyzývá k větší podpoře strategie EU v oblasti námořní bezpečnosti, neboť svoboda plavby je stále významnějším problémem jak celosvětově, tak v sousedství EU; trvá na tom, že svoboda plavby musí být vždy respektována a že je třeba přijmout opatření zaměřená na deeskalaci a prevenci ozbrojených konfliktů a vojenských incidentů;

54. vyjadřuje politování nad stoupajícím napětím i nad tím, že nadále dochází k porušování mořského práva a mezinárodního námořního práva v řadě významných problematických oblastí světových moří, například v Jihočínském moři, Hormuzském průlivu, Adenském zálivu a v Guinejském zálivu; připomíná nestabilní situaci v Azovském moři; konstatuje, že mnohé z těchto napjatých situací jsou často geopolitické povahy;

55. vyzývá EU, aby v reakci na závažné porušování svobody plavby a mezinárodního námořního práva podnikla aktivní kroky a zvažila zavedení restriktivních opatření;

56. připomíná, že základním kamenem celosvětové a evropské bezpečnosti je účinná mezinárodní kontrola zbraní a režimy odzbrojení a nešíření zbraní; konstatuje, že nezodpovědné transfery zbraní do třetích zemí podřívají a oslabují SZBP, zejména úsilí EU o mír, stabilitu a udržitelný rozvoj; požaduje přísné dodržování osmi kritérií uvedených ve společném postoji 2008/944/SZBP o kontrole vývozu zbraní a vyzývá v tomto ohledu k vytvoření mechanismu pro monitorování a kontrolu na úrovni EU; zdůrazňuje, že je nutné zajistit účinné a účelné využívání peněz daňových poplatníků v rámci obranného průmyslu a že EU musí podporovat integrovanější vnitřní trh s obranným materiálem a koordinovat politiku na podporu výzkumu a vývoje v oblasti obrany; vyzývá členské státy, aby mnohostranné jaderné odzbrojení učinily prioritou v rámci zahraniční a bezpečnostní politiky EU; je přesvědčen, že EU musí pokračovat ve své snaze udržet iránskou jadernou dohodu v platnosti; naléhavě vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby využil všechny dostupné politické a diplomatické prostředky k ochraně společného komplexního akčního plánu (JCPOA) a nové Smlouvy o omezení strategických zbraní (START) a aby vyhlásil ucelenou a důvěryhodnou strategii pro mnohostranné jednání o regionálních opatřeních zaměřených na deeskalaci napětí a budování důvěry v Perském zálivu, do níž by se zapojili všichni aktéři v regionu; zdůrazňuje, že schopnost EU navázat diplomatické styky se všemi zúčastněnými stranami je cenným přínosem, který by měl být k tomuto účelu plně využit;

Středa 15. ledna 2020

57. naléhavě žádá členské státy, aby plně dodržovaly společný postoj Rady 2008/944/SZBP o kontrole vývozu zbraní, striktně dodržovaly své závazky, které z tohoto postoje vyplývají, zejména kritérium č. 4 o regionálním míru, bezpečnosti a stabilitě, pokud jde o jejich politiku týkající se vývozu zbraní do Turecka, a aby uvalily zbrojní embargo na Turecko v důsledku jeho nezákonné invaze do severní Sýrie a jeho nezákonných akcí ve východním Středomoří, zejména jeho invaze do výlučné hospodářské zóny a teritoriálních vod Kyperské republiky; opakuje svůj názor, že společný postoj musí být přezkoumán a aktualizován, aby došlo ke striktnímu zavedení a uplatňování příslušných kritérií a byl stanoven sankční mechanismus; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby tuto otázku považoval za prioritní;

58. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby v oblasti bezpečnosti a obrany prosazoval mnohorozměrnou strategii dvoustranné spolupráce s Latinskou Amerikou a Karibikem, hájil společnou obranu multilaterálního řádu a prohloubení spolupráce v boji proti terorismu a organizovanému zločinu i v boji proti změně klimatu a jejím dopadům na sociální, politickou a hospodářskou stabilitu a aby podporoval dialog jako nástroj k dosažení vyjednaných mírových řešení politických konfliktů, kterých jsme svědky;

59. vyzývá k prozkoumání možnosti vytvořit nové fórum pro multilaterální spolupráci mezi západními spojenci, tj. mezi EU, USA, Japonskem, Kanadou, Jižní Koreou, Austrálií a Novým Zélandem, které by se opíralo o odkaz Koordinačního výboru pro mnohostrannou strategickou kontrolu vývozu; zdůrazňuje, že pravomoc nového fóra by se měla vztahovat na sledování a kontrolu vývozu technologií, obchodních toků a citlivých investic do problematických zemí;

60. zdůrazňuje, že upevnění klíčových vazeb s východní a jihovýchodní Asií má zásadní význam pro komplexní a udržitelnou strategii EU pro propojení Evropy a Asie založenou na pravidlech, což platí i obráceně; podporuje proto udržitelnost, přístup založený na pravidlech a VFR jakožto rozhodující nástroj;

61. bere na vědomí navyšování vojenských kapacit v regionu a vyzývá všechny zúčastněné strany, aby respektovaly svobodu plavby, řešily spory mírovými prostředky a zdržely se jednostranných akcí ke změně statusu quo, a to i ve Východočínském a Jihočínském moři a Tchajwanském průlivu; vyjadřuje znepokojení nad tím, že zahraniční intervence ze strany autokratických režimů v podobě dezinformací a kybernetických útoků na nadcházející všeobecné volby ohrožují asijské demokracie a regionální stabilitu; opakuje svou podporu smysluplné účasti Tchaj-wanu v mezinárodních organizacích, mechanismech a činnostech;

62. zdůrazňuje, že Komise by měla začlenit strategii kybernetické bezpečnosti do úsilí EU o digitalizaci a podporovat tuto iniciativu ve všech členských státech jako součást jednoznačného politického a ekonomického závazku zavádět digitální inovace;

63. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, Komisi a členské státy, aby zintenzivnili své úsilí v rámci boje proti kybernetickým a hybridním hrozbám, jež jsou kombinací nejasných postojů, a to posílením mechanismů kybernetické obrany EU a jejich členských států a zvyšováním jejich odolnosti proti hybridním hrozbám prostřednictvím budování kritické infrastruktury, jež bude odolná vůči kybernetickým útokům; v této souvislosti vyzývá k vytvoření komplexních společných kapacit a metod pro analýzu rizik a zranitelnosti; zdůrazňuje, že k účinnému překonání těchto problémů je nutná lepší koordinace; připomíná, že strategická komunikace a veřejná diplomacie by měly posílit geopolitický vliv EU a její celkový obraz ve světě a měly by chránit její zájmy;

64. zdůrazňuje, že zahraniční zásahy do záležitostí EU představují značné riziko z hlediska její bezpečnosti a stability; důrazně podporuje posílení strategických komunikačních kapacit Evropské unie; v této souvislosti vyzývá k další podpoře tří pracovních skupin pro strategickou komunikaci (východ, jih, západní Balkán); požaduje, aby byla oddělení pro strategickou komunikaci ESVC, které hraje klíčovou úlohu, poskytována větší podpora, a to tak, že z něj bude vytvořeno plnohodnotné oddělení ESVC, které ponese odpovědnost za východní a jižní sousedství a bude disponovat náležitým počtem zaměstnanců a odpovídajícími rozpočtovými prostředky – případně prostřednictvím dodatečné zvláštní rozpočtové položky;

65. vyzývá členské státy, aby posílily své kapacity a podporovaly spolupráci a výměnu informací s cílem zabránit státním a nestátním subjektům ze třetích zemí v nepřátelských zásazích do rozhodování EU a členských států; domnívá se, že k tomuto cíli by mohly přispět posílené strategické komunikační kapacity EU;

Středa 15. ledna 2020

66. zdůrazňuje, že zasahování do voleb je součástí širší strategie hybridní války, a proto je reakce na něj nadále klíčovou otázkou bezpečnosti a zahraniční politiky; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, Komisi a členské státy, aby vypracovali komplexní strategii pro boj proti zahraničním volebním zásahům a dezinformacím ve vnitrostátních a evropských demokratických procesech, včetně těch, jejichž zdrojem je státem sponzorovaná ruská propaganda;

67. konstatuje, že Rusko je nejakutnějším zdrojem hybridních a konvenčních bezpečnostních hrozeb pro EU a její členské státy a aktivně se snaží podryvat evropskou jednotu, nezávislost, univerzální hodnoty a mezinárodní normy; trvá na tom, že ačkoli za současného vedení v Moskvě nelze očekávat žádnou změnu v agresivní politice, ve vzdálenější budoucnosti je možný pozitivní posun k demokratičtější zemi evropského stříhu; vyzývá proto ke zvýšenému úsilí o posílení odolnosti EU a jejích členských států a k vytvoření dlouhodobé strategie EU vůči Rusku, jež by byla postavena na třech pilířích, kterými je odrazování, omezování a transformace;

68. vyzývá Radu, aby doplnila soubor nástrojů EU v oblasti lidských práv a zahraniční politiky o globální sankční režim typu tzv. „zákonu Magnitského“, jenž by posílil ten stávající tím, že by umožnil zmrazení aktiv a zákaz udělování víz jednotlivcům, kteří se podílejí na závažném porušování lidských práv;

69. zdůrazňuje, že je třeba využít konkurenční výhody EU, aby mohla rychle zaujmout strategickou pozici v mezinárodní soutěži nových technologií, v odvětví informačních technologií, obrany a obnovitelných zdrojů energie, v oblasti zavádění sítě 5G, v ekosystému evropského společného podniku pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (EuroHPC) a v oblasti autonomního, spolehlivého a nákladově efektivního přístupu EU do vesmíru s cílem zabránit tomu, aby se EU stala závislou na neevropských technologických a digitálních gigantech ze třetích zemí; zdůrazňuje, že pro zajištění strategické autonomie EU je nezbytný vývoj spolehlivé technologie umělé inteligence, zejména v oblasti rozhodovacích procesů a schopností; vyzývá proto Unii, aby držela krok a zvýšila své investice v této oblasti;

70. uznává zásadní úlohu, kterou hrají civilní a vojenské mise EU, jež jsou součástí SBOP, a upozorňuje, že tyto mise musí být vybaveny lidskými a materiálními zdroji, aby mohly udržovat mír, předcházet konfliktům, posilovat mezinárodní bezpečnost a prohlubovat evropskou identitu a strategickou autonomii EU; vyjadřuje politování nad tím, že účinnost těchto misí a operací SBOP je ohrožena přetrvávajícími strukturálními nedostatky, velkými rozdíly v příspěvcích členských států a omezením jejich mandátů;

71. je přesvědčen, že EU dosud dostatečně nevyužila svých rozsáhlých zdrojů v oblasti SBOP; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, Komisi a členské státy, aby zintenzívnili své úsilí v oblasti spolupráce v rámci SBOP s cílem posílit civilní a vojenské mise SBOP, zlepšit jejich operační kapacitu prostřednictvím větší flexibility, zvýšit jejich účinnost a efektivitu na místě a rozšířit, zjednodušit a vyjasnit jejich mandát; je přesvědčen, že nové nástroje, jako je evropský mírový nástroj, by mohly posílit solidaritu a zajistit rovnoměrnější rozdělení zátěže mezi členskými státy, pokud jde o přispívání k operacím SBOP, a obecněji by mohly pomoci zvýšit účinnost vnější činnosti EU;

72. připomíná, že pro dlouhodobou životaschopnost projektů prevence, zmírňování a řešení konfliktů je prvořadý inkluzivní přístup a že při řešení konfliktů se dosahuje vyšší úspěšnosti, pokud je v daném procesu respektováno rovné zastoupení a obecně rovnost žen a mužů; vyzývá k větší účasti žen a obsazení vedoucích pozic ženami v těchto misích, a to i v rámci rozhodovacích procesů a jednání; zdůrazňuje, že by v rámci misí a operací SBOP mělo být systematictěji zohledňováno hledisko rovnosti žen a mužů a že je nutné aktivně přispívat k provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 o ženách, míru a bezpečnosti, jakož i rezolucí o ženách, míru a bezpečnosti, které na ni navazují, a rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2250 (2015) o mládeži, míru a bezpečnosti; vyzývá proto Komisi, aby zajistila strukturální začlenění žen, mládeže, obránců lidských práv a náboženských, etnických a jiných menšin do veškeré své činnosti související s řešením konfliktů;

73. vyzývá k účinnému začleňování rovnosti žen a mužů a práv menšin do strategických a operačních aspektů vnější činnosti EU, jehož součástí by mohlo být cílené plánování programů v rámci nového finančního nástroje NDICI; vítá závazek místopředsedy Komise, vysokého představitele dosáhnout do konce jeho funkčního období cíle 40 % zastoupení žen na vedoucích pozicích a mezi vedoucími delegací; vyzývá ESVČ, aby Parlamentu poskytovala pravidelnou aktualizaci plnění tohoto závazku;

Středa 15. ledna 2020

74. zdůrazňuje, že teroristická hrozba je nadále přítomna v Evropě i mimo ni; je pevně přesvědčen, že boj proti terorismu by měl být pro EU prioritou i v následujících letech; vyzývá novou Komisi, aby předložila akční plán EU pro boj proti terorismu;

75. zdůrazňuje, že je důležité prohloubit a zaručit spolupráci zpravodajských služeb v rámci EU, neboť terorismus ohrožuje naše základní evropské hodnoty i naši bezpečnost a vyžaduje vícerozměrný přístup zahrnující pohraniční orgány, policii, soudy a zpravodajské služby všech členských států, jakož i zemí mimo EU;

o

o o

76. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členským státům.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0009

Výroční zpráva o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva (2019/2135(INI))

(2021/C 270/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (SEU) a Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. prosince 2013, 26. června 2015, 15. prosince 2016, 22. června 2017, 28. června 2018, 14. prosince 2018 a 20. června 2019,
- s ohledem na závěry Rady ohledně společné bezpečnostní a obranné politiky ze dne 25. listopadu 2013, 18. listopadu 2014, 18. května 2015, 27. června 2016, 14. listopadu 2016, 18. května 2017, 17. července 2017, 25. června 2018 a 17. června 2019,
- s ohledem na dokument nazvaný „Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa – Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie“, který dne 28. června 2016 představila místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka“),
- s ohledem na společná prohlášení předsedů Evropské rady a Evropské komise a generálního tajemníka Severoatlantické aliance ze dne 8. července 2016 a 10. července 2018,
- s ohledem na společný soubor 42 návrhů, které potvrdila Rada Evropské unie a Severoatlantická rada dne 6. prosince 2016, a na zprávy o pokroku ze dne 14. června a 5. prosince 2017 o jeho provádění a na nový soubor 32 návrhů, které potvrdily obě rady dne 5. prosince 2017,
- s ohledem na diskusní dokument o budoucnosti evropské obrany ze dne 7. června 2017 (COM(2017)0315),
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2013 o vojenských strukturách EU: aktuální stav a budoucí výhledy ⁽¹⁾,
- s ohledem na Chartu Organizace spojených národů a Helsinský závěrečný akt Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě ze dne 1. srpna 1975,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2017 o kosmické strategii pro Evropu ⁽²⁾,
- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2017 ohledně Východního partnerství vydané před summitem konaným v listopadu 2017, které je adresováno Radě, Komisi a ESVČ ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2016 o evropské obranné unii ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 93, 9.3.2016, s. 144.

⁽²⁾ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 11.

⁽³⁾ Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 130.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 224, 27.6.2018, s. 18.

Středa 15. ledna 2020

- s ohledem na své usnesení ze dne 16. března 2017 o ústavních, právních a institucionálních dopadech společné bezpečnostní a obranné politiky: možnosti, které skýtá Lisabonská smlouva ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2017 o mandátu pro třístranná jednání o návrhu rozpočtu na rozpočtový rok 2018 ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. prosince 2018 o udržitelné městské mobilitě ⁽⁷⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1092 ze dne 18. července 2018, kterým se zřizuje Evropský program rozvoje obranného průmyslu s cílem podpořit konkurenceschopnost a inovační kapacitu obranného průmyslu EU ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 18. dubna 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský obranný fond ⁽⁹⁾,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 23. listopadu 2016 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky (na základě výroční zprávy Rady určené Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice) ⁽¹⁰⁾, ze dne 13. prosince 2017 o výroční zprávě o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky ⁽¹¹⁾ a ze dne 12. prosince 2018 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky ⁽¹²⁾,
- s ohledem na prováděcí plán v oblasti bezpečnosti a obrany, který dne 14. listopadu 2016 představila vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2018 o vzájemných vztazích EU–NATO ⁽¹³⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. listopadu 2016 o Evropském obranném akčním plánu (COM(2016)0950),
- s ohledem na nový balíček týkající se obrany, který Komise představila dne 7. června 2017 v tiskové zprávě nazvané „Evropa, která brání: Komise zahajuje debatu o směřování k bezpečnostní a obranné unii“,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 14. prosince 2016 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky ⁽¹⁴⁾, ze dne 13. prosince 2017 o výroční zprávě o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky ⁽¹⁵⁾ a ze dne 12. prosince 2018 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky ⁽¹⁶⁾,
- s ohledem na nelegální invazi Ruska na Krym a jeho nezákonnou anexi,
- s ohledem na Smlouvu o jaderných zbraních středního doletu, na opakované porušování této smlouvy ze strany Ruska, včetně vývoje a zavádění pozemních systémů střel s plochou dráhou letu 9M729, a na to, že USA i Rusko tuto smlouvu vypověděly,
- s ohledem na porušování vzdušného prostoru a námořních hranic členských států ze strany Ruska,

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 263, 25.7.2018, s. 125.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 334, 19.9.2018, s. 253.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0498.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 200, 7.8.2018, s. 30.

⁽⁹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0430.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 224, 27.6.2018, s. 50.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 369, 11.10.2018, s. 36.

⁽¹²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0514.

⁽¹³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0257.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 238, 6.7.2018, s. 89.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 369, 11.10.2018, s. 47.

⁽¹⁶⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0513.

Středa 15. ledna 2020

- s ohledem na narůstající ekonomickou a vojenskou přítomnost Číny ve Středomoří a v afrických zemích,
- s ohledem na hrozbu teroristických útoků v tuzemsku i v zahraničí, zejména ze strany ISIS a al-Káidy,
- s ohledem na nové technologie, jako je umělá inteligence, vesmírné kapacity a kvantová výpočetní technika, které pro lidstvo představují nové možnosti, ale také nové náročné úkoly v oblasti obranné a zahraniční politiky, jež vyžadují jasnou strategii a dosažení konsenzu mezi spojenci,
- s ohledem na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 24. června 2014 ve věci C-658/11, Evropský parlament s podporou Evropské komise vs. Rada Evropské unie ⁽¹⁷⁾,
- s ohledem na Akční plán EU pro vojenskou mobilitu, který byl zveřejněn dne 28. března 2018,
- s ohledem na závěry Rady o posílení strategického partnerství OSN a EU pro mírové operace a řešení krizí: priority na období let 2019–2021, přijaté dne 18. září 2018,
- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
- s ohledem na stanovisko Výboru pro ústavní záležitosti,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0052/2019),

Trvale nejistý a nepředvídatelný bezpečnostní kontext

1. bere na vědomí trvalé zhoršování bezpečnostního prostředí Evropské unie, která čelí mnoha výzvám, jež mají přímý či nepřímý dopad na bezpečnost členských států a jejich občanů: ozbrojené konflikty a nestabilní státy na evropském kontinentu a v jeho těsném sousedství, které vyvolávají obrovské přesuny obyvatelstva, a porušování lidských práv, kterým napomáhají nadnárodní sítě organizovaného zločinu, terorismus ve jménu džihádu, kybernetické útoky, hybridní hrozby a hybridní válka proti evropským zemím, ochabnutí snah o odzbrojení a oslabení mezinárodních režimů v oblasti kontroly zbraní, rostoucí hrozby pro přírodní zdroje, nedostatečné zajištění energetické bezpečnosti a změna klimatu;
2. domnívá se, že nestabilita a nepředvídatelnost na hranicích Unie, a to jak v jejím nejbližším sousedství (severní Afrika, Blízký východ, Kavkaz, Balkán, východní Středomoří, ruská agrese proti Ukrajině a Gruzii atd.), tak i ve vzdálenějším sousedství (oblasti Sahelu, Afrického rohu apod.) představují přímou i nepřímou hrozbu pro bezpečnost kontinentu; zdůrazňuje nerozlučnou vazbu mezi vnitřní a vnější bezpečností; je si vědom toho, že aktivní angažovanost v sousedství Evropské unie je v jejím zájmu;
3. konstatuje, že někteří globální aktéři (USA, Čína, Rusko) a stále více regionálních aktérů (Turecko, Írán, Saúdská Arábie aj.) se snaží prosadit svou sílu a vliv, a to kombinací jednostranných diplomatických pozic, změn spojenectví, destabilizujících aktivit, které mají především hybridní povahu, a rostoucích vojenských kapacit;
4. zdůrazňuje rostoucí geopolitický význam Arktidy a její dopad na bezpečnostní situaci v EU i ve světě; naléhavě žádá EU, aby usilovala o koherentnější vnitřní a vnější politiku, strategii pro Arktidu a konkrétní akční plán pro zapojení EU v Arktidě, který bude rovněž zohledňovat bezpečnostní a geostrategické aspekty; bere na vědomí schopnost EU přispívat k řešení možných bezpečnostních a geostrategických problémů;
5. vyjadřuje hluboké znepokojení nad celkově destabilizujícím počínáním Turecka, včetně jeho nezákonných aktivit ve vylučné ekonomické zóně na Kypru a na kyperském kontinentálním šelfu, které je porušením mezinárodního práva a dobrých sousedských vztahů a které ohrožuje mír a stabilitu v již tak nestabilním regionu;

⁽¹⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 24. června 2014, Evropský parlament v Rada Evropské unie, C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

Středa 15. ledna 2020

6. vyslovuje v této souvislosti politování nad tím, že někteří z těchto aktérů úmyslně obcházejí či se dokonce snaží rozložit mnohostranné mechanismy, zásady Charty OSN a příslušná ustanovení mezinárodního práva nezbytná k zachování míru; konstatuje, že by se mohli stát bezprostřední hrozbou pro bezpečnost EU a ohrožovat zavedené dvoustranné vztahy mezi EU a partnerskými zeměmi;

7. zdůrazňuje, že aby bylo možné čelit hrozbě šíření jaderných zbraní, jsou důležitá mnohostranná jednání mezi Evropskou unií a dotčenými stranami; naléhavě vyzývá k dodržování jaderných smluv; rovněž naléhavě vyzývá k tomu, aby bylo podpořeno uzavření nové smlouvy, která by nahradila smlouvu INF (Smlouva o likvidaci raket středního a kratšího doletu), a prodloužení platnosti Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (NPT) v roce 2020;

8. zdůrazňuje, že posílení konstruktivních vztahů s východní a jihovýchodní Asií je zásadní pro komplexní a udržitelnou strategii konektivity EU založenou na pravidlech; bere na vědomí navyšování vojenských kapacit v regionu a vyzývá všechny zúčastněné strany, aby respektovaly svobodu plavby, řešily spory mírovými prostředky a zdržely se jednostranných akcí ke změně statu quo, a to i ve Východočínském a Jihočínském moři a Tchajwanském průlivu; vyjadřuje znepokojení nad tím, že zahraniční intervence ze strany autokratických režimů v podobě dezinformací a kybernetických útoků v souvislosti s nadcházejícími parlamentními volbami ohrožují asijské demokracie a stabilitu v regionu; opakuje svou podporu smysluplné účasti Tchaj-wanu v mezinárodních organizacích, mechanismech a činnostech;

9. je znepokojen aktivitami a politikami Ruska, které i nadále destabilizují a mění bezpečnostní situaci; zdůrazňuje, že stále pokračuje ruská okupace východní Ukrajiny, že mínské dohody nebyly naplněny a že i nadále trvá nezákonná anexa a militarizace Krymu a Donbasu; vyjadřuje znepokojení nad pokračujícími zamrzými konflikty, které Rusko v Evropě udržuje (konkrétně v Moldavsku a Gruzii); zdůrazňuje, že pokud jde o politiku EU v této oblasti, je třeba vystupovat jednotně;

10. i nadále odsuzuje ruskou vojenskou intervenci a nezákonnou anexi Krymského poloostrova; vyjadřuje podporu nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny;

11. připomíná, že je důležité zajistit koherenci politiky EU tváří v tvář situacím, kdy dojde k obsazení nebo anexi území;

12. konstatuje, že Unie na nové krize a na tuto novou mezinárodní situaci reagovala opožděně a přizpůsobovala se jim, ať už politicky, diplomaticky nebo vojensky, příliš pomalu; domnívá se, že ve specifické oblasti obrany to je nedostatek investic, neexistence schopností a nedostatek interoperability, ale také, a především, politické zdráhání se zavést účinné mechanismy, které ovšem předpokládají unijní Smlouvy a řada dohod o spolupráci mezi členskými státy, co narušuje schopnost Unie hrát rozhodující roli při vnějších krizích a využít v plném rozsahu svůj potenciál; mimoto si uvědomuje a zdůrazňuje, že žádná země není s to sama čelit bezpečnostním výzvám, které vyvstávají na evropském kontinentu a v jeho blízkém okolí; žádá Evropskou radu, aby učinila hlasování kvalifikovanou většinou v Radě v oblasti společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) politickou prioritou tam, kde to umožňuje SEU; vyzývá členské státy, aby vypracovaly účinný integrovaný přístup pro řešení krizí a konfliktů, který bude optimálním a vyváženým způsobem spojovat civilní a vojenské prostředky; je přesvědčen, že schopnost Unie reagovat přiměřeně na propukající krize a konflikty záleží rovněž na rychlosti, s jakou jsou přijímána rozhodnutí; konstatuje, že cílená restriktivní opatření mohou být účinným nástrojem, avšak zdůrazňuje, že by neměla ovlivňovat nevinné lidi a měla by být v souladu se zásadami Charty OSN a společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP);

13. vítá skutečnost, že si členské státy Evropské unie, a stejně tak ostatní evropské země a evropské instituce, uvědomují společné bezpečnostní zájmy a mají stále větší politickou vůli jednat v zájmu své bezpečnosti kolektivně, a to tím, že se vybaví většími prostředky, aby mohly konat preventivněji, rychleji, účinněji a samostatněji; konstatuje, že jedině a pouze kolektivním přístupem se může EU stát silnější a schopnou převzít větší díl odpovědnosti za svou vlastní bezpečnost a obranu;

14. zdůrazňuje, že tyto výzvy by měly být řešeny společně, a nikoli pouze jedinou zemí; považuje za nezbytné, aby EU reagovala na tyto výzvy rychle, důsledně a účinně, jednotně a ve shodě se spojenci, partnery a dalšími mezinárodními organizacemi;

Středa 15. ledna 2020

15. je přesvědčen, že reakce na bezpečnostní výzvy pro Unii spočívá prioritně v definování a posílení její strategické autonomie, jejích kapacit a její schopnosti spolupracovat v rámci strategického partnerství s ostatními;

16. zdůrazňuje, že strategické partnerství mezi EU a NATO je zásadní pro řešení bezpečnostních výzev, jimž čelí EU a její sousedství; zdůrazňuje, že strategická autonomie EU nezpochybňuje smysl a význam NATO ani neoslabuje stávající bezpečnostní architekturu v Evropě; zdůrazňuje, že silnější Evropa posiluje NATO a umožňuje EU řešit globálnější problémy společně s NATO;

17. vítá úspěchy, kterých bylo v posledních pěti letech dosaženo při posilování SBOP, a vyzývá Radu a Komisi, aby dále rozvíjely schopnost Unie vystupovat jako globální partner zastupující zájmy evropských občanů a působící jako pozitivní síla v mezinárodních vztazích;

18. vítá a podporuje operaci Atlantické odhodlání (Atlantic Resolve) a posílenou předsunutou přítomnost NATO na evropském kontinentu a uznává, že jednotky NATO sehrávají důležitou úlohu v úsilí o zabránění další ruské agresi a v případě konfliktu poskytují významnou pomoc;

19. oceňuje zapojení Evropy do operace Rozhodná podpora (Resolute Support) v Afghánistánu a podporu, kterou Evropa této operaci poskytuje; uvědomuje si také důležitost této mise pro stabilitu a bezpečnost Afghánistánu a celého regionu;

Nutnost rozvíjet a posilovat evropskou strategickou autonomii

20. konstatuje, že ambice dosáhnout evropské strategické autonomie byla poprvé formulována v závěrech Evropské rady ze dne 19. a 20. prosince 2013 a poprvé se o ní hovořilo v Globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, kterou dne 28. června 2016 představila místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a která stanovila evropskou strategickou autonomii jako dlouhodobý cíl a obsahovala požadavek postupné synchronizace a vzájemného přizpůsobování vnitrostátního obranného plánování a postupů v oblasti rozvoje schopností;

21. domnívá se, že evropská strategická autonomie spočívá ve schopnosti Unie posilovat svou svobodu posouzení situace, svou autonomní provozní kapacitu tvořenou spolehlivými vojenskými jednotkami, svou průmyslovou kapacitu pro výrobu vybavení, které vojsko potřebuje, a svou politickou kapacitu pro přijímání rozhodnutí, když si to okolnosti žádají, a reflektuje cíl převzít větší zodpovědnost za evropskou bezpečnost, aby Unie hájila své společné zájmy a hodnoty, pokud možno se svými partnery, a v případě nutnosti sama; zdůrazňuje, že energetická bezpečnost představuje z hlediska dosažení strategické autonomie důležitý prvek; je pevně přesvědčen, že součástí evropské strategické autonomie by měla být schopnost nasadit vojenské síly na periferii EU;

22. domnívá se proto, že evropská strategická autonomie v první řadě spočívá ve schopnosti Unie vyhodnotit krizovou situaci a samostatně se rozhodnout, což nutně předpokládá nezávislý efektivní rozhodovací proces, prostředky k vyhodnocení situace a svobodu analyzovat situaci a jednat; domnívá se rovněž, že evropská strategická autonomie se zakládá na schopnosti Unie jednat sama, když jde o její zájmy (v operačních prostorech, které její členské státy EU považují za prioritní) nebo o postup v rámci stávající spolupráce; zdůrazňuje, že evropská strategická autonomie je součástí mnohostranného rámce, který respektuje závazky v rámci OSN a je komplementární s aliancemi a partnerstvími, k nimž se hlásí většina členských států, a posiluje je; se vši naléhavostí zdůrazňuje, že strategická autonomie nutně neznamená, že Unie musí systematicky, všude a za všech okolností, jednat sama;

23. je toho názoru, že potvrzení evropské strategické autonomie závisí na formulování komplexní SZBP podporované evropskou spoluprací na poli obrany v oblasti technologické, kapacitní, průmyslové a operační; domnívá se, že pouze konkrétní a flexibilní spolupráce založená na pragmatických iniciativách umožní postupně překonat obtíže, zavést skutečnou společnou strategickou kulturu a utvářet společné reakce uzpůsobené hlavním bezpečnostním a obranným problémům EU;

Středa 15. ledna 2020

24. zdůrazňuje, že má-li být zvýšena strategická autonomie EU, musí členské státy zvýšit své výdaje na obranu a usilovat o výdaje na obranu ve výši 2 % HDP; domnívá se, že zvýšené investice do bezpečnosti a obrany jsou naléhavou otázkou pro členské státy i EU a že solidarita a spolupráce v oblasti obrany by se měla stát normou;

25. zdůrazňuje, že evropské strategické autonomie lze skutečně dosáhnout, pouze pokud členské státy prokáží politickou vůli, soudržnost a solidaritu, která se projevuje zejména nutností upřednostňovat nabývání evropských kapacit, i když jsou již daná zařízení splňující nejvyšší standardy k dispozici a v podstatě si konkurují, s cílem zajistit zároveň vzájemný přístup na vysoce chráněné zbrojní trhy;

26. opakuje, že evropská strategická autonomie je legitimní a nutnou ambicí a že musí být trvale prioritním cílem SZBP a evropské obranné politiky; zdůrazňuje, že její konkrétní a operativní naplňování musí být zajištěno jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států;

Skutečné pokroky, které je třeba upevnit ve snaze dosáhnout evropské strategické autonomie

27. podporuje takové pojetí, že se evropská strategická autonomie musí týkat zahraniční a bezpečnostní politiky i průmyslové oblasti, kapacitní oblasti (společné programy, investice do obranných technologií) a operační oblasti (financování operací, posilování kapacit partnerů, schopnost plánování a vedení misí);

28. považuje za vhodné uplatňovat restriktivní politiku vývozu zbraní pro všechny typy zbraní, včetně zboží dvojího užití; naléhavě žádá členské státy, aby dodržovaly kodex chování EU pro vývoz zbraní; opakuje, že je nutné, aby všechny členské státy důsledně uplatňovaly pravidla stanovená ve společném postoji Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008⁽¹⁸⁾ o vývozu zbraní, včetně přísného uplatňování kritéria dvě, jež se týká dodržování lidských práv v zemi konečného určení;

Mise a operace SBOP

29. domnívá se, že obrana Evropy se zakládá do značné míry na schopnosti Unie a politické ochotě členských států vojensky zasáhnout, a to důvěryhodným způsobem, ve vnějších operačních prostorech; je toho názoru, že Unie má k dispozici značné lidské, finanční, technické a vojenské zdroje, což jí propůjčuje jedinečnou schopnost provádět vojenské a civilní operace a rychle i preventivně reagovat na budoucí bezpečnostní výzvy, například prostřednictvím aktivních mírových operací;

30. zdůrazňuje, že od přijetí globální strategie EU na rok 2016 představuje šíření regionálních a místních konfliktů, zejména v blízkosti bezprostředního sousedství Unie, mnoho výzev pro bezpečnost Unie, protože mají často vedlejší účinky; v tomto ohledu se domnívá, že by se Unie měla stát silnějším aktérem v oblasti řešení krizí, řešení konfliktů a udržování míru, kdykoli je to možné, ve spolupráci s dalšími regionálními a mezinárodními organizacemi, jako jsou OSN a Africká unie, v souladu se svými závazky v oblasti mnohostrannosti, ale také samostatně, pokud to situace vyžaduje;

31. vybízí Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a členské státy, aby zavedly prozíravější přístup k plánování a rozvoji kapacit a předvíдалy budoucí potřeby silné reakce EU na krize a konflikty;

32. konstatuje, že Unie je v současné době přítomna na třech kontinentech, na nichž působí 16 civilních nebo vojenských misí (tři mise s výkonnými úkoly a tři mise bez výkonných úkolů); doceneuje, jak tyto mise přispívají k míru, bezpečnosti a stabilitě na mezinárodním poli; zdůrazňuje, že jejich nasazení musí doprovázet transformace vybraných nástrojů uvedených v Lisabonské smlouvě a zavedených v posledních letech, které mají zvýšit jejich efektivitu a bezpečnost evropských občanů; podporuje cíl dosáhnout vyšší úrovně účinnosti misí SBOP dosažením 70 % cíle vyslaného personálu a vyzývá členské státy, aby přispívaly větší měrou;

⁽¹⁸⁾ Společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanovují společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu, Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

Středa 15. ledna 2020

33. vítá skutečnost, že se na auditu misí a operací SBOP podílí Evropský účetní dvůr, a podněcuje k vypracování dalších zvláštních zpráv o jiných misích a operacích;

34. podněcuje členské státy a evropské struktury k tomu, aby zachovaly prioritní a velmi intenzivní angažovanost v Africe; vítá proto rozhodnutí Rady z července 2018 prodloužit mandát vojenské výcvikové mise Evropské unie ve Středoafričské republice (EUTM RCA) o dva roky a ochotu Rady vyslat civilní misi, která by doplňovala vojenskou složku; konstatuje, že tento vývoj z poslední doby je pozitivním znamením toho, že se členské státy znovu angažují při podpoře podobných misí, zdůrazňuje však, že situace v oblasti bezpečnosti a lidských práv je i nadále velmi problematická;

35. zdůrazňuje globální angažovanost Unie v oblasti Sahelu a Afrického rohu prostřednictvím šesti civilních (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somálsko) a vojenských misí (EUTM Mali, EUTM Somálsko, ATALANTA); vítá a podněcuje vyvinuté úsilí o regionalizaci fungování civilních misí v Sahelu vzhledem k bezpečnostním výzvám, které překračují rámec států, v nichž jsou tyto mise EU nasazeny; vítá rovněž unijní podporu operace G5 Sahel; v této souvislosti kritizuje skutečnost, že ESVČ nestanovila žádné vhodné ukazatele pro sledování výsledků misí EUCAP Niger a EUCAP Mali a že monitorování a hodnocení činností těchto misí nebylo dostatečné a nebylo koncipováno tak, aby zohledňovalo jejich důsledky;

36. je hluboce znepokojen desítkami velmi vážných případů porušování lidských práv spáchaných bezpečnostními silami v Mali, které byly vyšetřovány a hlášeny v rámci Multidimenzionální integrované mise OSN pro stabilizaci Mali (MINUSMA) a jež by mohly být považovány za válečné zločiny podle humanitárního práva; naléhavě vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby zajistil, že partneři EU budou kromě právně závazných předpisů EU přísně dodržovat mezinárodní humanitární právo a právo v oblasti lidských práv a že tyto případy budou neprodleně předány soudu; vyzývá ESVČ, aby o těchto případech bezodkladně informovala Parlament;

37. je znepokojen zhoršením situace v Burkině Faso a jejími geopolitickými dopady na oblast Sahelu a na západní oblast, což by mohlo být dostatečným důvodem k tomu, aby byla do této země vyslána civilní a/nebo vojenská mise s cílem posílit správu a řízení v oblasti bezpečnosti a zajistit dodržování lidských práv a obnovení důvěry obyvatel ve své bezpečnostní složky;

38. opakuje, jak strategicky důležitý je západní Balkán pro bezpečnost a stabilitu EU; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit zapojení, integraci a koordinaci EU v tomto regionu, a to i prostřednictvím mandátu misí EU v rámci SBOP; opakuje, že cílem politiky EU v oblasti západního Balkánu je sladit právo zemí v regionu s *acquis* EU a pomáhat jim po celou dobu až do přistoupení, čímž se zlepší zajišťování míru a stability pro Evropu jako celek;

39. opakuje, jak strategicky důležitá je východní Evropa a západní Balkán pro stabilitu a bezpečnost EU, a zdůrazňuje, že EU se musí svou politikou cíleněji a výrazněji podílet na dění v těchto regionech, včetně silného mandátu misí EU v rámci SBOP;

40. zdůrazňuje klíčovou úlohu operace EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině při snaze o nastolení míru a stability a v zemi a regionu a při jejich udržování; vítá závěry Rady z října 2019, které podporují pokračující přítomnost evropských vojenských sil v Bosně a Hercegovině;

41. vyzývá k rychlému a účinnému zavedení Paktu pro civilní mise, který přijaly v listopadu 2018 Rada a členské státy s cílem posílit prostředky civilní složky SBOP, aby mohly být dosaženy sjednané kapacity, co se týče personálu, a aby mohly být mise ještě pružnější a operativnější a byla zajištěna účinnost a důvěryhodnost činnosti Unie v terénu; naléhavě žádá členské státy, aby provedly důkladný roční přezkum, který pomůže posoudit pokrok při provádění paktu pro civilní SBOP a může podpořit další profesionalizaci civilních misí SBOP po roce 2023, včetně opatření k zajištění toho, aby se všechny zúčastněné subjekty zodpovídaly z výsledků, jakých mise dosáhly; vyzývá členské státy, aby co nejdříve vyzkoušely nově zavedenou koncepci specializovaných týmů v terénu prostřednictvím pilotního projektu a využily jej jako prostředek ke zpřístupnění specializovaných kapacit na omezenou dobu a k vyplnění stávajících mezer v této oblasti a aby vyhodnotily ponaučení z prvního nasazení;

Středa 15. ledna 2020

42. upozorňuje, že v současné době probíhá v sousedství EU 10 civilních misí SBOP s vysokou přidanou hodnotou pro mír a bezpečnost, konkrétně v Africe a na Blízkém východě, na západním Balkánu a ve východní Evropě;
43. zdůrazňuje, že provádění paktu pro civilní SBOP by nemělo být konečnou instancí v řadě kroků ve snaze posílit civilní SBOP;
44. konstatuje nicméně, že pokud jde o efektivitu misí a operací SBOP, obecně se potýkají s přetrvávajícími strukturálními nedostatky a se stále větší neochotou členských států a evropských institucí tyto mise a operace posílit, jak co do lidských zdrojů, tak co do mandátů, a žádá společné evropské řešení, jak tyto nedostatky řešit; zjišťuje tudíž, že vojenské operace SBOP jsou čím dál více zaměřeny na výcvik ozbrojených sil (mise EUTM Mali a EUTM Somálsko), zcela bez výkonných úkolů, a konstatuje, že jakkoli personál EUTM odvádí velmi cennou práci, omezení výcviku a nedostatek zbraní vedou k nedostatečnému fungování vyškolených jednotek, neschopných potlačit ozbrojené vzpoury a zadržet postup džihádistického terorismu;
45. s politováním konstatuje, že nutnost dobrat se společné politické vůle způsobuje, že procesy rozhodování a praktického uskutečňování těchto rozhodnutí probíhají výrazně odlišnou rychlostí; připomíná, že v poslední době se jen málo vojenským operacím dostalo mandátu s výkonnými úkoly, a to proto, že nedostatek politické vůle nelze nahradit postupem rozhodování, a žádá v této souvislosti členské státy, aby v případě krize našly dostatečnou politickou vůli k aktivnímu využívání struktur a postupů SBOP, aby bylo zajištěno rychlejší, flexibilnější a koherentnější vysílání misí; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby Parlamentu vysvětlil smysl a záměr toho, co je očividně novým nástrojem krizového řízení, tj. zahájení minimisí podle článku 28 SEU;
46. upozorňuje na nepružnost správních a rozpočtových postupů, která vyslaným pracovníkům misí v terénu velmi ztrpčuje život;
47. zdůrazňuje nutnost mise a operace pravidelně vyhodnocovat, aby se zlepšovala jejich účinnost; vyzývá ESVČ a Komisi, aby formulovaly mandáty, poskytovaly rozpočty a stanovily pravidla zapojení a operační postupy, které odpovídají daným operacím, a vždy stanovily strategii ukončení působení v daném prostoru; žádá v tomto ohledu pravidelnější výměnu informací a konzultace s příslušnými parlamentními výbory před zahájením misí, během nich i po jejich skončení a vyzývá výbory, aby směřovaly své pracovní cesty a cesty svých delegací do oblastí působení misí a operací SBOP; trvá na tom, aby měl Evropský parlament – spolu s vnitrostátními parlamenty – posílenou úlohu ve vztahu k SBOP, a byl tak zajištěn parlamentní dohled nad SBOP a jejím rozpočtem;
48. zdůrazňuje, že je důležité organizovat a provádět společný výcvik a cvičení ozbrojených sil evropských zemí a paralelní a koordinovaná cvičení EU a NATO, a podporovat tak organizační, procedurální a technickou interoperabilitu a vojenskou mobilitu, ve snaze se co nejlépe připravit na mise, zajistit komplementaritu, vyvarovat se zbytečného zdvojování úsilí a být schopen čelit široké škále hrozeb, jak konvenčních, tak nekonvenčních; vítá v tomto ohledu evropskou iniciativu pro výměny mladých důstojníků (vojenský Erasmus), kterou provozuje Evropská bezpečnostní a obranná škola, jejímž cílem je umožnit národním institucím vojenského vzdělávání a odborné přípravy prozkoumat možnosti kvantitativní a kvalitativní výměny znalostí a know-how; vítá uznání toho, že bez žen neexistuje bezpečnost, a zdůrazňuje význam účasti žen na jednáních a misích;
49. zdůrazňuje, že opakujícím problémem ozbrojených sil v zemích, ve kterých EU zasahuje, je nedostatek vybavení, což je brzdou úspěchu výcvikových misí; poukazuje na to, že je obtížné poskytnout v přiměřené lhůtě odpovídající vybavení, a to zejména z důvodu těžkopádnosti postupů zadávání veřejných zakázek; je přesvědčen, že dosáhnout pozitivních výsledků při výcviku a poradenství poskytovaného armádám třetích zemí nebude v dlouhodobém horizontu možné, pokud není kapacita k tomu, aby ruku v ruce s tímto úsilím šly užitečné a koordinované programy dodávek vybavení; vítá iniciativu „Budování kapacity na podporu bezpečnosti a rozvoje“, která se projevila revizí nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru (ICSP+) v roce 2017 umožňující financovat výcvikové činnosti a dodávky nesmrtícího vybavení pro armády třetích zemí; konstatuje, že k dnešnímu dni byly schváleny tři projekty v Mali, ve Středoafrické republice a v Burkině Faso; poukazuje na značnou poptávku místního obyvatelstva po podpoře v oblasti výcviku a dodávek vybavení;
50. vyzývá EU, aby se zabývala neutichajícími a rostoucími hrozbami pro ochranu a zachování kulturního dědictví a potírala pašování kulturních artefaktů, zejména v oblastech konfliktu; konstatuje, že zbavíme-li společnost jejího kulturního dědictví a historických kořenů, bude více náchylná k radikalizaci a celosvětovým džihádistickým ideologiím; žádá EU, aby vyvinula širokou strategii pro boj proti těmto hrozbám;

Středa 15. ledna 2020

51. vyjadřuje politování nad problémem s vytvářením sborů, zejména při vysílání vojenských misí; zdůrazňuje, že pro misi EUTM Somálsko byly jen s vypětím všech sil shromážděny potřebné síly; konstatuje, že na poslední všeobecné konferenci k vytvoření sil konané dne 4. června 2019 se hovořilo o možném krachu mise z důvodu nedostatku personálu; konstatuje, že probíhajících vojenských operací Unie se účastní v průměru jen asi tucet členských států; zdůrazňuje, že kompetentnost, profesionalita a obětavost personálu v terénu jsou prvky klíčovými pro úspěch mise; vyzývá členské státy k větší angažovanosti, pokud jde o kvalitu personálu vysílaného na mise, a aby zvýšily míru obsazenosti postů vyslaných na mise;

52. vyzývá Radu, aby vysvětlila, z jakého důvodu některé mise pokračují, i když již dosáhly svého omezeného vojenského nebo civilního účelu; domnívá se, že je třeba podrobit všechny stávající mise hodnocení, aby bylo možné určit, které z těchto misí jsou ještě relevantní; je přesvědčen, že Unie musí soustředit své úsilí na mise, při kterých vytváří největší přidanou hodnotu; podporuje stanovení a dodržování objektivních kritérií pro měření této přidané hodnoty a rozhodování o tom, zda se mise provede;

53. bere na vědomí rozhodnutí ze dne 26. září 2019 prodloužit o šest měsíců, tj. do 31. března 2020, námořní operaci Evropské unie ve Středozemním moři (EUNAVFOR MED Sophia); vyjadřuje hluboké politování nad přetrvávajícím pozastavením přítomnosti unijních lodí na moři; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné dospět k dohodě mezi členskými státy, a vyzývá k návratu pravidel na moře a plnému uskutečňování mandátu mise;

54. domnívá se, že pro dlouhodobou budoucnost této politiky je zásadní otázka financování misí a operací SBOP; poukazuje na důležitost přezkoumání mechanismu Athena s cílem zefektivnit mechanismus financování vojenských operací a misí SBOP; podporuje proto návrh vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise – který podpořila Komise – vytvořit evropský mírový nástroj, z něhož by byly zčásti financovány obranné činnosti Unie, zejména společné náklady vojenských operací SBOP a náklady na posílení vojenských kapacit partnerů; doufá, že členské státy urychleně naleznou shodu, aby bylo možno tento nástroj zavést; zdůrazňuje, že je důležité, aby byla zajištěna větší míra pružnosti finančních pravidel Unie s cílem zlepšit její schopnost reagovat na krize a aby byla provedena stávající ustanovení Lisabonské smlouvy; žádá členské státy a Komisi, aby uvažovaly o flexibilním mechanismu, který by umožňoval pomoci členským státům, které se chtějí účastnit nějaké mise SBOP, s náklady na jejich účast, a usnadnil by tak jejich rozhodování, zda zahájit nebo posílit určitou misi; konstatuje, že tento nástroj by naprosto přesně odpovídal cílům strategické autonomie Unie v operační oblasti;

55. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby pravidelně konzultoval s Evropským parlamentem veškeré aspekty a základní rozhodnutí ohledně společné bezpečnostní a obranné politiky; v této souvislosti se domnívá, že by měl být Parlament ve věci strategického plánování misí SBOP, změn jejich mandátu a možností jejich ukončení předem konzultován;

56. podporuje vytvoření útvaru schopnosti vojenského plánování a vedení (MPCC) pro mise s výkonnými úkoly umožňující provádět vojenské operace SBOP; žádá, aby byla posílena spolupráce mezi útvarem MPCC a útvarem schopnosti civilního plánování a vedení; poukazuje na problém nábory personálu a poskytnutí prostředků k tomu, aby byl útvar MPCC plně efektivní; vyzývá ESVČ, aby přeměnila MPCC z virtuálního útvaru s pracovními místy s mnoha pověřenými na robustní vojenskou jednotku pro plánování a provádění celého spektra vojenských misí podle čl. 43 odst. 1 SEU;

57. bere na vědomí neúspěch projektu bojových skupin Unie, které od svého vytvoření v roce 2007 nebyly dosud nikdy rozmístěny a byly využívány pouze jako prostředek transformace evropských ozbrojených sil, a to zejména s ohledem na zdrženlivost členských států, a vzhledem ke složitosti jejich uplatnění a jejich financování, což je v rozporu s původním záměrem, jímž byla rychlost a účinnost; je toho názoru, že by se systém bojových skupin EU měl restrukturalizovat, měl by být dále rozvíjen politickým směrem a mělo by se mu dostat dostatečných finančních prostředků, aby se stal funkčním, využitelným, rychlým a účinným; vyzývá k přehodnocení a oživení projektu bojových skupin na základě získaných poznatků z minulosti;

58. konstatuje, že ustanovení o vzájemné pomoci (čl. 42 odst. 7 SEU), které bylo jednou uplatněno, konkrétně k reakci na ozbrojený útok na území jednoho z členských států, svědčí o solidaritě mezi členskými státy; konstatuje však, že nikdy nebyly jasně stanoveny podmínky aktivace tohoto článku ani způsoby požadované pomoci; požaduje, aby byly vypracovány přesné pokyny, které poskytnou přesně vymezený rámec pro budoucí aktivaci a operativnější používání tohoto nástroje, a vyzývá k další diskusi o zkušenostech s uplatňováním tohoto právního ustanovení a ke společnému úsilí o vyjasnění jeho působnosti;

Středa 15. ledna 2020

59. připomíná, že doložka o solidaritě (článek 222 SFEU) rovněž stanoví, že Unie a členské státy mohou poskytnout pomoc členskému státu, v němž došlo k teroristickému útoku nebo k přírodní nebo člověkem způsobené pohromě; připomíná, že ve strategii kybernetické bezpečnosti Evropské unie z roku 2013 se uvádí, že „obzvláště závažný kybernetický incident nebo útok by mohl představovat dostatečný důvod k tomu, aby se členský stát dovolával doložky solidarity EU (článek 222 Smlouvy o fungování Evropské unie)“; připomíná, že rozhodnutí Rady 2014/415/EU o způsobu provádění doložky o solidaritě Unii stanoví, že doložka o solidaritě vyžaduje, aby Unie mobilizovala veškeré nástroje, které má k dispozici, včetně struktur vytvořených v rámci SBOP; vyzývá členské státy, aby zvážily aktivaci doložky o solidaritě v budoucnu;

60. je přesvědčen, že provádění misí a operací SBOP musí doplňovat flexibilní nástroje, které usnadní schopnost Unie a jejích členských států se zapojit s cílem zaručit evropskou strategickou autonomii ve prospěch stability evropského kontinentu; zdůrazňuje v této souvislosti účinnost modulových víceúčelových a skutečně operativních veličích struktur, jako je například Evropský sbor – Eurocorps; konstatuje, že se mise tohoto generálního štábu úspěšně rozšířily a rozrůznily: v letech 2015 až 2018 byl Evropský sbor rozmístěn čtyřikrát v rámci výcvikových misí Unie v Mali a ve Středoafričské republice (EUTM Mali a EUTM RCA); vyzývá členské státy a Komisi, aby následovaly tento příklad flexibilní a operativní spolupráce, který již prokázal svou užitečnost a účinnost;

61. očekává, že Unie bude účinně využívat veškeré existující politické nástroje SZBP a SBOP v oblastech diplomacie, spolupráce, rozvoje, humanitární pomoci, zvládání konfliktů a udržování míru; zdůrazňuje, že vojenské a civilní nástroje SBOP nemohou v žádném případě představovat jediné řešení bezpečnostních problémů a že je vhodné vždy přijímat „integrováný přístup“; domnívá se, že pouze využívání všech uvedených nástrojů na základě tohoto „integrováného přístupu“ umožní získat nezbytnou pružnost a tak účinně dosáhnout nejvyšších cílů v oblasti bezpečnosti;

62. připomíná, že pokud je v průběhu celého procesu respektována rovnost žen a mužů, je řešení konfliktů úspěšnější; vyzývá ke zvýšení účasti žen, k jejich většímu zastoupení ve vedoucích pozicích na těchto misích, k systematictějšímu začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do misí SBOP a k aktivnímu přispívání k provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 o ženách, míru a bezpečnosti; vyzývá ESVČ a členské státy, aby zahájily ambiciózní kroky s cílem zvýšit zastoupení žen mezi mezinárodními odborníky na všech úrovních misí a operací SBOP, případně prostřednictvím zvláštního akčního plánu nebo cílených pobídek a profesního plánování pro ženy, či pomocí náborových mechanismů, které zajistí lepší zastoupení žen;

63. vyzývá vysokého představitele, aby pravidelně konzultoval s Parlamentem, pokud jde o naléhavé záležitosti týkající se provádění SBOP; domnívá se, že místopředseda, vysoký představitel nebo příslušný úředník ESVČ, kteří mají přímý dohled nad velitelskými strukturami SBOP a podílejí se na navrhování, provádění a hodnocení stávajících civilních a vojenských operací, by měli Parlament neprodleně informovat o významných změnách struktury všech takových operací, zejména pokud jde o jejich celkovou povahu, mandát, délku nebo předčasné ukončení;

64. zdůrazňuje rostoucí a zásadní úlohu žen v mírových misích a bezpečnostní a obranné politice a vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby zahájil dialog s Parlamentem o nástrojích, které mají být zavedeny, a o opatřeních, která mají být přijata;

65. zdůrazňuje potřebu dále rozvíjet parlamentní a demokratický charakter a rozměr SBOP; domnívá se, že účinná SBOP odpovídající bezpečnostním výzvám 21. století musí být spojena s výrazným parlamentním dohledem a s vysokými standardy transparentnosti jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU; domnívá se, že posilování parlamentního rozměru SBOP odpovídá požadavkům občanů EU, pokud jde o bezpečnost, mír a větší spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany mezi členskými státy;

Oblast kapacity a průmyslu

66. zdůrazňuje, že nezbytným základem pro dosažení evropské strategické autonomie je zvýšení kapacit členských států a jejich rozpočtu určeného na obranu a také posílení průmyslové a technologické základny evropské obrany;

Středa 15. ledna 2020

67. konstatuje, že obranný a kosmický průmysl čelí nebývalé celosvětové hospodářské soutěži a zásadním technologickým změnám, k nimž dochází v souvislosti se vznikem pokročilých technologií (robotika, umělá inteligence, kybernetické technologie atd.);

68. vítá výraznou změnu trendu v rozpočtech na obranu ve prospěch ozbrojených sil; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby inteligentním způsobem investovaly dodatečné finanční prostředky do programů spolupráce; domnívá se, že tento trend je třeba podporovat a prosazovat na úrovni Unie; vybízí členské státy, aby zvýšily své výdaje na obranu na 2 % HDP;

69. vítá nedávné úsilí, jež vyvinuly orgány a instituce EU a členské státy, které se řídily zveřejněnou „Globální strategií EU“, s cílem posílit stávající nástroje SBOP a plně provádět příslušná ustanovení Lisabonské smlouvy; zdůrazňuje, že tyto slibné ambice je nyní třeba upevnit a že musí následovat konkrétní opatření, aby tyto ambice účinně přispěly k bezpečnosti evropského kontinentu a jeho nejbližšího sousedství;

70. bere s uspokojením na vědomí návrh Komise ze dne 2. května 2018 o vytvoření rozpočtové položky ve výši 13 miliard EUR, která bude určena na spolupráci v oblasti obrany v příštím víceletém finančním rámci (VFR), přičemž bude podporovat kooperativní výzkum v oblasti obrany a rozvoj schopností; konstatuje, že tento návrh, v němž se projevuje bezprecedentní angažovanost Komise, nadále podléhá jednomyslnému souhlasu členských států v příštím VFR a následně schválení Evropským parlamentem;

71. vítá návrh Komise z června 2017 na vytvoření Evropského obranného fondu, který by koordinoval, doplňoval a rozšiřoval investice členských států v oblasti obrany, stimuloval spolupráci mezi členskými státy s cílem vyvíjet nejmodernější, interoperabilní obranné technologie a zařízení a podporovat inovativní a konkurenceschopný obranný průmysl v celé Unii, který zahrne přeshraniční malé a střední podniky; konstatuje, že tento návrh představuje první iniciativu, u níž mají být využity finanční prostředky Společenství za účelem přímé podpory společných kooperativních obranných projektů EU; uznává, že tento návrh představuje významný posun v evropské obraně, a to jak z politického, tak z průmyslového hlediska; konstatuje, že by Evropský obranný fond mohl přispívat k financování výzkumu a vývoje strukturálních projektů, například budoucího evropského systému vzdušného boje, tanků, letadel pro těžké náklady nebo evropské protiraketové obrany, a také malých a středně velkých projektů vytvářejících inovativní řešení pro obranu orientovaná na budoucnost; vítá pracovní program zaměřený na přípravnou akci v roce 2019, který bude věnovat 25 milionů EUR na výzkum týkající se dominance elektromagnetického spektra a budoucích přelomových obranných technologií, což jsou dvě hlavní oblasti umožňující zachovat dlouhodobou technologickou nezávislost Evropy; vítá rovněž skutečnost, že Komise v březnu 2019 přijala první Evropský program rozvoje obranného průmyslu, který předpokládá spolufinancování ve výši 500 milionů EUR na společný rozvoj obranných kapacit v období 2019–2020, a že bylo zveřejněno devět výzev k podávání návrhů na rok 2019, mezi něž patří Eurodrone jako kapacita zásadní pro strategickou autonomii Evropy; zdůrazňuje, že pro rok 2020 bude následovat dalších dvanáct výzev k podávání návrhů, které pokryjí prioritní tematiku ve všech oblastech (vzduch, země, moře, kyberprostor a vesmír); poukazuje na souvislost mezi rozhodnutími o akvizicích, která dnes přijímají členské státy, a perspektivami průmyslové a technologické spolupráce v rámci Evropského obranného fondu;

72. vítá účinné provádění stále strukturované spolupráce (PESCO), která představuje zásadní krok na cestě k užší spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany mezi členskými státy; zdůrazňuje, že toto ustanovení, které bylo začleněno do Lisabonské smlouvy z roku 2009 (článek 46 SEU), je právně závazné a obsahuje soubor ambiciózních závazků, které mají umožnit evropským zemím, jež si to přejí, aby ve společných obranných projektech postupovaly rychleji; uznává strukturální úlohu evropské poptávky, již může stálá strukturovaná spolupráce hrát; konstatuje, že se v rámci stále strukturované spolupráce připravuje významný počet projektů, které jsou způsobilé pro Evropský program rozvoje obranného průmyslu (EDIDP) a které budou moci mimo jiné využívat zvýšené míry subvencí; podporuje plný soulad mezi projekty stále strukturované spolupráce a Evropského rozvojového fondu;

73. zdůrazňuje, že stálá strukturovaná spolupráce, koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany zahájený v roce 2017 a Evropský obranný fond musí být koherentní v zájmu posílení obranných kapacit evropských zemí a optimalizace jejich rozpočtových výdajů v této oblasti; opět kriticky poukazuje na to, že zatím neexistuje strategické odůvodnění opatření z hlediska obranné politiky; vyzývá v této souvislosti Radu a Komisi, aby společně s Evropským parlamentem vypracovaly bílou knihu EU pro bezpečnost a obranu jako formu interinstitucionální dohody a strategický dokument pro obranný průmysl na období 2021–2027; zdůrazňuje, že nové projekty musí být součástí plánu rozvoje schopností (CDP), který v rámci Evropské obranné agentury umožní posílit spolupráci mezi členskými státy s cílem vyplnit mezery ve schopnostech; domnívá se, že by koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany měl účinně přispívat k harmonizaci a doplňkovosti investic a kapacit vnitrostátních ozbrojených sil a tak zaručit strategickou a operační autonomii Unie a umožnit členským státům, aby do obrany účinněji investovaly;

Středa 15. ledna 2020

74. s uspokojením sleduje plnou koordinaci mezi plánem rozvoje schopností Evropské obranné agentury a plánováním kapacit, které bylo dosud provedeno, a prokazují, že existuje extenzivní interoperabilita mezi armádami těch členských států EU, které jsou členy NATO;

75. zdůrazňuje význam vojenské mobility; vítá návrh Komise, aby v příštím VFR bylo 6,5 miliardy EUR určeno na projekty vojenské mobility; zdůrazňuje, že je nutné pokročit v oblasti vojenské mobility, která bude sloužit Evropské unii i NATO; vyjadřuje uspokojení nad tím, že tento projekt je součástí stále strukturované spolupráce; zdůrazňuje, že vojenská mobilita čelí dvěma výzvám: zjednodušení postupů a rozšíření infrastruktury; poukazuje na to, že kolektivní bezpečnost a obrana členských států EU a jejich schopnost zasahovat při zahraničních krizích zásadně závisí na tom, jak volně a rychle se mohou spojenecké jednotky, pracovníci civilních misí pro řešení krizí, materiál a vybavení přesouvat přes území ostatních členských států a států mimo Unii; zdůrazňuje, že vojenská mobilita představuje strategický nástroj, který EU umožní sledovat její bezpečnostní a obranné zájmy účinně a také komplementárně s činnostmi dalších organizací, jako je NATO;

76. pozastavuje se nad pomalým startem všech 34 projektů PESCO a nad zpožděným zahájením třetí vlny 13 projektů s tím, že dosud žádný z nich nebyl realizován, a poukazuje na to, že jsou nezbytné konkrétní lhůty pro dokončení projektů a jasnější přehled o tom, co s sebou přinesou jejich konečné produkty; poukazuje na to, že své počáteční operační schopnosti dosáhnou v roce 2019 pouze čtyři projekty; poukazuje na nedostatečné ambice a nedostatečný rozsah některých projektů, které neumožňují řešit nejzjevnější kapacitní nedostatky, zejména nedostatky z první vlny týkající se zvláště kapacitních projektů zahrnujících maximum členských států; vyzývá vysokého představitele, místopředsedu Komise, aby bezodkladně informoval Parlament o tom, které projekty stále strukturované spolupráce mají být předčasně ukončeny, a o důvodech jejich ukončení; konstatuje, že žádoucí začleňování účasti v projektech stále strukturované spolupráce nesmí narušit vysokou úroveň ambicí na straně zúčastněných členských států; domnívá se, že zapojení třetích zemí a jejich subjektů do PESCO musí být od samého počátku pojato jako velmi podmíněčné a probíhat na základě zavedené a účinné reciprocity; poukazuje v této souvislosti na práva Evropského parlamentu vyplývající z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-658/11; vyzývá členské státy, aby předkládaly projekty, které mají strategický evropský rozměr, s cílem posílit evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany (EDTIB) a s cílem přímo reagovat na operační potřeby evropských ozbrojených sil;

77. vyzývá Radu, aby přijala postoj Parlamentu k článku 5 budoucího nařízení o Evropském obranném fondu; zdůrazňuje, že je nutné bezodkladně dokončit Evropský obranný fond; připomíná, že tento nástroj nebyl zatím definitivně schválen a že v dubnu 2019 došlo pouze k částečné politické dohodě; zdůrazňuje, že je důležité zachovat postoj Evropského parlamentu, pokud jde o výši finančních prostředků Evropského obranného fondu, otevřenost pro třetí země a realizaci odpovídající politiky duševního vlastnictví v souvislosti s bezpečností a obranou, s cílem chránit výsledky výzkumu; připomíná, že evropský trh v oblasti obrany je pro poskytovatele ze třetích zemí mimořádně otevřený; znovu potvrzuje, že Evropský obranný fond nemůže být v žádném případě zaměňován s jiným protekcionistickým nástrojem; vyzývá spojence Evropské unie, aby zvážili reciproční otevření svých trhů v oblasti obrany; připomíná v této souvislosti vysoce citlivý a strategický charakter výzkumu v oblasti obrany, a to jak pro konkurenceschopnost průmyslu, tak pro strategickou autonomii Unie; požaduje, aby byly řádně zohledněny první zkušenosti s realizací Evropského programu rozvoje obranného průmyslu (zvláště pokud jde o uplatňování výjimek pro způsobilé subjekty), pilotní projekt a přípravné opatření týkající se výzkumu v oblasti obrany; vyzývá členské státy, aby se nadále plně účastnily rozhodovacího procesu vzhledem k tomu, že jsou konečnými klienty obranného průmyslu, aby bylo zaručeno, že programy budou odpovídat strategickým potřebám SBOP a členských států; domnívá se, že úspěch Evropského obranného fondu bude záviset na jeho schopnosti zajišťovat specifické potřeby obrany zúčastněných států, prosazovat obranný materiál, který je možné použít, zajistit dostatečné rozpočtové prostředky a zároveň zabránit duplicitě průmyslových kompetencí, zajistit doplňování vnitrostátních investic na obranu a předcházet komplikacím ve spolupráci, která se zakládá na společné unijní standardizaci výzbroje a vojenského vybavení a interoperabilitě; domnívá se, že rozvoj evropského obranného průmyslu regulací přístupu subjektů kontrolovaných třetími stranami k projektům financovaným z fondu plně odpovídá evropské ambici strategické autonomie a není v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy EU a jejich členských států;

78. přeje si, aby rozhodnutí ohledně účasti třetích subjektů v projektech stále strukturované spolupráce v žádném případě nezpochybovala podmínky dohodnuté při jednáních o ERF a Evropském programu rozvoje obranného průmyslu, a to vzhledem k tomu, že financování těchto programů podtrhuje evropskou přidanou hodnotu;

79. zdůrazňuje strategickou dimenzi kosmického odvětví pro Evropu, domnívá se, že ambiciózní politika pro oblast vesmíru může účinně přispět k posílení SBOP, a podtrhuje nezbytnost dosáhnout pokroku ve vývoji technologií, které mají civilní i vojenské využití a umožňují zaručit evropskou strategickou autonomii; vítá, že je do příštího VFR zahrnut návrh

Středa 15. ledna 2020

nařízení Komise, kterým se zavádí kosmický program Unie a Agentura Evropské unie pro kosmický program a jehož cílem je stimulovat vedoucí postavení Unie ve výzkumu vesmíru; připomíná svůj návrh financovat tento program do výše 16,9 milionu eur; je potěšen pokroky dosaženými na úrovni satelitních služeb EU (projekty Galileo, Copernicus, EGNOS); zdůrazňuje, že pro rozhodovací a operační nezávislost Unie je nezbytné disponovat vhodnými satelitními prostředky v oblastech kosmického snímkování, shromažďování informací, komunikací a dohledu nad prostorem; zdůrazňuje, jak je důležité, aby EU měla autonomní přístup do vesmíru; domnívá se, že služby související s vesmírem musí být plně uzpůsobeny tak, aby byly schopny poskytovat podporu misím a operacím SBOP prostřednictvím satelitních snímků ve vysokém rozlišení; zdůrazňuje nezbytnost financovat díky ERF průmyslové projekty s kosmickým aspektem, kde může Unie vytvářet skutečnou přidanou hodnotu;

80. zdůrazňuje, že družicová komunikace je nedílnou součástí obrany, bezpečnosti, humanitární pomoci, krizových intervencí a diplomacie a klíčovým prvkem civilních misí a vojenských operací; vítá novou iniciativu zaměřenou na družicovou komunikaci v rámci státní správy (GOVSATCOM), která významně přispěje k posílení strategické nezávislosti Unie tím, že poskytne členským státům zaručený přístup k zabezpečeným družicovým telekomunikacím;

81. žádá, aby byla bezodkladně vypracována analýza možného civilního využití geoprostorových kapacit Satelitního střediska Evropské unie (SatCen); domnívá se, že kromě bezpečnosti by družicové kapacity EU měly podporovat EU a členské státy i při monitorovacích činnostech v oblasti migrace, zemědělství, lesního hospodářství, hledání přírodních zdrojů, bezpečnosti hranic, kontroly stavu ledovců a v mnoha dalších činnostech;

82. poukazuje na zranitelnost kosmické infrastruktury z hlediska narušení nebo útoků či jiných hrozeb, včetně srážek s vesmírným smetím a jinými družicemi; opakuje, že je důležité zabezpečit klíčovou infrastrukturu a komunikaci, stejně jako rozvoj odolných technologií; domnívá se, že je nezbytné budovat kapacity pro zvládnání vznikajících hrozeb v oblasti vesmíru, a vítá návrh Komise v rámci kosmického programu zlepšit současné služby sledování a pozorování vesmíru a objektů na oběžné dráze (SST);

83. zdůrazňuje, že stále větší počet mocností v současné době vlastní ve vesmíru vojenské kapacity; připomíná zásadu nezbrojení ve vesmíru zakotvenou v mezinárodním právu; konstatuje však, že některé mocnosti tuto zásadu porušují a předložily návrh právních předpisů o vytvoření plně ozbrojené „vesmírné jednotky“ (Space Force), čímž nyní definují vesmír jako prostředí ozbrojeného konfliktu; domnívá se, že Unie musí tuto tendenci ke zbrojení ve vesmíru a rovněž i provádění vesmírného odstrašování zaměřeného na těžké poškození kosmických prostředků protivníka odmítnout, neboť tyto jevy je nutné považovat za charakteristický rys situace strategické nestability;

84. domnívá se, že by budoucí generální ředitelství Komise pro obranný a kosmický průmysl mělo analyzovat synergie mezi evropskými kosmickými programy a Evropským obranným akčním plánem z listopadu 2016 s cílem zajistit celkovou soudržnost této strategické oblasti;

85. je přesvědčen, že Unie má zásadní zájem na existenci zabezpečeného a otevřeného mořského prostředí, které umožní volný pohyb zboží a osob; zdůrazňuje, že primární je zaručit svobodu plavby, která nesmí být nikterak omezována; konstatuje, že většinu strategických zdrojů, kritických infrastruktur a kapacit kontrolují členské státy a že jejich ochota zlepšit spolupráci je pro evropskou bezpečnost zásadní; znovu potvrzuje roli EU jakožto globálního zajišťovatele námořní bezpečnosti a zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet příslušné vojenské a civilní schopnosti; vítá v tomto ohledu přijetí revidovaného akčního plánu Strategie pro námořní bezpečnost EU v červnu 2018;

86. domnívá se, že EU a její členské státy čelí dříve neznámé hrozbě kybernetických útoků, jakož i kybernetické trestné činnosti a terorismu, jichž se dopouštějí státní i nestátní subjekty; zdůrazňuje, že kybernetické bezpečnostní incidenty často mají přeshraniční dosah, a tudíž zasáhnou více než jeden členský stát EU; domnívá se, že kybernetické útoky jsou vzhledem ke své povaze hrozbou, která vyžaduje reakci na úrovni Unie, včetně společných podpůrných kapacit pro vypracovávání analýz; vybízí členské státy, aby si v případě kybernetického útoku vedeného proti kterémukoli z nich poskytovaly vzájemnou pomoc;

87. považuje za zásadní, aby EU a NATO nejen pokračovaly ve sdílení zpravodajských informací, ale také jej zintenzivnily, aby bylo možné kybernetické útoky oficiálně lokalizovat a následně uložit omezující sankce subjektům, které za ně nesou odpovědnost; domnívá se, že je nezbytné, aby EU a NATO spolu nadále aktivně spolupracovaly na poli kybernetické bezpečnosti a obrany a aby se za tímto účelem účastnily kybernetických cvičení a společných školení;

Středa 15. ledna 2020

88. žádá, aby byly vyčleněny stabilní finanční zdroje pro oddělení pro strategickou komunikaci ESVČ a aby solidní částka byla poskytnuta pracovní skupině East StratCom;

89. naléhavě vyzývá ESVČ a Radu, aby zintenzívnily své stávající snahy o zlepšení kybernetické bezpečnosti, zejména misí SBOP, mimo jiné aby přijaly opatření na úrovni EU a členských států, která by zmírnila rizika ohrožující SBOP a která by se například zaměřila na zvyšování odolnosti pomocí vzdělávání, odborné přípravy a cvičení a také racionalizaci unijní struktury vzdělávání a odborné přípravy EU v oblasti kybernetické obrany;

90. vítá úsilí zaměřené na posilování schopnosti EU bojovat proti hrozbám označovaným jako „hybridní“, které jsou kombinací nejednoznačných postojů, přímých a nepřímých tlaků a sdružování vojenských a nevojenských kapacit a které zároveň patří mezi vnitřní a vnější bezpečnostní výzvy, jimž EU čelí; bere na vědomí úvahy ohledně aktivace doložky o vzájemné pomoci týkající se hybridních ohrožení, přičemž cílem je zajištění účinné společné reakce Unie;

91. chápe rostoucí význam kapacit v kybernetické oblasti a v oblasti umělé inteligence; zdůrazňuje, že představují hrozbu pro všechny členské státy a orgány a instituce EU; naléhá na orgány EU a členské státy, aby nadále zdokonalovaly své počítačové technologie a technologie umělé inteligence; vybízí dále ke spolupráci na těchto technologických inovacích;

92. uznává stále významnější místo umělé inteligence v evropské obraně; bere zejména na vědomí četné vojenské aplikace vyplývající z ovládnutí umělé inteligence, které umožňují spravovat a stimulovat operační prostředí, pomáhat v rozhodování, odhalovat hrozby a zpracovávat shromážděné informace; zdůrazňuje, že rozvoj spolehlivé umělé inteligence v oblasti obrany je nezbytný pro zaručení evropské strategické autonomie v kapacitní a operační oblasti; vyzývá Unii, aby prostřednictvím existujících nástrojů (Evropský obranný fond, Evropská rada pro inovace, budoucí program Horizont Evropa, program Digitální Evropa) nejen podpořila, ale také zvýšila své investice do této oblasti, a zvláště do přelomových technologií; vyzývá Unii, aby se aktivně zapojila do celosvětové regulace smrtících autonomních zbraňových systémů;

93. konstatuje, že nové technologie, včetně umělé inteligence používané ve zbraňových systémech musí být vyvíjeny a používány v souladu se zásadami zodpovědných inovací a etickými zásadami, jako je veřejná odpovědnost a dodržování mezinárodního práva; zdůrazňuje, že vzhledem k vysoce kontroverzní koncepci plně autonomních zbraňových systémů musí EU přezkoumat možnosti umělé inteligence a současně zaručit plně dodržování lidských práv a mezinárodního práva;

94. bere na vědomí, že podle zprávy Europolu o stavu a vývoji terorismu v EU za rok 2019 byl ve spojitosti s chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami (CBRN) zaznamenán v roce 2018 obecný nárůst teroristické propagandy, instruktážních materiálů a hrozeb a že je snazší získat poznatky o používání těchto zbraní; zdůrazňuje v této souvislosti, že je nutné Evropu lépe zabezpečit před chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami;

95. uznává, že nové kapacity poskytnou v místě operací nové možnosti pro spolupráci jednotek v imerzivním digitálním prostoru a neustálou ochranu v téměř reálném čase, zejména pokud se síť 5G zkombinuje s dalšími inovacemi, jako je např. obranný cloud a nadzvukové obranné systémy;

96. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že riziko šíření a použití chemických zbraní vážně ohrožuje mezinárodní mír a bezpečnost, musí EU nadále důrazně a důsledně, a to politicky i finančně, podporovat Organizaci pro zákaz chemických zbraní (OPCW) při plnění jejího mandátu a posílit svou odolnost vůči hybridním, chemickým, biologickým, radiologickým a jaderným hrozbám;

97. konstatuje, že spolupráce v oblasti schopností je zatím na počátku, než budou Unie a její členské státy moci využívat konkrétní výsledky pokračující a prohloubené spolupráce; je přesvědčen, že operativní realizace evropských ambicí je dlouhodobá a jejím základem je stálá politická vůle ze strany členských států; zdůrazňuje nezbytnost flexibilní spolupráce díky pružným modulárním nástrojům, jež usnadňují sblížení strategické kultury a interoperabilitu mezi dobrovolnými partnery, kteří disponují kapacitami; vybízí ke spontánní spolupráci nebo k mechanismům sdružování úsilí, jako je EATC (evropské velitelství letecké dopravy), které již prokázaly svou účinnost, a podporuje jejich rozšíření na další oblasti (helikoptéry, lékařská podpora);

Středa 15. ledna 2020

98. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby EU při své činnosti v rámci SBOP uplatňovala genderové hledisko vzhledem k úloze, kterou hrají ženy ve válce, při stabilizaci po skončení konfliktu a v procesu budování míru; zdůrazňuje, že je třeba řešit genderové násilí jako válečný nástroj v oblastech zmítaných konflikty; zdůrazňuje, že ženy jsou válkou postíženy více než muži; vyzývá EU a její mezinárodní partnery, aby aktivně zapojily ženy do mírových a stabilizačních procesů a aby řešily jejich specifické bezpečnostní potřeby;

99. bere na vědomí rostoucí význam bezpečnosti vesmírného prostoru a satelitů vyzdvihuje důležitou úlohu Satelitního střediska Evropské unie a žádá jej, aby vypracovalo analýzu a zprávu týkající se bezpečnosti a/nebo zranitelnosti satelitů EU a členských států vůči vesmírnému smetí, kybernetickým útokům a přímým raketovým útokům;

Spolupráce v oblasti obrany a partnerství v oblasti SBOP

100. zdůrazňuje, že snaha o evropskou strategickou autonomii vychází ze schopnosti Evropanů jednat s cílem bránit své zájmy, a to buď autonomně, nebo pokud možno v rámci institucionální spolupráce (NATO, OSN);

101. domnívá se, že klíčovou hodnotou pro bezpečnost a obranu je mnohostrannost, a zdůrazňuje, že se EU stane efektivním a spolehlivým aktérem bezpečnosti, pouze pokud budou její kroky založeny na trvalé spolupráci a strategickém partnerství se zeměmi a organizacemi, které sdílejí hodnoty Unie; vítá mimoto, jak partneři v oblasti SBOP přispívají k misím a operacím Unie;

102. zdůrazňuje, že partnerství a spolupráce se zeměmi a organizacemi, které sdílejí hodnoty EU, přispívají k účinnější SBOP; vítá příspěvek partnerů SBOP k probíhajícím misím a operacím EU, které přispívají k posílení míru, regionální bezpečnosti a stability;

103. zdůrazňuje, že EU a Spojené království budou po brexitu i nadále sdílet stejné strategické prostředí a čelit stejným hrozbám pro jejich mír a bezpečnost a považuje proto za zásadní zachovat pevnou, úzkou a privilegovanou spolupráci v oblasti obrany a bezpečnosti mezi Uníí a Spojeným královstvím po brexitu; zdůrazňuje, že činnosti prováděné ve spolupráci se Spojeným královstvím umožní, aby Unie v kapacitní a operační oblasti disponovala kapacitami na lepší úrovni; zastává názor, že není namístě předpokládat spolupráci v oblasti obrany, z níž by byli Britové systematicky vylučováni; navrhuje uzavření smlouvy o obraně a bezpečnosti se Spojeným královstvím, která mu umožní, aby se v co největší míře podílelo na nástrojích Unie;

104. připomíná zásadní úlohu NATO v kolektivní obraně, tak jak je explicitně uznána ve Smlouvě o fungování Evropské unie; je přesvědčen, že strategické partnerství mezi Uníí a NATO je zásadní, aby bylo možné čelit bezpečnostním výzvám, s nimiž je konfrontována Evropa a její sousedé; zastává názor, že by spolupráce Unie a NATO měla vést ke vzájemnému posílení, respektovat zvláštnosti a úlohu každé z těchto dvou institucí a i nadále probíhat při plném dodržování zásad inkluzivity, reciprocit a autonomie při rozhodování obou organizací, zejména pokud jde o společné zájmy nebo zájmy EU; vítá spolupráci EU a NATO prostřednictvím cvičení Defender-Europe 20 a domnívá se, že toto cvičení je skutečnou příležitostí, aby Evropa otestovala schopnost reagovat na akty agrese, ale rovněž přezkoumala vývoj a zlepšení v oblasti překračování hranic a vojenské mobility;

105. bere na vědomí význam partnerství mezi Uníí a OSN při řešení mezinárodních konfliktů a při činnostech zaměřených na upevňování míru; vybízí obě organizace, aby ještě více koordinovaly své úsilí v oblastech, kam vysílají významné civilní a vojenské mise, s cílem zabránit duplicitě a optimalizovat součinnost;

106. zdůrazňuje význam spolupráce Unie s ostatními mezinárodními organizacemi, zejména s Africkou uníí a Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě OBSE; domnívá se, že by Unie měla také posílit dialog a spolupráci s třetími zeměmi sdílením svých hodnot a strategických priorit a také s regionálními a subregionálními organizacemi;

Středa 15. ledna 2020

107. podporuje současně s institucionální spoluprací a partnerstvím kombinaci různých pružných, mnohotvárných a otevřených formátů spolupráce, které jsou zároveň operativní, ambiciózní a náročné v rámci struktur EU, NATO a OSN i mimo ně, což by mohlo usnadnit společné zapojení do operací a tím posílit operační cíle Unie; zdůrazňuje v této souvislosti, že do této logiky užší vojenské spolupráce mezi členskými státy patří příklady spolupráce, jako je evropská iniciativa v oblasti zásahu, severská obranná spolupráce (NORDEFCO), Visegrádská skupina a prohlubující se začleňování německých a nizozemských ozbrojených sil;

108. uznává, že politická a hospodářská stabilita spolu s vojenskými kapacitami a spoluprací v subsaharské Africe mají klíčový význam pro zmírnění růstu džihadistických aktivit, migrační krize a pro boj proti šíření a vlivu extremismu;

109. uznává a podporuje misi EU pro pomoc na hranicích (EUBAM) v Libyi, která pomáhá s přechodem k demokracii, poskytuje školicí a poradenské služby v oblasti bezpečnosti hranic a působí s cílem rozvíjet zabezpečení libyjských hranic na zemi, ve vzduchu a na moři;

110. vyzývá EU, aby dodržovala své závazky přijaté na čtvrtém summitu EU-Afrika na podporu hospodářské a politické stability a kapacit afrických pohotovostních sil;

111. vybízí členské státy, aby nadále spolupracovaly s Africkou unií a plnily závazky, které již dříve přijaly;

112. uznává rostoucí politickou, hospodářskou, environmentální, bezpečnostní a strategickou hodnotu polárního kruhu, naléhavě vyzývá členské státy, aby pokračovaly ve spolupráci s Arktickou radou ve všech otázkách, které jsou v zájmu EU, a aby vypracovaly komplexní strategii pro tento region;

Institucionální rámec

113. domnívá se, že posun v oblasti evropské obrany otvírá cestu k významným strukturálním změnám; vítá oznámení o vytvoření generálního ředitelství pro obranu a vesmír v rámci Komise, za něž odpovídá komisař pro vnitřní trh; vítá skutečnost, že toto nové generální ředitelství bude pověřeno podporou, koordinací a doplňováním opatření členských států v oblasti evropské obrany a bude tak přispívat k posilování evropské strategické autonomie; bere na vědomí stanovení jeho pěti hlavních úkolů (provádění a kontrola ERF, vytvoření otevřeného a konkurenčního evropského trhu s obranným vybavením, provádění akčního plánu o vojenské mobilitě, upevnění silného a inovačního kosmického průmyslu, provádění budoucího kosmického programu); vyzývá Komisi, aby podrobněji upřesnila, jakou bude mít nové generální ředitelství podobu; vybízí Komisi, aby předložila plán, v němž stanoví, jak bude koordinovat svou činnost s dalšími strukturami, které působí v oblasti obranné politiky a které plní jiné funkce (Evropská obranná agentura, ESVČ apod.), s cílem zvýšit efektivitu při využívání dostupných zdrojů a zajistit účinnou spolupráci;

114. zavazuje se, že Evropský parlament bude úzce sledovat a kontrolovat mise, nástroje a iniciativy v oblasti evropské obrany; vyzývá vysokého představitele, místopředsedu Komise, Radu a dotčené evropské struktury, aby pravidelně podávaly podvýboru pro bezpečnost a obranu zprávy o výkonu svého mandátu;

115. žádá vypracování evropské obranné strategie jako nezbytného doplňku globální strategie z roku 2016, s cílem vytvořit potřebný strategický a programový rámec pro účinné nasazování nových nástrojů a prostředků;

116. zdůrazňuje, že je třeba respektovat tradice vojenské neutrality v několika členských státech, ale současně je zásadní zajistit, aby občané EU podporovali politické cíle obranné politiky EU; zdůrazňuje dále, že nedávné průzkumy veřejného mínění ukázaly, že tři čtvrtiny občanů EU jsou pro posílení spolupráce mezi členskými státy v oblasti bezpečnosti a obrany, čímž podporují společnou obrannou a bezpečnostní politiku členských států, přičemž tento údaj se drží nad hranicí 70 % už od roku 2004;

117. vyzývá k postupným krokům směrem k provádění společné obranné politiky (čl. 42 odst. 2 SEU) a v konečném důsledku ke společné obraně a současně k posílení postojů založených na předcházení konfliktům a jejich řešení, mimo jiné navýšením finančních, správních a lidských zdrojů určených k mediaci, dialogu, usmíření, budování míru a okamžité reakci na krize;

Středa 15. ledna 2020

118. domnívá se, že bílá kniha EU o bezpečnosti a obraně by byla klíčovým strategickým nástrojem pro posílení správy obranné politiky EU a že kromě postupného vytváření rámce pro evropskou obrannou unii by poskytla strategické dlouhodobé plánování a umožnila postupnou synchronizaci cyklů obrany mezi členskými státy; vyzývá Radu a místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby takový nástroj vytvořili, mimo jiné za účelem jeho zahrnutí do plánování víceletého finančního rámce (VFR), a aby dále zajistili soulad mezi prováděcím plánem globální strategie EU v oblasti bezpečnosti a obrany, koordinovaným každoročním přezkumem v oblasti obrany a stálou strukturovanou spoluprací;

119. připomíná článek 44 SEU, který obsahuje dodatečná ustanovení o flexibilitě a zavádí možnost svěřit provádění úkolů krizového řízení skupině členských států, jež by tyto úkoly plnila jménem EU, přičemž politickou kontrolu a strategické vedení by vykonával Politický a bezpečnostní výbor (PSC) a Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ);

120. zdůrazňuje, že na nadcházející konferenci o budoucnosti Evropy by se mělo diskutovat o budoucí evropské obranné unii, a zejména o potřebě vytvořit evropské intervenční síly se skutečnou obrannou kapacitou, které by se mohly účastnit operací, jejichž cílem je udržení míru, předcházení konfliktům a posílení mezinárodní bezpečnosti v souladu s Chartou OSN a s úkoly stanovenými v čl. 43 odst. 1 SEU;

121. varuje před velkým množstvím institucionálních aktérů a překrýváním činností v oblasti obrany EU; vyzývá všechny zúčastněné strany, aby zvážily, jak je možné tyto činnosti zlepšit tak, aby byly srozumitelnější pro občany, logičtější a soudržnější z institucionálního hlediska a účinnější při plnění úloh;

122. vyzývá k diskuzi o úloze, kterou by Evropská obranná agentura měla hrát při postupném vytváření společné obranné politiky EU;

o

o o

123. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské radě, Radě, komisaři pro vnitřní trh, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi NATO, agenturám EU působícím v oblastech vesmíru, bezpečnosti a obrany a vládám a parlamentům členských států.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0010

Postoj Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o postoji Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy (2019/2990(RSP))**

(2021/C 270/06)

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy ⁽¹⁾, usnesení ze dne 16. února 2017 k možnému vývoji a změnám současného institucionálního uspořádání Evropské unie ⁽²⁾, usnesení ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro členské státy, jejichž měnou je euro ⁽³⁾, a na své usnesení ze dne 13. února 2019 o stavu diskuse o budoucnosti Evropy ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na návrh kandidátky na předsedkyni Komise Ursuly von der Leyenové, který představila dne 16. července 2019 v politických směrech pro příští Evropskou komisi na období 2019–2024, a na uspořádání konference o budoucnosti Evropy (dále jen „konference“),
 - s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019 o obecném přístupu ke konferenci o budoucnosti Evropy,
 - s ohledem na stanovisko ve formě dopisu Výboru pro ústavní záležitosti ze dne 9. prosince 2019 k uspořádání konference o budoucnosti Evropy,
 - s ohledem na výsledek schůze pracovní skupiny Konference předsedů pro konferenci o budoucnosti Evropy ze dne 19. prosince 2019,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se v roce 2019 zvýšila volební účast ve volbách do Evropského parlamentu, což dokazuje rostoucí zájem občanů o evropský integrační proces a jejich zapojení do něj, ale i očekávání, že Evropa bude řešit současné i budoucí výzvy;
- B. vzhledem k tomu, že Evropa musí řešit vnitřní i vnější výzvy, s nimiž se potýká, i nové společenské a mezinárodní výzvy, které nebylo možné v době přijetí Lisabonské smlouvy plně předjímat; vzhledem k tomu, že Unie zažila řadu vážných krizí, a je tudíž zřejmé, že v mnoha oblastech správy je třeba zavést reformní postupy;
- C. vzhledem k tomu, že zásadou evropské integrace od založení Evropského hospodářského společenství v roce 1957, kterou poté při každé další vlně integrace a změnách Smluv potvrdili všechny hlavy států nebo předsedové vlád, jakož i všechny vnitrostátní parlamenty členských států, bylo vždy vytváření „stále užšího svazku mezi národy Evropy“;
- D. vzhledem k tomu, že bylo dohodnuto, že náplní mandátu konference o budoucnosti Evropy by měl být proces probíhající po dobu dvou let, přičemž práce na tomto procesu by započala pokud možno v Den Evropy, tedy 9. května 2020 (sedmdesáté výročí Schumanovy deklarace), a celý proces by měl být dokončen do léta 2022;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 215.

⁽²⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 201.

⁽³⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 235.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0098.

Středa 15. ledna 2020

- E. vzhledem k tomu, že konferenční proces by měl být příležitostí k úzkému zapojení občanů EU postupem zdola, kdy budou vyslechnuty jejich názory a kdy svým hlasem přispějí k debatě o budoucnosti Evropy;
- F. vzhledem k tomu, že Evropský parlament je jediným orgánem Evropské unie přímo voleným občany EU, a že by tudíž měl v konferenčním procesu sehrát vedoucí úlohu;

Cíl a rozsah konference

1. vítá návrh na uspořádání konference o budoucnosti Evropy a domnívá se, že deset let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost nastal pravý čas na to, aby občané EU dostali znovu příležitost k důkladné rozpravě o budoucnosti Evropy, která by měla určit podobu Unie, v níž chceme společně žít;
2. je přesvědčen o tom, že konference skýtá příležitost zjistit, co dělá EU dobře a jak musí zlepšit nová opatření, aby se zvýšila její schopnost jednat a aby byla demokratičtější; domnívá se, že by konference měla usilovat o přijetí přístupu zdola a přímo zapojit občany do smysluplného dialogu, a je toho názoru, že v dlouhodobém výhledu by měl být vytvořen stálý mechanismus komunikace s občany v otázkách týkajících se budoucnosti Evropy;
3. zastává názor, že samotnému konferenčnímu procesu by měla předcházet fáze naslouchání, během níž by občané z celé Evropské unie měli možnost vyjádřit své názory, vznést návrhy a předložit svou vlastní vizi toho, co pro ně Evropa znamená; navrhuje, aby metodiky pro shromažďování a zpracování příspěvků občanů byly jednotné a konzistentní ve všech členských státech a na úrovni EU;
4. domnívá se, že účast občanů na konferenčním procesu by měla být zorganizována tak, aby plně odrážela rozmanitost naší společnosti; je přesvědčen o tom, že konzultace by měly být pořádány s využitím nejúčinnějších, nejinnovativnějších a nevhodnějších platforem, včetně online nástrojů, a měly by mít dosah do všech regionů EU, aby bylo zaručeno, že se do probíhající konference mohou zapojit všichni občané; je toho názoru, že pro zajištění dlouhotrvajícího dopadu konference bude mimořádně důležité zajistit účast mládeže;
5. vyzdvihuje, že konferenční proces by měl být otevřený a transparentní a že by měl vůči občanům a zúčastněným stranám uplatňovat inkluzivní, participativní a dobře vyvážený přístup; zdůrazňuje, že klíčovým prvkem tohoto originálního a inovativního postupu by mělo být zapojení občanů, organizované občanské společnosti a řady zainteresovaných subjektů na evropské, regionální a místní úrovni;
6. navrhuje, aby konference byla procesem, který bude spravovat řada subjektů s definovanými a ad hoc povinnostmi, včetně institucionálních subjektů a přímého zapojení občanů;
7. navrhuje, aby plenární zasedání konference umožnilo fungování otevřeného fóra pro diskuse mezi jednotlivými účastníky, aniž by byl předem stanoven určitý výsledek a působnost byla omezena na předem definované oblasti politiky nebo metody integrace, přičemž by fórum mělo pracovat s příspěvky z Agor občanů; navrhuje, aby byly nanejvýš předem určeny jen některé politické priority, jako např.:

- evropské hodnoty, základní práva a svobody,
- demokratické a institucionální aspekty EU,
- environmentální výzvy a klimatická krize,
- sociální spravedlnost a rovnost,
- ekonomické otázky a otázky týkající se zaměstnanosti včetně zdanění,
- digitální transformace,
- bezpečnost a úloha EU ve světě;

Středa 15. ledna 2020

podtrhuje, že tento seznam politik by mohl konferenci posloužit jako vodítko, ale že není úplný; domnívá se, že by k přípravě programu a debat v rámci konferenčního procesu mohly být využity zvláštní průzkumy Eurobarometru;

8. domnívá se, že konference by mohla zhodnotit iniciativy použité před evropskými volbami v roce 2019; je toho názoru, že aby bylo možné se dostatečně včas připravit na příští evropské volby v roce 2024, měla by být během konference vzata v úvahu práce na otázkách, jako je systém vedoucích kandidátů a nadnárodní kandidátní listiny, s ohledem na stávající lhůty a s využitím všech dostupných interinstitucionálních, politických a legislativních nástrojů;

Organizace, skladba a řízení konferenčního procesu

9. navrhuje, aby konference sestávala z řady subjektů s rozdílnými pravomocemi, jako by byly např.: plenární zasedání konference, Agory mládeže, řídicí výbor a výkonná koordinační rada; požaduje, aby všechny subjekty konference na všech úrovních byly genderově vyvážené;

10. navrhuje, aby se během konferenčního procesu uskutečnilo několik tematických Agor občanů odrážejících politické priority a aby tyto agory tvořilo nejvýše 200–300 občanů s minimálně třemi zástupci za každý členský stát, jejichž počet by byl určen podle zásady sestupné proporcionality; zdůrazňuje, že by se tyto agory měly konat na různých místech v celé Unii a že musí být reprezentativní (pokud jde o zeměpisné zastoupení, pohlaví, věk, socioekonomické poměry nebo dosažené vzdělání);

11. dále navrhuje, aby účastníky z okruhu všech občanů EU náhodně vybíraly nezávislé instituce v členských státech na základě výše uvedených kritérií a aby tato kritéria byla definována tak, aby se do Agor občanů nemohli zapojit volení politici, vysocí vládní představitelé a zástupci profesionálních zájmových skupin; požaduje, aby měly Agory občanů konané na různých místech odlišné účastníky, avšak aby byli účastníci všech setkání jednotlivých tematických Agor občanů totožní s cílem zajistit soudržnost a konzistentnost; trvá na minimálně dvou setkáních každé tematické Agory občanů, aby bylo možné poskytnout podněty plenárnímu zasedání konference a formou dialogu získat celkovou zpětnou vazbu o jednáních na předchozím setkání; zdůrazňuje, že by Agory občanů měly usilovat o konsensuální dohodu, a nebude-li to možné, budou moci předložit i menšinové stanovisko;

12. navrhuje, aby se kromě Agory občanů uskutečnily i nejméně dvě Agory mládeže: jedna na začátku konference a jedna k jejímu konci, neboť mladí lidé si zaslouží své vlastní fórum – mladá generace je budoucností Evropy a bude to právě ona, kdo nejvíce pocítí jakékoli rozhodnutí o budoucím směřování EU, které dnes přijmeme; požaduje, aby byl věk účastníků stanoven na 16 až 25 let a aby výběr, velikost, status a pracovní metody vycházely ze stejných kritérií jako v případě Agory občanů;

13. požaduje přijetí opatření, která zajistí, aby byla všem občanům účastnícím se konference (včetně mladých lidí) poskytnuta pomoc v podobě úhrady jejich cestovních nákladů a nákladů na ubytování a případně zajištění autorizovaného pracovního volna a kompenzace sociálních nákladů (např. ztráta příjmu, denní péče a zvláštní ujednání pro osoby s postižením);

14. požaduje, aby účastníci plenárního zasedání konference byli tvořeni:

— Evropským parlamentem zastupujícím občany Unie s maximálním počtem 135 členů,

— Radou zastupující členské státy s 27 členy,

— vnitrostátními parlamenty, přičemž parlament každého členského státu bude zastoupen dvěma až čtyřmi členy,

— Evropskou komisí zastoupenou třemi příslušnými komisaři,

Středa 15. ledna 2020

- Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů, přičemž každý z nich bude zastoupen čtyřmi členy,
- sociálními partnery na úrovni EU, přičemž každá strana bude zastoupena dvěma členy;

15. zdůrazňuje, že za účelem zajištění zpětné vazby budou na plenární zasedání konference pozváni zástupci tematických Agor občanů a Agor mládeže, aby prezentovali a prodiskutovali své závěry, které tak budou moci být zohledněny během rozpravy na plenárním zasedání konference;

16. trvá na tom, že Rada musí být zastoupena na ministerské úrovni a že by v případě členů z řad Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů mělo být zajištěno vyvážené politické zastoupení, jež bude odrážet jejich rozmanitost; zdůrazňuje, že jednotlivé institucionální strany konference budou mít postavení rovných partnerů a že bude zajištěna striktní parita mezi Evropským parlamentem na straně jedné a Radou a vnitrostátními parlamenty na straně druhé; trvá na tom, aby bylo ve věci doporučení předkládaných plenárním zasedáním konference usilováno o konsensus nebo aby tato doporučení přinejmenším představovala názory většiny zástupců každého ze tří orgánů EU a vnitrostátních parlamentů;

17. navrhuje, aby se plenární zasedání konference konala nejméně dvakrát za semestr v Evropském parlamentu; dále navrhuje, aby byl na prvním plenárním zasedání konference přijat pracovní plán a aby byla po každém plenárním zasedání zveřejněna zpráva o jeho průběhu obsahující závěry a zprávy pracovních skupin, jež bude k dispozici účastníkům konference i široké veřejnosti; je toho názoru, že by na závěrečném plenárním zasedání konference měly být přijaty konečné závěry, které shrnou výsledek celého konferenčního procesu;

18. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby byla konferenci poskytnuta podpora prostřednictvím přípravných schůzí i ze strany zavedených a zkušených organizací občanské společnosti i jiných odborníků; uznává význam odborných znalostí nevládních organizací, univerzit, výzkumných středisek a think tanků z celé Evropy a vyzývá je, aby konferenční proces podpořily na jednotlivých úrovních a aby poskytly podporu i příslušným konferenčním subjektům;

19. domnívá se, že by konference měla usilovat o to, aby se do diskusí o budoucnosti Evropy zapojili i zástupci kandidátských zemí EU;

20. je toho názoru, že by konference měla být zaříděna nejvyššími představiteli tří hlavních orgánů EU, konkrétně předsedy Evropského parlamentu a Evropské rady a předsedkyní Evropské komise; domnívá se, že by tato záštita na vysoké úrovni měla sloužit jako záruka celého konferenčního procesu a zajistit jeho úspěšné zahájení i příslušný dohled;

21. je toho názoru, že řízení konferenčního procesu by měl zajišťovat řídicí výbor a výkonná koordinační rada s cílem zajistit jeho efektivní vedení celkově, i pokud jde o jednotlivé zúčastněné subjekty;

22. navrhuje, aby řídicí výbor tvořili:

- zástupci Parlamentu (zastoupeny budou všechny politické skupiny, jakož i zástupce Výboru pro ústavní záležitosti a zástupce předsednictva Evropského parlamentu),
- zástupci Rady (předsednictví EU),
- zástupci Komise (tři odpovědní komisaři);

požaduje, aby složení řídicího výboru zajišťovalo politickou a institucionální vyváženost a aby všechny složky tohoto výboru měly stejnou váhu;

23. je toho názoru, že by řídicí výbor měl odpovídat za přípravu plenárních zasedání konference (návrhy pořadů jednání, zprávy o plenárním zasedání a závěry), jakož i za Agory občanů a Agory mládeže a za dohled nad činnostmi v rámci konferenčního procesu a nad jeho organizací;

24. dále navrhuje, aby výkonná koordinační rada sestávala ze tří hlavních orgánů EU pod vedením Parlamentu; trvá na tom, aby členové výkonné koordinační rady byli součástí řídicího výboru; doporučuje, aby rada odpovídala za každodenní řízení konferenčního procesu, zejména za praktické aspekty organizace konference, za pracovní skupiny, Agory občanů a za jakékoli další iniciativy určené řídicím výborem;

Středa 15. ledna 2020

25. navrhuje, aby konferenčnímu procesu asistoval sekretariát, jehož členové by měli být vybráni ze tří hlavních orgánů EU;

Komunikace o konferenčním procesu a politické memorandum

26. je toho názoru, že komunikace s občany, účast občanů na konferenčním procesu a činnost a výsledky této konference mají prvořadý význam; zdůrazňuje, že všechny tři orgány by měly koordinovat veškeré stávající i nové komunikační nástroje pro digitální i fyzickou účast, počínaje existujícími zdroji Parlamentu a kontaktními kancelářemi Evropského parlamentu, aby si občané mohli udržovat přehled o konferenčním procesu po celou dobu jeho trvání a sledovat jednání, jakmile začnou plenární zasedání, Agory občanů a Agory mládeže;

27. je toho názoru, že všechna setkání pořádaná v rámci konference (včetně plenárních zasedání, Agor občanů a Agor mládeže) by měla být přenášena po internetu a otevřena veřejnosti; trvá na tom, že by všechny dokumenty spojené s konferencí, včetně příspěvků od zúčastněných stran, měly být zveřejněny a že by veškerá jednání měla probíhat v úředních jazycích Unie;

28. je toho názoru, že by konferenční proces – jeho koncepce, struktura, časový harmonogram a rozsah – měl být společně schválen Parlamentem, Komisí a Radou v memorandu o porozumění;

Výstup

29. požaduje, aby výsledkem konference byla konkrétní doporučení, jimiž se jednotlivé orgány budou muset zabývat a přeměnit je v konkrétní opatření s cílem splnit po dvouletém procesu a diskusi očekávání občanů a zúčastněných stran;

30. požaduje, aby všichni účastníci konference přijali obecný závazek, že zajistí provedení odpovídajících kroků v návaznosti na její výsledky, každý podle své konkrétní úlohy a pravomocí;

31. zavazuje se, že v návaznosti na konferenci neprodleně podnikne patřičné kroky, jako jsou legislativní návrhy, podněty ke změně Smlouvy apod.; vyzývá zbývající dva orgány, aby učinily stejný závazek;

o

o o

32. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedkyni Komise, předsedovi Evropské rady a úřadujícímu předsednictví Rady.

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0011

Burundi, zejména svoboda projevu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o Burundi, zejména o svobodě projevu (2020/2502(RSP))

(2021/C 270/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Burundi, zejména na usnesení ze dne 9. července 2015 ⁽¹⁾, 17. prosince 2015 ⁽²⁾, 19. ledna 2017 ⁽³⁾, 6. července 2017 ⁽⁴⁾ a 5. července 2018 ⁽⁵⁾,
- s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 30. října 2019 o financování ročního akčního programu pro republiku Burundi na rok 2019,
- s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 29. listopadu 2019 o tom, že se některé třetí země připojily k omezujícím opatřením vzhledem k situaci v Burundi, které vydala jménem EU,
- s ohledem na zprávy generálního tajemníka OSN ze dne 23. února 2017, 25. ledna 2018 a 24. října 2019 o situaci v Burundi,
- s ohledem na zprávu vyšetřovací komise Rady OSN pro lidská práva o Burundi ze září 2019,
- s ohledem na dopis ze dne 9. prosince 2019 podepsaný 39 poslanci Evropského parlamentu, v němž vyzvali k propuštění novinářů z burundského zpravodajského média Iwacu,
- s ohledem na prohlášení vysokého představitele, místopředsedy Komise vydané dne 10. prosince 2019 jménem EU ke dni lidských práv,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2248 ze dne 12. listopadu 2015 a rezoluci č. 2303 ze dne 29. července 2016 o situaci v Burundi,
- s ohledem na zprávu vyšetřovací komise pro Burundi předloženou Radě OSN pro lidská práva dne 15. června 2017,
- s ohledem na tiskové prohlášení Rady bezpečnosti OSN ze dne 13. března 2017 o situaci v Burundi,
- s ohledem na zprávu nezávislé vyšetřovací komise OSN pro Burundi (UNIIB) zveřejněnou dne 20. září 2016,
- s ohledem na dohodu o míru a usmíření v Burundi uzavřenou dne 28. srpna 2000 v Aruše (Arušská dohoda),
- s ohledem na prohlášení o Burundi přijaté na summitu Africké unie dne 13. června 2015,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 137.

⁽²⁾ Úř. věst. C 399, 24.11.2017, s. 190.

⁽³⁾ Úř. věst. C 242, 10.7.2018, s. 10.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 334, 19.9.2018, s. 146.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0305.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva č. 36/19 ze dne 29. září 2017 o obnovení mandátu vyšetřovací komise pro Burundi,
 - s ohledem na nařízení Rady (EU) 2015/1755 ze dne 1. října 2015 ⁽⁶⁾ a na rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1763 ze dne 1. října 2015 ⁽⁷⁾, (SZBP) 2016/1745 ze dne 29. září 2016 ⁽⁸⁾ a (SZBP) 2019/1788 ze dne 24. října 2019 ⁽⁹⁾ o omezujících opatřeních s ohledem na situaci v Burundi,
 - s ohledem na prohlášení vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise ze dne 8. května 2018 k situaci v Burundi před ústavním referendem, které vydala jménem Evropské unie,
 - s ohledem na Dohodu o partnerství mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy (AKT) na straně jedné a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsanou v Cotonou dne 23. června 2000 (dohoda z Cotonou),
 - s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů ze dne 27. června 1981, která vstoupila v platnost dne 21. října 1986 a kterou Burundi ratifikovalo,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady (EU) 2016/394 ze dne 14. března 2016 o uzavření procesu konzultací s Burundskou republikou podle článku 96 Dohody o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států (AKT) na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé ⁽¹⁰⁾,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na kapitulu o Burundi ve zprávě organizace Human Rights Watch o stavu lidských práv ve světě z roku 2019,
 - s ohledem na světový žebříček svobody tisku z roku 2019, který sestavila organizace Reportéři bez hranic,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že prezidentské volby v Burundi v roce 2015 vyvolaly občanské nepokoje, které se podle volební pozorovatelské mise OSN v Burundi vyznačovaly výrazným zhoršením základních podmínek pro účinný výkon volebního práva, a opozice je bojkotovala;
- B. vzhledem k tomu, že nezávislé rozhlasové stanice jsou i nadále uzavřeny, desítky novinářů se stále nemůžou vrátit z dobrovolného exilu a ti, kteří zůstali, mají ztížený svobodný výkon povolání, často v důsledku pronásledování ze strany bezpečnostních sil povzbuzovaných veřejnou propagandou, která si spojuje nezúčastněné sdělovací prostředky s nepřáteli národa;
- C. vzhledem k tomu, že situace v Burundi je i nadále znepokojivá, neboť bylo nahlášeno mnoho případů porušování základních občanských a politických svobod, zatímco rostoucí ceny mají negativní dopad na hospodářská a sociálně-kulturní práva, jako je právo na přiměřenou životní úroveň, právo na vzdělání, právo na přiměřenou výživu a právo na život bez hladu, práva žen, právo na práci a odborová práva;
- D. vzhledem k tomu, že patová situace, pokud jde o dosažení politického řešení prostřednictvím dialogu uvnitř Burundi, vážně ohrožuje konání voleb plánovaných na květen 2020; vzhledem k tomu, že tyto volby mohou mít za následek další upevnění autoritativního režimu v Burundi v případě, že nedojde ke smysluplnému politickému dialogu; vzhledem k tomu, že přetrvává nejistota ohledně účasti všech zúčastněných stran v tomto procesu, a to v kontextu zmenšujícího se politického prostoru a potřeby vytvořit prostředí příznivé pro konání pokojných transparentních a věrohodných voleb;

⁽⁶⁾ Úř. věst L 257, 2.10.2015, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst L 257, 2.10.2015, s. 37.

⁽⁸⁾ Úř. věst L 264, 30.9.2016, s. 29.

⁽⁹⁾ Úř. věst L 272, 25.10.2019, s. 147.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst L 73, 18.3.2016, s. 90.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- E. vzhledem k tomu, že vyšetřovací komise pro Burundi (COIB), které udělila mandát Rada OSN pro lidská práva, ve své zprávě ze dne 4. září 2019 zdůraznila, že několik měsíců před konáním letošních prezidentských a parlamentních voleb byly osoby, které se postavily proti vládnoucí straně CNDD-FDD, vystaveny atmosféře strachu a zastrašování, a zatímco napětí s blížícím se termínem voleb letos v květnu nadále roste, místní orgány a členové nechvalně známého mládežnického křídla vládnoucí strany, Imbonerakure, se i nadále dopouštějí politicky motivovaného násilí a závažného porušování lidských práv; vzhledem k tomu, že vláda Burundi odmítla spolupracovat s vyšetřovací komisí pro Burundi navzdory jejím žádostem;
- F. vzhledem k tomu, že Úřad OSN pro lidská práva v Burundi, který spolupracoval s burundskou vládou na budování míru, reformě bezpečnostního sektoru a reformě soudnictví a který pomohl budovat institucionální kapacity a kapacity občanské společnosti v oblasti lidských práv, byl v březnu 2019 na naléhání burundské vlády, která pozastavila veškeré formy spolupráce s tímto úřadem již v říjnu 2016, uzavřen;
- G. vzhledem k tomu, že podle odhadů Světové banky byl hospodářský růst Burundi v roce 2019 na úrovni 1,8 % v porovnání s 1,7 % v roce 2018; vzhledem k tomu, že celkový státní rozpočet na období 2019–2020 vykazuje schodek ve výši 189,3 miliardy BIF (14,26 %) v porovnání se schodkem ve výši 163,5 miliard BIF za stejné období v letech 2018–2019; vzhledem k tomu, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) bylo ke dni 30. září 2019 v sousedních zemích 369 517 burundských uprchlíků; vzhledem k tomu, že od září 2017 se do Burundi dobrovolně vrátilo celkem 78 000 uprchlíků; vzhledem k tomu, že od 28. února 2019 bylo vnitřně vysídleno 130 562 Burundčanů;
- H. vzhledem k tomu, že organizace Reportéři bez hranic zařadila Burundi v žebříčku světového indexu svobody tisku za rok 2019 na 159. místo ze 180 zemí; vzhledem k tomu, že svoboda projevu a svoboda slova mají pro zajištění svobodných a informovaných voleb zásadní význam; vzhledem k tomu, že svobodná, nezávislá a nestranná žurnalistika představuje rozšíření základního lidského práva na svobodu slova; vzhledem k tomu, že dominantním zdrojem informací jsou i nadále státem kontrolované tradiční sdělovací prostředky, jako je rozhlas a noviny; vzhledem k tomu, že je nezbytné zvýšit mediální gramotnost a rozšířit přístup k internetu a sociálním médiím, aby byl umožněn přístup k informacím a aby se upevnila sociální a politická stabilita a dialog, a zajistily se tak svobodné, informované a spravedlivé volby;
- I. vzhledem k tomu, že Burundi je jednou z nejchudších zemí světa, kde žije 74,7 % obyvatel v chudobě, přičemž z celkového počtu 189 zemí na indexu lidského rozvoje zaujímá tato země 185. místo; vzhledem k tomu, že více než 50 % burundské populace trpí chronickým nedostatkem potravin, téměř polovina obyvatel je mladší 15 let a jen v roce 2019 se více než osm milionů lidí nakazilo malárií, z nichž 3 000 osob na následky této nemoci zemřelo; vzhledem k tomu, že chudoba, špatné sociální služby, vysoká nezaměstnanost mladých lidí a nedostatek příležitostí v této zemi vedou k dalšímu podněcování násilí;
- J. vzhledem k tomu, že dne 27. září 2018 oznámila burundská rada pro národní bezpečnost tříměsíční pozastavení činnosti mezinárodních nevládních organizací, což vážně narušilo fungování přibližně 130 mezinárodních nevládních organizací, z nichž některé poskytovaly pomoc při záchraně životů;
- K. vzhledem k tomu, že dne 18. července 2019 vláda přijala dva dekrety o zřízení mezirezortního výboru pro sledování a hodnocení mezinárodních nevládních organizací působících v Burundi;
- L. vzhledem k tomu, že vláda od uzavření Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) v Burundi dne 28. února 2019 odmítla uznat jakékoli porušování lidských práv a nezavázala se k zachování žádné formy spolupráce s tímto úřadem; vzhledem k tomu, že vyšetřovací komise pro Burundi je v současné době jediným nezávislým mezinárodním mechanismem, který vyšetřuje porušování a zneužívání lidských práv v Burundi;
- M. vzhledem k tomu, že burundské orgány pokračují v úplném a systematickém odmítání práce vyšetřovací komise pro Burundi a odmítají jí poskytnout přístup do země, neboť ji považují za politicky neobjektivní, že však neposkytly žádný důkaz na podporu svých obvinění;
- N. vzhledem k tomu, že Burundi v říjnu 2017 odstoupilo od Římského statutu Mezinárodního trestního soudu (ICC); vzhledem k tomu, že navzdory výzvám mezinárodního společenství k zahájení postupu opětovného přistoupení k Římskému statutu nečinila burundská vláda žádné kroky;

Čtvrtek 16. ledna 2020

- O. vzhledem k tomu, že Tanzanie a Burundi podepsaly v roce 2019 dohodu o navrácení 180 000 burundských uprchlíků v Tanzanii do země svého původu, ať už dobrovolně, či nikoli, a to do 31. prosince 2019; vzhledem k tomu, že v srpnu 2019 Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky informoval o tom, že podmínky v Burundi nejsou příznivé pro podporu navrácení, vzhledem k tomu, že navrácené osoby patří při porušování lidských práv mezi hlavní cíle;
- P. vzhledem k tomu, že dne 30. prosince 2019 požádal burundský státní zástupce o 15letý trest pro čtyři novináře ze skupiny zpravodajského média Iwacu Press Group, Christine Kamikaziovou, Agnès Ndirubusovou, Térence Mpozenziho, Egide Harerimanu a jejich řidiče Adolphea Masabarakizeho, kteří byli dne 22. října 2019 v obci Musigati v provincii Bubanza zatčeni, když podávali informace o střetech mezi povstálci a vládními silami v severozápadním Burundi a byli obviněni ze spoluúčasti na ohrožování vnitřní bezpečnosti státu;
- Q. vzhledem k tomu, že zpravodaj Iwacu Jean Bigirimana je od 22. července 2016 pohřešován a byl údajně naposledy spatřen v doprovodu členů Národní zpravodajské služby (SNR) ve městě Muramvya, 45 km východně od hlavního města Bujumbury; vzhledem k tomu, že burundské orgány nikdy neinformovaly o jeho zmizení;
- R. vzhledem k tomu, že dne 13. října 2015 byl v Bujumbure zavražděn novinář Christophe Nkezabahizi, jeho manželka a dvě děti; vzhledem k tomu, že orgány nevyvinuly žádné skutečné úsilí pro to, aby tento násilný trestný čin vyšetřily a viníky potrestaly;
- S. vzhledem k tomu, že článek 31 burundské ústavy zaručuje svobodu projevu, včetně svobody tisku; vzhledem k tomu, že Burundi je rovněž smluvní stranou Africké charty lidských práv a práv národů, která zaručuje právo každého burundského občana přijímat a šířit informace; vzhledem k tomu, že burundská vláda má zodpovědnost za podporu a ochranu svobody projevu a sdružování zakotvené v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech, jehož je Burundi smluvní stranou;
- T. vzhledem k tomu, že prostor pro občanskou společnost a média je v posledních letech mnohem omezenější a že mnoho aktivistů občanské společnosti a nezávislých novinářů zůstává v exilu; vzhledem k tomu, že mnozí z těch, kteří zůstali v Burundi, čelí zastrahování, zadržování nebo soudnímu řízení na základě vykonstruovaných obvinění;
- U. vzhledem k tomu, že vláda a členové mládežnické organizace vládnoucí strany – Imbonerakure – zorganizovali vnitrostátní kampaň zaměřenou na shromažďování „dobrovolných“ příspěvků obyvatel za účelem pomoci financovat volby v roce 2020; vzhledem k tomu, že organizace Human Rights Watch dospěla ve své zprávě ze dne 6. prosince 2019 k závěru, že za tímto účelem příslušníci Imbonerakure a místní vládní úředníci často používají násilí a zastrahování, omezují pohyb osob a přístup k veřejným službám a chovají se násilně k těm, kteří se odmítnou přizpůsobit;
- V. vzhledem k tomu, že bojovník za lidská práva Germain Rukuki, člen iniciativy „Akce křesťanů za účelem zrušení mučení (ACAT)“, byl v dubnu 2019 odsouzen k 32 letům odnětí svobody na základě obvinění ze vzpoury a ohrožování bezpečnosti státu, účasti na povstaleckém hnutí a útocích na hlavu státu; vzhledem k tomu, že v srpnu 2018 byl k pěti letům odnětí svobody za ohrožování bezpečnosti státu odsouzen aktivista Nestor Nibitanga, pozorovatel Asociace pro ochranu lidských práv a zadržovaných osob (APRODH);
- W. vzhledem k tomu, že BBC a Voice of America mají od května 2019, kdy byla jejich licence pozastavena, zakázáno v Burundi vysílat; původně se jednalo o zákaz na šest měsíců, jak v té době uvedl Výbor na ochranu novinářů; vzhledem k tomu, že dne 29. března 2019 burundský regulační orgán pro sdělovací prostředky, Národní rada pro komunikaci (CNC), oznámil, že odňal provozní licenci BBC a prodloužil pozastavení činnosti stanici Voice of America; vzhledem k tomu, že tato rada také zakázala všem novinářům v Burundi „poskytovat přímo či nepřímo informace, které by mohly být odvysílány“ stanicemi BBC nebo Voice of America;
- X. vzhledem k tomu, že dne 24. října 2019 prodloužila Rada platnost restriktivních opatření vůči Burundi do 24. října 2020;
- Y. vzhledem k tomu, že tato opatření spočívají v zákazu vstupu na území Evropské unie a zmrazení majetku a týkají se čtyř osob, jejichž činnost je považována za podrývání demokracie nebo bránění snahám o hledání politického řešení krize v Burundi;

Čtvrtek 16. ledna 2020

Z. vzhledem k tomu, že úsilí Východoafrického společenství (EAC) o nalezení zprostředkovaného řešení politické krize vyvolané rozhodnutím prezidenta kandidovat v roce 2015 ve třetím funkčním období je nadále neúspěšné; vzhledem k tomu, že prezident Pierre Nkurunziza několikrát zopakoval, že nebude usilovat o další funkční období, vládnoucí strana však dosud nejmenovala svého kandidáta na příští prezidentské volby;

1. důrazně odsuzuje stávající omezování svobody projevu v Burundi, včetně širšího omezování veřejných svobod, jakož i rozsáhlé porušování lidských práv, zavražďování a svévolné zatýkání novinářů a zákaz vysílání, které posílilo atmosféru strachu v burundských sdělovacích prostředcích, zpříšnilo omezení týkající se zpravodajství a zabránilo řádné informování o událostech, zejména v období před volbami v roce 2020;

2. je i nadále hluboce znepokojen situací v oblasti lidských práv v Burundi, která brání přijetí jakékoli iniciativy zaměřené na usmíření, mír a spravedlnost, zejména přetrvávajícím svévolným zatýkáním a mimosoudními popravami;

3. důrazně odsuzuje pokračující zhoršování situace v oblasti lidských práv v zemi, zejména pokud jde o skutečně a podezřelé zastánce opozice, včetně Burundčanů, kteří se vracejí ze zahraničí; připomíná, že Burundi je vázáno doložkou o lidských právech podle dohody z Cotonou; naléhavě vyzývá burundské orgány, aby okamžitě zvrátily tento nepatřičný trend a dodržovaly závazky země v oblasti lidských práv, včetně závazků zakotvených v Africké chartě lidských práv a práv národů, Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a dalších mezinárodních mechanismech, které vláda ratifikovala;

4. připomíná vládě Burundi, že podmínky pro uspořádání inkluzivních věrohodných a transparentních voleb v roce 2020 automaticky předpokládají svobodu projevu, přístup k informacím, svobodu tisku, svobodu sdělovacích prostředků a existenci svobodného prostoru, v rámci něhož by se mohli obhájeví lidských práv vyjádřit, aniž by se museli obávat zavražďování a represálií; naléhavě proto vyzývá burundské orgány, aby zrušily opatření, která omezují nebo brání práci občanské společnosti a omezují přístup k tradičním a moderním sdělovacím prostředkům a jejich svobodu;

5. vyzval burundské orgány, aby upustily od obvinění a okamžitě a bezpodmínečně propustily nedávno uvězněné novináře zpravodajského média Iwacu a všechny ostatní zatčené za to, že uplatňují svá základní práva;

6. poukazuje na zásadní úlohu občanské společnosti a novinářů v demokratické společnosti, zejména v souvislosti s blížícími se volbami, a vyzývá burundské orgány, aby ukončily zavražďování, pronásledování a svévolné zatýkání novinářů, aktivistů bojujících za lidská práva a členů opozice; dále vyzývá příslušné orgány, aby umožnily aktivistům a novinářům v oblasti lidských práv, aby plnili svou legitimní povinnost, kterou je vyšetřování a hlášení případů porušování lidských práv bez jakýchkoli překážek;

7. se znepokojením poukazuje na rostoucí počet vnitřně vysídlených osob z Burundi a sousedních zemí; vyzývá EU, aby navýšila financování a zintenzivnila svou další humanitární činnost ve prospěch obyvatel Burundi, kteří museli opustit svůj domov nebo jsou uprchlíky;

8. vyzývá burundské orgány, aby ukončily vydírání svých občanů a zajistily, aby nikomu nebylo bráněno v přístupu k veřejným statkům a službám, jako je zdravotnictví, potraviny, voda a vzdělání, a aby umožnily humanitárním organizacím nezávisle fungovat a poskytovat pomoc v souladu s jejich povinnostmi uspokojovat nejnaléhavější potřeby lidí;

9. zdůrazňuje, že k tomu, aby se mohly uskutečnit důvěryhodné volby, je nutné zajistit podstatné zlepšení politické situace a situace v oblasti lidských práv, zejména pokud jde o základní svobody, jako je svoboda projevu, svoboda tisku a svoboda sdružování a shromažďování, a dosáhnout pokroku, pokud jde o usmíření mezi zneprátenými skupinami; vyzývá vládu Burundi, aby zajistila nestranné vyšetření případů porušování těchto práv a stíhání jejich pachatelů v rámci soudního řízení, které by odpovídalo mezinárodním normám;

10. naléhavě vyzývá orgány Burundi, aby provedly důkladné transparentní vyšetřování těchto případů a aby v rámci spravedlivého a důvěryhodného soudního řízení postavily před soud všechny údajné pachatele zabíjení, únosů, vydírání, bití, svévolného zatýkání, vyhrožování, pronásledování a dalších trestných činů; vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že osoby porušující lidská práva z řad hnutí Imbonerakure stále nejsou stíhány; naléhavě vyzývá orgány Burundi, aby zahájily nezávislé vyšetřování zmizení novináře Jeana Bigirimany, který je pohřešován od 22. července 2016, a Christopha Nkezabazihho, který byl spolu se svou ženou a dvěma dětmi zavražďen dne 13. října 2015;

Čtvrtek 16. ledna 2020

11. uznává klíčovou úlohu tohoto regionu, především Východoafrického společenství a Africké unie, kterou plní při zajišťování trvalého řešení politické krize v Burundi, a zdůrazňuje, že je nutné postupovat aktivněji a více se snažit o ukončení této krize a ochranu obyvatel Burundi, aby nedošlo k dalšímu stupňování násilí v tomto regionu; vyzývá Africkou unii, aby do Burundi urychleně vyslala lidskoprávní pozorovatele a zajistila jim neomezenou možnost pohybu po celé zemi, aby mohli vykonávat svůj mandát;
12. vyjadřuje znepokojení nad patovou situací, do níž se dostalo plnění Arušské dohody, a naléhavě vyzývá guaranty této dohody, aby se snažili dosáhnout usmíření; vyjadřuje své odhodlání i nadále podporovat dialog uvnitř Burundi; vyzývá místopředsedu, vysokého představitele, aby podporoval Východoafrické společenství při zprostředkování tohoto dialogu; naléhavě vyzývá všechny strany dialogu, aby se zapojily do konstruktivní spolupráce a umožnily, aby se tohoto dialogu účastnila i opozice, obránci lidských práv a organizace občanské společnosti;
13. naléhavě vyzývá Burundi, aby se s cílem dohodnout se na kompromisu při uplatňování stávajících rozhodnutí OSN a Africké unie, zejména rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2303, při podpisu memoranda o budoucí dohodě s pozorovateli z Africké unie a v rámci další spolupráce s Úřadem vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR), vrátilo k pořadu jednání setkání regionálních a mezinárodních společenství;
14. s politováním konstatuje, že Burundi i nadále trvá na tom, že nebude spolupracovat s vyšetřovací komisí OSN a neudělí souhlas s další činností místní pobočky Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva;
15. vyzývá OSN, aby pokračovala v nestranném vyšetřování všech případů údajného porušování lidských práv a humanitárního práva, včetně případů, které spáchali státní agenti a členové mládežnického hnutí Imbonerakure, a aby řádně stíhala osoby, které za ně odpovídají; zdůrazňuje, že zločinci a vrazi patří před soud neohledně na to, ke které skupině patří, a že je nutné obětem a osobám, které v Burundi přežily závažné případy porušování lidských práv, zajistit odpovídající možnost nápravy;
16. naléhavě vyzývá členské státy EU, aby občanské společnosti a mediálním organizacím, včetně ženských organizací, které jsou v dané oblasti stále činné, ale také organizacím v exilu, zejména těm, jež se zabývají prosazováním a ochranou politických, občanských, hospodářských, sociálních a mediálních práv, zajistily flexibilní přímou finanční podporu;
17. vyzývá EU a diplomaty členských států v Burundi, aby zajistili uplatňování veškerých předpisů EU týkajících se obránců lidských práv, mj. tím, že se budou účastnit soudních řízení se všemi novináři, zejména novináři platformy Iwacu, a že budou navštěvovat obránce lidských práv, aktivisty a novináře ve vězení;
18. vyzývá k rozšíření cílených sankcí EU a naléhavě vyzývá Radu bezpečnosti OSN, aby vůči osobám odpovědným za pokračující závažné porušování lidských práv v Burundi zavedla vlastní cílené sankce, mj. zákaz cestování a zmrazení majetku; vyzývá místopředsedu, vysokého představitele, aby naléhavě vypracoval rozšířený seznam osob, které jsou zodpovědné za plánování, organizování a vlastní porušování lidských práv, s cílem přidat je na seznam burundských činitelů, na něž se už vztahují sankce EU;
19. hluboce lituje toho, že Burundi nepřijalo žádné kroky k tomu, aby znovu přistoupilo k Římskému statutu; naléhavě vyzývá burundskou vládu, aby okamžitě zahájila příslušný postup; vyzývá EU, aby podporovala veškerou snahu Mezinárodního trestního tribunálu o vyšetření trestných činů spáchaných v Burundi a o to, aby se jejich pachatelé dostali před soud;
20. s politováním konstatuje, že na vyřešení burundské uprchlické krize se stále nedostává prostředků, což má velmi negativní vliv na bezpečnost uprchlíků a jejich životní podmínky; vyzývá mezinárodní společenství a humanitární agentury, aby navýšily svou pomoc, kterou věnují osobám, jež se v důsledku konfliktu staly uprchlíky nebo které musely opustit svůj domov; naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby žadatelům o azyl z Burundi udělovaly status uprchlíka, jak doporučuje vyšetřovací komise OSN pro Burundi, a aby pozorně sledovaly situaci v této zemi, pokud jde o volby, jež se mají konat v roce 2020;

Čtvrtek 16. ledna 2020

21. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad zprávami o rostoucím tlaku na burundské uprchlíky, aby se před volbami v roce 2020 vrátili domů; vyzývá vlády v daném regionu k zajištění toho, aby bylo navrácení uprchlíků dobrovolné, aby bylo založeno na informovaném rozhodnutí a bylo prováděno v bezpečí a důstojně; připomíná, že se úřad UNHCR domnívá, že nejsou splněny podmínky pro bezpečný, důstojný a dobrovolný návrat uprchlíků;
 22. vyzývá vládu Burundi, aby umožnila politickým oponentům v exilu vrátit se do země a účastnit se volební kampaně, aniž by jim hrozilo pronásledování, zatčení nebo násilí, a aby umožnila zahraničním pozorovatelům sledovat přípravu na volby a také postup voleb a sčítání výsledků;
 23. znovu opakuje, že jedinou cestou, jak zajistit v Burundi trvalý mír, je inkluzivní politický dialog, který by zprostředkovalo mezinárodní společenství a který by byl v souladu s Arušskou dohodou a ústavou této země; vyzývá Východoafrické společenství, aby jako hlavní subjekt, který svolává členy dialogu uvnitř Burundi, přijalo příslušná opatření, která by zajistila, že se vláda této země jednoznačně a urychleně zapojí do dialogu zaměřeného na nalezení trvalého mírového řešení současné krize;
 24. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovy Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, prezidentovi Republiky Burundi, předsedovi burundského parlamentu a Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT-EU a Africké unii a jejím institucím.
-

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0012

Nigérie, zejména nedávné teroristické útoky**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o Nigérii, zejména o nedávných teroristických útocích (2020/2503(RSP))**

(2021/C 270/08)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá dřívější usnesení o Nigérii, z nichž poslední bylo přijato dne 18. ledna 2018 ⁽¹⁾,
- s ohledem na prohlášení mluvčího generálního tajemníka OSN ze dne 24. prosince 2019 o Nigérii,
- s ohledem na zprávu zvláštního vyslance pro podporu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení mimo Evropskou unii ze dne 25. listopadu 2019,
- s ohledem na prohlášení, které učinila zvláštní zpravodajka OSN pro mimosoudní, zrychlené a svévolné popravky dne 2. září 2019 na závěr své návštěvy Nigérie,
- s ohledem na tiskové prohlášení Rady bezpečnosti OSN ze dne 31. července 2019 o teroristických činech na severovýchodě Nigérie,
- s ohledem na prohlášení mluvčí vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise ze dne 29. července 2018 o teroristických útocích skupiny Boko Haram ve státě Borno na severovýchodě Nigérie,
- s ohledem na kapitolu o Nigérii ve zprávě organizace Human Rights Watch o stavu lidských práv ve světě z roku 2019,
- s ohledem na závěrečné připomínky Výboru OSN pro lidská práva o Nigérii ze dne 29. srpna 2019, aniž by Nigérie předložila druhou pravidelnou zprávu,
- s ohledem na Deklaraci OSN o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře,
- s ohledem na pokyny EU pro prosazování a ochranu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení z roku 2013,
- s ohledem na udělení Sacharovovy ceny Evropského parlamentu za svobodu myšlení za rok 2005 ochránkyni lidských práv Hauvě Ibrahimové,
- s ohledem na Index globálního terorismu pro rok 2019,
- s ohledem na dopis předsedy Výboru pro rozvoj adresovaný místopředsedovi Komise, vysokému představiteli a komisaři pro humanitární pomoc a řešení krizí o omezení humanitární činnosti na severovýchodě Nigérie,
- s ohledem na ústavu Nigerijské federativní republiky, zejména na ustanovení o ochraně svobody náboženského vyznání a práva na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání uvedená v kapitole IV,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte, kterou Nigérie ratifikovala v dubnu 1991,

(1) Úř. věst. C 458, 19.12.2018, s. 43.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) z roku 1979,
 - s ohledem na dohodu z Cotonou,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že bezpečnostní situace v Nigérii se během posledních let výrazně zhoršila a vážně ohrožuje bezpečnost v tamním regionu i světovou bezpečnost; vzhledem k tomu, že v zemi, zejména pak v jejím severovýchodním regionu často dochází k porušování lidských práv a k masovému zabíjení; vzhledem k tomu, že skupina Boko Haram od povstání v roce 2009 v Nigérii zabila více než 36 000 osob;
- B. vzhledem k tomu, že Nigérii desátým rokem zmítá regionální ozbrojený konflikt; vzhledem k tomu, že zejména sílí násilný extremismus a teroristická činnost a že posiluje moc a vliv džihádistických skupin, např. Boko Haram a Západoafrické provincie Islámského státu (ISWAP); vzhledem k tomu, že Boko Haram od roku 2009 se stále větší pravidelností útočí na nigerijské policejní a vojenské složky, politiky, školy, sakrální stavby, veřejné instituce a civilní obyvatelstvo; vzhledem k tomu, že naprostá většina obětí jsou muslimové;
- C. vzhledem k tomu, že Nigérie zaujímá mezi 163 zeměmi, které figurují v Indexu globálního terorismu, hned za Irákem a Afghánistánem třetí místo, a řadí se tak mezi země nejvíce sužované terorismem;
- D. vzhledem k tomu, že bezpečnostní situace se dále vyostřila v důsledku eskalace náboženských a etnických konfliktů v některých částech země, mimo jiné v zemědělské centrální oblasti, kde dochází ke střetům mezi zemědělci a nomádkými pastevcí o půdu a zdroje;
- E. vzhledem k tomu, že ISWAP zřejmě drží v zajetí desítky osob, mezi nimi křesťanské autority, příslušníky bezpečnostních složek a humanitární pracovníky;
- F. vzhledem k tomu, že obyvatelstvo Nigérie, která je nejlidnatější africkou zemí, tvoří téměř rovným dílem muslimové a křesťané; vzhledem k tomu, že v Nigérii žije největší křesťanská komunita tohoto regionu, přičemž téměř 30 milionů křesťanů žije v severní Nigérii; vzhledem k tomu, že rivalita mezi převážně muslimským severem a křesťanským jihem, která má historické kořeny, se dramaticky vyhrtila se šířením radikálního islámu;
- G. vzhledem k tomu, že ISWAP se ve videozáznamu zveřejněném dne 26. prosince 2019 přihlásil k popravě 11 osob; vzhledem k tomu, že tato skupina prohlásila, že všichni popravení byli křesťané a že její útok byl odvetou za smrt syrského vůdce IS Abúa Bakra al-Bagdádího;
- H. vzhledem k tomu, že k těmto úmrtím došlo během širší série teroristických útoků, které byly mimo jiné dne 24. prosince 2019 namířeny proti křesťanské vesnici blízko města Chibok, v níž zahynulo sedm vesničanů a jedna nezletilá dívka byla unesena; vzhledem k tomu, že další tři civilisté byli zabití dne 23. prosince 2019 u města Biu a sedm civilistů dne 22. prosince 2019 v provincii Nganzai;
- I. vzhledem k tomu, že podle nadace Humanitarian Aid Relief Trust od roku 2015 ztratilo život 6 000 křesťanů, kteří byli buď zavražděni džihádistickými skupinami nebo zemřeli kvůli doktríně militantních Fulbů, kteří se řídí heslem „vaše země, nebo vaše krev“; vzhledem k tomu, že křesťané ve státech, které se řídí právem šaría, neustále čelí diskriminaci a často bývají považováni za občany druhé kategorie;
- J. vzhledem k tomu, že ačkoli prezident Muhammadu Buhari tyto vraždy odsoudil a apeloval na obyvatelstvo, aby zabránilo rozdělení společnosti podle náboženské příslušnosti, tyto útoky jsou prováděny naprosto beztrestně a pachatelé bývají jen zřídka povoláni k odpovědnosti; vzhledem k tomu, že organizace Amnesty International ve své zprávě ukázala, že nigerijské bezpečnostní síly úmyslně přehlížejí vražedné útoky na zemědělské komunity;
- K. vzhledem k tomu, že podle organizace Human Rights Watch zadržela nigerijská armáda bez pádných, nebo dokonce jakýchkoli důkazů více než 3 600 dětí, z nichž polovinu tvoří dívky, neboť je podezírá z příslušnosti k islamistickým a nestátním ozbrojeným skupinám; vzhledem k tomu, že mnoho zadržovaných dětí je týráno, sexuálně zneužíváno nebo zemřelo ve vazbě v důsledku nemocí, hladu, dehydratace nebo střelných zranění; vzhledem k tomu, že armáda systematicky odepírá přístup do zadržovacích zařízení, takže není možné ověřit podmínky, v nichž jsou děti drženy;

Čtvrtek 16. ledna 2020

- L. vzhledem k tomu, že v Nigérii je obzvláště problematická situace dívek a žen kvůli jejich všeobecné diskriminaci, omezenému přístupu ke zdravotním službám a vzdělání, rozšířenému mrzačení ženských pohlavních orgánů a dětským sňatkům;
- M. vzhledem k tomu, že Mezinárodní trestní soud prohlásil, že existují pádné důvody domnívat se, že Boko Haram a nigerijské bezpečnostní síly v Nigérii páchají zločiny proti lidskosti ve smyslu článku 7 Římského statutu, včetně vražd a pronásledování; vzhledem k tomu, že Mezinárodní trestní soud ve své zprávě o předběžném přezkoumání z roku 2019 došel k závěru, že ačkoli nigerijské orgány podnikly několik kroků k posouzení trestní odpovědnosti údajných pachatelů, vyšetřování a trestní stíhání členů Boko Haram a příslušníků nigerijských bezpečnostních sil zůstává co do rozsahu a hloubky omezeno;
- N. vzhledem k tomu, že vláda je od roku 2015 kritizována za svou nepřiměřenou reakci na islamistické povstání po celé zemi; vzhledem k tomu, že nigerijská armáda a policie se potýkají s nespočetnými bezpečnostními hrozbami a zdá se, že jsou přetíženy a neschopné řešit současně probíhající bezpečnostní krize;
- O. vzhledem k tomu, že mnohonárodní smíšené jednotky od svého vzniku v roce 2015 vyhnaly teroristické skupiny z řady oblastí, které ovládaly, ale celý region je stále velmi nestabilní; vzhledem k tomu, že nedávné stažení 1 200 čadských vojáků, k němuž došlo ve stejné době jako k nárůstu násilí v severovýchodním regionu, vyvolalo znepokojení mezi obyvatelstvem; vzhledem k tomu, že po stažení těchto vojáků uprchly z oblasti stovky nedaleko usídlených nigerijských civilistů, neboť se obávali nových útoků džihádistů;
- P. vzhledem k tomu, že EU, Spolková republika Německo a Hospodářské společenství států západní Afriky (ECOWAS) zahájily v říjnu 2019 projekt v oblasti operací a struktury pro mír a bezpečnost; vzhledem k tomu, že cílem tohoto projektu je posílit mechanismy a schopnost společenství ECOWAS zvládat konflikty a podpořit prostředí v západní Africe po skončení konfliktů;
- Q. vzhledem k tomu, že podle Úřadu OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA) způsobila situace v Nigérii bezprecedentní humanitární krizi a na severovýchodě země vedla k vysídlení více než dvou milionů osob; vzhledem k tomu, že podle organizace Human Rights Watch většina těchto vnitřně vysídlených osob nemůže uplatnit svá základní práva na potraviny, bydlení, vzdělání, zdraví, ochranu před újmou ani právo na svobodu pohybu; vzhledem k tomu, že EU na podporu humanitární pomoci v zemi vyčlenila 28,3 milionu EUR; vzhledem k tomu, že stávající finanční prostředky ani zdaleka nepokrývají potřeby humanitární pomoci;
- R. vzhledem k tomu, že podle oddílu o Nigérii ve zprávě organizace Human Rights Watch o stavu lidských práv ve světě za rok 2019 se více než 35 000 vnitřně vysídlených osob v roce 2018 vrátilo na severovýchod země navzdory bezpečnostním obavám a absenci základních životních potřeb, např. potravin a přístřeší;
- S. vzhledem k tomu, že téměř polovina nigerijského obyvatelstva žije v extrémní chudobě; vzhledem k tomu, že podle odhadů více než 7 milionů Nigerijců naléhavě potřebuje život zachraňující pomoc;
- T. vzhledem k tomu, že tisíce Nigerijců riskují své životy na migračních trasách do EU v naději na život v lepších hospodářských, sociálních a bezpečnostních podmínkách;
- U. vzhledem k tomu, že prostor pro humanitární činnost v zemi se zmenšuje v důsledku únosů a zabití několika humanitárních pracovníků; vzhledem k tomu, že v roce 2019 bylo zabitio osm humanitárních pracovníků, takže celkový počet humanitárních pracovníků, kteří v tomto konfliktu od roku 2011 přišli o život, dosáhl 26; vzhledem k tomu, že bezpečnostní rizika často brání poskytnutí pomoci a způsobily odchod mnoha humanitárních organizací;
- V. vzhledem k tomu, že navíc vláda pozastavila fungování řady mezinárodních humanitárních agentur a charitativních organizací s prohlášením, že působily jako prostředníci pro praní peněz islamistických skupin; vzhledem k tomu, že v září 2019 nařídily nigerijské ozbrojené síly bez předchozího oznámení uzavření organizací Action Against Hunger a Mercy Corps, a ponechaly tak 400 000 osob bez přístupu k humanitární pomoci;
- W. vzhledem k tomu, že podle článku 8 dohody z Cotonou se EU zapojuje do pravidelného politického dialogu s Nigérií o lidských právech a demokratických zásadách, včetně otázek etnické, náboženské a rasové diskriminace;

Čtvrtek 16. ledna 2020

1. odsuzuje teroristické útoky, k nimž v zemi došlo; znovu opakuje, že je znepokojen vleklou krizí v Nigérii a nestabilní bezpečnostní situací na severovýchodě, a důrazně odsuzuje opakované porušování lidských práv a mezinárodního a humanitárního práva, ať už z důvodu náboženství nebo etnické příslušnosti;
2. odsuzuje především nedávný nárůst násilí proti etnickým a náboženským komunitám, včetně útoků proti náboženským institucím a věřícím;
3. vyjadřuje soustrast rodinám obětí a svou solidaritu s nigerijským lidem, který už více než desetiletí trpí následky terorismu v tomto regionu;
4. naléhavě žádá nigerijské orgány, aby zaručily dodržování lidských práv v zemi a chránily civilní obyvatelstvo před terorismem a násilím; trvá na tom, že tyto kroky je nutné provádět plně v souladu s dodržováním lidských práv a zásady právního státu, v souladu s mezinárodními závazky země;
5. považuje jakoukoliv formu vyhlazování lidských bytostí nebo etnických čistek za barbarskou a za zločin proti lidskosti; naléhavě vyzývá nigerijskou vládu, aby se zabývala hlavními příčinami násilí tím, že všem občanům zajistí stejná práva a přijme právní předpisy zakazující diskriminaci; trvá v tomto ohledu na tom, že je třeba dále podporovat dialog mezi náboženstvími a pokojně soužití občanů bez ohledu na jejich náboženské vyznání, a přitom zapojit všechny příslušné zúčastněné strany, včetně Mezináboženské rady Nigérie;
6. připomíná, že ženy a děti jsou nejvíce ohrožené důsledky konfliktu, terorismu a násilí v zemi; odsuzuje skutečnost, že děti jsou stále častěji rekrutovány teroristickými skupinami a využívány jako dětsí vojáci nebo sebevražední atentátníci;
7. je hluboce znepokojen zprávami o špatném zacházení s dětmi zadrženými ve vojenských zařízeních; vyzývá nigerijské orgány, aby do svých vojenských zadržovacích zařízení umožnily přístup OSN, podepsaly formální protokol o předání, který zajistí, aby děti zadržované armádou byly urychleně předány příslušným orgánům pro ochranu dětí, a aby zadržování dětí armádou ukončily; trvá na tom, že boj proti terorismu i rámec pro soudnictví a vymáhání práva by měly být uzpůsobeny tak, aby chránily práva nejvíce zranitelné části obyvatelstva, včetně dětí;
8. připomíná nigerijským orgánům jejich povinnost chránit práva dětí a zajistit ochranu a poskytnutí péče osobám, které byly postiženy teroristickými akcemi nebo konfliktem, včetně zajištění jejich přístupu ke vzdělání; dále připomíná, že vzdělávání a ekonomické příležitosti jsou účinné nástroje proti radikalizaci, a naléhavě žádá mezinárodní partnery, aby v rámci protiteroristické strategie v tomto regionu podporovali poskytování dostupného a kvalitního vzdělání;
9. je hluboce znepokojen skutečností, že ženy v Nigérii jsou nadále oběťmi diskriminace, násilí, sexuálního zneužívání a znásilňování; naléhavě žádá Nigérii, aby plně provedla úmluvu CEDAW; naléhavě žádá, aby obětem široce rozšířeného sexuálního a genderového násilí byla poskytována větší podpora, a to i podpora psychologická;
10. zdůrazňuje, že boj proti beztrestnosti má zásadní význam pro stabilitu země a budování trvalého míru; vyzývá proto nigerijské orgány, aby provedly okamžité, důkladné a transparentní šetření s cílem postavit pachatele před soud a zajistit, aby se museli zodpovídat ze svého jednání; dále žádá přijetí opatření ke zlepšení kapacity a nezávislosti nigerijského soudního systému s cílem podpořit účinné využívání trestního soudnictví v boji proti násilí, terorismu a korupci;
11. vyjadřuje politování nad tím, že nebyl zaznamenán žádný nový pokrok v boji proti skupině Boko Haram a Islámskému státu v provincii Západní Afrika (ISWAP) a že se zvyšuje četnost a závažnost sebevražedných útoků a přímých útoků na vojenské pozice; připomíná, že nigerijský prezident Buhari byl v roce 2019 opětovně zvolen na základě příslibu, že porazí násilný extremismus, který prosazuje skupina Boko Haram a další teroristické skupiny, a naléhavě žádá prezidenta, aby splnil, co slíbil ve své předvolební kampani;

Čtvrtek 16. ledna 2020

12. podporuje cíle operací prováděných v rámci projektu struktura pro mír a bezpečnost pod vedením EU a Hospodářského společenství států západní Afriky (ECOWAS); vybízí členské státy, aby tento projekt plně podpořily, a přispěly tak k budování kapacit a řešení konfliktů v západní Africe;
 13. znovu potvrzuje svou podporu regionální mnohonárodní smíšené jednotky a oceňuje její úsilí o efektivní boj proti terorismu a o obnovení stability v regionu kolem Čadského jezera; připomíná, že terorismus nezná hranic, a vyzývá země tohoto regionu, aby i nadále koordinovaly své snahy o zajištění bezpečnosti v celém regionu;
 14. vybízí k provedení další reformy bezpečnostního sektoru v Nigérii s cílem zlepšit kapacity celostátních i regionálních aktérů v boji proti terorismu; vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a členské státy, aby pokračovaly v poskytování technické pomoci Evropské unie v této oblasti;
 15. varuje před tím, že spor mezi zemědělci a pastevci by mohl být zneužit k šíření náboženské nenávisti; naléhavě žádá nigerijskou vládu, aby provedla národní plán na transformaci živočišné výroby, jehož cílem je ochrana zájmů zemědělců i chovatelů dobytka; domnívá se, že je třeba přijmout další opatření, např. posílit mechanismy pro mediaci v konfliktech, pro řešení sporů, usmíření a budování míru;
 16. zdůrazňuje vzájemnou závislost rozvoje, demokracie, lidských práv, řádné správy a bezpečnosti v zemi; je přesvědčen, že samotný vojenský zásah nestačí k účinnému boji proti terorismu; vyzývá nigerijskou vládu, aby vypracovala komplexní strategii, která by řešila základní příčiny terorismu tím, že se zaměří na preventivní přístup, jehož cílem je odstranit přitažlivost teroristické ideologie, omezit příležitosti k náboru a radikalizaci a odříznout ji od finančních zdrojů, a že bude podporovat a financovat programy organizací občanské společnosti zaměřené na společenství;
 17. vyzývá EU, Africkou unii a mezinárodní společenství, aby při podpoře boje proti terorismu v Nigérii vyvíjely větší úsilí a aby nadále poskytovaly politickou a bezpečnostní pomoc v zemi i v celém regionu;
 18. je hluboce znepokojen dopadem bezpečnostní situace v zemi na účinnost humanitární a rozvojové pomoci; vyzývá EU, aby pokračovala ve svém úsilí v humanitární a rozvojové oblasti, a to nejen v Nigérii, ale též v celém regionu; vítá skutečnost, že EU v roce 2019 přislíbila dalších 50 milionů EUR na podporu obnovy a odolnosti Nigérie;
 19. bere na vědomí, že Nigérie a sousední země jsou vystaveny tlaku v důsledku regionálního vysídlování; žádá zvýšení podpory a lepší koordinaci dárců pro vysídlené obyvatelstvo v Nigérii, včetně dalších finančních zdrojů od mezinárodního společenství; připomíná, že rozvojové fondy by měly sloužit výhradně svému původnímu cíli, jímž je vymýcení chudoby ve všech jejích podobách;
 20. odsuzuje všechny útoky na humanitární pracovníky nebo zařízení a naléhavě žádá, aby byla přijata opatření k zajištění bezpečnosti humanitárních pracovníků a bezpečného prostředí pro humanitární organizace, aby tak mohli vykonávat svou nepostradatelnou činnost;
 21. je mimořádně znepokojen rychlou změnou klimatu a jejím dopadem na životy a živobytí, zejména v centrální oblasti země; opakuje, že je třeba nalézt dlouhodobá řešení za účelem ochrany přírodních zdrojů a zajištění jejich přístupnosti; připomíná, že je nezbytné vypořádat se s klimatickou krizí, má-li být zajištěna hospodářská stabilita a mír v regionu;
 22. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropské službě pro vnější činnost, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, prezidentovi a parlamentu Nigérie, Africké unii, Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT-EU a Panafrickému parlamentu.
-

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0013

Situace ve Venezuele po nelegálním zvolení nového předsedy a předsednictva Národního shromáždění (parlamentním převratu)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o situaci ve Venezuele po nelegálním zvolení nového předsedy a předsednictva Národního shromáždění (parlamentním převratu) (2020/2507(RSP))

(2021/C 270/09)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Venezuele, zejména na usnesení ze dne 31. ledna 2019 ⁽¹⁾, v němž Parlament uznává Juana Guaidóa jako prozatímního prezidenta Venezuely,
 - s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Venezuele, zejména na prohlášení ze dne 9. ledna 2020 vydané jménem EU k aktuálnímu vývoji v Národním shromáždění a na prohlášení jeho mluvčího ze dne 5. ledna 2020 o událostech ve venezuelském Národním shromáždění,
 - s ohledem na prohlášení Mezinárodní kontaktní skupiny pro Venezuelu ze dne 9. ledna 2020,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/1893 ze dne 11. listopadu 2019, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2017/2074 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele ⁽²⁾ a které prodlužuje platnost již zavedených cílených omezujících opatření do 14. listopadu 2020,
 - s ohledem na prohlášení generálního sekretariátu Organizace amerických států (OAS) ze dne 5. ledna 2020 o situaci ve Venezuele a na rezoluci přijatou dne 10. ledna 2020 Stálou radou OAS o nedávných událostech ve Venezuele,
 - s ohledem na prohlášení Lidské skupiny ze dne 5. ledna 2020,
 - s ohledem na venezuelskou ústavu,
 - s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že EU, její členské státy a Evropský parlament opakovaně prohlásily, že Národní shromáždění je jediným legitimním a demokraticky zvoleným venezuelským orgánem; vzhledem k tomu, že podle článku 194 venezuelské ústavy Národní shromáždění zvolí ze svých členů jednoho předsedu a výkonné předsednictvo, a to na jeden rok;
- B. vzhledem k tomu, že Juan Guaidó byl v lednu 2019 zvolen předsedou Národního shromáždění a později složil přísahu jako prozatímní prezident Venezuely v souladu s článkem 233 venezuelské ústavy; vzhledem k tomu, že jej jako prozatímního prezidenta Venezuely uznalo více než 50 zemí, mimo jiné 25 členských států EU i Unie samotná;
- C. vzhledem k tomu, že okolnosti, které doprovázely plánovanou volbu předsedy venezuelského Národního shromáždění dne 5. ledna 2020, byly zinscenovaným parlamentním státním převratem nelegálního Madurova režimu vyznačujícím se závažnými nekalými praktikami a kroky proti demokratickému a ústavnímu fungování Národního shromáždění;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0061.

⁽²⁾ Úř. věst. L 291, 12.11.2019, s. 42.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- D. vzhledem k tomu, že bezpečnostní síly tvrdě zabránily předsedovi Národního shromáždění Juanu Guaidóvi, aby zasedání předsedal, a že několika opozičním poslancům nebyl umožněn vstup do Národního shromáždění a rovněž zástupcům tisku byl odepřen přístup do budovy;
- E. vzhledem k tomu, že pokus jmenovat předsedou nového promadurovského předsednictva Luise Parru byl neplatný, neboť zasedání nebylo nikdy oficiálně zahájeno, předseda nebyl na schůzi přítomen, nebyla zjištěna usnášeníschopnost a nebylo ověřeno žádné oficiální jmenovité hlasování, jak vyžadují články 7, 8 a 11 jednacního řádu Národního shromáždění a článek 221 venezuelské ústavy;
- F. vzhledem k tomu, že s ohledem na neočekávané okolnosti uspořádala o několik hodin později valná většina poslanců mimořádnou schůzi v sídle deníku El Nacional v souladu s venezuelskou ústavou a jednacím řádem Národního shromáždění, které umožňují, aby se zasedání konala mimo legislativní prostory; vzhledem k tomu, že 100 ze 167 poslanců – čímž byly splněny platné požadavky na usnášeníschopnost a na jmenovité hlasování podle článku 221 venezuelské ústavy – v hlasování znovu zvolilo Juana Guaidóa a jeho předsednictvo do vedení na poslední rok volebního období 2015–2020;
- G. vzhledem k tomu, že na závěr slavnostního zasedání Národního shromáždění dne 7. ledna 2020 Juan Guaidó složil přísahu jako předseda, a to navzdory tomu, že se jednotky loajální Madurovu režimu snažily konání tohoto zasedání zabránit, například blokováním vstupu do budovy a přerušením dodávek elektřiny;
- H. vzhledem k tomu, že členům Národního shromáždění musí být umožněno vykonávat parlamentní mandát, který jim světil venezuelský lid, a to bez jakéhokoli zastrašování nebo represálií;
- I. vzhledem k tomu, že prezidentské volby, které se konaly dne 20. května 2018, nespĺňovaly minimální mezinárodní standardy pro věrohodný proces; vzhledem k tomu, že EU spolu s dalšími regionálními organizacemi a demokratickými zeměmi neuznala ani tyto volby, ani orgány, které z tohoto nelegitimního procesu vzešly;
- J. vzhledem k tomu, že kroky, které jsou v současné době podnikány proti poslancům Národního shromáždění, například 59 případů pronásledování a zastrašování poslanců ze strany nepravidelných jednotek a bezpečnostních sil, 29 případů svévolného zadržování a 27 případů nuceného exilu, stejně jako mučení a násilná zmizení, narušují ústavní činnost Národního shromáždění;
- K. vzhledem k tomu, že se situace v oblasti lidských práv, právního státu a demokracie ve Venezuele řadu let výrazně zhoršuje, a to zejména od té doby, co se v roce 2013 po zpochybněných volbách ujal moci Nicolás Maduro; vzhledem k tomu, že se politická, hospodářská, institucionální, sociální a vícerozměrná humanitární krize v zemi značně prohlubuje;
1. uznává a podporuje Juana Guaidóa, který se stal na základě transparentního a demokratického hlasování Národního shromáždění legitimním předsedou Národního shromáždění a legitimním prozatímním prezidentem Bolívarovské republiky Venezuela v souladu s článkem 233 venezuelské ústavy;
 2. důrazně odsuzuje pokus Madurova režimu a jeho spojenců o parlamentní převrat a jejich úsilí zabránit Národnímu shromáždění – jedinému legitimnímu demokratickému orgánu Venezuely – řádně vykonávat ústavní mandát, který mu poskytl lid Venezuely;
 3. vyjadřuje politování nad tímto hrubým porušováním pravidel, které je neslučitelné s legitimním procesem volby předsedy Národního shromáždění a představuje další krok k prohloubení venezuelské krize; důrazně odmítá narušování demokratického, ústavního a transparentního fungování Národního shromáždění i neustávající zastrašování, uplácení, vydírání, násilí, mučení a nucená zmizení a svévolná rozhodnutí namířená proti jeho členům;
 4. opětovně vyjadřuje plnou podporu Národnímu shromáždění, které je jediným legitimně zvoleným demokratickým orgánem Venezuely a jehož pravomoci je třeba respektovat, včetně výsad a bezpečnosti jeho členů; trvá na tom, že mírového a politického řešení lze dosáhnout pouze tím, že budou plně respektovány ústavní výsady Národního shromáždění;

Čtvrtek 16. ledna 2020

5. připomíná, že EU je připravena podpořit proces, který povede ke skutečnému mírovému a demokratickému řešení krize na základě plánu přijatého venezuelským Národním shromážděním; zdůrazňuje, že předchozí pokusy o řešení krize prostřednictvím jednání a dialogu dosud nepřinesly žádné hmatatelné výsledky; žádá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby i nadále vyvíjela v tomto směru úsilí prostřednictvím iniciativ, jako je Mezinárodní kontaktní skupina;
 6. připomíná, že respektování demokratických institucí a zásad a dodržování právního státu jsou základními předpoklady pro nalezení trvalého mírového řešení krize ve Venezuele ve prospěch jejich obyvatel;
 7. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby zintenzivnil úsilí EU o obnovení demokracie ve Venezuele, a to i prodloužením cílených sankcí vůči osobám, které jsou odpovědné za porušování lidských práv a represe, a rozšířením těchto sankcí i na jejich rodinné příslušníky; podporuje prohlášení EU v tomto smyslu;
 8. vyzývá ty členské státy, které tak dosud neučinily, aby uznaly legitimní mandát prezidenta Guaidóa, a vítá skutečnost, že vysoký představitel jej uznal za jediný demokratický orgán uznávaný EU; požaduje proto uznání politických představitelů jmenovaných Juanem Guaidóem;
 9. požaduje, aby do této země byla vyslána vyšetřovací mise, aby bylo možné situaci posoudit;
 10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, legitimnímu prozatímnímu prezidentovi republiky a předsedovi Národního shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, vládám a parlamentům zemí Lidské skupiny, Parlamentnímu shromáždění EU-Latinská Amerika a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.
-

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0014

Probíhající slyšení podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU týkající se Polska a Maďarska**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o probíhajících slyšeních podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU týkajících se Polska a Maďarska (2020/2513(RSP))**

(2021/C 270/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 a čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2018 o návrhu, který vybízí Radu, aby podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Evropská unie založena ⁽¹⁾,
- s ohledem na odůvodněný návrh Komise podle čl. 7 odst. 1 SEU týkající se otázky právního státu v Polsku ze dne 20. prosince 2017: návrh rozhodnutí Rady o zjištění zřejmého nebezpečí závažného porušení zásady právního státu ze strany Polské republiky (COM(2017)0835),
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. března 2018 o rozhodnutí Komise aktivovat čl. 7 odst. 1 SEU v souvislosti se situací v Polsku ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. listopadu 2019 o kriminalizaci sexuální výchovy v Polsku ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. prosince 2019 o veřejné diskriminaci osob LGBTI a nenávistných projevech vůči nim, včetně zákazu vstupu osobám LGBTI do některých oblastí ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2019 o stavu základních práv v Evropské unii v roce 2017 ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. dubna 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech ⁽⁷⁾,
- s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 66.

⁽²⁾ Úř. věst. C 129, 5.4.2019, s. 13.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0058.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0101.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0032.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 215, 19.6.2018, s. 162.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0349.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- s ohledem na standardní postupy pro slyšení uvedené v čl. 7 odst. 1 SEU, které schválila Rada dne 18. července 2019,
 - vzhledem k tomu, že dne 20. prosince 2019 dolní komora polského parlamentu přijala zákon, kterým se provádí několik změn v zákonu o obecných soudech, zákonu o nejvyšším soudu a několika dalších zákonech; s ohledem na žádost polského senátu Benátské komisi, aby k tomuto zákonu co nejdříve vydala stanovisko;
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv včetně práv příslušníků menšin, jak je uvedeno v článku 2 SEU a zakotveno v Listině základních práv Evropské unie a v mezinárodních dohodách o lidských právech; vzhledem k tomu, že tyto společné hodnoty, které se všechny členské státy dobrovolně zavázaly dodržovat, tvoří základ pro práva, jež požívají osoby žijící v Unii;
- B. vzhledem k tomu, že jakékoli zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 SEU některým členským státem se netýká pouze dotčeného členského státu, v němž takové riziko vznikne, ale má dopad i na ostatní členské státy, na vzájemnou důvěru mezi nimi a na samotnou podstatu Unie a základní práva jejích občanů zaručená právními předpisy Unie;
- C. vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 1 SEU stanoví preventivní fázi, která Unii umožňuje zasáhnout v případě zřejmého nebezpečí závažného porušení společných hodnot; vzhledem k tomu, že v preventivní fázi má být navázán dialog s dotčeným členským státem, jehož cílem je předejít případným sankcím;
- D. vzhledem k tomu, že Komise a Parlament aktivovaly čl. 7 odst. 1 SEU v souvislosti se situací v Polsku a Maďarsku poté, co došly k závěru, že v těchto zemích existuje zřejmé nebezpečí vážného porušení základních hodnot Unie;
- E. vzhledem k tomu, že Rada zatím v rámci Rady pro obecné záležitosti uspořádala tři slyšení s Polskem a dvě slyšení s Maďarskem;
- F. vzhledem k tomu, že dne 11. prosince 2019 finské předsednictví požádalo o písemné vysvětlení údajného porušení článku 339 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a čl. 6 odst. 1 jednacího řádu Rady o důvěrné povaze jednání, kterého se měl dopustit jeden státní úředník, který je členem maďarské delegace;
1. bere na vědomí slyšení pořádaná Radou podle čl. 7 odst. 1 SEU v reakci na ohrožení společných evropských hodnot v Polsku a Maďarsku; se znepokojením konstatuje, že tato slyšení nejsou pravidelná, strukturovaná ani otevřená; naléhavě vyzývá chorvatské předsednictví i předsednictví, která budou následovat, aby tato slyšení pořádala pravidelně; zdůrazňuje, že slyšení musí být objektivní, transparentní a založená na faktech a že dotčené členské státy musí v dobré víře spolupracovat během celého procesu v duchu loajální spolupráce podle čl. 4 odst. 3 SEU; doporučuje, aby Rada v návaznosti na slyšení vydala pro dotčené členské státy konkrétní doporučení v souladu s čl. 7 odst. 1 SEU a stanovila lhůty pro jejich provedení; zdůrazňuje, že vzájemnou důvěru mezi členskými státy lze obnovit jedině tehdy, je-li zaručeno dodržování hodnot zakotvených v článku 2 SEU, a vyzývá Radu, aby se o to zasazovala; vyzývá členské státy, aby ctily nadřazenost právních předpisů EU nad vnitrostátním právem;
 2. je hluboce znepokojen skutečností, že standardní postupy pro slyšení uvedené v čl. 7 odst. 1 SEU nezajišťují Parlamentu pro účely předkládání odůvodněných návrhů stejné postavení, jako má Komise a jedna třetina členských států; připomíná, že čl. 7 odst. 1 SEU stanoví stejná práva a procesní postavení pro jednu třetinu členských států, Parlament a Komisi v případě zahájení postupu; vítá snahu finského předsednictví o neformální dialog s Parlamentem, ale domnívá se, že neformální rozhovory nemohou nahradit formální předložení odůvodněného návrhu v Radě; trvá na tom, že Parlament by měl být přizván k formálním jednáním Rady na základě práva podnětu a zásady duchu loajální spolupráce mezi orgány podle čl. 4 odst. 3 SEU; znovu vyzývá Radu, aby Parlamentu neprodleně poskytovala vyčerpávající informace v každé fázi postupu;

Čtvrtek 16. ledna 2020

3. vyjadřuje politování nad tím, že slyšení v případě obou dotčených členských států zatím významněji nepokročila s řešením zřejmého nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 SEU; se znepokojením konstatuje, že podle zpráv a prohlášení Komise a mezinárodních organizací, např. OSN, OBSE a Rady Evropy, se situace v Polsku i Maďarsku od aktivace čl. 7 odst. 1 SEU zhoršila; poukazuje na to, že neschopnost Rady účinně použít článek 7 SEU nadále oslabuje integritu společných evropských hodnot, vzájemnou důvěru a věrohodnost Unie jako celku; opět potvrzuje svůj postoj k rozhodnutí Komise aktivovat čl. 7 odst. 1 SEU v souvislosti se situací v Polsku a svůj vlastní návrh, v němž vybízí Radu, aby podle čl. 7 odst. 1 SEU rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Unie založena; vyzývá proto Radu, aby zajistila, aby se na slyšeních podle čl. 7 odst. 1 SEU řešil aktuální vývoj situace a posoudila rizika ohrožující nezávislost soudnictví, svobodu projevu, včetně svobody sdělovacích prostředků, umělecké tvorby a vědecké práce, svobodu sdružování a právo na rovné zacházení; vyzývá Komisi, aby plně využila nástroje, které má k dispozici k řešení zřejmého nebezpečí, že Polsko a Maďarsko závažně poruší základní hodnoty Unie, zejména zrychlená řízení o nesplnění povinnosti a podání žádosti u Soudního dvora o předběžná opatření;
 4. konstatuje, že odůvodněný návrh Komise týkající se právního státu v Polsku má omezený rozsah; vyzývá Radu, aby přezkoumala, jak by mohla v rámci svých stávajících slyšení postupovat v případech údajného porušování základních práv v Polsku;
 5. zastává názor, že aktuální vývoj probíhajících slyšení podle čl. 7 odst. 1 SEU znovu zdůrazňuje, že je naléhavě zapotřebí vytvořit unijní mechanismus pro demokracii, právní stát a základní práva v podobě navržené Parlamentem, tj. formou interinstitucionální dohody, který by spočíval v každoročním nezávislém a nediskriminačním hodnocení, jež by vycházelo z fakt a stejnou měrou by hodnotilo dodržování hodnot zakotvených v článku 2 SEU ze strany všech členských států EU a jehož součástí by byla doporučení pro jednotlivé země, na něž by navazovala meziparlamentní debata a stálý politický cyklus o demokracii, právním státu a základních právech v rámci orgánů EU; v této souvislosti vyzývá Komisi a Radu, aby bezodkladně zahájily jednání s Parlamentem o interinstitucionální dohodě podle článku 295 SFEU; zdůrazňuje, že tento mechanismus musí doplňovat a posilovat současné a budoucí postupy podle článku 7 SEU, nikoli je nahrazovat;
 6. opětovně potvrzuje své stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech a vyzývá Radu, aby co nejdříve zahájila interinstitucionální jednání;
 7. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě, prezidentům, vládám a parlamentům Polska a Maďarska a vládám a parlamentům členských států.
-

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0015

COP15 k Úmluvě o biologické rozmanitosti (Kunming 2020)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o 15. zasedání konference smluvních stran (COP15) Úmluvy o biologické rozmanitosti (2019/2824(RSP))

(2021/C 270/11)

Evropský parlament,

- s ohledem na přezkum strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti v polovině období a na své usnesení ze dne 2. února 2016 o přezkumu strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti v polovině období ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2017 o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2018 o 14. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (COP14) ⁽³⁾,
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 20. května 2015 nazvanou „Stav přírody v Evropské unii: zpráva o stavu a trendech u typů stanovišť a druhů, na které se vztahuje směrnice o ptácích a směrnice o stanovištích, za období 2007–2012, jak se požaduje podle článku 17 směrnice o stanovištích a článku 12 směrnice o ptácích“ (COM(2015)0219),
- s ohledem na směrnici Evropského Parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky ⁽⁴⁾ (směrnice o mořském prostředí),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky ⁽⁵⁾ (rámcová směrnice o vodě),
- s ohledem na zprávu platformy IPBES z 31. května 2019 o globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb,
- s ohledem na červený seznam ohrožených druhů Mezinárodního svazu ochrany přírody,
- s ohledem na Métskou chartu o biologické rozmanitosti ze dne 6. května 2019,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, na cíle udržitelného rozvoje a na diskusní dokument Komise ze dne 30. ledna 2019 s názvem „Směřování k udržitelné Evropě do roku 2030“ (COM(2019)0022),
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o změně klimatu, desertifikaci, degradaci půdy, udržitelném hospodaření s půdou, potravinovém zabezpečení a tocích skleníkových plynů v suchozemských ekosystémech, zvláštní zprávu tohoto panelu ze dne 25. září 2019 o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu a na jeho zvláštní zprávu s názvem „Globální oteplení o 1,5 °C“, jakož i na jeho pátou hodnotící zprávu a souhrnnou zprávu ze září 2018,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 35, 31.1.2018, s. 2.

⁽²⁾ Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 38.

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0431.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. července 2019 s názvem „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“ (COM(2019)0352) a její sdělení ze dne 20. září 2013 s názvem „Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví“ (COM(2013)0659),
 - s ohledem na zprávu Organizace OSN pro výživu a zemědělství z roku 2019 nazvanou „Stav celosvětové biologické rozmanitosti pro výživu a zemědělství“,
 - s ohledem na prohlášení, které dne 15. října 2019 učinil vysoký komisař OSN pro lidská práva na Třetím výboru Valného shromáždění OSN v New Yorku,
 - s ohledem na Pekingskou výzvu týkající se zachování biologické rozmanitosti a změny klimatu ze dne 6. listopadu 2019,
 - s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí ze dne 4. prosince 2019 nazvanou „Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020“ (SOER 2020);
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na otázky položené Komisi a Radě týkající se 15. zasedání konference smluvních stran (COP15) Úmluvy o biologické rozmanitosti, které se bude konat v roce 2020 v čínském Kchun-mingu (O-000044/2019 a O-000043/2019),
- A. vzhledem k tomu, že posláním strategického plánu pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020 je „přijmout účinná a rychlá opatření k zastavení úbytku biologické rozmanitosti s cílem zajistit, aby ekosystémy byly do roku 2020 odolné a nadále poskytovaly základní služby, a zajišťovaly tak a chránily rozmanitost života na této planetě a přispívaly k blahobytu jejích obyvatel a k vymýcení chudoby“;
- B. vzhledem k tomu, že vizí týkající se biologické rozmanitosti do roku 2050 (dále jen „vize 2050“), která byla přijata v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti (dále jen „úmluva CBD“), je „život v souladu s přírodou“, v jehož rámci „má být do roku 2050 biologická rozmanitost ceněna, chráněna, obnovována a užívána rozumným způsobem a mají se udržovat ekosystémové služby a zdraví planety, jakož i vytvářet přínosy, které budou zásadní pro všechny lidi“ a pro budoucí generace;
- C. vzhledem k tomu, že se vize 2050 přijatá v rámci úmluvy CBD opírá o pět obecných cílů, které rovněž tvoří rámec pro aičíjské cíle v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020: a) řešit základní příčiny úbytku biologické rozmanitosti tím, že se téma biologické rozmanitosti začlení do činnosti všech oblastí veřejné správy a společnosti; b) omezit přímé tlaky na biologickou rozmanitost a podporovat udržitelné využívání; c) zlepšit stav biologické rozmanitosti ochranou ekosystémů, druhů a genetické rozmanitosti; d) zvýšit přínos biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb pro všechny a e) zlepšit provádění pomocí participativního plánování, správy znalostí a budování kapacit;
- D. vzhledem k tomu, že – jak bylo zdůrazněno v globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb vypracovaném Mezivládní vědecko-politickou platformou pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) – současné negativní trendy v oblasti biologické rozmanitosti a ekosystémů oslabí plnění 80 % posuzovaných cílů udržitelného rozvoje, které se týkají chudoby, hladu, zdraví, vody, měst, klimatu, oceánů a půdy; vzhledem k tomu, že se předpokládá, že budou zasaženy v první řadě a vážněji původní obyvatelé a mnohé z nejchudších komunit na světě; vzhledem k tomu, že ztráta a pokles biologické rozmanitosti proto musí být chápány nejen jako otázky životního prostředí, ale také jako otázky rozvojové, hospodářské, sociální a morální;
- E. vzhledem k tomu, že masivní využívání širokospektrých systémových herbicidů, jako je glyfosát, je přímo odpovědné za dramatický úbytek biologické rozmanitosti;
- F. vzhledem k tomu, že podle Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) a Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby neexistují žádná trvalá řešení pro boj proti změně klimatu, nebudou-li ve větší míře uplatňována soudržná a účinná řešení blízká přírodě;

Čtvrtek 16. ledna 2020

- G. vzhledem k tomu, že změna klimatu je považována za hnací sílu nárůstu extrémních povětrnostních jevů způsobujících přírodní katastrofy po celém světě, včetně ničivých požárů;
- H. vzhledem k tomu, že Nagojský protokol o přístupu a sdílení přínosů poskytuje transparentní právní rámec pro spravedlivé a rovnocenné sdílení přínosů vyplývajících z používání genetických zdrojů a souvisejících tradičních poznatků;
- I. vzhledem k tomu, že strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 má za cíl zastavit úbytek biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb v EU a pomoci zastavit úbytek biologické rozmanitosti v celosvětovém měřítku do roku 2020;
- J. vzhledem k tomu, že orgány EU a členské státy přijaly Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 a jejich sedmáct cílů udržitelného rozvoje a jsou plně odhodlány je provádět;
- K. vzhledem k tomu, že Komise zvolená na období 2019–2024 ve svých politických směrech uvedla, že její ambicí je, aby EU spolupracovala se svými světovými partnery s cílem omezit ztrátu biologické rozmanitosti v nadcházejících pěti letech;
- L. vzhledem k tomu, že lesy jsou pro životy na celém světě nepostradatelné a ačkoli pokrývají pouze 30 % pevninské části Země, představují 80 % její biologické rozmanitosti;
- M. vzhledem k tomu, že změnou klimatu jsou ohroženy stanoviště a druhy, o čemž svědčí úhyn většiny korálů Velkého bariérového útesu v Austrálii a extrémní povětrnostní jevy, jako jsou například ničivé lesní požáry v Austrálii, které již zabily více než jednu miliardu zvířat; vzhledem k tomu, že ochrana přírody a zastavení ztráty biologické rozmanitosti mají zásadní význam pro zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně;
- N. vzhledem k tomu, že byly překročeny čtyři z devíti mezí naší planety, jak je definovalo Stockholmské centrum pro odolnost;

Obecné poznámky

1. se znepokojením konstatuje, že platforma IPBES ve své zprávě o globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb jednoznačně poukazuje na rozsah ekologické krize a potřebu vyvinout rychlé a společné úsilí o transformační změnu, vzhledem k tomu, že se stav přírodního prostředí celosvětově zhoršuje rychlostí doposud v dějinách lidstva nevídanou, tempo vymírání druhů zrychluje a přibližně jednomu milionu zvířecích a rostlinných druhů hrozí vyhynutí, což má závažné důsledky pro lidi na celém světě a ovlivní životy budoucích generací;
2. je mimořádně znepokojen dalšími tlaky, jež pro biologickou rozmanitost představuje změna klimatu na pevnině, jak se uvádí ve zvláštní zprávě panelu IPCC ze dne 8. srpna 2019; je mimořádně znepokojen poklesem populací mořských savců a dalších populací ryb i dramatickým úbytkem korálových útesů, o němž pojednává zvláštní zpráva panelu IPCC ze dne 24. září 2019, přičemž ve zvláštní zprávě o globálním oteplení o 1,5 °C stojí, že podle scénáře oteplení o 2 °C zanikne více než 99 % korálových útesů;
3. je mimořádně znepokojen informacemi obsaženými ve zprávě o oceánu a kryosféře v měnícím se klimatu, kterou zveřejnil panel IPCC, jehož odborníci tvrdí, že změna klimatu je jedním z hlavních přímých faktorů ztráty biologické rozmanitosti, a zdůrazňují, že podle předpokladů budou její negativní účinky na přírodu a biologickou rozmanitost, ekosystémové služby, oceány a potravinovou bezpečnost v následujících desetiletích čím dál výraznější; zdůrazňuje, že panel IPCC upozorňuje na to, že na zdraví oceánů a mořských ekosystémů má v současnosti vliv globální oteplování, znečištění, nadměrné využívání mořské biologické rozmanitosti, zvyšování hladiny moří, acidifikace, odkysličování, mořské vlny veder, nebývalé tání ledovců a mořského ledu, eroze pobřeží, častější přírodní katastrofy, které ovlivňují mořské a pobřežní ekosystémy tím, že mění jejich fungování a urychlují pokles populací mořských savců a rybích druhů, a rovněž dramatický zánik korálových útesů a mangrovových porostů; připomíná, že oceány jsou součástí řešení, které by mohlo zmírnit dopady změny klimatu a napomoci přizpůsobení; vyzývá proto EU, aby oceánům udělila ve strategii v oblasti biologické rozmanitosti prioritu, a žádá všechny stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (dále jen „strany“), aby uznaly oceány jako společný statek lidstva a aby vypracovaly nový přístup, který bude klást individuální a kolektivní povinnosti vysoko nad rámec tradičních zásad svobody a vlastnictví oceánů, s cílem zajistit jejich zachování;

Čtvrtek 16. ledna 2020

4. domnívá se, že čelíme environmentální krizi, která vyžaduje významné kroky na úrovni EU i na celosvětové úrovni; vyzývá Komisi, aby vedle změny klimatu udělila v rámci Zelené dohody pro Evropu hlavní prioritu ochraně přírody a její obnově;
5. je znepokojen tím, že aičijských cílů v oblasti biologické rozmanitosti nebude za současné trajektorie úbytku biologické rozmanitosti do roku 2020 dosaženo, a opětovně vyzývá všechny smluvní strany, aby na tomto poli naléhavě vynaložily intenzivnější úsilí; vyjadřuje politování nad tím, že EU nesměruje k dosažení svého hlavního cíle, jímž je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů do roku 2020; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby se zavázaly k přijetí okamžitých, podstatných a dodatečných závazných opatření v zájmu zachování a obnovy biologické rozmanitosti, aby byly splněny globální a unijní cíle a aby tak přispěly ke splnění aičijských cílů;
6. připomíná, že biologická rozmanitost a zdravé ekosystémy, včetně oceánů, které absorbují více než 25 % emisí CO₂, a jsou hlavním poskytovatelem kyslíku, jsou klíčem k naplnění cílů vytyčených Pařížskou dohodou a k posílení odolnosti a EU vůči změně klimatu a schopnosti přizpůsobit se této změně; s politováním konstatuje, že pouhých 7 % oceánů je formálně chráněno; připomíná, že pro zachování biologické rozmanitosti je důležité rozvíjet a provádět řešení založená na přírodě a současně zmírňovat změnu klimatu a přizpůsobovat se jí, zejména pokud jde o vstřebávání uhlíku; vyzývá proto ke zlepšení soudržnosti a součinnosti mezi všemi třemi úmluvami z Ria ⁽⁶⁾ a k jejich lepšímu sladění s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030; vyzývá Komisi, aby do svých politik v oblasti klimatu plně začlenila otázku biologické rozmanitosti;
7. vítá Pekingskou výzvu týkající se zachování biologické rozmanitosti a změny klimatu ze dne 6. listopadu 2019;
8. zdůrazňuje, že zvláště v odvětví bioekonomiky, jež může hrát ústřední úlohu v přechodu ke klimaticky neutrálnímu hospodářství, pokud neohrožuje kvalitu ekosystémů, by se mělo vždy zabránit vzájemným kompromisům mezi ochranou klimatu a ochranou biologické rozmanitosti; vyjadřuje znepokojení nad tím, že se v nedávných politických diskusích takovéto kompromisy dostatečně neodrážejí; vyzývá Komisi a všechny zúčastněné strany, aby rozvíjely jednotný přístup a rozvíjely skutečně udržitelné biohospodářství založené na ochraně přírody a další řešení vycházející z ekosystému vzhledem k tomu, že takový přístup přináší nejlepší výsledky jak pro klima, tak pro biologickou rozmanitost;
9. zdůrazňuje, že biologická rozmanitost není nutná pouze pro výrobu potravin, paliva nebo léčiv, ale že je rovněž, spolu se zdravým životním prostředím, důležitá pro dlouhodobý hospodářský rozvoj;
10. vítá závazky přijaté Ursulou von der Leyenovou v politických pokynech pro Komisi na období 2019–2024 a v pověřovacím dopise zasláném dne 10. září 2019 komisaři pro životní prostředí a oceány, na jejichž základě má být v prvních 100 dnech fungování nové Komise předložena ambiciózní strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 jako součást Zelené dohody pro Evropu, a vítá rovněž její záměr zajistit, aby EU na zasedání konference smluvních stran úmluvy CBD v roce 2020 vystupovala jako globální vedoucí síla, jak tomu bylo na pařížské klimatické konferenci v roce 2015; zdůrazňuje, že jde pro novou Komisi o vysokou prioritu a že je třeba, aby EU před konferencí COP15 oživila celosvětové ambice v oblasti biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby se s ohledem na celosvětovou krizi v oblasti biologické rozmanitosti, na niž poukazuje nedávná zpráva platformy IPBES, uplatnila nový přístup a odklonila se od dobrovolných závazků a navrhla ambiciózní a inkluzivní strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, která by pro EU a její členské státy zavedla právně závazné cíle, včetně specifických cílů pro dosažení nejméně 30 % chráněných suchozemských a mořských oblastí a pro obnovení nejméně 30 % poškozených ekosystémů na úrovni Unie do roku 2030;
11. domnívá se, že v této nové strategii by měla být věnována zvláštní pozornost obnově ekosystémů, přírodních stanovišť a druhů, zejména prostřednictvím výzkumu a inovací, které budou podporovat zavádění ekologické ekonomiky ve všech odvětvích, což je klíčové k dosažení cílů v oblasti biologické rozmanitosti;
12. žádá Komisi a členské státy, aby vyzvaly COP15 k přijetí ustanovení o mapování terénu, posuzování technologií a monitorování nového technického vývoje, včetně vývoje vycházejícího ze syntetické biologie;

⁽⁶⁾ Úmluva o biologické rozmanitosti, Úmluva OSN o boji proti desertifikaci a Rámcová úmluva OSN o změně klimatu.

Čtvrtek 16. ledna 2020

13. žádá Komisi a členské státy, aby vyzvaly na COP15 k zavedení globálního moratoria na uvolňování organismů vzniklých technologií genového tahu do přírody, včetně pokusů v terénních podmínkách, s cílem zabránit tomu, aby byly nové technologie předčasně uvolněny, a zajistit, aby byla dodržena zásada předběžné opatrnosti obsažená ve Smlouvě o fungování Evropské unie i v Úmluvě o biologické rozmanitosti;

14. zdůrazňuje, že ochrana a zachování celosvětové biologické rozmanitosti je zásadní výzvou, a tedy strategickým zájmem EU, kterému by se mělo dostat nejvyšší politické pozornosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby aktivně navázaly spolupráci se třetími zeměmi, především pomocí svých nástrojů vnější činnosti, jako je nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI), s cílem podpořit a stanovit cíle pro opatření a řízení v oblasti ochrany, zachování a obnovy biologické rozmanitosti, zejména pokud jde o všechny mnohostranné a obchodní dohody a opatření proti nedodržování předpisů; vyzývá proto Komisi, aby do všech svých budoucích obchodních dohod začlenila závazné a vymáhateľné kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji;

15. připomíná svůj postoj ke skutečnosti, že NDICI by měl věnovat 45 % svých prostředků na investice přispívající ke klimatickým cílům, k řízení v oblasti životního prostředí a k jeho ochraně, k biologické rozmanitosti a boji proti desertifikaci;

16. zdůrazňuje, že je zapotřebí uceleného víceúrovňového řídicího a správního přístupu, který řeší otázku ochrany, zachování, obnovy a udržitelného využívání biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb; vyzývá EU a členské státy, aby byly i nadále pevně odhodlány hlouběji naplňovat úmluvu CBD, zaujaly vedoucí postavení při přípravě rámce na období po roce 2020, zejména v době předcházející konferenci COP15, aby se zavázaly k cíli v oblasti biologické rozmanitosti, jež by byl ekvivalentem cíle omezení zvýšení teploty na 1,5 °C přijatého Pařížskou dohodou v oblasti klimatu, a aby transparentně vymezily své vize a priority ohledně celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020;

17. připomíná, že zachování biologické rozmanitosti a ekosystémů je ve své podstatě provázáno s naplňováním cílů udržitelného rozvoje a je pro tyto cíle klíčové; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby Komise a členské státy účinně začleňovaly téma přírody a biologické rozmanitosti s cíli v oblasti biologické rozmanitosti do činností ve všech odvětvích, aby tak změnilly stávající ekonomický model směrem k větší udržitelnosti se zohledněním ekologické stopy EU, a aby posílily ucelenost politiky v oblasti životního prostředí ve všech vnitřních i vnějších politikách EU, včetně zemědělství, rybolovu, obnovitelné energie, dopravy, obchodu a víceletého finančního rámce na období 2021–2027; domnívá se, že je zapotřebí větší spolupráce ve všech odvětvích, jež by umožnila lépe začlenit ochranu, zachování a obnovu biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že by se měla věnovat zvláštní pozornost životnímu cyklu zboží od jeho vývoje po spotřebu a ochraně přírodních zdrojů a biologické rozmanitosti a že by se měly zohledňovat kumulované dopady včetně dopravy;

18. je přesvědčen, že je zcela zásadní, aby se dlouhodobě strategicky řešily klíčové příčiny úbytku biologické rozmanitosti, neprodleně se určily a zabezpečily významné a strategické „hotspoty“ pro služby v oblasti biologické rozmanitosti a ekosystémů, jakož i vzácné ekosystémy, a to s ohledem na citlivý charakter daného prostoru, výskyt ohrožených druhů, nedostatečné poznatky nebo účinné řízení, stejně jako s ohledem na přítomnost běžných druhů klíčových pro ekologické procesy, a dále je přesvědčen, že je zapotřebí omezit úbytek biologické rozmanitosti a negativní dopady na území a životy původního obyvatelstva a místních komunit;

19. vyzývá Komisi a členské státy, aby přiměly COP15 zajistit, že bude požadován a získán svobodný, předchozí a informovaný souhlas původního obyvatelstva a místních komunit před uvolněním jakýchkoli technologií, jež mohou mít dopad na jejich tradiční znalosti, inovace, praktiky, obživu a užívání půdy, zdrojů a vody; zdůrazňuje, že před zaváděním jakýkoli takových technologií musí být umožněna účast a zapojení všem komunitám, jichž se to případně týká;

20. znovu opakuje, že přestože je obnova důležitá, členské státy ji nadále v souvislosti s bonnskou výzvou téměř ignorují;

21. zdůrazňuje, že naléhavá situace v oblasti klimatu a důsledky masového úbytku biologické rozmanitosti představují závažnou hrozbu pro lidská práva; připomíná, že bez zdravého životního prostředí jsou ohrožena základní lidská práva na život, potravu a nezávadnou vodu; vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby spolupracovaly na vytvoření strategie EU na ochranu práva na zdravé životní prostředí a aby přitom úzce spolupracovaly se třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR), který nedávno zahájil společnou strategii s programem OSN pro životní prostředí (UNEP);

Čtvrtek 16. ledna 2020

Provádění úmluvy a strategického plánu pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020

22. vítá rozhodnutí přijaté na 14. zasedání smluvních stran v Egyptě, které těmto stranám naléhavě ukládá mimo jiné, aby podstatným způsobem urychlily své kroky při provádění plánu pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020 a zvážily, zda by nebylo vhodné provést posouzení stavu biologické rozmanitosti a ekosystémových funkcí a služeb na státní úrovni; považuje za mimořádně důležité, aby se intenzivněji usilovalo o realizaci strategického plánu pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020, kladl se důraz na dosažení cílů z Aiči v oblasti biologické rozmanitosti a Nagojského protokolu o přístupu a sdílení přínosů a vypracoval se ambiciózní strategický plán a mechanismus jeho naplňování, jež by formálně zahrnoval místní a regionální orgány, pro období po roce 2020 a s ohledem na scénář do roku 2050, který bude brát v úvahu nové výzvy v oblasti biologické rozmanitosti v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj do roku 2030;

23. se znepokojením konstatuje, že podle hodnocení⁽⁷⁾ stavu zachování druhů a typů stanovišť významných z hlediska ochrany přírody v EU vykazuje pouze 7 % mořských druhů a 9 % mořských typů stanovišť „příznivý stav z hlediska ochrany“ a že 27 % hodnocených druhů a 66 % hodnocených typů stanovišť vykazuje „nepříznivý stav z hlediska ochrany“; dále zdůrazňuje, že podle těchto hodnocení vykazuje populace 48 % mořských živočišných a rostlinných druhů, u nichž je trend vývoje znám, za poslední desetiletí setrvalý pokles, čímž se zvyšuje riziko vyhynutí sledovaných druhů;

Celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020

24. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo na 14. zasedání smluvních stran ve vztahu k celkovému a participativnímu postupu pro vypracování celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020; vyjadřuje podporu Métské chartě o biologické rozmanitosti, která byla přijata skupinou G7;

25. zdůrazňuje nutnost toho, aby byl rámec pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020 ambicióznější, inkluzivnější a aby účinněji fungoval; vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily mechanismy provádění Úmluvy o biologické rozmanitosti a aktivně se zabývaly vývojem ambiciózních, právně závazných cílů, podrobného časového harmonogramu, jasných ukazatelů výkonnosti, sledovacích nástrojů a mechanismů vzájemného hodnocení / oznamování založených na společných normách, ideálně ve spolupráci s nižšími než národními orgány státní správy, aby se zajistila naprostá transparentnost a plná odpovědnost vůči smluvním stranám a zvýšila se celková efektivita příštího celosvětového strategického plánu pro biologickou rozmanitost;

26. zdůrazňuje, že k ochraně a zastavení současného úbytku celosvětové biologické rozmanitosti i k obnově všech jejích prvků je zapotřebí mezinárodního rámce ve formě právně závazné úmluvy; domnívá se, že takový rámec musí být založen na konkrétních, měřitelných a kvantifikovatelných, ambiciózních, realistických, odvětvových a časově ohraničených cílech a pevných závazcích, které se budou skládat z posílené národní strategie a akčních plánů pro problematiku biologické rozmanitosti a dalších vhodných nástrojů, jako jsou akční plány na nižší než celostátní úrovni, finanční závazky a solidnější záruky budování kapacit, a z pětiletého monitorovacího a přezkumného mechanismu s důrazem na to, aby ambice postupně vzrůstaly; zdůrazňuje potřebu pravidelných zpráv smluvních stran a harmonizovaného shromažďování a zpracovávání srovnatelných a ucelených údajů v zájmu řádného monitorovacího postupu;

27. vyzývá Komisi a členské státy, aby požadovaly, aby globální rámec pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020 obsahoval jako základní pilíře zásadu předběžné opatrnosti, přístup založený na právech a mapování terénu a technologické posuzování a monitorování při přijímání nových technologií;

28. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly stanovení nového globálního cíle, který by zvrátil pokles biologické rozmanitosti na celosvětové úrovni do roku 2030, umožnil obnovu přírody ku prospěchu všech a který by přispíval k ochraně biologické rozmanitosti, zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně, k boji proti dezertifikaci a znehodnocování půdy i potravinovému zabezpečení; vyzývá EU, aby při jednáních prosazovala zvýšení úrovně ambicí a případně vyzývala k ochraně poloviny planety do roku 2050; je toho názoru, že v rámci na období po roce 2020 by měl být zakotven jasný celosvětový cíl do roku 2030 zachovat alespoň 30 % přírodních rezervací a obnovit alespoň 30 % zničených ekosystémů, u nichž je obnova možná, a že obdobné cíle by měla EU stanovit na vnitřní úrovni;

(7) Regionální hodnotící zpráva o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách pro Evropu a Střední Asii https://www.ipbes.net/system/tdf/downloads/spm_2b_eca_digital_20180622.pdf?file=1&type=node&id=28318

Čtvrtek 16. ledna 2020

29. zdůrazňuje, že mezinárodní úsilí a dohody budou naplněny pouze v případě, že se aktivně zapojí všechny zúčastněné strany; vyzývá k tomu, aby v zájmu splnění závazků celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020 vznikla koalice zúčastněných stran ze soukromého i veřejného sektoru; poukazuje na užitečnost „agendy řešení“, která byla vypracována v rámci Pařížské dohody s cílem připravit pozitivní agendu pro všechny zúčastněné strany spjatou s Rámcovou úmluvou OSN o změně klimatu, a vyzývá k tomu, aby do rámce pro období po roce 2020 byly zařazeny obdobné iniciativy;

30. zdůrazňuje, že je důležité minimalizovat časové prodlevy, které by mohly nastat mezi přijetím celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020 a jeho převedením do vnitrostátních cílů pro biologickou rozmanitost a akčních plánů na nižší než celostátní úrovni, aby se předešlo zpoždění při přijímání konkrétních kroků k zastavení úbytku biologické rozmanitosti;

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030

31. naléhavě vyzývá Komisi, aby navrhla strategii, která bude řešit hlavní příčiny úbytku biologické rozmanitosti, a to v Unii i na celém světě;

32. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily soulad strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ a cíle nulového znečištění se společnou zemědělskou politikou po roce 2020, a to zejména s ohledem na snižování použití pesticidů;

33. vyzývá Komisi a Evropskou investiční banku (EIB), aby do svých finančních nástrojů zahrnuly i prvky prověřování z hlediska biologické rozmanitosti, a zabránily tak nepříznivým dopadům na biologickou rozmanitost; vyzývá EIB, aby své environmentální a sociální normy aktualizovala v souladu s ustanoveními strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030;

34. vyzývá ke stanovení právně závazného cíle pro celou EU, pokud jde o obnovení poškozených přírodních stanovišť do roku 2030 prostřednictvím obnovy přírodních lesů, rašelinišť, záplavových území, mokřadů, biologicky rozmanitých travinných porostů, pobřežních zón a mořských oblastí; vyjadřuje politování nad tím, že strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 nesplnila cíl obnovit 15 % poškozených ekosystémů;

35. naléhavě vyzývá Komisi a EIB, aby do své vnější činnosti, zejména do svého nástroje financování vnější činnosti, začlenily prověřování z hlediska biologické rozmanitosti, a zajistily tak, aby žádné fondy ani systém financování EU nepřispívaly k čistému úbytku biologické rozmanitosti;

36. je toho názoru, že globální ambice EU budou muset být v souladu s jejími interními opatřeními, která EU přijme v rámci své strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030;

37. vyzývá Komisi, aby zohlednila i omezení globální stopy EU, které by mělo být významným prvkem strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, a zabránila tak rozporům mezi jejími interními a mezinárodními opatřeními;

Hospodářské faktory a financování

38. vítá dohodu o navýšení investic do přírody a lidí do roku 2020 i v následujícím období, kterou na 14. zasedání konference smluvních stran přijali představitelé vlád 196 zemí; zdůrazňuje, že hospodářský růst může napomoci udržitelnému rozvoji pouze tehdy, pokud vůbec nepovede k úbytku biologické rozmanitosti ani ke zhoršení schopnosti přírody přispívat k dobrým životním podmínkám lidí;

39. upozorňuje na to, že je nutné na biologickou rozmanitost vyčlenit přiměřené a dostatečné prostředky; žádá, aby byla opatření na zlepšení biologické rozmanitosti a zajištění odolnosti vůči změně klimatu zahrnuta do příštího VFR a aby se hledisko biologické rozmanitosti více uplatňovalo ve všech oblastech politiky, tak aby se dosáhlo významného a pozitivního účinku pro naplňování vize 2050; vyzývá Komisi a Radu, aby stanovily jasný cíl určující výdaje na začlenění tématu biologické rozmanitosti do VFR, který bude minimálně ve výši 10 %, a to nad rámec výdajů na začleňování problematiky týkající se klimatu; zdůrazňuje rovněž, že je třeba zavést transparentnější, komplexnější a přísnější metodiku pro sledování výdajů na biologickou rozmanitost a změnu klimatu; opakuje své výzvy k tomu, aby se přinejmenším zdvojnásobila úroveň současného financování programu LIFE; dále žádá, aby se postupně ukončilo vyplácení škodlivých subvencí a zajistila se soudržnost všech fondů a programů EU tak, aby žádné výdaje z rozpočtu EU nepřispívaly k úbytku biologické rozmanitosti;

Čtvrtek 16. ledna 2020

40. zdůrazňuje, že začleňování problematiky biologické rozmanitosti musí být doprovázeno shromažďováním údajů; se znepokojením konstatuje, že základní výzkum, včetně taxonomie, která má pro tento účel zásadní význam, je významně podfinancován a v rámci financování politik a výzkumu se mu nedostává dostatečné podpory; vyzývá k přidělení odpovídajících finančních prostředků z programu Horizont Evropa na základní výzkumné projekty a budování kapacit a k tomu, aby byla za tímto účelem použita osa technické pomoci z jiných fondů EU;

41. vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily zavedení dalších mezinárodních finančních mechanismů na ochranu a zachování biologické rozmanitosti propojených s Úmluvou OSN o biologické rozmanitosti a vyvinuly při tom maximální úsilí o začlenění hlediska biologické rozmanitosti do stávajících fondů; konstatuje, že hospodářská činnost může být významným faktorem přispívajícím k celosvětovému úbytku biologické rozmanitosti a ke ztrátě přírodního kapitálu; vyzývá proto podniky a finanční instituce, aby převzaly a sdílely pevné závazky ve vztahu k biologické rozmanitosti a přispívaly k jejímu prospěchu, a to i ověřováním dopadů jejich činnosti na tuto oblast, a vyzdvihuje význam pákového efektu, který v tomto směru mají soukromé finanční iniciativy; vyjadřuje politování nad tím, že soubory údajů o finančních tocích ve prospěch biologické rozmanitosti, které pocházejí z domácích a mezinárodních veřejných a soukromých zdrojů, jsou nesourodé, což ohrožuje sledovací systémy a systémy pro podávání zpráv a negativně ovlivňuje jakoukoli potenciální reformu; vyzývá proto Komisi, členské státy a EIB, aby vypracovaly jednotné normy pro soubory údajů o finančních tocích souvisejících s biologickou rozmaností; zdůrazňuje, že budoucí plán udržitelného financování bude muset účastníkům finančního trhu pomoci pochopit rizika spojená se ztrátou biologické rozmanitosti tím, že do požadavků na zveřejňování finančních informací zahrne biologickou rozmanitost;

42. zdůrazňuje význam zvyšování investic, mimo jiné do přírodních řešení a odpovídajících iniciativ, které budou pozitivně přispívat jak k biologické rozmanitosti, tak i k opatřením v oblasti klimatu, čímž zároveň sníží dopad změny klimatu na biologickou rozmanitost, přičemž podtrhuje, že je také třeba postupně ukončit investice s nepříznivým dopadem na životní prostředí; připomíná, že převážná část investic provedených v rámci Pařížské dohody musí být použita k zachování a obnově biologické rozmanitosti; vyjadřuje politování nad tím, že i když mají přírodní řešení v oblasti klimatu značný potenciál, je na úsilí o pozemní pohlcování uhlíku věnováno pouze 2,5 % z celkového rozpočtu na zmírňování změny klimatu; vyzývá k tomu, aby bylo ve zvýšené míře využíváno financování z EU i na mezinárodní úrovni na ochranu a obnovu přírodních ekosystémů jako způsobu, jak dosáhnout sdílených přínosů pro zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně;

43. vítá rozhodnutí skupiny EIB sladit všechny své finanční aktivity s cíli vytyčenými Pařížskou dohodou a vynakládat nejméně 50 % finančních prostředků EIB na opatření v oblasti klimatu; vyzývá EIB, aby ve svém finančním portfoliu nadále rozšiřovala opatření na ochranu a zachování biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy a finančním odvětvím na sladění jejich činností s Pařížskou dohodou a zajištění toho, aby transakce a investice na úrovni EU i mimo ni byly prověřovány z hlediska klimatu a biologické rozmanitosti;

44. poukazuje na to, že mezinárodní organizace jako Mezinárodní měnový fond (MMF), Program OSN pro životní prostředí a OECD se shodují na tom, že k zásadním nástrojům k řešení problémů v oblasti životního prostředí, jako je úbytek biologické rozmanitosti, patří ekologické daně; vítá iniciativy, které přispívají k výměně poznatků a k dialogu o ekologické fiskální reformě, jako je například síť pro ekologickou fiskální politiku, kterou provozuje Program OSN pro životní prostředí a Mezinárodní měnový fond (MMF); připomíná aičijský cíl č. 3 a upozorňuje na to, že k ochraně a udržitelnému využívání biologické rozmanitosti jsou zapotřebí pozitivní pobídky, a poukazuje také na cíl udržitelného rozvoje č. 15 a na to, že na ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti a ekosystémů je třeba uvolnit a výrazně navýšit finanční prostředky ze všech zdrojů; zdůrazňuje proto, že existuje velký potenciál spravedlivých ekologických daní, které by byly v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ a sloužily k omezení ekologických škod a vytváření finančních zdrojů na ochranu přírody; vyzývá EU a její členské státy, aby přeorientovaly své daňové systémy směrem k širšímu využití ekologických daní;

45. se znepokojením konstatuje, že s úsilím o zvrácení nepříznivého trendu snižování biologické rozmanitosti souvisí pouze 8,3 % celkových finančních závazků, což je nejnižší procentní podíl od roku 2015, a to navzdory bezprecedentní a zrychlující se míře vymírání druhů; vyzývá Komisi, aby zvýšila prostředky na zajištění dlouhodobé a soudržné ochrany biologické rozmanitosti v celé EU; trvá na tom, že by se příští VFR měl opírat o solidní metodiku, která umožní sledovat biologickou rozmanitost a bránit riziku nadhodnocování opatření k její ochraně;

Lesnictví, zemědělství, rybolov a půda

46. zdůrazňuje, že zemědělství a rybolov, zdravá půda a zachování biologické rozmanitosti spolu úzce souvisejí; konstatuje, že neudržitelné zemědělství, lesnictví a rybolov mají na biologickou rozmanitost negativní vliv; zdůrazňuje však, že udržitelné zemědělství, lesnictví a rybolov mohou omezit negativní vliv na živočišné a rostlinné druhy, stanoviště a ekosystémy a dopady klimatických změn;

Čtvrtek 16. ledna 2020

47. vyzývá proto EU a smluvní strany, aby se důrazně zavázaly k udržitelnému potravinovému systému, zemědělství, lesnictví a rybolovu, a to i pokud jde o požadavky a strategie udržitelného využívání přípravků na ochranu rostlin a živin, omezené používání pesticidů, ochranu půdy a stanovišť a druhů, které poskytují důležité ekosystémové služby, jako je například opylování, a zvýšenou selektivitu s cílem omezit kumulativní dopady na mořské a pobřežní ekosystémy a přispět k obnově rybích populací v citlivých zónách a v oblastech, kde dochází k nadměrnému rybolovu; vyzývá Komisi, aby do nadcházející revize směrnice EU o udržitelném používání pesticidů (2009/128/ES) zahrnula celounijní ambiciózní závazné cíle pro snížení používání pesticidů, a vyzývá Komisi, členské státy a regionální samosprávy, aby podporu v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu přímo směřovaly na udržitelné postupy a ekorežimy;

48. vyzývá Komisi a členské státy, aby finančně podporovaly zemědělské a lesnické postupy, které jsou v souladu s cíli biologické rozmanitosti, jako je integrovaná ochrana před škůdci, integrované řízení živin, ekologické zemědělství, agroekologické postupy, ochrana půdy a vody, konzervační zemědělství, agrolesnictví, silvopastorální systémy, zavodňování, malé nebo roztroušené systémy a postupy ke zlepšování životních podmínek zvířat;

49. připomíná, že podle sdělení Komise nazvaného „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“ jsou lesy, které pokrývají 30 % světové pevniny a jsou domovem 80 % druhů, nezbytnou součástí systémů, bez nichž by život na Zemi nebyl možný; zdůrazňuje, že jednou z hlavních příčin úbytku biologické rozmanitosti je deforestace a že emise spojené s využíváním půdy, změnami ve využívání půdy a lesnictvím v důsledku deforestace patří k významným příčinám změny klimatu; vyjadřuje znepokojení nad dopadem spotřeby v EU na deforestaci, protože EU je konečným konzumentem 10 % produktů spojených s deforestací; vyzývá Komisi, aby přijala jednotnou definici výrazu „nezpůsobující odlesňování“;

50. vyzývá Komisi, aby navrhla komplexní soubor opatření ke snížení dopadu spotřeby v EU na půdu a aby do tohoto souboru zahrnula také právní předpisy, které s přihlédnutím k principu náležitě péče zajistí, že produkty uváděné na trh EU budou pocházet z udržitelných dodavatelských řetězců, které nepřispívají k odlesňování, a rovněž akční plán týkající se palmového oleje; má za to, že opatření EU proti deforestaci by měla řešit to, co je její hlavní motivací, totiž produkce palmového oleje, sóji, hovězího masa a kaka; žádá Komisi, aby postupně, ovšem co nejdříve, ukončila používání biopaliv používaných v EU, která velmi pravděpodobně způsobují nepřímé změny ve využívání půdy;

51. zdůrazňuje, že opatření týkající se lesů musí být soudržná, musí bránit stejnou měrou úbytku biologické rozmanitosti i dopadům změny klimatu a musí zvyšovat přirozený propad uhlíku v EU a současně chránit a zvyšovat biologickou rozmanitost;

52. zdůrazňuje, že substitučním efektem lesních produktů nelze kompenzovat úbytek původních (primárních) lesů, které jsou považovány za nenahraditelné⁽⁸⁾ a měly by být chráněny právními kroky a pobídkami zaměřenými na jejich komplexní charakter, propojenost a reprezentativnost;

53. upozorňuje na skutečnost, že podle dokumentu W.P.P. (Perspektivy vývoje světové populace) z června 2019 má počet obyvatelstva zeměkoule vzrůst v nadcházejících 30 letech o 2 miliardy osob, čímž se zvýší vliv využívání půdy a moří na biologickou rozmanitost a pohlcování uhlíku; poukazuje na to, že pokračující úbytek biologické rozmanitosti ohrožuje potravinové zabezpečení a výživu; vyzývá smluvní strany, aby v programech přispívajících k zajištění potravin a zlepšování výživy prosazovaly udržitelné využívání biologické rozmanitosti a současně přispívaly k dosažení cílů udržitelného rozvoje se zvláštním zaměřením na cíl 2 – Konec hladu;

Městské oblasti

54. konstatuje, že znečištění, růst měst, zakrývání půdy a ničení stanovišť patří mezi další významné příčiny úbytku biologické rozmanitosti; připomíná, že podle zprávy platformy IPBES o globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb se rozloha městských oblastí od roku 1992 zdvojnásobila a dva ze tří obyvatel EU žijí v městských oblastech; vyzývá k důkladnějšímu posouzení toho, jakou úlohu zastávají městské oblasti a města samotná při zachování biologické rozmanitosti, a dále k širšímu zapojení měst a místních orgánů do vymezování politik ochrany a zachování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb, jakož i do monitorování, vykazování a ověřování;

⁽⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 23. července 2019 nazvané „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“ (COM(2019)0352).

Čtvrtek 16. ledna 2020

55. zastává názor, že potenciál měst, pokud jde o pomoc při ochraně biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb, je podceňován; připomíná, že zvyšování přínosů biologické rozmanitosti, ekosystémových služeb a městské zelené infrastruktury ve městech a v příměstských oblastech zlepšuje lidské zdraví; vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly hlubší začlenění biologické rozmanitosti a ekosystémových funkcí do projektování měst, městské politiky a územního plánování, čímž se sníží emise uhlíku a zlepší adaptace na změnu klimatu;

56. konstatuje, že městské oblasti mohou hrát v rámci EU transformační úlohu, pokud jde o biologickou rozmanitost; zdůrazňuje, že znečištění plasty a znečištění vody jsou důležitými faktory úbytku biologické rozmanitosti; domnívá se, že silné oběhové hospodářství by v souvislosti s novým akčním plánem pro oběhové hospodářství mohlo přispět v úsilí EU o obnovení biologické rozmanitosti;

57. vyjadřuje politování nad tím, že znečištění plasty a difúzní znečištění, způsobené například čistírnami odpadních vod, farmakologickými výrobky a neudržitelnými zemědělskými postupy, jako je intenzivní využívání živin, hluboce ovlivňují zdraví ekosystémů v oceánech;

Chráněné oblasti EU

58. vyzývá k provedení hloubkové analýzy všech chráněných oblastí EU, včetně lokalit soustavy Natura 2000, a ke zlepšení stavu, lepšího propojení a rozšíření těchto oblastí; zdůrazňuje potřebu standardizované metody pro výpočet chráněných oblastí a jasnou definici toho, co v EU představuje „chráněnou oblast“; podtrhuje skutečnost, že s ohledem na nedávnou zprávu panelu IPCC o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu je zapotřebí provést komplexní posouzení pobřežních a mořských chráněných oblastí v EU a jejich správy a podstatně tyto oblasti rozšířit; vyzývá k rozšíření chráněných mořských oblastí EU tak, aby zahrnovaly více pobřežních vod; zdůrazňuje, že kromě počtu chráněných oblastí má pro zastavení ztráty biologické rozmanitosti zásadní význam jejich kvalita, a že je proto třeba klást větší důraz na dobré a udržitelné řízení chráněných oblastí;

59. vyzývá Komisi, aby i nadále podnikala právní kroky, pokud zjistí, že nejsou dodržovány právní předpisy EU v oblasti ochrany přírody; poukazuje na to, že s ohledem na riziko nevratného poškození životního prostředí musí být postupy při řešení porušování environmentálních předpisů účinnější; zdůrazňuje, že je nezbytné urychleně zajistit řádné vymáhání dodržování směrnic o ochraně přírody a transparentním způsobem řešit stížnosti na porušování právních předpisů;

60. konstatuje, že rámec pro ochranu přírody by mohl v důsledku nedostatečného provádění vytvářet nepřátelské pracovní podmínky pro aktivisty a ochránce přírody, a že tato situace by je mohla přímo či nepřímo ohrožovat na životě; zdůrazňuje, že EU by měla aktivně odsoudit vraždy ekologických aktivistů a ochránců přírody;

61. zdůrazňuje, že zelená infrastruktura poskytuje ekosystémové služby, které podporují biologickou rozmanitost, například zvyšováním počtu ekologických koridorů v městském prostředí;

Inovace, výzkum a vzdělávání

62. připomíná důležitost inovací, výzkumu a vzdělávání pro to, aby bylo dosaženo cílů vymezených ve Vizi 2050; zdůrazňuje, že je důležité podporovat výzkum a participativní vědy s cílem prohloubit znalosti, zejména pokud jde o oceány, z nichž většina zůstává neprozkoumána; vyzývá Komisi a Radu, aby v příštím VFR ve prospěch programu Horizont Evropa navýšily rozpočtové prostředky na 120 miliard EUR, zejména ve prospěch kategorie „přírodní zdroje“, včetně základního i aplikovaného výzkumu, např. v oblasti taxonomie, a aby zahájily v rámci tohoto programu opatření na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti; vyzývá smluvní strany, aby zaměřily svou pozornost zejména na souvislost mezi zachováním biologické rozmanitosti, přínosy pro lidské zdraví a dobrým stavem hospodářství a aby koordinovaly opatření pro shromažďování údajů;

63. vyzývá Komisi, aby podporovala další výzkum účinků změn ve využívání půdy, včetně odlesňování a výroby bioenergie, na emise skleníkových plynů a aby výsledky tohoto výzkumu brala v úvahu při vytváření politik v budoucnosti;

64. konstatuje, že podle evropské strategie pro plasty v oběhovém hospodářství přijaté dne 16. ledna 2018 by se 150 milionů tun plastů, které se nahromadily ve světových oceánech, mohlo do roku 2030 zdvojnásobit, v důsledku čehož by bylo ohroženo více než 660 druhů a poškozeno naše životní prostředí; vyzývá Komisi, aby realizovala stěžejní iniciativy proti znečištění plasty a jeho dopadu na biologickou rozmanitost; zdůrazňuje zvláštní případ mikroplastů, které představují více než 80 % sebraných odpadků v mořích a ohrožují biologickou rozmanitost moří; vítá proto, že se Ursula von der

Čtvrtek 16. ledna 2020

Leyenová zavázala otevřít „novou frontu“ v našem boji proti plastovému odpadu a řešit problém mikroplastů; zdůrazňuje potřebu přístupu založeného na oběhovém hospodářství, který klade důraz na výzkum a inovace v oblasti udržitelných výrobků;

65. vyzdvihuje význam vzdělávání pro zvyšování povědomí o biologické rozmanitosti a ochraně životního prostředí; konstatuje, že chráněné naučné oblasti jsou důležitým a účinným nástrojem ke zvýšení informovanosti veřejnosti a ke zlepšení ochrany přírody;

Budování kapacit, povědomí veřejnosti a zapojení všech subjektů

66. zdůrazňuje, že budování kapacit a zvyšování povědomí jsou klíčem k úspěšnému provádění a k lepšímu pochopení významu biologické rozmanitosti; vítá proto rozhodnutí přijaté na 14. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti, jímž se smluvní strany, ale také vlády dalších zemí a dárci, kteří toho jsou schopni, vybízí, aby poskytli finanční prostředky na budování kapacit, odbornou pomoc a přenos technologií;

67. s ohledem na dosažení cílů EU a globálních cílů vyzdvihuje význam poskytování komplexních informací a snahy o větší zapojení občanské společnosti a občanů z různých věkových a sociálních skupin;

68. vyzývá smluvní strany, aby podporovaly veřejné informační kampaně a zapojení různých zainteresovaných stran s cílem nalézt společně s místními komunitami a původním obyvatelstvem konkrétní řešení, která by podporovala udržitelné využívání půdy v zájmu posílení biologické rozmanitosti a plně respektovala regionální rozdíly v krajině a stanovištích;

69. vítá záměr aktivně spolupracovat se zainteresovanými stranami, což má zásadní význam pro docenění, ochranu, zachování, udržitelné využívání a obnovu biologické rozmanitosti, a zdůrazňuje, že efektivnější jednání s různými stupni veřejné správy, odvětvími a aktéry ze soukromé sféry, jakož i mezi nimi navzájem, povede ke vzniku příležitostí pro začlenění cílů biologické rozmanitosti do dalších politik; je přesvědčen, že je nezbytně nutné zapojit podniky a finanční instituce, a v tomto směru vítá úsilí Komise spolupracovat se soukromým sektorem při realizaci opatření k zachování biologické rozmanitosti, zejména prostřednictvím platformy EU pro podnikání a biologickou rozmanitost; oceňuje v tomto ohledu iniciativy soukromého sektoru, jako například iniciativy „One Planet Business for Biodiversity“ zahájené na summitu OSN o opatřeních v oblasti klimatu, který se konal v New Yorku;

70. vyzývá Komisi, aby zvažila zavedení harmonizované metodiky pro výpočet ekologické stopy společností z EU a jejich dopadu na biologickou rozmanitost;

71. domnívá se, že k řešení klimatických problémů, zhoršování životního prostředí a úbytku biologické rozmanitosti jsou zapotřebí transformační změny ve společnosti; zdůrazňuje, že je důležité řídit se zásadou spravedlivého přechodu, která zajistí, že tento proces bude inkluzivní a spravedlivý;

72. upozorňuje, že informovanost veřejnosti, přístup ke komplexním informacím a snadno srozumitelné údaje umožňují spotřebitelům činit při nákupu informovaná rozhodnutí a podporují udržitelnou spotřebu; trvá tedy na tom, že tyto aspekty by měly být součástí komplexního souboru opatření, zejména pokud jde o produkty, které vedou k odlesňování, ničení ekosystémů a porušování lidských práv; vyzývá Komisi a členské státy, aby zefektivnily sledovatelnost a kontrolu produktů napříč hodnotovým a dodavatelským řetězcem, a tím zajistily naprostou transparentnost také pro spotřebitele;

73. zdůrazňuje, že je třeba lépe rozvíjet certifikaci pro používání ekoznačky a certifikaci proti odlesňování;

74. vítá, že se v roce 2020 uskuteční v Marseille kongres Mezinárodního svazu ochrany přírody; vyzývá Komisi, aby na tomto fóru vyslala jasný signál své podpory, pokud jde o závazky v oblasti ochrany biologické rozmanitosti;

o

o o

75. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0016

Činnost evropského veřejného ochránce práv v roce 2018**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o výroční zprávě týkající se činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2018 (2019/2134(INI))**

(2021/C 270/12)

Evropský parlament,

- s ohledem na výroční zprávu o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2018,
 - s ohledem na článek 15, článek 24 třetí pododstavec a článek 228 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
 - s ohledem na články 11, 41, 42 a 43 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),
 - s ohledem na Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením (UNCPRD),
 - s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom ze dne 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv ⁽¹⁾,
 - s ohledem na Evropský kodex řádné správní praxe, který přijal Parlament dne 6. září 2001,
 - s ohledem na rámcovou dohodu o spolupráci uzavřenou mezi Evropským parlamentem a evropským veřejným ochráncem práv dne 15. března 2006, která vstoupila v platnost dne 1. dubna 2006,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2019 o strategickém šetření veřejné ochránčiny práv OI/2/2017 týkajícím se transparentnosti legislativních jednání v přípravných orgánech Rady EU ⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. února 2019 o výsledku jednání Petičního výboru v průběhu roku 2018 ⁽³⁾,
 - s ohledem na svá předchozí usnesení o činnosti evropského veřejného ochránce práv,
 - s ohledem na článek 54 a čl. 232 odst. 1 jednacího řádu,
 - s ohledem na dopis Výboru pro ústavní záležitosti,
 - s ohledem na zprávu Petičního výboru (A9-0032/2019),
- A. vzhledem k tomu, že výroční zpráva o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2018 byla oficiálně předložena předsedovi Evropského parlamentu dne 2. října 2019 a že evropská veřejná ochránčiny práv Emily O'Reillyová představila dne 4. září 2019 v Bruselu tuto zprávu Petičnímu výboru;
- B. vzhledem k tomu, že na základě článků 24 a 228 SFEU je evropský veřejný ochránce práv oprávněn přijímat stížnosti týkající se případů nesprávného úředního postupu orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie, s výjimkou Soudního dvora Evropské unie při výkonu jeho soudních pravomocí;
- C. vzhledem k tomu, že v čl. 10 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii je uvedeno, že „každý občan má právo podílet se na demokratickém životě Unie“ a že „rozhodnutí jsou přijímána co nejotevřeněji a co nejbliže občanům“;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 113, 4.5.1994, s. 15.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0045.

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0114.

Čtvrtek 16. ledna 2020

- D. vzhledem k tomu, že článek 15 SFEU stanoví, že „s cílem podpořit řádnou správu věcí veřejných a zajistit účast občanské společnosti jednají orgány, instituce a jiné subjekty Unie co nejotevřeněji“ a že „každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie“;
- E. vzhledem k tomu, že v čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv je stanoveno, že „každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě“;
- F. vzhledem k tomu, že článek 43 Listiny stanoví, že „každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo obracet se na evropského veřejného ochránce práv v případě nesprávného úředního postupu orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie, s výjimkou Soudního dvora Evropské unie při výkonu jeho soudních pravomocí“;
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2018 zahájila evropská veřejná ochránkyně práv 490 šetření (z nichž 482 bylo zahájeno na základě stížnosti a 8 z vlastního podnětu), přičemž 545 šetření uzavřela (534 šetření na základě stížností a 11 z vlastního podnětu); vzhledem k tomu, že větší část šetření se týkala Komise (285 šetření, tj. 58,2 %), po níž následovaly agentury EU (43 šetření neboli 8,8 %) a zbývající část byla rozdělena takto: Parlament (30 šetření, tj. 6,1 %), Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) (23 šetření, tj. 4,7 %), Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) (23 šetření, tj. 4,7 %), Evropská investiční banka (16 šetření, tj. 3,3 %), Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) (14 šetření, tj. 2,8 %) a ostatní instituce (56 šetření, tj. 11,4 %);
- H. vzhledem k tomu, že třemi hlavními problémy, jimiž se zabývala šetření, která veřejná ochránkyně práv v roce 2018 uzavřela, byly: transparentnost, odpovědnost a přístup veřejnosti k informacím a dokumentům (24,6 %), kultura služby (19,8 %) a přiměřenost využívání vlastního uvážení (16,1 %); vzhledem k tomu, že mezi další problémy patřilo dodržování procesních práv, jako je právo být vyslechnut, dodržování základních práv, nábor, etické otázky, účast veřejnosti na rozhodování na úrovni EU, mimo jiné při řízeních o nesplnění povinnosti, řádné finanční řízení nabídkových řízení, grantů a smluv EU, nábor a dobré řízení personálních otázek v EU;
- I. vzhledem k tomu, že míra plnění doporučení veřejné ochránkyně práv pro řádnou správu ze strany Evropské komise ve výši 76 % v roce 2018 představuje nepřetržitý pokles z 82 % v roce 2016 a 77 % v roce 2017;
- J. vzhledem k tomu, že v roce 2018 se na veřejnou ochránkyni práv obrátilo 17 996 občanů; vzhledem k tomu, že 14 596 občanů obdrželo radu prostřednictvím interaktivních pokynů na jejich internetových stránkách; vzhledem k tomu, že 1 220 žádostí bylo postoupeno pro informaci; veřejná ochránkyně práv přijala opatření v návaznosti na 2 180 obdržených stížností.
- K. vzhledem k tomu, že v rámci své strategické činnosti v roce 2018 zahájil úřad veřejného ochránce práv pět nových strategických šetření, která se týkala postavení osob se zdravotním postižením ve společném systému zdravotního pojištění (JSIS), přístupnosti webových stránek Komise pro osoby se zdravotním postižením, aktivit Evropské agentury pro léčivé přípravky před obdržení žádosti o registraci určitého léku (tzv. „pre-submission activities“), způsobů řešení problému „otáčivých dveří“ v Komisi, různých situací zaměstnanců EU a konečně možností demokratické kontroly legislativní činnosti Rady; vzhledem k tomu, že v roce 2018 veřejná ochránkyně práv rovněž zahájila deset strategických iniciativ týkajících se mimo jiné používání jazyků ve veřejné službě EU, opatření proti obtěžování ve veřejné službě EU a ochrany migrujících dětí;
- L. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv hraje klíčovou úlohu v tom, aby byl legislativní proces EU otevřenější a odpovědnější vůči občanům, tak aby mohli uplatňovat své právo podílet se na demokratickém životě Unie, a zvýšit tak zapojení občanů a jejich důvěru;
- M. vzhledem k tomu, že evropský veřejný ochránce práv plní nezastupitelnou úlohu při zajišťování odpovědnosti institucí EU a maximální transparentnosti a nestrannosti správy a rozhodovacích procesů EU, pokud jde o ochranu práv občanů, čímž zvyšuje jejich důvěru, účast a angažovanost na demokratickém životě Unie;
- N. vzhledem k tomu, že hlavní prioritou evropského veřejného ochránce práv je zajistit, aby byla plně respektována práva občanů;

Čtvrtek 16. ledna 2020

- O. vzhledem k tomu, že veřejná ochránkyně práv zprovoznila v roce 2018 nové internetové stránky, které obsahují revidované, uživatelsky vstřícné rozhraní pro občany, kteří uvažují o podání stížnosti; vzhledem k tomu, že úřad používá zrychlený postup pro vyřizování stížností na přístup veřejnosti k dokumentům, který odráží závazek veřejné ochránkyně práv poskytovat pomoc a přijímat rozhodnutí do 40 dnů, a to ve všech 24 úředních jazycích EU; vzhledem k tomu, že tato nová iniciativa je součástí strategie zaměřené na zlepšení efektivity úřadu;
- P. vzhledem k tomu, že v rámci strategického šetření OI/2/2017/TE bylo zjištěno, že Rada není dostatečně transparentní, pokud jde o přístup veřejnosti k jejím legislativním dokumentům a o její současnou praxi v rozhodovacím procesu, konkrétně v přípravné fázi na úrovni Výboru stálých zástupců (COREPER) a pracovních skupin; vzhledem k neochotě Rady provést její doporučení předložila veřejná ochránkyně práv dne 16. května 2018 Parlamentu zvláštní zprávu č. OI/2/2017/TE o transparentnosti legislativního procesu Rady; vzhledem k tomu, že dne 17. ledna 2019 přijal Parlament svou zprávu o strategickém šetření veřejné ochránkyně práv, v níž vyjádřil plnou podporu doporučením veřejné ochránkyně práv; vzhledem k tomu, že finské předsednictví se zavázalo ke zvýšení otevřenosti a legislativní transparentnosti Rady;
- Q. vzhledem k tomu, že dne 12. února 2019 Evropský parlament schválil návrh nařízení Evropského parlamentu, jímž se stanoví pravidla a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv (statut evropského veřejného ochránce práv) a zrušuje rozhodnutí 94/262/ESUO, ES, Euratom⁽⁴⁾, za něž nese hlavní legislativní odpovědnost; vzhledem k tomu, že Rada by měla toto nové nařízení schválit v brzké době;
- R. vzhledem k tomu, že větší otevřenost a transparentnost, pokud jde o postoje vlád členských států v Radě, posílí důvěru v EU a sníží euroskepticismus a populismus;
- S. vzhledem k tomu, že větší transparentnost rozhodovacího procesu v rámci třístranných jednání posílí důvěru občanů v orgány a instituce EU;
- T. vzhledem k tomu, že v roce 2018 veřejná ochránkyně práv zahájila strategickou iniciativu proti obtěžování, jejímž úkolem je kontrola politik zaměřených proti obtěžování, které uplatňuje správa EU; vzhledem k tomu, že se veřejná ochránkyně práv v roce 2018 rozhodla obrátit se na 26 orgánů a agentur EU s písemnou žádostí o podrobné informace týkající se těchto politik a způsobu jejich provádění;
- U. vzhledem k tomu, že v roce 2018 zahájila veřejná ochránkyně práv šetření týkající se diskriminace na základě pohlaví a rovných příležitostí v Evropské investiční bance (EIB); vzhledem k tomu, že EIB se řídila doporučeními a návrhy veřejné ochránkyně práv týkající se rovných příležitostí a rovného zastoupení žen a mužů;
- V. vzhledem k tomu, že úřad evropského veřejného ochránce práv je součástí unijního rámce zřízeného podle Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jehož úkolem je chránit, prosazovat a sledovat provádění této úmluvy na úrovni orgánů EU;
- W. vzhledem k tomu, že v březnu 2018 se konala konference, na níž se sešli zástupci Evropské sítě veřejných ochránců práv a Petičního výboru Evropského parlamentu a kde jedním z hlavních bodů diskuse bylo, jak by veřejní ochránci práv mohli prohloubit svou spolupráci;
1. vítá výroční zprávu za rok 2018, kterou předložila evropská veřejná ochránkyně práv;
 2. blahopřeje Emily O'Reillyové k její vynikající práci a konstruktivnímu úsilí o zvyšování kvality správy EU a dostupnosti a kvality služeb, které nabízí občanům;
 3. zdůrazňuje význam transparentnosti a přístupu veřejnosti k dokumentům Rady; zdůrazňuje, že vysoká míra transparentnosti legislativního procesu je klíčová pro to, aby se zvolení zástupci a vlády zodpovídali občanům, sdělovacím prostředkům a zúčastněným stranám; uznává cennou úlohu, kterou sehrává veřejná ochránkyně práv při navazování kontaktů a při mediaci mezi orgány EU a občany; domnívá se, že Rada musí přezkoumat svou politiku zachování důvěrnosti; poukazuje na činnost úřadu veřejného ochránce práv, jejímž cílem je zlepšit možnosti veřejné kontroly legislativního procesu EU;

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0080.

Čtvrtek 16. ledna 2020

4. zdůrazňuje nutnost a význam aktivnější účasti občanů na rozhodování, a to nad rámec zvyšování transparentnosti způsobu, jakým správa funguje, jako opatření k posílení demokratické legitimacy institucí Unie s cílem obnovit důvěru;
5. naléhavě vyzývá evropskou veřejnou ochránkyni práv, aby zajistila větší transparentnost rozhodovacího procesu v rámci třístranných jednání;
6. zdůrazňuje, že obnovení důvěry občanů v orgány Unie je pro Evropský parlament jednou z věcí, na kterých mu nejvíce záleží, a tato otázka má nejvyšší společensko-politický a etický význam;
7. zdůrazňuje, že kromě dialogu mezi orgány, institucemi a občany Unie je třeba zlepšit a posílit sociální dialog;
8. plně podporuje doporučení evropské veřejné ochránkyně práv určená Radě a naléhavě vyzývá Radu, aby přijala veškerá nezbytná opatření k jejich co nejrychlejšímu provedení;
9. vybízí veřejnou ochránkyni práv, aby orgánům EU poskytla další pokyny ohledně toho, jak lépe komunikovat s občany ve všech úředních jazycích EU; naléhavě vyzývá veřejnou ochránkyni práv, aby orgánům poskytla pokyny, jak rozvíjet jejich jazykovou politiku tak, aby bylo možné vytvářet příslušný obsah a informace v co největším počtu jazyků;
10. vítá strategii veřejné ochránkyně práv, jejímž cílem je zvýšit dopad a viditelnost jejího mandátu mezi občany EU;
11. vítá nové uspořádání internetových stránek evropského veřejného ochránce práv, které z něj činí nástroj, který je pro občany funkčnějším a přístupnějším;
12. žádá, aby Rada jako spolutvůrce právních předpisů sladila své pracovní postupy se standardy parlamentní demokracie, jak vyžadují Smlouvy, namísto toho, aby působila jako diplomatické fórum, což nemá být její funkcí; připomíná, že v návaznosti na strategické šetření OI/2/2017/TE dospěla veřejná ochránkyně práv k závěru, že postupy Rady věci transparentnosti představují nesprávný úřední postup; naléhavě vyzývá Radu, aby okamžitě provedla doporučení veřejné ochránkyně práv vyplývající z jejího strategického šetření, včetně doporučení, která Parlament poskytl ve své zprávě týkající se zvláštní zprávy; vybízí veřejnou ochránkyni práv, aby nadále sledovala pokrok, jehož bylo v souvislosti s jejím strategickým šetřením dosaženo;
13. opakuje svou výzvu k aktualizaci právních předpisů EU o přístupu k dokumentům a požaduje, aby nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise⁽⁵⁾ bylo přepracováno tak, aby se rozšířily možnosti kontroly zpřístupňování dokumentů Parlamentu, Rady a Komise, kterou vykonává veřejný ochránce práv; považuje za politováníhodné, že Rada zablokovala revizi nařízení (ES) č. 1049/2001, a naléhavě ji vyzývá, aby obnovila jednání na základě postoje, který Parlament přijal ve druhém čtení, jak je uvedeno v usnesení ze dne 12. června 2013 o patové situaci při přezkumu nařízení (ES) č. 1049/2001⁽⁶⁾;
14. opakuje svou výzvu k revizi nařízení (ES) č. 1049/2001, které je značně zastaralé a neodráží stávající právní situaci a institucionální postupy orgánů, institucí a jiných subjektů EU;
15. vítá formální zahájení zrychleného postupu pro vyřizování žádostí o přístup k dokumentům a bere na vědomí pozitivní výsledek pro stěžovatele;

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P7_TA(2013)0271.

Čtvrtek 16. ledna 2020

16. rozhodně zdůrazňuje, že je důležité, aby veřejná ochránkyně práv i nadále pozorně sledovala a prováděla strategická šetření týkající se transparentnosti Komise; vyjadřuje, že si je vědom skutečnosti, že stále existuje efekt „otáčivých dveří“, zejména mezi úředníky, kteří jsou na nejvyšších pozicích institucí; naléhavě vyzývá veřejnou ochránkyni práv, aby nadále sledovala provádění revidovaných pravidel Komise pro efekt „otáčivých dveří“, která vstoupila v platnost v září 2018 na základě jejího šetření z vlastního podnětu;

17. zdůrazňuje, že otázka střetu zájmů sahá dál než případy tzv. „otáčivých dveří“, a trvá na tom, že je třeba vypracovat další pravidla a přísnější kritéria s cílem zajistit, aby rozhodnutí a právní předpisy byly prováděny v souladu se zájmy občanů;

18. připomíná, že zásady zveřejňování informací, otevřenosti a transparentnosti jsou nedílnou součástí legislativního procesu EU, aby občanům bylo umožněno seznámit se s důvody vedoucími k legislativním krokům, a zajišťují tudíž účinný výkon jejich demokratických práv⁽⁷⁾.^{3b} uvědomuje si, že v rozhodovacím procesu EU je zapotřebí transparentnosti; vyslovuje se pro to, aby ve spolupráci s útvary všech tří orgánů vznikl společný legislativní portál, jenž poskytne uživatelsky přívětivější komunikační kanál umožňující laikům získat přístup k informacím o probíhajících legislativních postupech;

19. podporuje zveřejňování konečných dokumentů vypracovaných v rámci dialogů; zdůrazňuje, že rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci *De Capitani* (T-540/15) z března 2018 uvádí, že na postoje orgánů vyjádřené v tzv. „čtyřsloupcových“ dokumentech se nevztahuje obecná domněnka o nezpřístupnění; konstatuje, že citlivá povaha obsahu dokumentů z třístranných jednání nebyla sama o sobě označena za dostatečný důvod k odepření přístupu veřejnosti; domnívá se, že by k dosažení transparentnosti třístranných jednání měly přispívat všechny tři orgány; tvrdí, že právo veřejnosti na přístup k dokumentům orgánů Unie je chráněné a nezczitelné právo každého občana EU přímo vycházející z demokratického principu a základního práva na svobodu projevu, takže Unie má povinnost toto právo dodržovat a z jeho dodržování se zodpovídat; zdůrazňuje, že k tomu, aby Unie mohla tuto povinnost plnit, je třeba více podporovat příslušné instituce hájící transparentnost, jako je úřad veřejného ochránce práv;

20. opakuje, že je nutné zajistit integritu Evropské centrální banky a její nezávislost na soukromých finančních zájmech; zdůrazňuje, že členové její Výkonné rady nesmějí být současně členy fór nebo jiných organizací, jejichž členy jsou i vedoucí pracovníci bank, nad nimiž ECB vykonává dohled, a nesmějí se účastnit fór, která nejsou otevřena veřejnosti; vítá stanovisko evropské veřejné ochránkyně práv ze dne 5. července 2018;

21. vyjadřuje politování nad tím, že dosud nedošlo k doporučenému přijetí a uplatňování minimálních pravidel odpovědnosti ECB; domnívá se, že nebude-li zajištěna transparentnost činnosti ECB, mohlo by to vést ke zpochybnění její nezávislosti na soukromých finančních zájmech;

22. podporuje doporučení evropské veřejné ochránkyně práv ze dne 15. ledna 2018 týkající se účasti prezidenta ECB a členů jejích rozhodovacích orgánů ve „Skupině třiceti“ a naléhavě vyzývá ECB, aby změnila příslušná pravidla tak, aby zajistila konkrétní uplatňování nej přísnějších etických norem a norem odpovědnosti;

23. vyzývá Komisi, aby ve fázi neformálního dialogu, který vede s členskými státy, zajistila maximální transparentnost a přístup k dokumentům a informacím, pokud jde o postupy projektu EU Pilot a řízení o nesplnění povinnosti, zejména v souvislosti s obdrženyými peticemi, a úplný přístup, pokud jde o postupy projektu EU Pilot a řízení o nesplnění povinnosti, které již byly ukončeny; vyzývá Komisi, aby zaujala odlišný přístup, pokud jde o vyšetřování případů porušení práva EU, a aby zahajovala řízení o nesplnění povinnosti, která by se neopírala pouze o mechanismus EU Pilot;

24. zdůrazňuje význam opatření ke zvýšení transparentnosti rozhodnutí přijatých v rámci řízení o nesplnění povinnosti; připomíná, že v roce 2014 zřídila Komise na internetových stránkách Europa centralizovanou platformu obsahující podrobné informace o řízeních o nesplnění povinnosti; zdůrazňuje, že informace o případech řešených v rámci mechanismu EU Pilot a v rámci řízení o nesplnění povinnosti poskytuje Komise Evropskému parlamentu a veřejnosti ve svých výročních zprávách o kontrole uplatňování práva EU;

(7) spojené věci C-39/05 P a C-52/05 P, Švédské království a Maurizio Turco proti Radě Evropské unie, Sbíрка rozhodnutí Soudního dvora 2008 I-04723;

Čtvrtek 16. ledna 2020

25. plně podporuje snahu evropské veřejné ochránčyně práv o zvýšení transparentnosti lobbingu v EU; podporuje snahu Komise provádět revidovaná horizontální pravidla týkající se skupin odborníků, a to i pokud jde o transparentnost a střet zájmů; zdůrazňuje, že je důležité, aby jednotlivci a organizace zastupující soukromé zájmy byly zapsány v rejstříku transparentnosti, a jmenování tak mohla probíhat v souladu s horizontálními pravidly;

26. zdůrazňuje, že je zapotřebí uzavřít třístrannou dohodu mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí, která by představovala krok směrem k posílení stávajících pravidel v oblasti lobbingu a odstraňování mezer v právních předpisech; domnívá se však, že orgány by měly jít ještě dále a měly by usilovat o závazná legislativní opatření pro všechny orgány a agentury EU;

27. zdůrazňuje, že je důležité zveřejnit veškeré informace o vlivu lobbistů, a poskytnout tyto informace veřejnosti bezplatnou, zcela srozumitelnou a snadno dostupnou formou, a podstatně zlepšit správnost údajů v rejstříku transparentnosti EU; zdůrazňuje, že musí být zajištěna úplná transparentnost financování všech zástupců zájmových skupin, a vyzývá k tomu, aby jakákoli organizace, která poruší pravidla týkající se „otáčivých dveří“, byla suspendována;

28. zdůrazňuje, že je potřeba přijmout legislativní akt, na jehož základě by se stal rejstřík transparentnosti EU zcela povinným a právně závazným pro všechny orgány, instituce a agentury EU i třetí strany, čímž by se zajistila plná transparentnost lobbingu; vybízí orgány EU, aby zvážily, jaká praktická opatření by mohla vést k rychlé a účinné dohodě;

29. vyjadřuje politování nad skutečností, že v orgánech EU zůstává problémem genderově podmíněná diskriminace a genderově vyvážené zastoupení; se znepokojením bere na vědomí zjištění ve věci 366/2017/AMF a naléhavě vyzývá EIB, aby plně dodržovala doporučení veřejné ochránčyně práv, pokud jde o dosažení genderově vyváženého zastoupení ve vedoucích funkcích;

30. vítá šetření veřejné ochránčyně práv v roce 2018 týkající se postupu jmenování bývalého generálního tajemníka Komise a bere na vědomí její zjištění čtyř případů nesprávného úředního postupu; vyjadřuje politování nad tím, že i přesto, že Parlament podpořil doporučení veřejné ochránčyně práv, předchozí Komise tato doporučení neprovedla; je zvláště znepokojen tím, že Komise nezavedla konkrétní postup jmenování, a žádá novou Komisi, aby tak učinila, a zajistila tak nejvyšší normy transparentnosti, etiky a právního státu;

31. bere se znepokojením na vědomí, že v Komisi klesla míra souladu s navrženými doporučeními, návrhy a řešeními veřejné ochránčyně práv; vyzývá Komisi, aby se více angažovala, pokud jde o řešení všech případů nesprávného úředního postupu, které veřejná ochránčyně práv při své činnosti zjistila;

32. naléhavě vyzývá veřejnou ochránčyni práv, aby v duchu transparentnosti a objektivit sledovala uplatňování nového jednacího řádu Parlamentu pro slyšení kandidátů na komisaře, zejména pokud jde o přílohu VII článek 2 týkající se posuzování finančních zájmů;

33. bere na vědomí návrh nového kodexu chování členů Evropské komise, který Komise přijala dne 31. ledna 2018; domnívá se, že je třeba provést dále posílit ustanovení kodexu;

34. opakuje své pevné přesvědčení, že má-li být dodržována povinnost čestného jednání, je třeba všude v unijních institucích uplatňovat přísná etická pravidla a normy;

35. je přesvědčen, že transparentnost je zásadní součástí právního státu a že musí být dodržována v průběhu celého legislativního procesu, neboť ovlivňuje účinné naplnění práva volit a práva být volen, a to vedle dalších práv (tj. svobody projevu, svobody slova a svobody získávat informace); domnívá se, že rozvoj aktivního občanství EU by vyžadovalo veřejnou kontrolu, přezkum a hodnocení tohoto procesu a možnost zpochybnění výsledku; zdůrazňuje skutečnost, že by se tím pomohlo občanům postupně se více obeznámit se základními pojmy legislativního procesu a podpořily by se participativní prvky demokratického života Unie;

Čtvrtek 16. ledna 2020

36. vítá soustavné úsilí veřejné ochránčyně práv o ovlivnění změn v orgánech EU účasti na veřejných konzultacích, které se týkají oblastí její práce; vítá její návrhy na zlepšení transparentnosti modelu EU pro posuzování rizik v potravinovém řetězci, který obsahuje doporučení, aby Evropská agentura pro bezpečnost potravin zveřejňovala pořady jednání a zápisy ze zasedání týkajících se hodnocení rizik;
37. vybízí veřejnou ochránčyni práv, aby pokračovala v šetření z vlastního podnětu ohledně transparentnosti žádosti agentury EMA a farmaceutických společností před podáním žádosti o tržní povolení, ohledně veřejné konzultace, která probíhala do ledna 2019;
38. vítá její šetření bezpečnostních zpráv Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA), které vedlo k tomu, že agentura svou praxi změnila tak, aby ti, kteří upozorňují na problémy v oblasti bezpečnosti, dostávali zpětnou vazbu;
39. žádá evropskou veřejnou ochránčyni práv, aby i nadále monitorovala soulad společného systému zdravotního pojištění (JSIS) s UNCPRD; žádá Komisi, aby v obecných prováděcích opatřeních, jimiž se řídí JSIS, aktualizovala ustanovení o léčebných výlohách a výlohách vztahujících se k odpovídajícímu přizpůsobení pracovního místa osob se zdravotním postižením nebo závažným onemocněním; vyzývá veřejnou ochránčyni práv, aby zajistila plné provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením všemi správními orgány Evropské unie;
40. vítá praktická doporučení veřejné ochránčyně práv týkající se přístupnosti výběrových řízení Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO) pro zrakově postižené uchazeče; vyzývá veřejnou ochránčyni práv, aby sledovala, zda úřad EPSO plně dodržuje požadavky na přístupnost, pokud jde o výběrová řízení na internetu; vyzývá veřejnou ochránčyni práv, aby navázala na své návrhy týkající se podpůrných technologií používaných během počítačových testů, které se konají po celém světě;
41. podporuje veřejnou ochránčyni práv při zvyšování povědomí mezi orgány EU ohledně zavedení důraznějších opatření pro obtěžování;
42. podporuje iniciativu veřejné ochránčyně práv v návaznosti na hnutí #MeToo a vyzývá k dalšímu sledování toho, jaké politiky proti obtěžování uplatňuje správa EU;
43. podporuje úsilí veřejné ochránčyně práv o usnadnění účasti občanů na tvorbě politik EU; požaduje, aby veřejná ochránčyně práv i nadále sledovala využívání nástroje evropské občanské iniciativy, včetně sledování provádění revidovaného nařízení o evropské občanské iniciativě;
44. poukazuje na to, že úloha evropského veřejného ochránce práv se od svého vzniku postupně vyvíjí, od prevence nesprávného úředního postupu až po podporu řádné správy; domnívá se, že tento trend by měl logicky vést k dalšímu úsilí o včasné aktivní prosazování lepší správy a osvědčených správních postupů;
45. vítá iniciativu veřejné ochránčyně práv v podobě zavedení ceny za řádnou správní praxi, již uděluje jako ocenění úsilí, jež veřejná služba EU vynakládá s cílem hledat inovativní způsoby provádění politik vstřícných k občanům;
46. znovu opakuje svou dlouhodobou výzvu ke zdokonalení stávajícího kodexu řádné správní praxe, pokud jde o řádné závazné předpisy pro všechny orgány a agentury EU;
47. připomíná snahu veřejné ochránčyně práv o velmi vysokou míru transparentnosti ze strany EU v průběhu jednání o dohodě Spojeného království o vystoupení z Evropské unie;

Čtvrtek 16. ledna 2020

48. vybízí veřejnou ochránkyni práv, aby nadále spolupracovala s vnitrostátními veřejnými ochránci práv prostřednictvím Evropské sítě veřejných ochránců práv; zdůrazňuje, že je třeba dále rozvíjet takové případy spolupráce mezi různými národními veřejnými ochránci práv;
49. připomíná, že nový návrh statutu evropského veřejného ochránce práv, který byl nedávno schválen Parlamentem, obsahuje ustanovení o přestávce v délce tří let předtím, než je poslanec Evropského parlamentu oprávněn vykonávat funkci evropského veřejného ochránce práv;
50. znovu opakuje, že je zásadně důležité zachovat nezávislost a bezúhonnost veřejného ochránce práv a zajistit, aby byla funkce obsazena osobami, které se zjevně nehlásí k žádné politické straně, nejsou ve střetu zájmů a mají silný smysl pro etiku;
51. oceňuje vynikající a plodnou spolupráci evropské veřejné ochránkyně práv a jejího týmu s Petičním výborem;
52. uznává vynikající příklady spolupráce, které v průběhu svého mandátu vedla veřejná ochránkyně práv a vyzývá nadcházejícího veřejného ochránce práv k takovéto spolupráci a strukturálnímu dialogu s Petičním výborem, aby se dále zlepšovala kvalita správy EU a dostupnost a kvalita služeb, které občanům nabízí;
53. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení a zprávu Petičního výboru předal Radě, Komisi, evropské veřejné ochránkyni práv, vládám a parlamentům členských států a jejich veřejným ochráncům práv nebo obdobným subjektům.
-

Čtvrtek 16. ledna 2020

P9_TA(2020)0017

Orgány a instituce v hospodářské a měnové unii: Prevence střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o orgánech a institucích hospodářské a měnové unie: prevence střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru (2019/2950(RSP))**

(2021/C 270/13)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 298 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na nařízení č. 31 (EHS), č. 11 (ESAE), kterým se stanoví služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii (služební řád), a zejména na čl. 11 písm. a) a články 12, 16 a 17 tohoto nařízení ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. května 2011 o udělení absolutoria za rok 2009: výkonnost, finanční řízení a kontrola agentur EU ⁽²⁾,
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 15/2012 nazvanou „Řešení střetu zájmů ve vybraných agenturách EU“ ⁽³⁾,
- s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 29. června 2018 o mimopracovní činnosti a funkcích a o pracovní činnosti po skončení služebního poměru (C(2018)4048),
- s ohledem na tiskovou zprávu Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) ze dne 17. září 2019 o oznámení odstoupení Ádáma Farkase z místa výkonného ředitele tohoto orgánu s účinností od 31. ledna 2020 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na otázku týkající se jmenování výkonného ředitele orgánu EBA Ádáma Farkase generálním ředitelem Asociace finančních trhů v Evropě (AFME) položenou Komisi (O-000031/2019 – B9-0054/2019) a na odpovědi, které Komise dne 24. října 2019 poskytla ⁽⁵⁾,
- s ohledem na odpovědi, které poskytl ředitel orgánu EBA během slyšení, jež dne 4. listopadu 2019 uspořádal Hospodářský a měnový výbor,
- s ohledem na zprávu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) s názvem „Osvědčené postupy v rámci prevence střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru“ ze dne 23. srpna 2010 ⁽⁶⁾,
- s ohledem na pracovní dokument organizace Transparency International č. 06/2010 s názvem „Regulace případů tzv. otáčivých dveří“ ⁽⁷⁾,
- s ohledem na návrh doporučení evropské veřejné ochránkyně práv při vyšetřování stížnosti 775/2010/ANA na Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. 45, 14.6.1962, s. 1385.

⁽²⁾ Úř. věst. L 250, 27.9.2011, s. 268.

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1210_11/NEWS1210_11_EN.PDF

⁽⁴⁾ <https://eba.europa.eu/adam-farkas-steps-down-as-eba-executive-director>

⁽⁵⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2019-000031_CS.html

⁽⁶⁾ https://read.oecd-ilibrary.org/governance/post-public-employment_9789264056701-en#page7

⁽⁷⁾ https://www.transparency.org/whatwedo/publication/working_paper_06_2010_regulating_the_revolving_door

⁽⁸⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/11089>

Čtvrtek 16. ledna 2020

- s ohledem na dopis evropské veřejné ochránčyně práv ze dne 13. června 2017 o uplatňování článku 16 služebního řádu EU adresovaný řediteli Evropské agentury pro chemické látky⁽⁹⁾;
 - s ohledem na dopis evropské veřejné ochránčyně práv ze dne 13. června 2017 o uplatňování článku 16 služebního řádu EU adresovaný řediteli Evropského orgánu pro bankovníctví⁽¹⁰⁾;
 - s ohledem na zprávu evropské veřejné ochránčyně práv ze dne 28. února 2019 o zveřejňování informací o bývalých vedoucích pracovnících za účelem prosazování ročního zákazu lobbování a hájení zájmů určitých skupin: SI/2/2017/NF⁽¹¹⁾;
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. února 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu, kterým se stanovují pravidla a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv (statut evropského veřejného ochránce práv)⁽¹²⁾;
 - s ohledem na dokument Politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2019–2024⁽¹³⁾;
 - s ohledem na otázku s názvem „Orgány a instituce v hospodářské a měnové unii: prevence střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru“ (O-000048/2019 – B9-0001/2020) položenou Komisí;
 - s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu;
 - s ohledem na návrh usnesení Hospodářského a měnového výboru,
- A. vzhledem k tomu, že v čl. 298 odst. 1 SFEU je stanoveno, že „při plnění svých úkolů se orgány, instituce a jiné subjekty Unie opírají o otevřenou, efektivní a nezávislou evropskou správu“;
- B. vzhledem k tomu, že v čl. 68 odst. 1 nařízení (EU) č. 1093/2010⁽¹⁴⁾ je stanoveno, že „na zaměstnance orgánu pro bankovníctví, včetně členů výkonné rady na plný úvazek a jejího předsedy, se vztahuje služební řád, pracovní řád ostatních zaměstnanců a pravidla přijatá společně orgány Unie pro uplatňování těchto řádů“;
- C. vzhledem k tomu, že v článku 16 a 17 služebního řádu jsou uvedeny zásady platné pro odchod zaměstnanců z orgánů a institucí EU, včetně ustanovení týkajících se prevence střetu zájmů;
- D. vzhledem k tomu, že výkonný ředitel Evropského orgánu pro bankovníctví přijal své jmenování generálním ředitelem Asociace finančních trhů platné od 1. února 2020 a ohlásil své odstoupení z místa výkonného ředitele uvedeného orgánu s účinností od 31. ledna 2020;
- E. vzhledem k tomu, že správní rada Evropského orgánu pro bankovníctví a její dozorčí rada rozhodly o schválení výkonného ředitele tohoto orgánu v jeho nové funkci generálního ředitele Asociace finančních trhů; vzhledem k tomu, že dozorčí rada rozhodla v případě výkonného ředitele o poměrně mírných omezeních, která podle orgánu EBA řeší střet zájmů vyplývající z toho, že přijal novou funkci v Asociaci finančních trhů; vzhledem k tomu, že tato omezení se týkají činnosti vykonávané jak v rámci zaměstnání u orgánu EBA, tak i po odchodu z této pozice;
- F. vzhledem k tomu, že ředitel orgánu EBA v rámci slyšení před Evropským parlamentem poukázal na obtížné prosazování omezení týkajících se činnosti po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru;

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80697>

⁽¹⁰⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80699>

⁽¹¹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/report/en/110521>

⁽¹²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0080.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/info/files/political-guidelines-next-commission-2019-2024-union-strives-more-my-agenda-europe_cs

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví) (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

Čtvrtek 16. ledna 2020

- G. vzhledem k tomu, že vysocí vedoucí pracovníci, kteří opouštějí zaměstnání v dozorcích orgánech, v současné době nedostávají dočasný příspěvek;
- H. vzhledem k tomu, že se opakovaně objevují obavy ze situace, kdy po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru nebo při přechodu z veřejného sektoru do sektoru soukromého (tzv. „efekt otáčivých dveří“) dochází ke střetu zájmů, a že se jimi zabývají mezinárodní orgány a orgány EU, zejména evropská veřejná ochránkyně práv a Evropský účetní dvůr, které je analyzují;
- I. vzhledem k tomu, že tyto případy „otáčivých dveří“ umožňují zájmovým skupinám odměňovat pracovníky regulačních orgánů za jejich chování v minulosti, což nahrává možnosti nevhodných pobídek;
1. poukazuje na význam otevřené účinné a nezávislé správy orgánů a institucí EU jako celku, včetně orgánů, institucí a agentur hospodářské a měnové unie;
 2. je znepokojen střetem zájmů, který vznikl v důsledku jmenování výkonného ředitele Evropského orgánu pro bankovníctví generálním ředitelem Asociace finančních trhů od 1. února 2020; konstatuje, že toto zaměstnání po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru, aniž by bylo stanoveno určité přechodné období, představuje riziko nejen z hlediska dobrého jména a nezávislosti uvedeného orgánu, ale také všech orgánů a institucí EU a evropského projektu jako celku;
 3. připomíná, že neřešené případy střetu zájmů by mohly nejen ohrozit prosazování přísných etických norem v rámci celé evropské správy, ale také omezit právo na řádnou správu, což ohrožuje rovné podmínky nutné k řádnému fungování jednotného trhu;
 4. vyzývá k účinnému a důslednému uplatňování služebního řádu, zejména jeho článku 16, aby nedocházelo ke střetu zájmů, zejména v případě úředníků na vyšších pozicích a nejen jich; zdůrazňuje, že pokud daná omezení nepostačují k ochraně legitimních zájmů orgánů a institucí EU, mohou podle článku 16 tyto orgány a instituce žádost bývalého úředníka o souhlas s přijetím určitého zaměstnání zamítnout; zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že Asociaci finančních trhů lze považovat za „protistranu“, mohlo se v souladu s čl. 21 odst. 3 písm. b) rozhodnutí Komise C(2018)4048 uvažovat v případě pana Farkase o zákazu přejít rovnou k zaměstnání u této asociace;
 5. obává se, že často není možné vynucovat podmínky stanovené pro činnost po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru; vybízí proto orgány, instituce a agentury EU, aby zvážily celou škálu nástrojů, které jsou k dispozici podle článku 16 služebního řádu;
 6. zpochybňuje rozhodnutí dozorčí rady Evropského orgánu pro bankovníctví a jeho správní rady umožnit panu Farkasovi, aby se ujal funkce generálního ředitele asociace AFME; vyzývá je, aby své rozhodnutí přezkoumaly;
 7. konstatuje, že ačkoli zkušenosti v soukromém sektoru mohou být pro práci v orgánech a institucích EU přínosné, může systém „otáčivých dveří“ vzniknout rovněž v důsledku práce v soukromém sektoru před přijetím zaměstnání ve veřejné správě, kdy existuje přímá vazba mezi bývalým zaměstnavatelem a novou pozicí v orgánu nebo instituci, což může ohrozit integritu institucí EU a poškodit důvěru občanů v tyto instituce; zdůrazňuje proto, že je stále častěji nutné posuzovat, jak by mohly konflikty zájmů vznikat i z pracovních pozic zastávaných před nástupem do veřejné funkce nebo před jmenováním do funkce s regulační nebo výkonnou pravomocí, a doporučuje věnovat se této problematice i nadále;
 8. zdůrazňuje, že situace, kdy dochází ke konfliktu zájmů po skončení pracovního poměru ve veřejném sektoru nebo z důvodu tzv. „otáčivých dveří“, jsou společným problémem u všech orgánů, institucí, úřadů a agentur v celé EU a jejich členských státech; vyzdvihuje proto, že je třeba vytvořit jednotný právní rámec, který by tyto otázky účinně řešil;
 9. bere na vědomí práci vykonanou na mezinárodní úrovni (OECD) s cílem zajistit harmonizovaný rámec pro situace po skončení pracovního poměru ve veřejném sektoru; bere na vědomí práci, kterou na úrovni EU v tomto ohledu vykonal Evropský účetní dvůr a evropská veřejná ochránkyně práv; konstatuje, že včasné uplatnění těchto doporučení by mohlo v budoucnu zabránit podobným problémům;
 10. zdůrazňuje, že ačkoli zkušenost se zaměstnáním v soukromém sektoru může být u zaměstnanců regulačních nebo dozorcích orgánů přínosná, měly by se orgány a instituce Unie řídit etickými principy veřejné služby, tak aby co nejlépe sloužily evropským občanům;

Čtvrtek 16. ledna 2020

11. vyzývá Evropský účetní dvůr, aby provedl komplexní analýzu přístupu orgánů a agentur v rámci hospodářské a měnové unie k řešení situací, v nichž existuje potenciální střet zájmů; vyzývá Evropský účetní dvůr, aby stanovil osvědčené postupy;
12. vyzývá Komisi, aby posoudila stávající praxi v oblasti zaměstnávání po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru na úrovni EU a členských států, s cílem zavést důraznější opatření pro předcházení střetům zájmů, které vznikají v okamžiku, kdy vyšší úředníci orgánů EU opouštějí své pracovní místo, aby začali pracovat v soukromém sektoru, nebo kdy jsou osoby ze soukromého sektoru jmenovány na vedoucí pozice v orgánu EU, a aby zohlednila svá zjištění s ohledem na vypracování harmonizovaného právního rámce pro prevenci střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru;
13. připomíná závazek přijatý Komisí v rámci rozpravy na plenárním zasedání dne 24. října 2019, který se týká přezkumu právního rámce pro přijímání zaměstnání po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru; vyzývá Komisi, aby s cílem zajistit vysoké etické normy zavedla harmonizovaný právní rámec pro prevenci střetu zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru; zdůrazňuje, že je třeba sladit postupy EU s mezinárodními normami; poukazuje na to, že stejné normy by měly být uplatňovány na úrovni EU i na úrovni členských států;
14. vyzývá Komisi, aby v rámci svého přezkumu rámce pro přijímání zaměstnání po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru vymezila specifické rizikové oblasti, které by mohly vyžadovat přísnější opatření, včetně širší možnosti blokovat změnu zaměstnání, a aby s cílem zajistit rovné zacházení v souladu s článkem 15 Listiny základních práv Evropské unie zvážila v případě vedoucích pracovníků možné prodloužení přechodného období po skončení funkce, které by mělo být úměrné danému případu; zdůrazňuje, že požadavek zveřejnění střetů zájmů před nástupem do funkce stanovený v článku 11 služebního řádu by měl být uplatňován tak, aby bylo zajištěno, že případný střet zájmů kandidáta bude možné odhalit s velkým předstihem před jeho nástupem do zaměstnání v orgánu EU; zdůrazňuje dále, že všechny orgány EU by měly zveřejnit svá interní pravidla pro řešení střetu zájmů na svých internetových stránkách a respektovat doporučení evropské veřejné ochranné práva z roku 2017 týkající se zveřejňování každoročních informací požadovaných podle čl. 16 odst. 4 služebního řádu;
15. vyzývá Komisi, aby tento přezkum rozšířila na případy střetu zájmů vzniklými před nástupem do veřejného sektoru a aby zvážila zpřísnění stávajících opatření, jako je povinný odprodej podílů v podnicích, které podléhají pravomoci orgánu, k němuž nově jmenovaný úředník patří, nebo které jsou s tímto orgánem ve styku, a aby zvážila nové druhy preventivních opatření, jako je povinné vyloučení při projednávání záležitostí týkajících se bývalého zaměstnavatele ze soukromého sektoru;
16. domnívá se, že zákaz změny zaměstnání v případě, že dotyčná osoba má v danou chvíli zaměstnání, a pokud je tento zákaz dostatečně cílený a odůvodněný, nepředstavuje porušení práva na zaměstnání;
17. poukazuje na to, že pokud bude zavedeno delší přechodné období po skončení funkce pro vyšší úředníky, kteří opouštějí některou z agentur, je možné zvážit také možnost přiznat jim odpovídající dočasný příspěvek; zdůrazňuje, že vyplácení takového dočasného příspěvku by mělo být ukončeno, pokud daná osoba během přechodného období po skončení funkce přijme nové zaměstnání;
18. vyzývá Komisi, aby posoudila, zda je vhodné, aby se dotyčné agentury EU samy rozhodly prosazovat pravidla pro prevenci střetu zájmů, a jak lze zajistit jednotné uplatňování příslušných pravidel; domnívá se, že nevhodnějším orgánem k přijímání rozhodnutí týkajících se střetu zájmů v případě zaměstnanců EU v budoucnu je nezávislý etický orgán, který navrhla předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová;
19. navrhuje všem poslancům Evropského parlamentu a všem zástupcům Evropské komise a Rady Evropské unie, aby se po dobu dvou let zdrželi kontaktu se současným výkonným ředitelem Evropského orgánu pro bankovníctví, pokud se ujme své pozice generálního ředitele asociace AFME; vyzývá orgány odpovědné za poskytování trvalých průkazů („brown badges“) ke vstupu do prostor Parlamentu, aby důkladně zvážily případ pana Farkase a přihlédly k možnosti, že mu tento průkaz na stejnou dobu (tj. dva roky) nevydají, aby se zabránilo potenciálnímu střetu zájmů;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropskému účetnímu dvoru a evropské veřejné ochránkyni práva.

Středa 15. ledna 2020

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2020)0001

Početní složení výborů**Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o početním složení stálých výborů (2020/2512(RSO))**

(2021/C 270/14)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Konference předsedů,

— s ohledem na své rozhodnutí ze dne 15. ledna 2014 o působnosti stálých výborů ⁽¹⁾,

— s ohledem na článek 196 jednacího řádu,

1. rozhodl o početním složení stálých výborů a podvýborů po vystoupení Spojeného království z EU takto:

I. Výbor pro zahraniční věci: 71 členů,

II. Výbor pro rozvoj: 26 členů,

III. Výbor pro mezinárodní obchod: 43 členů,

IV. Rozpočtový výbor: 41 členů,

V. Výbor pro rozpočtovou kontrolu: 30 členů,

VI. Hospodářský a měnový výbor: 60 členů,

VII. Výbor pro zaměstnanost a sociální věci: 55 členů,

VIII. Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin: 81 členů,

IX. Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku: 78 členů,

X. Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů: 45 členů,

XI. Výbor pro dopravu a cestovní ruch: 49 členů,

XII. Výbor pro regionální rozvoj: 43 členů,

XIII. Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova: 48 členů,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 482, 23.12.2016, s. 160.

Středa 15. ledna 2020

XIV. Výbor pro rybolov: 28 členů,

XV. Výbor pro kulturu a vzdělávání: 31 členů,

XVI. Výbor pro právní záležitosti: 25 členů,

XVII. Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci: 68 členů,

XVIII. Výbor pro ústavní záležitosti: 28 členů,

XIX. Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví: 35 členů,

XX. Petiční výbor: 35 členů,

podvýbor pro lidská práva: 30 členů,

podvýbor pro bezpečnost a obranu: 30 členů;

2. rozhodl, že s ohledem na rozhodnutí Konference předsedů ze dne 30. června 2019 ohledně složení předsednictev výborů mohou mít předsednictva výborů až čtyři místopředsedy;

3. pověřuje svého předsedu, aby pro informaci předal toto rozhodnutí Radě a Komisi.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0002

**Protokol mezi EU a Islandem a Norskem k Dohodě o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku, který se týká přístupu do systému Eurodac pro účely vymáhání práva

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Islandem a Norským královstvím k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Islandskou republikou a Norským královstvím o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku, který se týká přístupu do systému Eurodac pro účely vymáhání práva (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))

(Souhlas)

(2021/C 270/15)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (15791/2018),
 - s ohledem na návrh Protokolu mezi Evropskou unií, Islandem a Norským královstvím k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Islandskou republikou a Norským královstvím o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku, který se týká přístupu do systému Eurodac pro účely vymáhání práva (15792/2018),
 - s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 87 odst. 2 písm. a), čl. 88 odst. 2 prvním pododstavcem písm. a) a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (C9-0155/2019),
 - s ohledem na čl. 105 odst. 1 a 4 a čl. 114 odst. 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A9-0053/2019),
1. uděluje souhlas s uzavřením Protokolu;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států a Islandu a Norského království.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0003

Dohoda mezi EU a Čínou o některých aspektech leteckých služeb ***

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a vládou Čínské lidové republiky o některých aspektech leteckých služeb jménem Unie (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))

(Souhlas)

(2021/C 270/16)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (11033/2019),
 - s ohledem na návrh Dohody mezi Evropskou unií a vládou Čínské lidové republiky o některých aspektech leteckých služeb (09685/2018),
 - s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 100 odst. 2 a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (C9-0049/2019),
 - s ohledem na čl. 105 odst. 1 a 4 a čl. 114 odst. 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení Výboru pro dopravu a cestovní ruch (A9-0041/2019),
1. uděluje souhlas s uzavřením dohody;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států a Čínské lidové republiky.

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0004

Společný systém daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky *

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, a nařízení (EU) č. 904/2010, pokud jde o správní spolupráci a výměnu informací za účelem monitorování správného uplatňování zvláštního režimu pro malé podniky (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))

(Zvláštní legislativní postup – opětovná konzultace)

(2021/C 270/17)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Rady (13952/2019),
 - s ohledem na návrh Komise předložený Radě (COM(2018)0021),
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 11. září 2018 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na článek 113 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle kterého Rada znovu konzultovala s Parlamentem (C9-0166/2019),
 - s ohledem na články 82 a 84 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0055/2019),
1. schvaluje návrh Rady;
 2. vyzývá Radu, aby informovala Parlament, bude-li mít v úmyslu odchýlit se od znění schváleného Parlamentem;
 3. vyzývá Radu, aby znovu konzultovala s Parlamentem, bude-li mít v úmyslu podstatně změnit znění schválené Parlamentem;
 4. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 203.

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace
Evropské unie
L-2985 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

CS